

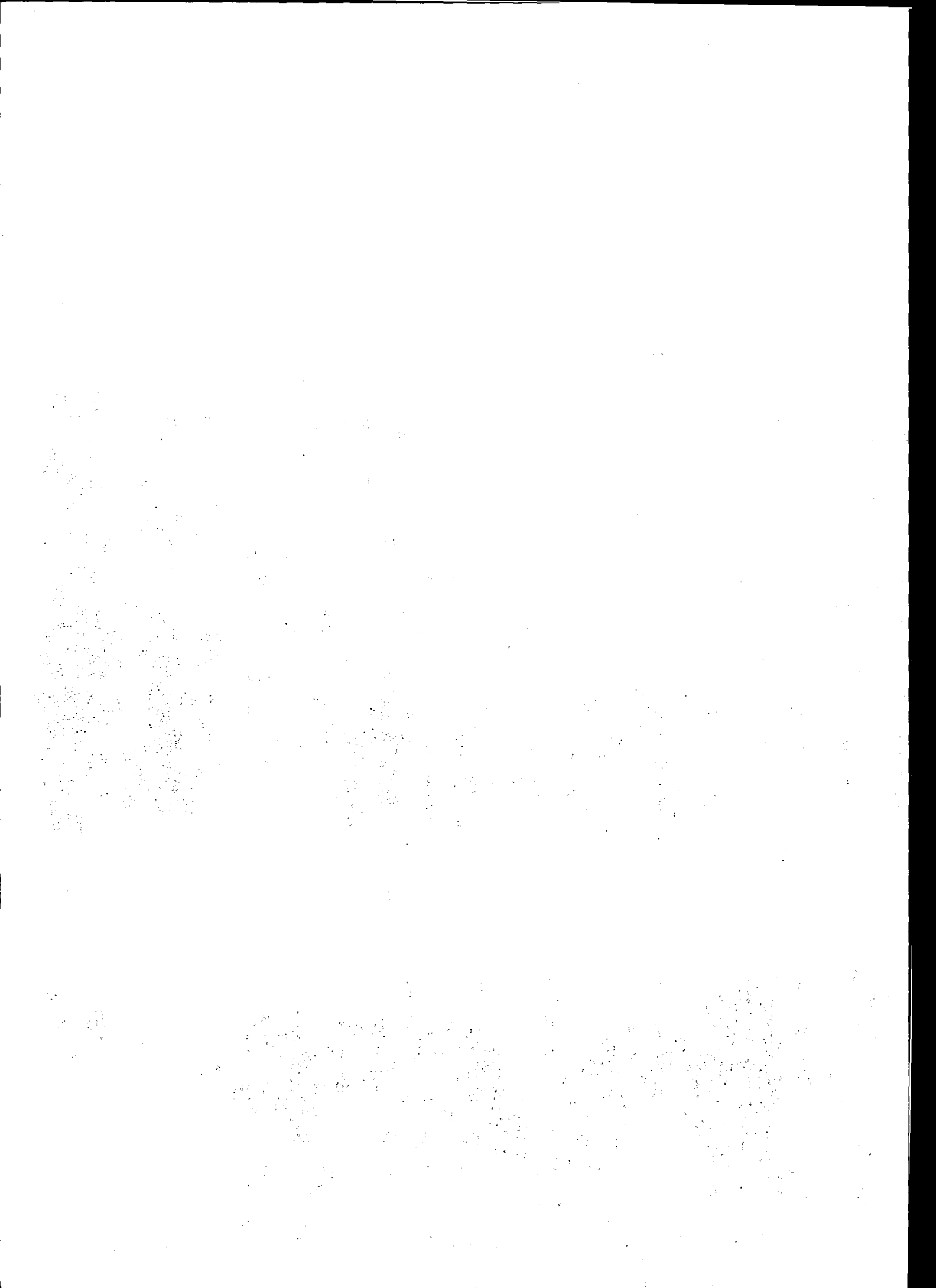
በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የኢትዮጵያ ግብርና ቆጠራ ኮሚሽን

የ1994 ዓ.ም.
የኢትዮጵያ ግብርና ናሙና ቆጠራ
የመረጃ ሰብሳቢዎች መመሪያ

**በገጠር
ለግል ባለይዞታዎች**

መጋቢት 1993 ዓ.ም.
አዲስ አበባ

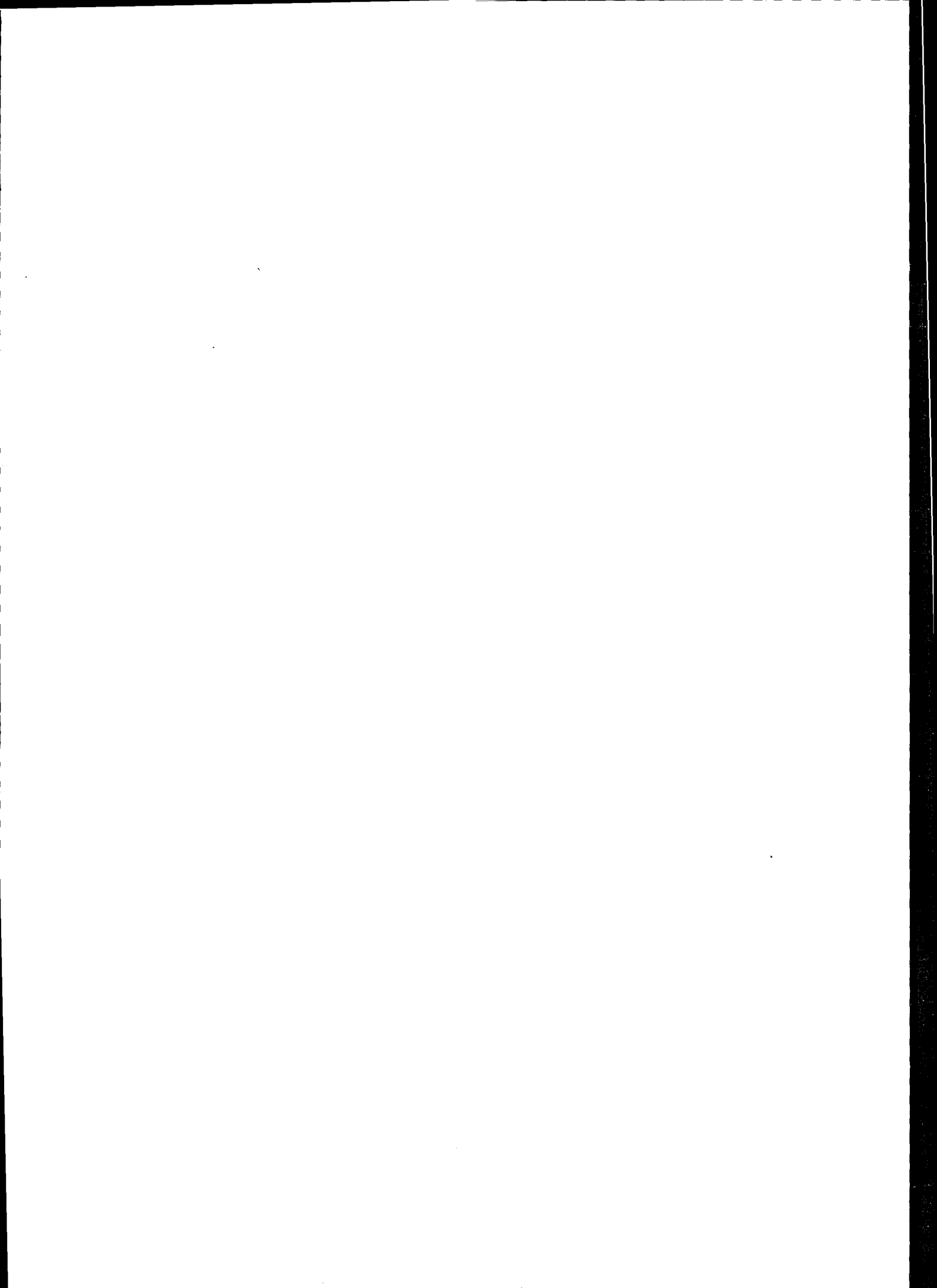

	<u>ገጽ</u>
I. መግቢያ	1
II. አጠቃላይ መመሪያ	3
2.1 የመረጃ ሰብሳቢው ተግባርና ኃላፊነት	3
2.2 መረጃ ለመሰብሰብ የሚያስችሉ ዘዴዎች	4
III. የ1994 ዓ.ም የኢትዮጵያ ግብርና ናሙና ቆጠራ ዓላማዎች	6
IV. ጽንሰ ሃሳቦችና ፍቺዎቻቸው	7
V. በጥናቱ የሚሸፈኑ ሰብሎች ዝርዝር	18
VI. የሰብል ብልሽት ወይም የምርታማነት መቀነስ ምክንያቶች	19
VII. የቅጾች አሞላል መመሪያ	20
- የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ -7-94/0 የቤተሰቦች መመዝገቢያ ቅጽ አሞላል	20
- የግብርና ባለይዞታ የቤተሰብ አባል ያላቸው ቤተሰቦች አመራረጥ ዘዴ	22
- የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ -7-94/1 የናሙና ቤተሰቦች ዝርዝር አሞላል	27
- የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ -7-94/2 የግብርና ቤተሰብ አባላት ዲሞግራፊያዊ ባህሪያት አሞላል	31
- የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ -7-94/3ሀ በጊዜያዊ ሰብሎች (አትክልትና ሥራ/ሥርን ጨምሮ) የተያዙ ማሣዎች ዝርዝርና የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታ በመኸር ወቅት አሞላል	39
- የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ -7-94/3ለ በቋሚ ሰብሎች የተያዙ ማሣዎች ዝርዝርና የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታ አሞላል	47
- የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ -7-94/3ሐ በድብልቅ ሰብሎች የተያዙ ማሣዎች ዝርዝርና የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታ በመኸር ወቅት አሞላል	53
- በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ -7-94/3መ ሌላ የመሬት አጠቃቀም ዝርዝር (በማንኛውም ሰብል ያልተያዘ) በመኸር ወቅት አሞላል	60
- የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ -7-94/4 የሰብል ሁኔታ ግምገማ አሞላል	73
- የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ -7-94/5 የማሣዎችና ሌላ የመሬት አጠቃቀም የስፋት ልኪ ውጤት በመኸር ወቅት አሞላል	80

- የማሣ /ሌላ መሬት አጠቃቀም አለካክ መመሪያ	84
- የቋሚ ሰብል ዛፎች ማሣ አለካክ ተጨማሪ መመሪያ (ቡና፣ ጫት፣ ሽንኩራ አገጻገና አናናስን አይጨምርም)	86
- የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7- 94/6 ለሰብል አጠቃቀም የማሣዎች መምረጫ አሞላል	88
- ለሰብል አጠቃቀም የማሣ አመራረጥ	91
- ለሰብል አጠቃቀም የማሣ አመራረጥ ምሳሌ	92
ለሰብል አጠቃቀም የማሣ አካል /Plot/ አዘገጃጀትና የአጠቃቀም ውጤት አመዘጋገብ መመሪያ	99
- 4ሜ x 4ሜ የሆነ የማሣ አካል በተመረጠው ማሣ ላይ ስለማዘጋጀት	99
- የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ -7-94/7ሀ የአጠቃቀም ውጤት ዝርዝር ለጊዜያዊ ሰብል አሞላል	104
- የአትክልትና ሥራ-ሥር ተክሎች የአጠቃቀም ፕሎት /Plot/ አዘገጃጀት መመሪያ	107
- የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ -7-94/7ለ የሰብል አጠቃቀም ውጤት ዝርዝር ለአትክልትና ሥራ-ሥር ሰብሎች አሞላል	123
- ለሰብል አጠቃቀም የቋሚ ሰብል ዛፎች አመራረጥ መመሪያ	128
- የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ -7-94/7ሐ የቋሚ ሰብሎች አጠቃቀም ውጤት ዝርዝር አሞላል	131
- የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ -7-94/8 የቤት እንስሳት፣ ዶፎዎች፣ ንብ የያዙ ቀፎዎች ብዛትና የተዋጽኦ ምርት አሞላል	140
- የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ -7-94/9 የሰብል ምርት እና የቤት እንስሳት ተዋጽኦ አጠቃቀም አሞላል	163
- የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ -7-94/10 ሌሎች የተለያዩ ጥያቄዎች አሞላል	168
- የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ -7-94/11 የእርሻ መሣሪያዎች፣ የእርሻ ሥራ አጋዥ እንስሳትና የምርት ማከማቻዎች አሞላል	175
- የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ -7-94/12ሀ በጊዜያዊ ሰብሎች (አትክልትና ሥራ-ሥርን ጨምሮ) የተያዙ ማሣዎች ዝርዝርና የእርሻ ሥራ አጠቃቀም ሁኔታ (በበልግ ወቅት) አሞላል	181

- የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ -7-94/12ላ በጊዜያዊ፣ (በጊዜያዊና ቋሚ ድብልቅ ሰብሎች) የተያዙ ማሳዎች ዝርዝርና የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታ (በበልግ ወቅት) አሞላል	189
VIII. የቆጠራ ቦታ ካርታ አጠቃቀም	196
ዕዝል -1 ዋና ዋና ታሪካዊ ድርጊቶች ዝርዝር	202
ዕዝል -2 የተለያዩ የግብርና መረጃዎች መስብስቢያና መረጃ የተሞላባቸው ቅጾች ወደ ዋናው መ/ቤት መመለሻ ወቅት	205

የኢትዮጵያ ግብርና ናሙና ቆጠራ

የመረጃ ስብሰባዎች መመሪያ

I. መግቢያ

የኢትዮጵያ ኢኮኖሚ መሠረት የሆነው ግብርና በአብዛኛው በግል ባለይዞታ ይካሄዳል። በሀገሪቱ ኢኮኖሚና ማህበራዊ ኑሮ ዕድገትም ከፍተኛውን ድርሻ ያበረክታል። የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ መንግሥት ለዚህ ክፍለ ኢኮኖሚ ከፍተኛ ትኩረት በመስጠት ገጠሩን ማዕከል ያደረገ የልማት ስትራቴጂ በመንደፍ በአሁኑ ወቅት ምርታማነቱ በዝቅተኛ ደረጃ የሚገኘውን ግብርና ለማሻሻልና የሕዝቡን የኑሮ ደረጃ ከፍ ለማድረግ የተለያዩ ጥናቶችን በማካሄድና ተገቢ እርምጃዎችንም በመውሰድ ላይ ይገኛል። ወደፊትም መንግስት ለሀገሪቱ ዕድገት ለሚያወጣቸው ዕቅዶችና ፖሊሲዎች የግብርናውን ክፍለ ኢኮኖሚ እንቅስቃሴ የሚጠቁሙ ሰፋ ያሉ ስታቲስቲካዊ መረጃዎች ያስፈልጋሉ።

የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ባለሥልጣን ለብዙ ዓመታት በብሔራዊ የቤተሰብ ስርጅይ ኘሮግራም የግብርና ጥናት በናሙና ሲያካሄድ ቢቆይም ያለውን የመረጃ ፍላጎት ሊያሟላ አልቻለም። በመሆኑም መንግሥት ሰፋ ያለ ጥናት የማካሄዱን አስፈላጊነት በማመን ለመጀመሪያ ጊዜ በመላ ኢትዮጵያ የግብርና ናሙና ቆጠራ እንዲካሄድ ወስኗል። የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ባለሥልጣንም በቆጠራው መረጃዎችን በቀላልና በተሻለ ሁኔታ ለመሰብሰብ ይቻል ዘንድ ከአሁን በፊት ከተገኘው ልምድ በመነሳት የመረጃ መሰብሰቢያ ቅጾችንና መመሪያዎችን አዘጋጅቷል። ስለሆነም በ1994 የምርት ዘመን ለሚካሄደው የኢትዮጵያ ግብርና ናሙና ቆጠራ የተለያዩ የመረጃ አሰባሰብ መመሪያዎች የተዘጋጁ ሲሆን ይህ መመሪያ በገጠር የግል የገበሬ ይዞታዎችን የሚመለከት ነው።

በዚህ ቆጠራ የሚሰበሰቡት ዋና ዋና የመረጃ ዓይነቶች የሚከተሉት ይሆናሉ፡-

1. የቤተሰብ አባላት ዲሞግራፊያዊ ባህሪያት

2. የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታ

ሀ. የዘር አጠቃቀም በሰብል ዓይነት

ለ. የመስኖ አጠቃቀም በሰብል ዓይነት

ሐ. የማዳበሪያ አጠቃቀምና መጠን በሰብልና በማዳበሪያ ዓይነት

መ. ፀረ-ሰብል ተባይ ፣ ፀረ-አረምና ፀረ-ሰብል በሽታ መድኃኒት አጠቃቀም በሰብል ዓይነት።

3. የመሬት አጠቃቀም

- ሀ. በጊዜያዊ ሰብል የተያዘ የመሬት ስፋት
- ለ. በቋሚ ሰብል የተያዘ የመሬት ስፋት
- ሐ. በግጦሽ የተያዘ የመሬት ስፋት
- መ. በእዳሪ መሬት የተያዘ የመሬት ስፋት
- ሠ. በደን ... ወዘተ የተያዘ የመሬት ስፋት

- 4. የተመረተ ምርት መጠን በሰብል ዓይነት
- 5. ከሰብልና ከእንስሳት በሚገኙ ምርቶች አጠቃቀም
- 6. የቤት እንስሳት ብዛት (በአገልግሎት ዓይነት ፣ በዕድሜና በፆታ)
- 7. ንብ የያዙ ቀፎዎች ብዛት፣ በዓይነትና የማር ምርት መጠን
- 8. የእርሻ መሣሪያዎችና ማከማቻዎች ብዛትና ዋጋ በዓይነት
- 9. ሌሎች ግብርና ነክ መረጃዎች ናቸው።

በዚህ መሠረት በግብርና ናሙና ቆጠራ አማካይነት የሚሰበሰቡትን መረጃዎች ደረጃና ጥራት ለመጠበቅና የሚገኙትን ውጤቶች አስተማማኝ ለማድረግ ይቻላል ዘንድ በሥራው ላይ ለሚሰማሩ ሠራተኞች አንድ ዓይነት መመሪያ ማዘጋጀት በማስፈለጉ ይህ መመሪያ ተዘጋጅቷል። በመሆኑም በመረጃ አሰባሰቡም ሆነ በቁጥጥሩ ሥራ የሚሰማሩ የመስክ ሠራተኞች በሙሉ በዚህ መመሪያ ውስጥ በዝርዝር የቀረቡትን፤

ሀ/ አጠቃላይ መመሪያ

ለ/ የቅጾች አሞላል መመሪያና ሌሎች

በሚገባ አስቀድሞ ማንበብና መረዳት ይኖርባቸዋል። በሥልጠናው ወቅት ከውይይት የሚገኙ ጠቃሚ ሃሳቦች ስለሚኖሩ የተገኙትን ሃሳቦች በማስታወሻ መመዝገብ ያስፈልጋል። ከዚህም በተጨማሪ መረጃ በሚሰበሰብበት ጊዜ በመመሪያው ላይ የሰፈሩትን ሃሳቦች በሙሉ ማስታወስ ስለሚያስችግር መመሪያውን መያዝ ተገቢ ይሆናል።

II. አጠቃላይ መመሪያ

2.1 የመረጃ ሰብሳቢው ተግባርና ኃላፊነት

በግብርና ናሙና ቆጠራ የተሠማራ መረጃ ሰብሳቢ ለቆጠራው ሥራ መሳካት ከፍተኛ ሚና ይጫወታል። መረጃ ሰብሳቢው የመረጃ አሰባሰቡን ተግባር በቅንነት፣ በታማኝነትና በታታሪነት ማከናወን ይገባዋል። መረጃ ሰብሳቢው ከተመደበበት ቦታ ነዋሪ ሕዝብ ጋር ተግባብቶ የመረጃ አሰባሰቡን ተግባር ከማከናወኑም በላይ የሕዝቡን ድጋፍና ትብብር ለማግኘት ከማያስፈልጉ ድርጊቶች ሁሉ እንዲርቅ ያስፈልጋል። በተጨማሪም ማንኛውም መረጃ ሰብሳቢ በሥራው ወቅት ከሥራው ጋር ግንኙነት በሌላቸው ተግባራት /በንግድ፣ በፖለቲካ ወይም በሐይማኖት ቅስቀሳዎች እና በመሳሰሉት /በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ መንገድ መሰማራት በሥራው ላይ ተፅዕኖ ስለሚኖረው አጥብቆ የተከለከለ መሆኑን ማወቅ ይኖርበታል።

መረጃ ሰብሳቢው ተግባሩን ለማካሄድ በየቤተሰቡ በሚደርስበት ወቅት ስላምታ በመስጠት እራሱን ማስተዋወቅና ስለመጣበት ዓላማ ገለፃ ማድረግ አለበት። በቆጠራው የሚጠየቅ ማንኛውም ጥያቄ በመመሪያው መሠረት መሆን እንዳለበት በመገንዘብ ለቆጠራው አግባብ የሌለውን ጥያቄ መጠየቅ አይኖርበትም። በአጠቃላይ ሥራው ጥንቃቄ የሚጠይቅ ስለሆነ መረጃ ሰብሳቢው ታታሪ፣ ትሁት፣ ቀልጣፋና ተግባቢ መሆን ይኖርበታል።

መረጃ ሰብሳቢው የተለያዩ መጠይቆችንና ቅጾችን በመሙላት መረጃዎችን ሲመዘግብ ጽሑፉ ንፁሕ፣ የሚታይና የሚነበብ መሆን አለበት። እንደዚሁም መረጃ የተሞላባቸውን ቅጾች ሁሉ በመመርመር አስፈላጊውን ዕርማት ማድረግ ያለበት ከመሆኑም በላይ ካስፈለገ ወደ ቤተሰቡም በመመለስ በስህተት የተመዘገቡ፣ የማይመሳሰሉ፣ እርስ በእርስ የማይጣጣሙ፣ ለማንበብ የሚያስቸግሩ ...ወዘተ መልሶችን ማስተካከል አለበት። ለቆጠራው የሚሰጡትን ዶክመንቶችና ሌሎች ዕቃዎች በጥንቃቄ መያዝ በመረጃ አሰባሰቡ ወቅትም የሚሰበሰቡትን መረጃዎች በሚስጥር መጠበቅና ከተቆጣጣሪውና አስተባባሪው በስተቀር ለማንም ግለሰብ ማሳየት አይገባውም። ከዚህም ሌላ በሥራ ወቅት ለሥራው አስፈላጊ የሆኑ ዶክመንቶችና ቁሳቁሶች (መጠይቆች፣ መመሪያዎች፣ ኮምፓሽ፣ ሚዛኖች፣ ሜትሮች፣ እርሳሽ፣ መቅረጫ ... ወዘተ) ከመረጃ ሰብሳቢው እጅ ሊለዩ አይገባቸውም።

2.2 መረጃ ለመሰብሰብ የሚያስችሉ ዘዴዎች

ሀ. መልስ ሰጪውን ስለመቅረብ

በቅድሚያ መረጃ ሰብሳቢው ለመልስ ሰጪው እንግዳ ስለሆነ ጥሩ የመግባባትና የመተማመን ሁኔታ እንዲፈጠር ጥረት ማድረግ አለበት። ሰላምታ ከተለዋወጠና በትህትና ከቀረበ በኋላ ስሙንና የሳከውን መሥሪያ ቤት በመንገር መታወቂያውን በማሳየት የመጣበትን ምክንያት ማስረዳት አለበት። መልስ ሰጪዎች ብዙውን ጊዜ ለምን እነሱ እንደተመረጡ ስለሚጠራጠሩና ስጋት ሊያድርባቸው ስለሚችል የተመረጡት በአጋጣሚ መሆኑንና የተሰበሰበውም መረጃ በሚሰጥር እንደሚጠበቅ መግለጽ ያስፈልጋል።

ለ. በግል ስለማዘጋገር

መረጃ ሰብሳቢው ለጥያቄዎች ሁሉ ትክክለኛ መልስ ማግኘት የመጀመሪያ ዓላማው ሲሆን መልስ ሰጪው የሚሰጠው መልስ ለቆጠራው አስፈላጊ መሆኑን በመግለጽ መልስ እንዲሰጥ ማግባባት ያስፈልጋል። መልስ ሰጪውም ፈቃደኛ ከሆነ በኋላ ቃለ መጠይቁ በግል ሆኖ ሊመለስ በሚችልበት ቦታ መደረግ አለበት። ምክንያቱም በቃለ መጠይቁ ወቅት የሌሎች ሰዎች መገኘት በመልሶች ላይ ተፅዕኖ ሊያሳድር ስለሚችል ነው።

ሐ. የቃለ መጠይቁን ሁኔታ ስለመቆጣጠር

አንዳንድ ጊዜ መልስ ሰጪው ጥያቄዎችን በቀጥታ መመለስ ሳይችል/ሳይፈልግ ይቀርና ወደ ሌላ አርዕስት በመግባት ለመመለስ ይሞክራል በሌላ በኩል ደግሞ የማይስማማ መልስ ይሰጥ ይሆናል። በዚህ ጊዜ ወዲያውኑ ማስቆም ወይም ኃይለቃል መናገር አያስፈልግም፤ የሚለውን ማዳመጥና ዘዴ በተሞላበት መንገድ ሌላ ጥያቄ በመጠየቅ ትክክለኛውን መልስ እንዲሰጥ ማድረግ ያስፈልጋል።

መ. ጥያቄዎችን ስለመጠየቅ

የጥያቄዎችን አቀራረብ መለወጥ አሻሚ ትርጉም ሊያስከትል ስለሚችል ጥያቄዎቹ በተሰጠው መመሪያ መሠረት መጠየቅ አለባቸው። ስለዚህ ጥያቄዎችንም እንደቅደም ተከተላቸው በመጠየቅ መልሶቹ በንፅህናና በጥንቃቄ መሞላት አለባቸው።

ሠ. ጥያቄዎችን ስለመድገም

መልስ ሰጪው፡-

1. አላውቅም ቢል፤
2. የማይስማማ መልስ ቢሰጥ፤
3. ጥያቄውን አልመልስም ቢል

መረጃ ሰብሳቢው ጥያቄውን እንዳለ ዝግ ብሎና ጥርት አድርጎ በመድገም መልስ ሰጪው እንዲያስብ ጊዜ መስጠት አለበት። በተደጋጋሚ ከተጠየቀ በኋላ መልስ ሰጪው ካቃተው ሁኔታው ተመዝግቦ ወደሚቀጥለው ጥያቄ ማለፍ አለበት። የተለያዩ ባለይዞታዎች ሲጠየቁ አንድ የተወሰነ ጥያቄ ላይ ተመሳሳይ ችግር ካሳዩ ጥያቄው በትክክል ያልተቀመጠ ሊሆን ስለሚችል ይህ ሁኔታ ለተቆጣጣሪው ወዲያውኑ ሪፖርት መደረግ አለበት።

ረ. የማውጣት ጥያቄ ስለማቅረብ

የማውጣት ጥያቄ ማለት መልስ ሰጪው ለቀረበለት አጠቃላይ ጥያቄ በሰጠው መልስ ላይ ተጨማሪ ማብራሪያ እንዲሰጥ የሚደረግበት ዘዴ ነው። መረጃ ሰብሳቢው የማውጣት ጥያቄ የሚጠቀመው፤

1. መልስ ሰጪው ከተጠየቀው ጥያቄ ጋር የማይስማማ መልስ ሲሰጥ፤
2. መልሱ ግልጽ ሳይሆን ሲቀር፤
3. መልሱ ያልተሟላ ሲሆን፤
4. መልሱ ትክክል መሆኑ ሲያጠራጥር ነው።

ሆኖም የማውጣት ጥያቄዎች መልሶችን መጠቀም የለባቸውም። ይህንንም ለማስወገድ መልስ ሰጪው በሰጠው መልስ ላይ እንዲመረከዝ ማድረግ ያስፈልጋል። የማውጣት ጥያቄዎች የሚከተሉትን ይመስላሉ።

1. በተጨማሪ ሊያስረዱኝ ይሞክራሉ?
2. ይቅርታ ስላልሰማሁ ሊደግሙልኝ ይችላሉ?
3. በምን ዓይነት መንገድ?
4. ስለማያስቸኩል እስኪ ቀስ ብለው አስበውበት ይንገሩኝ?
5. እስኪ ሌላ ምን እንዳሰቡ ይንገሩን? ...ወዘተ

መጠየቅ የሌለባቸው ጠቋሚ የጥያቄ ዓይነቶች ደግሞ የሚከተሉትን ይመስላሉ፡፡

1. ያለዎት ማሣ ይህ ብቻ ነው አይደል?
2. እዚህ ማሣ ላይ ማዳበሪያ አይጠቀሙም መሰለኝ ይጠቀማሉ?
3. ያሉዎት በጎች እነዚህ ብቻ ናቸው አይደል? ...ወዘተ

ሰ. ቃለ መጠይቁን ስለማጠናቀቅ

ቃለ መጠይቁ ከተፈጸመ በኋላ መልስ ሰጪው ባለበት መረጃ ሰብሳቢው መጠይቁን እንደገና በማየት የተዘለሉ ጥያቄዎች ካሉ ለነሱ መልስ ለማግኘት መሞከር አለበት፡፡ በመጨረሻም መልስ ሰጪው ላደረገው ትብብር በማመስገን ለሌላ ተመሳሳይ መጠይቆች ወይም ተግባሮች ለምሳሌ፡- ለማሣ ስፋት ልኪ፣ ለሰብል አጫፍ፣ ለቤት እንስሳት ጥናት ...ወዘተ ሌላ ቀን የሚመለስ መሆኑን ነግሮ መሰናበት ያስፈልጋል፡፡

III. የ1994 ዓ.ም. የኢትዮጵያ ግብርና ናሙና ቆጠራ ዓላማዎች

በመላ ሀገሪቱ በናሙና በተመረጡ የቆጠራ ቦታዎች የሚካሄደው የግብርና ቆጠራ የሚከተሉት ዋና ዋና ዓላማዎች ይኖሩታል፡፡

1. ከቆጠራው በኋላ በሚካሄዱ የግብርና ናሙና ጥናቶች ለሚገኙ የተለያዩ የግብርና መረጃዎች ውጤት በማነጻጸሪያነት ሊያገለግል የሚችል መሠረታዊ (Benchmark) የሆነ የግብርና ስታቲስቲካዊ መረጃ ለማግኘት፤
2. ከቆጠራው በኋላ ለሚካሄዱ የግብርና ናሙና ጥናቶች የሚያገለግል የተሟላ የናሙና ፍሬም (Sampling frame) ለማግኘት፤
3. በአነስተኛ የአስተዳደር አርከን በወረዳ (Lower Administrative Units) ደረጃ ለፅቅድና ለልማት ፕሮግራም ዝግጅት የሚያገለግሉ ዝርዝር የግብርና ስታቲስቲካዊ መረጃዎች ለማግኘት፤

በአጠቃላይ ግብርናው ለጠቅላላ የሀገር ውስጥ ምርት የሚያደርገውን አስተዋጽኦ ለመገምገምና ሀገሪቱ ለምታዘጋጀው የአጭርና የረዥም ጊዜ የልማት ዕቅድ የሚረዱ መረጃዎችን ለመስጠት ነው። በዚህ መሠረት በዚህ ቆጠራ ከላይ የተዘረዘሩት መረጃዎች ከተሰበሰቡና ከተቀነባበሩ በኋላ ወቅታዊና አስተማማኝ የሆኑ መረጃዎች በሀገር አቀፍ፣ በክልል፣ በዞኖችና በወረዳ ደረጃ ይዘጋጃሉ።

IV. ጽንሰ ሃሳቦችና ፍችዎቻቸው

መረጃዎች ደረጃቸውና ጥራታቸው ተጠብቆ እንዲሰበሰቡ ለማድረግ አንድ ዓይነት ጽንሰ ሐሳብና ፍች መጠቀም ያስፈልጋል። በግብርና ናሙና ቆጠራ የምንጠቀምባቸው ዋና ዋና ጽንሰ ሃሳቦችና ፍችዎቻቸው ከዚህ በታች ቀርበዋል። መረጃ ሰብሳቢዎችም ሆኑ ሌሎች በቆጠራው የሚሳተፉ ሁሉ መመሪያውን በዝርዝር ማጤንና መረጃዎቹም በመመሪያው መሠረት መስጠባቸውን ማረጋገጥ ይኖርባቸዋል።

1. ቤተሰብ

ቤተሰብ ማለት በአንድ ቤት ወይም በተቀራረቡ ቤቶች ውስጥ አብረው የሚኖሩትንና ምግባቸውን በአንድ ላይ አብስለው በአንድነት የሚመገቡትን ሰዎች ያጠቃልላል። የቤተሰብ አባላት በሥጋ ወይም በጋብቻ የሚዛመዱትንና የማይዛመዱትን ሊያጠቃልል ይችላል። በሥጋ ወይም በጋብቻ የሚዛመዱት ባል፣ ሚስት፣ ልጆች፣ የባል ወይም የሚስት አባቶች፣ እናቶች፣ እህቶች፣ ወንድሞች፣ ... ወዘተ ናቸው። በሥጋ ወይም በጋብቻ የማይዛመዱ ሌሎች የቤተሰብ አባላት ለምሳሌ በቤት ሠራተኝነት፣ በዘበኝነት የሚያገለግሉ ግለሰቦች ከቤተሰቡ ጋር አብረው የሚኖሩና የሚመገቡ ከሆነ እንደቤተሰብ አባል ይቆጠራሉ።

የቤተሰብ አባላት ብዛት ሊለያይ ይችላል። ይኸውም አንድ ሰው ብቻውን እንደ አንድ ቤተሰብ ሊቆጠር ይችላል ወይም ሌሎች ሰዎች እንደዘበኞች፣ ጥገኞች ... ወዘተ ከላይ ከተጠቀሱት ጋር የሚኖሩና በአንድነት የሚመገቡ ከሆነ እንደ አንድ ቤተሰብ ይቆጠራሉ። ነገር ግን ቆጠራው ከሚከናወንበት ዕለት በፊት ቤተሰቡን ትቶ በእንግድነት ወደሌላ ቤተሰብ ሂዶ ለስድስት ወር ወይም ከዚያ በላይ ከተቀመጠ አሁን ለሚገኝበት ቤተሰብ እንግዳ መሆኑ ቀርቶ የቤተሰብ አባል ይሆናል ማለት ነው።

ጋብቻው በአንድ ሚስት ብቻ የተመሠረተ ከሆነ ቤተሰብ ባል፣ ሚስት፣ ልጆች፣ የጉዲፊቻ ልጆች፣ ሌሎች ዘመዶችንና ዘመድ ያልሆኑትን (የቤት

ሠራተኞችን... ወዘተ) ሊያጠቃልል ይችላል። ነገር ግን ጋብቻው ከብዙ ሚስቶች ጋር የተመሠረተ ከሆነ (ከአንድ በላይ ሚስቶች ካሉት) የሰውዬው ሚስቶች ከነልጆቻቸውና ዘመዶቻቸው... ወዘተ በአንድ ቤት ወይም በተቀራረቡ ቤቶች የማይኖሩና ምግባቸውንም በአንድነት አብስለው የማይበሉ ከሆነ ባልየው አሁን በሕይወት ካሉት ውስጥ በቅድሚያ ካገባት ሚስቱ ጋር እንደ አንድ ቤተሰብ ተቆጥሮ ሌሎች የሰውዬው ሚስቶች የየራሳቸው ቤተሰብ እንዳላቸው ሆነው ይወሰዳሉ።

2. መደበኛ የቤተሰብ አባል

አንድ ሰው መደበኛ የቤተሰብ አባል ነው የሚባለው ቢያንስ ስድስት ወር ሙሉ ያለማቋረጥ ከቤተሰቡ ጋር የኖረ እንደሆነ ነው። ከቤተሰቡ ጋር ለዘለቄታው ለመኖር የመጡ ሁሉ ከቤተሰቡ ጋር መኖር ከጀመሩ ስድስት ወር ባይሞላቸውም እንደቤተሰቡ መደበኛ አባል ይቆጠራሉ። ከስድስት ወር በታች ከቤተሰቡ ለጊዜው ተለይተው የቆዩ የቤተሰብ አባላት የዚሁ ቤተሰብ አባል ሆነው መቆጠር አለባቸው። ነገር ግን ከቤተሰቡ ተለይተው ከሄዱ ስድስት ወር ወይም ከዚያ በላይ የሆናቸው ወይም ከስድስት ወር በላይ ለመቆየት አቅደው የሄዱ ከቤተሰቡ ከወጡ ስድስት ወር ባይሞላቸውም እንደቤተሰቡ መደበኛ አባል አይቆጠሩም።

የሚከተሉት የቤተሰብ አባላት እንደመደበኛ የቤተሰብ አባል መቆጠር ይኖርባቸዋል

ሀ. ቆጠራው በሚካሄድበት ጊዜ ከቤተሰቡ ጋር ቢያንስ ለስድስት ወር የኖሩ ሁሉ፤

ለ. ከቤተሰቡ ጋር መኖር ከጀመሩ ስድስት ወር ባይሞላቸውም ከቤተሰቡ ጋር ለስድስት ወር ወይም ከዚያ በላይ ለመቆየት ዕቅድ ያላቸው ሁሉ ለምሳሌ ባል አግብታ ከወላጆቹ ቤት ወደ ባሏ የሄደች ስድስት ወር ባይሞላትም የባሏ ቤተሰብ መደበኛ አባል ትሆናለች ማለት ነው። እንዲሁም ሥራ አግኝቶ ለዘለቄታው ለመኖር ወደ ሌላ ቤተሰብ የሄደ ስድስት ወር ባይሞላውም በቆጠራው ጊዜ የተገኘበት ቤተሰብ አባል ይሆናል፤

ሐ. የቤት ሠራተኞች አብዛኛውን ጊዜ ከቤተሰቡ ጋር የሚያድሩና ሌላ መኖሪያ የሌላቸው ሁሉ፤

መ. ቆጠራው በሚካሄድበት ጊዜ ከስድስት ወር ላነሰ ከቤተሰቡ ለጊዜው የተለዩ ለምሳሌ በዕረፍት ላይ ያሉ፤ ለዓመት በዓል ወደ ሌላ ቦታ የሄዱ፤ ሆስፒታል

የገቡ፣ ዘመድ ለመጠየቅና ከሥራቸው ጋር በተያያዘ ጉዳይ ወደ ሌላ ቦታ ለጊዜው የሄዱትን አባላት ሁሉ ያጠቃልላል፤

ሠ. ሌላ መኖሪያ ሥፍራ የሌላቸውና ቆጠራው በሚካሄድበት ወቅት ከቤተሰቡ ጋር የሚኖሩ አባላት ሁሉ ለምሳሌ የተለያዩ ቤቶችን እያቀያየሩ የሚኖሩና መደበኛ መኖሪያ የሌላቸው ግለሰቦች በቆጠራው ወቅት በሚገኙበት ቤተሰብ እንደመደበኛ አባል ተቆጥረው ይመዘገባሉ፤

ረ. ተማሪዎች ከቤተሰቦቻቸው፣ ከወላጆቻቸውና ከመደበኛ መኖሪያቸው ተለይተው በመደበኛ ትምህርት ቤቶች፣ በኮሌጆች፣ በዩኒቨርሲቲዎች፣ ... ወዘተ ትምህርታቸውን በመከታተል ላይ የሚገኙ በሙሉ ትምህርታቸውን በሚከታተሉበት አካባቢ (ከተማ) መደበኛ ነዎሪዎች ሆነው መቆጠር አለባቸው። በአዳሪ ትምህርት ቤት የሚማሩ ተማሪዎች እንዲሁም ከወላጆቻቸው ተለይተው ቤት ተከራይተው ወይም ከዘመድ ተጠግተው እየኖሩ የሚማሩ ተማሪዎች ምንም እንኳን በየሳምንቱ ወይም በየአሥራ አምስት ቀኑ ስንቅ ለማምጣት ወይም ወላጆቻቸውን ለመጠየቅ ወደ ቤተሰቦቻቸው ቢሄዱም በሚኖሩበት አካባቢ መቆጠር አለባቸው። ነገር ግን ከመደበኛ መኖሪያቸው በየቀኑ ወደ ትምህርት ቤት እየተመላለሱ የሚማሩ ተማሪዎች ሁሉ የሚኖሩበት ቤተሰብ መደበኛ አባል ሆነው መቆጠር አለባቸው።

3. የቤተሰብ ኃላፊ

የቤተሰብ ኃላፊ ማለት የአንድ ቤተሰብ መደበኛ አባል የሆነ/ች በቤተሰቡ አባላት እንደ ኃላፊ የሚቆጠር/የምትቆጠር ማለት ነው። ከአንድ በላይ ሚስቶች ያሉት ሰው ሚስቶቹ በተለያዩ ቤተሰብ የሚኖሩ ከሆነ እሱ የቤተሰብ ኃላፊ ሆኖ የሚመዘገበው አሁን በሕይወት ካሉት ውስጥ በቅድሚያ ካገባት (አንጋፋ) ሚስቱ ጋር ይሆናል። ለሌሎቹ ሚስቶች ግን የቤተሰብ ኃላፊ ማን እንደሆነ ተጠይቆ ይመዘገባል።

4. የግብርና ይዞታ

ይዞታ ማለት በግለሰብ ወይም በማሕበር ወይም በድርጅት ሙሉ በሙሉ ወይም በከፊል ለግብርና ምርት ማግኛ የሚውል መሬት፣ የቤት እንስሳት፣ ቀፎ፣ ... ወዘተ ነው። ይዞታ የሰብል ብቻ ወይም የቤት እንስሳት ብቻ ወይም የሁለቱም በቅንጅት መሆን ይችላል። በተጨማሪም ይዞታ የመሬት ስፋት ማነስ ወይም መብዛት እንዲሁም የቤት እንስሳት ቁጥር ማነስ ወይም መብዛት አይወሰነውም።

የባለይዞታው መሬት ወይም የቤት እንስሳት ወይም ሁለቱም በአንድ ወይም ከአንድ በላይ በሆኑ የተለያዩ ቦታዎች ሊኖሩ ይችላሉ። ሆኖም በተለያዩ ቦታ ያለው መሬት በአንድ ባለይዞታ ሥር የሚያደርገው በገንዘብም ሆነ በቴክኒክ በበላይነት የሚቆጣጠረው አንድ አስተዳደር መኖሩ ነው።

አንድ ይዞታ ከአንድ በላይ በሆኑ ባለይዞታዎች ቁጥጥር ሥር ሊሆን ይችላል። ይህም ማለት አንድ ይዞታ ላይ ሁለት ወይም ከዚያ በላይ የሆኑ ባለይዞታዎች ሊያዙበት ይችላሉ።

5. የግብርና ባለይዞታ

ባለይዞታ ማለት የእርሻ መሬት ወይም የቤት እንስሳት ወይም የሁለቱም ባለቤት የሆነ ወይም በንብረቱ አጠቃቀምና አያያዝ ሙሉ ኃላፊነት ያለው ግለሰብ፣ ማህበር ወይም ድርጅት ነው።

ባለይዞታው በመሬት ላይ የሚዘራውን የሰብል ዓይነት እንዲሁም የሚያረባቸውን የቤት እንስሳት ዓይነት እንደአስፈላጊነቱ በሚያመችና በሚጠቅም መንገድ ለማስተዳደር ሙሉ መብት ሊኖረው የሚችል ነው። ይህም ማለት ባለይዞታው መቼ የት ምን ዓይነትና እንዴት ሰብል ማምረትና የቤት እንስሳት ማርባት እንዲሁም ውጤቱን እንዴት መጠቀም እንዳለበት የመወሰን መብት ያለው ነው።

ባለይዞታው በይዞታው ላይ በሌሎች ሠራተኞች የሚሠራውን ሥራ በበላይነት ለመቆጣጠርም ሆነ ትዕዛዝ ለመስጠት ይችላል። በተጨማሪ አንድ ይዞታን በጋራ የሚያስተዳድሩ ከአንድ በላይ ሰዎች ቢኖሩ ይዞታው በአንደኛው ስም ተመዝግቦ በአስተያየት መልክ ይዞታው በጋራ በስንት ባለይዞታዎች ቁጥጥር ሥር መሆኑን መግለጽ አስፈላጊ ነው። አንድ ባለይዞታ የይዞታው ባለቤት /Owner/ ሊሆን ወይም የይዞታው ባለቤት ላይሆን ይችላል።

6. ፓርስል

ፓርስል ማለት የአንድ ይዞታ አካል ሆኖ ከይዞታው ውጭ በሆኑ እንደ መሬት፣ ውሃ፣ መንገድ፣ ደንና በመሳሰሉት ሙሉ በሙሉ የተከበበ መሬት ነው። አንድ «ፓርስል» አንድ ማሳ ወይም ከአንድ በላይ የሆኑ ማሳዎች /መሬት አጠቃቀም ሊይዝ ይችላል። በተጨማሪም በአንድ ፓርስል የተለያዩ ሰብሎች ሊዘሩ ይችላሉ። ለበለጠ ማብራሪያ ገጽ 61 እና 62 ይመልከቱ።

7. ማሣ

ማሣ ማለት በአንድ የሰብል ዓይነት ወይም በድብልቅ ሰብሎች የተያዘ አንድ ሙሉ ፓርስል ወይም የአንድ ፓርስል ክፋይ ወይም አካል ነው። ለበለጠ ማብራሪያ ገጽ 61 እና 62 ይመልከቱ።

8. ሌላ የመራት አጠቃቀም

በሰብል ከተያዙ ማሣዎች ውጭ ያሉት የመራት አጠቃቀሞች (ለምሳሌ፡- እዳሪ፣ በደቺ፣ በግጦሽ ... ወዘተ የተያዙ) በማጠቃለል የሚጠሩበት ነው።

9. የመኸር ሰብል

ለዚህ ቆጠራ የመኸር ሰብል ማለት ከመስከረም 1 እስከ የካቲት 30 የሚሰበሰብ ማንኛውም ጊዜያዊ ሰብል ነው። የሰብሉ የዘር ወቅት ግን ከተጠቀሰው ጊዜ ውጭ ሊሆን እንደሚችል መገንዘብ ያስፈልጋል።

10. የበልግ ሰብል

ለዚህ ቆጠራ የበልግ ሰብል ማለት ከላይ ከተጠቀሰው የመኸር ጊዜ ውጪ የሚሰበሰብ ማንኛውም ጊዜያዊ ሰብል ነው።

ማስታወሻ፡-

የመኸርና የበልግ ሰብሎች ከላይ በተጠቀሱት ጊዜያት ውስጥ በዝናብ፣ በውሃ ሽሽ፣ በመስኖ ... ወዘተ የሚመረቱ ሰብሎችን እንደሚያጠቃልሉ መገንዘብ ያስፈልጋል። ይሁንና ቋሚ ሰብሎች የመኸርና በልግ ተብለው እንደማይከፋፈሉ ማስታወስ ይገባል።

11. ጊዜያዊ ሰብል

ጊዜያዊ ሰብል ማለት ተዘርቶ ወይም ተተክሎ ከአንድ ዓመት ባነሰ ጊዜ ምርቱ የሚሰበሰብ ማንኛውም የሰብል ዓይነት ነው። ለምሳሌ ጤፍ፣ በቆሎ፣ ...ወዘተ ወይም ተተክሎ ከአንድ ዓመት በላይ ቢቆይም ምርቱ ሲሰበሰብ ተክሉ የሚጠፋ ሰብል ጊዜያዊ ሰብል ይባላል ለምሳሌ ጎመንና ካሳሻ ... ወዘተ

12. ቋሚ ሰብል

ቋሚ ሰብል ማለት የተተከለበትን ወይም የተዘራበትን መራት ከአንድ ዓመት በላይ የሚይዝና ፍሬው ከተለቀመ በኋላ መዘራት ወይም መተከል ሳያስፈልገው በርከት ላሉ ዓመታት ፍሬ በመስጠት የሚቆይ የሰብል ዓይነት ነው። ለምሳሌ ቡፋ፣ ብርቱካን፣ ሻይ ...ወዘተ

13. ድብልቅ ሰብል

ድብልቅ ሰብል ማለት በአንድ ማሳ ላይ የሚገኙ የጊዜያዊና የጊዜያዊ ሰብል ወይም የጊዜያዊና የቋሚ ሰብል ወይም የቋሚና ቋሚ ሰብል ድብልቅ ማለት ነው።

14. የዘር ዓይነት

የዘር ዓይነቶች በሁለት ይከፈላሉ። እነርሱም በአካባቢ ከሚመረተው ሰብል ገበሬዎች ለዘር የሚጠቀሙበትና ከፍ ያለ ምርት የሚያስገኙ ጥራት ያለው የተሻሻለ /ምርጥ/ ዘር ናቸው።

በኢትዮጵያ አብዛኛውን ጊዜ የተሻሻለ ወይም /ምርጥ ዘር/ የሚመረተው በኢትዮጵያ ምርጥ ዘር ድርጅት በኩል ነው። በተጨማሪም መንግሥታዊና መንግስታዊ ካልሆኑ ድርጅቶች ለምሳሌ ከግብርና ሚኒስቴር፣ ቡናና ሻይ ባለሥልጣን፣ ከዕርዳታ ሰጪ ድርጅቶች ... ወዘተ የሚገኙ ጥሩ ምርት የሚሰጡ እንደምርጥ ዘር ይቆጠራሉ።

ምርጥ ዘር የምንለው ለአንድ ጊዜ ብቻ ጥቅም ላይ ለማዋል በቀጥታ ከላይ ከተጠቀሱት ምንጮች የተገኘውን ብቻ ነው።

15. ፀረ-ተባይ

ፀረ ተባይ ማለት ሰብልን በመብላት ምርት እንዲቀንስ ወይም እንዲጠፋ የሚያደርጉ ተባዮችን ለማጥፋት የሚጠቅም ማንኛውም ዓይነት የኢንዱስትሪ ውጤት የሆነ መድኃኒት ነው። ለምሳሌ ፀረ-ተምች፣ ፀረ-አንበጣ .... ወዘተ።

16. ፀረ-በሽታ

ፀረ-በሽታ ማለት የሰብል ልዩ ልዩ ክፍሎችን /ቅጠል፣ ግንዱን ወይም ሥሩን/ በማጥቃት ምርት እንዲቀንስ ወይም እንዲጠፋ የሚያደርግ ማንኛውም የሰብል በሽታ ሊከላከል የሚችል የኢንዱስትሪ ውጤት መድኃኒት ነው።

17. ፀረ-አረም

ፀረ-አረም ማለት ከባለይዞታው ቁጥጥር ውጪ በሰብል በተያዘው ማሳ ውስጥ ሳይፈለግ በመብቀልና ለሰብሉ ምርታማነት አስፈላጊ የሆኑትን ሁሉ በመሻማት ሰብሉ እንዲጠፋ ወይም ምርቱ እንዲቀንስ የሚያደርጉትን ዕጽዋት የሚያጠፋ የኢንዱስትሪ ውጤት መድኃኒት ነው።

18. መስኖ

መስኖ ማለት ምርትን ለማምረት ወይም ለማሻሻል ሆነ ተብሎ በሰው ሠራሽ ዘዴ ማለትም በቦይ፣ በቦቴ ውኃ በማጋዝ፣ በኩራና በመሳሰሉት በመጠቀም ማሳው በቂ ውሃ እንዲያገኝ ማድረግ ነው። ሆኖም በዝናብና በጎርፍ መጥለቅለቅ የሚገኘው ውኃ እንደመስኖ አይቆጠርም።

19. ሰብል ማምረት

በእርሻ ሥራ ተሰማርቶ ቋሚ፣ ጊዜያዊ ወይም ድብልቅ ሰብሎች የማምረት ተግባር ነው።

20. የቤት እንስሳት ማርባት /ከብት ማርባት/

የዳልጋ ከብት፣ የጋማ ከብት፣ በግ፣ ፍየል፣ ዶሮዎችና ንብ በተናጠል ወይም በጣምራ የማርባት ወይም የማደለብ ወይም በፀጉራቸው የመጠቀም ተግባር ነው። ሆኖም የእርሻ በሬ ወይም ለመጓጓዣ የሚጠቅሙ የቤት እንስሳት ብቻ መኖር የከብት እርባታ ሥራ እንዳለ አያስቆጥርም። የቤት እንስሳት ቆጠራ በሚደረግበት ጊዜ ግን መረጃ በሚሰበሰብበት ቅጽ ላይ እነዚህ እንስሳት እንደሚመዘገቡ /እንደሚቆጠሩ መገንዘብ ያስፈልጋል።

21. የቤት እንስሳት

በዚህ ቆጠራ የቤት እንስሳት የዳልጋ ከብቶች፣ በጎች፣ ፍየሎች፣ ፈረሶች፣ በቅሎዎች፣ አህዮች፣ ግመሎች፣ አሳማዎች፣ ዶሮዎችና ንቦችን ያጠቃልላል።

22. ዕድሜ

አንድ ሰው ከተወለደበት ጊዜ ጀምሮ ቆጠራው እስከሚካሄድበት ቀን ድረስ ያለው የዓመት ብዛት ነው። ዕድሜ የሚመዘገበው በሙሉ ዓመት ሲሆን በሙሉ ዓመት ማለት ከሙሉ ዓመት በተጨማሪ ያሉትን ወሮችና ቀኖች በመተው የሚገኘው ዓመት ነው።

የቤተሰብ አባላትን ዕድሜ በትክክል ለማወቅ የሚያስችሉ ዘዴዎች አንዱ ከቤተሰቡ አባላት መካከል የአንዱን ዕድሜ በትክክል በማወቅ የሌሎችን ዕድሜ ለመገመት ማስቻሉ ነው። በተለይ የሥጋ ዝምድና ያላቸው አባላት በስንት ዓመት እንደሚበላለጡ ስለሚታወቅ የአንዱን ዕድሜ ማወቅ የሌላውን ዕድሜ ለማስላት ያስችላል። በተጨማሪም አንዳንድ ሴቶች ዕድሜያቸውን በትክክል ባያውቁም ካገቡ በኋላ ለስንት ዓመት በትዳር ላይ እንደቆዩ ስለሚያውቁ ሲያገቡ የስንት ዓመት ዕድሜ እንደነበራቸው በመጠየቅ አሁን ያላቸውን ዕድሜ ማወቅ

ይቻላል። በትዳር ላይ ስንት ዓመት እንደቆዩ የሚገልጸው መረጃም የልጆቻቸውን ዕድሜ ለማወቅ ያስችላል። በተጨማሪም አንዳንድ የቤተሰብ አባላት ዕድሜያቸውን ከአንዳንድ ካለፉና ከሚታወቁ ድርጊቶች ጋር በማነፃፀር መናገር ይችሉ ይሆናል። እነዚህ ድርጊቶች ከተፈጸሙ ስንት ዓመት እንዳለፈ ማወቅ የአባላቱን ዕድሜ ለማወቅ ይረዳል። በዚህ መመሪያ መጨረሻ ዕድሜን በሰሌት ለማወቅ እንዲረዳ አንዳንድ ታሪካዊ ድርጊቶች የተፈጸሙበትን ወቅት የሚገልጽ መረጃ ተዘርዝሯል። ብዙ ግለሰቦች ዕድሜያቸውን በዜሮ ወይም በአምስት በሚያልቁ አሀዞች መናገር ስለሚቀላቸው ትክክለኛውን ዕድሜ ለማወቅ ተገቢውን ጥረት ማድረግ ያስፈልጋል።

23. ኩንታል

ኩንታል ማለት መቶ ኪሎ ግራም የሚመዝን ክብደት ማለት ነው።

24. ሄክታር

ሄክታር ማለት 10,000 (አሥር ሺህ) ሜትር ካሬ ስፋት ያለው መሬት ነው።

25. የወተት ላሞች

የወተት ላሞች በቆጠራው ወቅት ወተት በመስጠት ላይ ያሉትን፣ እርጉዝ የሆኑትን በተጨማሪም ከቆጠራው በፊት ወተት ሲሰጡ የነበሩና ወደፊት ይሰጣሉ ተብለው የሚገመቱትን ያጠቃልላል።

26. የግጦሽ መሬት

የግል ይዞታ አካል ሆኖ ቆጠራው በሚካሄድበት ወቅት ግለሰቡ ለግጦሽ የሚገለገልበት መሬት ማለት ነው።

27. እዳሪ መሬት

እዳሪ መሬት ሰብል ሲመረትበት ቆይቶ መሬትን ለማዳበር ሆነ ተብሎ ቢያንስ ለአንድ የሰብል ዘመን ሳይታረስ የሚቆይ መሬት ነው።

28. በኮንትራት ወይም በኪራይ የተያዘ መሬት

የሌላ ሰው የሆነና ባለይዞታው ኪራይ (በገንዘብ ወይም በዓይነት) እየከፈለበት የሚጠቀምበት መሬት ማለት ነው።

29. በግል የተያዘ መሬት

ባለይዞታው ለመንግስት ግብር እየከፈለ የግብርና ሥራ የሚያከናውንበት የግሉ (የራሱ) የሆነ መሬት ማለት ነው።

30. ምንዳ

በሥራ ላይ ለዋለ ጉልበት በገንዘብ ሳይሆን በዓይነት የሚከፈል ክፍያ ነው።

31. በመስመር የተዘራ /የተተከለ ሰብል

አንድ ዓይነት የአተካከል /የአዘራር ሥርዓት ይዞ በረድፍ የተተከለ /የተዘራ ሰብል ማለት ነው።

32. በሥርዓት የተዘራ /የተተከለ ሰብል

አንድ ዓይነት የአተካከል /የአዘራር ሥርዓት ሳይዝ ዘሩን በእጅ በመበተን የተዘራ/የተተከለ ሰብል ማለት ነው።

33. ብስባሽ ማዳበሪያ

የተለያዩ ዕፅዋትና፥ ቅጠላ ቅጠሎች ሆን ተብሎ በጉድጓድና በሌሎች ቦታዎች እንዲብላሉ ተደርጎ የተዘጋጀ በተፈጥሮ ማዳበሪነት የሚመደብ የማዳበሪያ ዓይነት ነው።

34. ዓምድ

ዓምድ ማለት በቅጹ ወይም በመጠይቁ ለሚሰበሰቡት መረጃዎች አርዕስት የአርዕስቱ ማብራሪያና በአርዕስቱ ለሚጠየቁ ጥያቄዎች መልሶች መፃፊያ የተሰጠ ክፍት ቦታ ነው። በዓምዶቹ መረጃዎች በፊደል ወይም በአጋዝ ብቻ ወይም በሁለቱም እንደአስፈላጊነቱ ሊሰፍሩ ይችላሉ። በቁጥር የሚገለጹ መረጃዎች በዓምዱ ውስጥ ከቀኝ በመጀመር ወደ ግራ ይሞላሉ። ይህ አሠራር በሙሉ ቁጥርና በደቢማል ለሚገለጹ መረጃዎች በሙሉ ያገለግላል። የሚከተለውን ምሳሌ ይመልከቱ። 198 ኪሎ ከ760 ግራም 6 ኪሎ ከ75 ግራምና 20 ኪሎ ከ5 ግራም በሚከተለው ሁኔታ በተገለጸው የቁጥሮች አጻጻፍ ይሰፍራሉ።

ኪ.ግ	ግራም
198	760
6	075
20	005

35. ቤሪንግ

በማሣ ልክቶሽ ወቅት የሰሜንን አቅጣጫ መነሻ በማድረግ ከአንዱ ማዕዘን ወደ ሌላው ማዕዘን በኮምፓስ የሚነበበው ዲግሪ ቤሪንግ ይባላል።

36. የግብርና ናሙና ቆጠራ

ከአጠቃላይ የግብርና ስብስብ /Population or Universe/ ውስጥ የስብስቡን ባህሪያት ሊይዝና ሊወክል የሚችል በሳይንሳዊ የአመራረጥ ዘዴ የሚመረጥ የስብስቡ አካል ናሙና ሲባል ይህን የአመራረጥ ዘዴ በመጠቀም የሚካሄደው ቆጠራ ደግሞ የግብርና ናሙና ቆጠራ ይባላል።

37. የእርሻ ሥራ

የእርሻ ሥራ ማለት ማረሽ፣ መጠቅጠቅ፣ ማበራየት፣ ማጨድ ...ወዘተ ማለት ነው። የቤት እንስሳት የእርሻ ሥራ ስርተዋል የሚባለው የማረስ ወይም የመጠቅጠቅ ወይም የመውቃትና ሌሎች ለእርሻ አጋዥ የሆኑ ሥራዎችን ለምሳሌ የማጓጓዝ ሥራ የሰሩ እንደሆነ ነው።

38. የተፈጥሮ ማዳበሪያ

ከፍግ ፣ ከብስባሽ ወይም ከሌሎች ተፈጥሮ ሰራሽ ነገሮች የሚገኝና የሰብል ምርትን ለማሻሻል የሚረዳ የማዳበሪያ ዓይነት ነው።

39. ኬሚካል ማዳበሪያ

በኢንዱስትሪ ወይም በፋብሪካ የተመረተና የሰብል ምርትን ለማሻሻል የሚረዳ የማዳበሪያ ዓይነት ነው።

40. ኤክስቴሽን ፕሮግራም (መርሐ-ግብር)

ዘመናዊ የግብርና አሠራር ዘዴ የሆነና የሰብል ምርትን ወይም የቤት እንስሳት ምርትን /ተዋጽኦን ለማሳደግ የተዘጋጀና በልማት ሠራተኞች የምክር አገልግሎት የሚከናወን ፕሮግራም (መርሐ-ግብር) ነው።

41. ክትር

አፈር በጎርፍ እንዳይታጠብ ለማድረግ በእርከኖች ዳርና ዳር በድንጋይ ወይም በአፈር የሚሠራ ካብ /ግንብ ነው።

42. አግድመት እርሻ

በተዳፋት መሬት ላይ አፈሩ እንዳይታጠብ ወይም እንዳይሸረሸር ወደ ጎን የሚካሄድ የአስተራረስ ዘዴ ነው።

43. ባህላዊ ቀፎ

ማለት ከተለያዩ ነገሮች (ለምሳሌ፡- ከሸንቦቶች፡ ከቀርኮሃች፡ እንጨቶች፡ ከተቦረቦረ ዛፍች፡ ከእንሥራ ... ወዘተ) የተሰራና ማር የሚመረትበት ማለት ነው።

44. መለስተኛ ዘመናዊ (የሽግግር) ቀፎ

ማለት በግብርና ሚኒስቴር ወይም አግባብ ባላቸው መሥሪያ ቤቶች የሙያ ድጋፍ ተሠርቶ ከባህላዊ ቀፎ የተሻለ ምርት የሚሰጥ ማለት ነው። ከዚህ በተጨማሪ

- ገበሬው በቀላሉ ሊሠራው የሚችል
- በሣጥን መልክ የተሰራ አንድ ቀፎ ብቻ የሆነ
- በአንድ ዘንግ ጠርዝ ሰም በማጣበቅ ንቦች ለዕንቁላል መጣያና ማር መሥሪያ እንዲገለገሉበት ወደ ቀፎ በመጨመር የሚዘጋጅ የቀፎ ዓይነት ነው።

45. ዘመናዊ ቀፎ

ማለት በግብርና ሚኒስቴር ወይም አግባብ ባላቸው መሥሪያ ቤቶች ባለሙያ ተሰርቶ ከፍተኛ ምርት የሚሰጥ ማለት ሲሆን በሣጥን መልክ የተሰራና ከ3-5 ቀፎዎች አደራርቦ ማስቀመጥ የሚቻልበት ነው። በተጨማሪም የራሱ የሆነ በሽቦ የተሰራ የእንጀራ መጋገሪያ ፍሬም ያለውና እንጀራው በባለሙያ ከተሰራ በኋላ ወደ ቀፎው በመጨመር በቀጥታ ንቦች ዕንቁላልና ማር እንዲሰሩበት ተደርጎ የተዘጋጀ የንብ ቀፎ ነው።

V. በጥናቱ የሚሸፈኑ ሰብሎች ዝርዝር

ጊዜያዊ ሰብሎች

- ሀ. የብርዕና አገዳ ሰብሎች
1. ጤፍ
  2. ገብስ
  3. ስንዴ
  4. በቆሎ
  5. ማሽላ/ዘንጋዳ/
  6. ዳጉሣ
  7. አጃ
  8. ሩዝ
  9. ሌሎች...ይገለጽ*

- ለ. ጥራጥራ
1. ባቂላ
  2. አተር/አኩሪ አተር/
  3. ሽንብራ
  4. ምስር
  5. ጓዶ
  6. ቦሎቄ
  7. ግብጦ
  8. አብሽ
  9. ሌሎች...ይገለጽ*

- ሐ. የቅባት እህሎች
1. ኑግ
  2. ሠሊጥ
  3. ሱፍ
  4. ተልባ
  5. ጎመን ዘር
  6. ለውዝ
  7. ሌሎች...ይገለጽ*

- መ. ቅመማ ቅመም
1. ጥቁር አዝመድ*
  2. ነጭ አዝመድ*
  3. ዝንጅብል*
  4. ዕርድ*
  5. ኮረሪማ*
  6. ድንብላል*
  7. ሌሎች...ይገለጽ*

- ሠ. አትክልት
1. የአበሻ ጎመን
  2. ጥቅል ጎመን
  3. ሠላጣ
  4. ቆሰጣ
  5. በርበሬ
  6. ቃሪያ
  7. ቲማቲም
  8. አበባ ጎመን*
  9. ፎሶሊያ/ፋጆሊ*
  10. ዱባ*
  11. ሌሎች...ይገለጽ*

- ረ. ሥራሥር
1. ቀይ ሽንኩርት
  2. ነጭ ሽንኩርት
  3. ካሮት
  4. ቀይ ሥር
  5. ድንች
  6. ስኳር ድንች
  7. ጎደሬ
  8. ሌሎች...ይገለጽ*

- ሰ. ካሽ ክሮፕ
1. ጥጥ*
  2. ትምባሆ*
  3. ሌሎች ይገለጽ*

ቋሚ ሰብሎች

- ሀ. ፍራፍሬ እና ካሽ ክርፕ
1. ቡና
2. ጫት
3. ጌሾ
4. ሽንኩራአገዳ
5. ብርቱካን
6. ሙዝ
7. ሎሚ
8. ፓፓያ
9. ማንጎ
10. ዘይቱን
11. አሸካጾ
12. አናናስ
13. ኮክ*
14. እንስት*
15. መንደሪን*
16. ትርንጎ*
17. ወይን*
18. ከርቡሽ/ሀብሀብ*
19. እንጆሪ*
20. ሌሎች*

- ለ. ቅመማ ቅመም
1. ቅንዶ በርበሬ*
2. ቀረፋ*
3. ቅርንፉድ*
4. ጥምዝ ቅመም*
5. ቤናዳም*
6. ሄል*
7. እንስላል*
8. ሌሎች...ይገለጽ*

ማስታወሻ:-

የ (*) ምልክት ያልተደረገባቸው የሰብል ዓይነቶች የማሣ ልኪና አጨዳ የሚደረግላቸው ሲሆን የተደረገባቸው ግን የማሣ ስፋት ልኪ ይደረግላቸውና የምርት መጠን መረጃ በቃለ መጠይቅ ይሰበሰባሉባቸዋል።

VI. የሰብል ብልሽትና የምርታማነት መቀነስ ምክንያቶች

1. የዝናብ ብዛት	11. ወፍ
2. የዝናብ እጥረት	**12. የዘር ዕጥረት
3. ፀረ አዝርዕት ተባዮች	**13. የእርሻ መሬት ለምነት መቀነስ*
4. ፀረ አዝርዕት በሽታዎች	**14. በአካባቢው የፀጥታ ሁኔታ አለመረጋጋት
5. አረም	15. ሌሎች ምክንያቶች ናቸው
6. በረዶ	
7. ውርጭ	** ምልክት የተደረገባቸው ለሰብል ምርታማነት
8. ጎርፍ	መቀነስ ምክንያት የሚሆኑ ብቻ ናቸው።
9. የዱር አራዊት	
10. አንበጣ	

VII. የቅጾች አሞላል መመሪያ

የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ-ገ- 94/0 የቤተሰቦች መመዝገቢያ ቅጽ አሞላል

ይህ ቅጽ በተመረጠው የቆጠራ ቦታ ውስጥ የሚኖሩትን ቤተሰቦችና ባለይዞታዎች በሙሉ ለመመዝገብ ያገለግላል። ምዝገባው የሚካሄደው በቆጠራ ቦታው ክልል ውስጥ ከቤት ወደ ቤት በመሄድ ስለሆነ በምዝገባው ጊዜ ቤቶች እንዳይረሱ ወይም በድጋሚ እንዳይመዘገቡ ከፍተኛ ጥንቃቄ ማድረግ ያስፈልጋል። በተመሳሳይ ሁኔታ ቤተሰቦችና ባለይዞታዎች በተሟላ አኳኋን መመዝገብ ይኖርባቸዋል። የአመዘጋገቡ ተግባር እንደ ቤቶቹ አቀማመጥ ሳይዘበራረቅ መሆን አለበት።

የቤተሰቦች አመዘጋገብ ሁኔታ

በተመረጠው ቆጠራ ቦታ የሚገኙ ቤተሰቦችና ባለይዞታዎች በሚከተለው ሁኔታ መመዝገብ አለባቸው።

ሀ. በመጀመሪያ ለቆጠራው የተመረጠውን ቆጠራ ቦታ/ክልል ከሚያውቅ ሰው ጋር በመሆን ድንበሩን /ክልሉን ዞር ማየትና ማጥናት፤

ለ. የቤቶቹ፣ የመንገዶችና የመንደሮችን አቀማመጥ ማየት፤

ሐ. ምዝገባውን በቆጠራ ቦታው ሰሜን ምዕራብ ከሚገኘው መንደር/አካባቢ/ በመነሳት ወደ ምሥራቅ ከዚያ ወደ ምዕራብ /ጥምዝምዞሽ/ ሥርዓት ባለው መንገድ በመጓዝ እያንዳንዱን ቤተሰብና በስራቸው የሚገኙትን ባለይዞታዎች በቅደም ተከተል በመመዝገብ በቤቱ በር ወይም ሊጠፋ ከማይችል ቦታ ላይ በቸክ/ጠመኔ/ ምልክት ማድረግ ያስፈልጋል። ስለሆነም በተመዘገበው ቤተሰብ ቤት በር ላይ «ኢ.ግ.ና.ቆ.» ምልክት መፃፍ ይኖርበታል። በተጨማሪም ከተመረጠው ቆጠራ ቦታ በመውጣት ምዝገባ እንዳይካሄድ ከፍተኛ ጥንቃቄ ማድረግ ያስፈልጋል።

ክፍል 1. የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1 - ክልል

ቆጠራው የሚካሄድበት የቆጠራ ቦታ የሚገኝበት ክልል ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 2 - ዞን

ቆጠራው የሚካሄድበት የቆጠራ ቦታ የሚገኝበት ዞን ስም/ቁጥር/ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 3 - ወረዳ

ቆጠራው የሚካሄድበት የቆጠራ ቦታ የሚገኝበት ወረዳ ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 4 - ገበሬ ማኅበር

ቆጠራው የሚካሄድበት የቆጠራ ቦታ የሚገኝበት ገበሬ ማኅበር ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 5 - የቆጠራ ቦታ

ቆጠራው የሚካሄድበት የቆጠራ ቦታ መለያ ቁጥር ከቆጠራ ቦታው ካርታ ላይ በመውሰድ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ክፍል 2. የቤተሰቦችና የግብርና የግል ባለይዞታዎች ዝርዝርና

የምርጫ ቅደም ተከተል

ዓምድ 1 - የቤተሰብ መለያ ቁጥር

በተመረጠው የቆጠራ ቦታ ለሚገኙ ቤተሰቦች በዚህ ዓምድ ለእያንዳንዱ ቤተሰብ ከ001 በመጀመር 002፣ 003፣ ... ወዘተ በማለት የቤተሰብ መለያ ቁጥር በመስጠት ይሞላል።

ዓምድ 2 - የቤተሰብ ኃላፊ ስም ከነአያት

በዓምድ 1 በተሰጠው ተራ ቁጥር አንፃር ለእያንዳንዱ ቤተሰብ የቤተሰቡ ኃላፊ ስም ከነአያት በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 3 - በቤተሰቡ ውስጥ የግብርና የግል ባለይዞታ /አለ =1፣ የለም =2/

በዓምድ 2 በተመዘገቡ ቤተሰቦች ውስጥ የግብርና የግል ባለይዞታ መኖር አለመኖሩ ተጠይቆ ካለ «አለ» ተብሎ ኮድ «1» ከሌለ ደግሞ «የለም» ተብሎ ኮድ «2» በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 4 - በቤተሰቡ ውስጥ የግብርና የግል ባለይዞታዎች ተራ ቁጥር

በዓምድ 3 ኮድ «1» ከተሞላ በቤተሰቡ ውስጥ የግል ይዞታ ያላቸው ባለይዞታዎች ተከታታይ ቁጥር ከአንድ በመጀመር በዚህ ዓምድ የሚሰጥ ሲሆን በሚቀጥለው ቤተሰብ ውስጥ ላሉት ባለይዞታዎች ደግሞ እንደገና ከአንድ በመጀመር የባለይዞታ ተራ ቁጥር ይሰጣል።

ዓምድ 5 - የባለይዞታው ሙሉ ስም

በዚህ ዓምድ በዓምድ 4 በተሰጡት ተራ ቁጥሮች አንፃር የባለይዞታው ስም ይሞላል።

ዕ - በቤተሰቡ ውስጥ የግል ባለይዞታ ያላቸው ቤተሰቦች ተከታታይ ቁጥር በዚህ ዓምድ በዓምድ 3 ኮድ «1» የተሞላላቸውን ቤተሰቦች በመለየት/በመምረጥ እንደቅደም ተከተላቸው ከ001 በመጀመር 002፣ 003 ...ወዘተ የቤተሰብ ተከታታይ ቁጥር በመስጠት ይሞላል።

ዓምድ 7 - የአመራረጥ ቅደም ተከተል

በዓምድ 6 የቤተሰብ ተከታታይ ቁጥር ከተሰጣቸው ቤተሰቦች ለቆጠራው ለተመረጡት በአመራረጥ ቅደም ተከተላቸው መሠረት ከ01 በመጀመር እስከ 30 ቁጥር ይሰጣቸዋል።

ማስታወሻ፡-

በቆጠራ ቦታው ውስጥ የግል ባለይዞታ ያላቸው ቤተሰቦች ጠቅላላ ብዛት ከዓምድ 6 የመጨረሻውን ቁጥር በመውሰድ በተሰጠው ቦታ ይመዘገባል።

የግብርና ባለይዞታ የቤተሰብ አባል ያላቸው ቤተሰቦች አመራረጥ ዘዴ

በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ 94/0 የሚመዘገቡት ቤተሰቦች ምዝገባ በተሟላ ሁኔታ መጠናቀቁን ቤተሰቦች ሳይዘለሉ ወይም ሳይረሱና የግብርና ባለይዞታ ያላቸው ቤተሰቦች ምዝገባ ሳይምታታና በትክክል መከናወኑን በማረጋገጥ የግብርና ባለይዞታ የቤተሰብ አባል ያላቸው 30 ቤተሰቦች የሚከተለውን የአመራረጥ ዘዴ በመከተል ይመረጣሉ።

በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ 94/0 ክፍል 2 ዓምድ 6 የግል ባለይዞታ የቤተሰብ አባል ያላቸው ቤተሰቦች የተሰጠውን የመጨረሻ ተራ ቁጥር በመውሰድ ለሚመረጡት ቤተሰቦች ብዛት ይካፈላል። በዚህ ስሌት የተገኘው ቁጥር/አንቲጀር/ ካልሆነ ክፍልፋዩን ትቶ ሙሉው ቁጥር ይወሰዳል። ይህ ቁጥር «መ» ነው እንበል። ከዚህ በኋላ «መ»ን በመያዝ የራንደም ሠንጠረዥ በመጠቀም ከ1-መ ካሉት ቁጥሮች መካከል በመጀመሪያ የተገኘው ቁጥር /«1» እና «መ»ን ጨምሮ/ ይመረጣል። ይህም የተመረጠው ቁጥር በመጀመሪያ የተመረጠውን ባለይዞታ የቤተሰብ አባል ያለውን ቤተሰብ ያመለክታል። በዚህም መሠረት ቤተሰቡ መጀመሪያ መመረጡን ለማመልከት በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ 94/0 ክፍል 2 ዓምድ 6 ላይ የቤተሰቡ ተከታታይ ተራ ቁጥር ይከበብና በዚሁ ቅጽ ክፍል 2 ዓምድ 7 በተመረጠው ቤተሰብ አንጻር «01» ተብሎ ይጻፋል።

በሁለተኛ ደረጃ የሚመረጠውን የግብርና ባለይዞታ የቤተሰብ አባል ያለውን ቤተሰብ ለማግኘት በመጀመሪያ ለተመረጠው ቤተሰብ በዓምድ 6 የተከበበው ተራ

ቁጥር 4ይ «መ» ይደመርና የሚገኘውን ቁጥር በዓምድ 6 ከተዘረዘሩት ተራ ቁጥሮች የያዘው ቤተሰብ ተራ ቁጥር ይከበብና በዓምድ 7 «02» ይጻፋል። ይህ አሰራር በቆጠራው የሚሸፈኑ 30 የግብርና ባለይዞታ የቤተሰብ አባል ያላቸው ቤተሰቦች እስኪመረጡ ድረስ ይቀጥላል።

ምሳሌ:-

አንድ ለዚህ ቆጠራ በተመረጠ የቆጠራ ቦታ የተመዘገቡ በቤተሰባቸው ውስጥ የግብርና ባለይዞታ የቤተሰብ አባል ያላቸው ቤተሰቦች ጠቅላላ ብዛት በዓምድ 6 ተከታታይ ተራ ቁጥር የተሰጣቸው 191 ቢሆኑ፤ ለቆጠራው የሚመረጡት ቤተሰቦች ብዛት ደግሞ 30 ስለሆነ:-

$$\text{መ} = 191 / 30 = 6.37$$

ከነጥብ በኋላ ያለው ቁጥር ይተውና $\text{መ} = 6$ ተብሎ ይወሰዳል። የራንደም ቁጥር ሠንጠረዥ በመጠቀም ከ 1-6 ካሉት ቁጥሮች ውስጥ በቅድሚያ የተገኘው ቁጥር ይመረጣል። ይህን በማድረግ የተገኘው ቁጥር 2 ቢሆን በመጀመሪያ የተመረጠው ይህን ቁጥር የያዘው በዓምድ 6 ላይ 002 የቤተሰብ ተራ ቁጥር የተሰጠው የግብርና ቤተሰብ ይሆናል ማለት ነው። 002 የቤተሰብ ተራ ቁጥር በዓምድ 6 ይከበብና በአንጻሩ በዓምድ 7 «01» ይጻፋል።

በሁለተኛ ደረጃ የሚመረጠው ባለይዞታ የቤተሰብ አባል ያለው ቤተሰብ ደግሞ $2 + 6 = 8$ በስሌቱ መሠረት በዓምድ 6 ላይ 008 ተከታታይ ተራ ቁጥር የያዘው (አቶ አደም ከድር) የግብርና ቤተሰብ ይሆናል ማለት ነው። ይህ ቁጥር በዓምድ 6 ይከበብና በአንጻሩ በዓምድ 7 «02» ይጻፋል። ይህ አሠራር 30 የግብርና ባለይዞታ ያላቸው ቤተሰቦች እስኪመረጡ ድረስ ይቀጥላል። ከዚህ ቀጥሎ የተሰጠውንም የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/0 አሠራር ምሳሌ በመመልከት ስለአሠራሩ የበለጠ ግንዛቤ ማግኘት ይቻላል።

ምርጫው እንደተጠናቀቀ ምዝገባውን ያካሄደው መረጃ ሰብሳቢ የመስክ ሥራ ተቆጣጣሪና የዞን አስተባባሪ ስለ ሥራው ትክክለኛነት ስማቸውን ፊርማቸውንና ሥራው የተጠናቀቀበት ቀን በተሰጠው ቦታ ማስፈር አለባቸው።

የኢትዮጵያ ግብርና ናሙና ቆጠራ
የቤተሰቦችና የግብርና የግል ባለይዞታዎች መመዝገቢያ ቅጽ (1994 ዓ ም)

ክፍል 1 - የአካባቢ መለያ

1	2	3	4	5
ክልል	ዞን	ወረዳ	ገበሬ ማሕበር	ቆጠራ ቦታ
አማራ	ሰሜን: ሸዋ	ቀወን	ደህረማ	02

ክፍል 2 - የቤተሰቦችና የግብርና የግል ባለይዞታዎች ዝርዝርና የምርጫ ቅጽም ተከተል

1	2	3	4	5	6	7
የቤተሰብ መለያ ቁጥር	የቤተሰብ ኃላፊ ስም ከነአያት	በቤተሰቡ ውስጥ የግብርና የግል ባለይዞታ አለ → 1 የለም → 2	በቤተሰቡ ውስጥ የግብርና የግል ይዞታ ያላቸው ባለይዞታዎች ተከታታይ ተራ ቁጥር	የባለይዞታው መለኪያ ስም	የግብርና የግል ባለይዞታ ያላቸው ቤተሰቦች ተከታታይ ቁጥር	የአመራረጥ ቅጽም ተከተል
001	አቶ: ገብረ: ታዬ: ገጋ	አለ 1	1	አቶ: ገብረ: ታዬ	001	
002	አቶ: ደህረማ: ገጋ: ታዬ	አለ 1	1	አቶ: ደህረማ: ገጋ	(002)	01
003	ወ/ሮ: አበበ: ዝቅ: ለላቂ	የአዋቂ 2	-	-	-	
004	አቶ: ደህረማ: አበበ: ገብረ	አለ 1	1	አቶ: ደህረማ: አበበ	003	
			2	አቶ: ታዬ: ደህረማ		
005	አቶ: ታዬ: ገብረ: ገጋ	አለ 1	1	አቶ: ታዬ: ገብረ	004	
006	አቶ: አበበ: ታዬ: ገጋ	አለ 1	1	አቶ: አበበ: ታዬ	005	
007	አቶ: አበበ: ገብረ: ገጋ	አለ 1	1	አቶ: አበበ: ገብረ	006	
			2	አቶ: አበበ: ታዬ	-	
008	ወ/ሮ: አበበ: አበበ: ገጋ	የአዋቂ 2	-	-	-	
009	አቶ: አበበ: ገብረ: ገጋ	አለ 1	1	አቶ: አበበ: ገብረ	007	
010	አቶ: አበበ: ገብረ: ገጋ	አለ 1	1	አቶ: አበበ: ገብረ	(008)	02
			2	አቶ: አበበ: ገብረ		
			3	ወ/ሮ: አበበ: ገብረ		
011	አቶ: ታዬ: ገብረ: ገጋ	አለ 1	1	አቶ: ታዬ: ገብረ	009	
	,, ,,			,, ,,		
	,, ,,			,, ,,		
	,, ,,			,, ,,		
014	ወ/ሮ: ወ/ሮ: አበበ: ገጋ	አለ 1	1	ወ/ሮ: ወ/ሮ: አበበ	012	

	ስም	ፊርማ	ቀን
መረጃ ሰጪ	አበበ: ገብረ	አበበ	5/13/93
መረጃ ተቆጣጣሪ	አበበ: ገብረ	አበበ	4/11/94
የዞን አስተባባሪ	ወ/ሮ: አበበ: ገጋ	አበበ	20/11/94

1. ጠቅላላ የግብርና ቤተሰቦች ብዛት 191
2. ሪፖርት አገልግሎት 6
3. ሪፖርት ቦታ 2

ክፍል 2 - የቤተሰቦችና የግብርና የግል ባለይዞታዎች ዝርዝርና የምርጫ ቅደም ተከተል

1	2	3	4	5	6	7
የቤተሰብ መለያ ቁጥር	የቤተሰብ ኃላፊ ስም ከነአያት	በቤተሰቡ ውስጥ የግብርና የግል ባለይዞታ አለ → 1 የለም → 2 ከድ	በቤተሰቡ ውስጥ የግብርና የግል ይዞታ ያላቸው ባለይዞታዎች ተከታታይ ተራ ቁጥር	የባለይዞታው መለስ ስም	የግብርና የግል ባለይዞታ ያላቸው ቤተሰቦች ተከታታይ ቁጥር	የአመራርጥ ቅደም ተከተል
015	አቶ: ታችላሌ: ሰቀክ: ማሞ	አክ	1	1	አቶ: ታችላሌ: ሰቀክ	013
016	አቶ: ተገጉ: ለላባ: ለዛ	አክ	1	1	አቶ: ተገጉ: ለላባ	(014) 03
	„ „				„ „	
	„ „				„ „	
	„ „				„ „	
057	ወ/ሮ: ታችላሌ: ዳኅሙ: ለክው	የከሞ	2	-		
058	አቶ: ሐሰን: አክ: ሁሴን	አክ	1	1	አቶ: ሙሳ: ህሴን	050
	„ „				„ „	
	„ „				„ „	
	„ „				„ „	
076	አቶ: ሃብቱ: ናጋ: ገሰ	አክ	1	1	አቶ: ሃብቱ: ናጋ	(068) 12
	„ „				„ „	
	„ „				„ „	
128	አቶ: ለህቲ: ዘፋ: ለላባ	አክ	1	1	አቶ: ለህቲ: ዘፋ	(116) 20
				2	አቶ: ወርዳታ: ገሰ	
129	ወ/ሮ: ፋጼ: ናሐር: ለማን	የከሞ	2	-	-	-
	„ „				„ „	
	„ „				„ „	
166	ወ/ሮ: ሃብቱ: መሀመድ: ሙሴ	አለ	1	1	ወ/ሮ: ሃብቱ: መሀመድ	(146) 25
	„ „				„ „	
	„ „				„ „	
184	አቶ: ለላባ: ታህጉ: አላባህረው	አለ	1	1	አቶ: ለላባ: ታህጉ	(176) 30
	„ „				„ „	
	„ „				„ „	
196	አቶ: ለቀለ: ማላ: ለየገ	አለ	1	1	አቶ: ለቀለ: ማላ	190
197	አቶ: አቦራ: ገሰ: አለ	አለ	1	1	አቶ: አቦራ: ገሰ	191
	„ „				„ „	
	„ „				„ „	

የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/1 የናሙና ቤተሰቦች ዝርዝር አሞላል

በዚህ ቅጽ ላይ ለቆጠራው የተመረጡትን 30 ቤተሰቦች እንደአመራረጥ ቅደም ተከተላቸው ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/0 በማወራረስ ይመዘገባሉ። በተጨማሪም በተመረጡ ቤተሰቦች ውስጥ የሚገኙ የግብርና ባለይዞታዎች የሚያከናውኑትን የግብርና ዓይነት መረጃ ሰብሳቢው ከቤት ወደ ቤት ተዘዋውሮ በመጠየቅ በዚሁ ቅጽ ላይ ይመዘገባል።

ክፍል 1. የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1 - ክልል

በዚህ ዓምድ ቆጠራው የሚካሄድበት ክልል ስም ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ 94/0 ክፍል 1 ዓምድ 1 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 2 - ዞን

በዚህ ዓምድ ቆጠራው የሚካሄድበት ዞን ስም ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ 94/0 ክፍል 1 ዓምድ 2 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 3 - ወረዳ

በዚህ ዓምድ ቆጠራው የሚካሄድበት ወረዳ ስም ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ 94/0 ክፍል 1 ዓምድ 3 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 4 - ገበሬ ማኅበር

በዚህ ዓምድ ቆጠራው የሚካሄድበት ገበሬ ማኅበር ስም ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ 94/0 ክፍል 1 ዓምድ 4 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 5 - የቆጠራ ቦታ

በዚህ ዓምድ ቆጠራው የሚካሄድበት የቆጠራ ቦታ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/0 ክፍል 1 ዓምድ 5 በመውሰድ ይሞላል።

ክፍል 2. የተመረጡ ቤተሰቦችና የግብርና የግል ባለይዞታዎች ዝርዝር

ዓምድ 1 - የቤተሰብ መለያ ቁጥር

የቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ-94/0 ክፍል 2 ዓምድ 1 በመውሰድ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 2 - የቤተሰብ ኃላፊ ስም

በዚህ ዓምድ ለቆጠራው የተመረጠው ቤተሰብ ኃላፊ ስም ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/0 ክፍል 2 ዓምድ 2 በመውሰድ ይመዘገባል።

ዓምድ 3 - የባለይዞታው መለያ ቁጥር

ይህ ዓምድ ለቆጠራው በተመረጠው ቤተሰብ ውስጥ ለሚገኙ ባለይዞታዎች የተሰጠውን ተራ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7-94/0 ክፍል 2 ዓምድ 4 በማወራረስ ይሞላል።

ዓምድ 4 - የባለይዞታው መ.ሉ ስም

ይህ ዓምድ ለቆጠራው በተመረጠው ቤተሰብ ውስጥ ለሚገኙ ባለይዞታዎች የእያንዳንዱን የግል ባለይዞታ ስም ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7-94/0 ክፍል 2 ዓምድ 5 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 5 - የግብርናው ዓይነት/ሰብል = 1 ከብት = 2 ሁለቱም = 3/

በዓምድ 4 ስሙ የተመዘገበው እያንዳንዱ ባለይዞታ የተሰማራበት የግብርና ዓይነት ተጠይቆ የተሰማራበት የግብርና ዓይነት በሰብል ማምረት ብቻ ከሆነ ሰብል ተብሎ ኮድ «1» ከብት ማርባት /ማደለብ/ ብቻ ከሆነ ከብት ተብሎ ኮድ «2» ሁለቱም ከሆነ ደግሞ ሁለቱም ተብሎ ኮድ «3» በዚህ ዓምድ በተሰጡት ባዶ ቦታዎች ይሞላል።

ዓምድ 6 - የአመራረጥ ቅደም ተከተል

የግል ባለይዞታ ያላቸው ቤተሰቦች የአመራረጥ ቅደም ተከተል ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7-94/0 ክፍል 2 ዓምድ 7 በመውሰድ በቅደም ተከተል በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 7 - አስተያየት

በዚህ ዓምድ ቅጹን ለመሙላት ያጋጠሙ ችግሮችና ሌሎች አስፈላጊና መገለጽ ያለባቸው አስተያየቶች ይሰፍራሉ።

ማስታወሻ:-

ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7-94/0 ወደ ቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7-94/1 የተመረጡ ቤተሰቦችና ባለይዞታዎች እንዴት እንደሚተላለፉ የሚቀጥለውን ምሳሌ ይመልከቱ።

በመጨረሻም የመረጃ ሰብሳቢው፣ የመስክ ሥራ ተቆጣጣሪውና የዞን አስተባባሪ ስለሰራው ትክክለኛነት ስማቸውን፣ ፊርማቸውንና ሥራው የተጠናቀቀበትን ቀን በተገቢው ቦታ ማስፈር አለባቸው።

1	2	3	4	5
ክለላ	ዞን	ወረዳ	ዝብሪ ማሕበር	ቆጠራ
አወጣጥ	አወጣጥ: ስያ	ቀመጥ	ደገፍ	ቦታ
				02

1	2	3	4	5	6	7
የቤተሰብ መለያ ቁጥር (ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ-7-94/0 ዓምድ 2) (ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ-7-94/0 ዓምድ 1)	የባለይዞታ መለያ ቁጥር (ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ-7-94/0 ዓምድ 4)	የግል ባለይዞታው መለኩ ስም	የግብርናው ዓይነት ሰብል → 1 ከብት → 2 ሁለቱም → 3	የአመራር ቅደም ተከተል (ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ-7-94/0 ዓምድ 7)	አስተያየት	
002 አፃ: ዳኖጤ ገብረ ጋብረ	1	አፃ: ዳኖጤ ገብረ	ሁከተኛ 3	01		
010 አፃ: ሽከራ: ገብረ: መስጠ	1	አፃ: ሽከራ: ገብረ	ሁከተኛ 3	02		
	2	አፃ: ገብረ: ደህን ሰብል	1			
	3	ወ/ፖ: ፋጠኛ: ሽከራ ገብረ	2			
076 አፃ: ሃብቱ ገብረ: ገብረ	1	አፃ: ሃብቱ ገብረ	ሰብል 1	12		
128 አፃ: ለሀሳን: ዘፋ: ለሰላ	1	አፃ: ለሀሳን: ዘፋ	ሁለቱም 3	20		
	2	አፃ: ወርቅኛ: ገብረ ሰብል	1			

29

ክፍል 2 - የተመረጡት ቤተሰቦችና የግብርና የግል ባለይዞታዎች ዝርዝር

1	2	3	4	5	6	7
የቤተሰብ መለያ ቁጥር (ከቅጽ ኢ.ፖ.ያ.ቁ-7-94/0 ዓምድ 1) ዓምድ 1)	የቤተሰቡ ኃላፊ ስም ከነአያት (ከቅጽ ኢ.ፖ.ያ.ቁ-7-94/0 ዓምድ 2)	የባለደዘታ መለያ ቁጥር (ከቅጽ ኢ.ፖ.ያ.ቁ-7-94/0 ዓምድ 4)	የግል ባለደዘታው መላ ስም	የግብርናው ዓይነት ሰብል → 1 ከብት → 2 ሁለቱም → 3 ከድ	የአመራረጥ ቅደም ተከተል (ከቅጽ ኢ.ፖ.ያ.ቁ-7-94/0 ዓምድ 7)	አስተያየት
166	ወ/ሮ. ሃቀ. መሀመድ. ዐሁሉ	1	ወ/ሮ. ሃቀ. መሀመድ ነገሰ	2	25	
184	ሸፃ. ለለፋ. ታህጽ. ሸላሞ	1	ሸፃ. ለለፋ. ታህጽ	3	30	

የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/2 - የግብርና ቤተሰብ አባላት

ዲሞክራሲያዊ ባህሪያት አሞላል

ይህ ቅጽ ለቆጠራው ለተመረጡ የግብርና ቤተሰቦች አባላት በመሉ ዲሞክራሲያዊ ባሕርያትን የተመለከተ መረጃ የሚሰበስብበት ሲሆን አንድ ቅጽ ለአንድ ቤተሰብ ያገለግላል።

ክፍል 1:- የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1 - ክልል

ቆጠራው የሚካሄድበት ክልል ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 2 - ዞን

ቆጠራው የሚካሄድበት ዞን ስም ወይም ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 3 - ወረዳ

ቆጠራው የሚካሄድበት ወረዳ ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 4 - ገበሬ ማህበር

ቆጠራው የሚካሄድበት ገበሬ ማህበር ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 5 - የቆጠራ ቦታ

ቆጠራው የሚካሄድበት ቆጠራ ቦታ ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 6 - የቤተሰብ መለያ ቁጥር

ለቆጠራው የተመረጠው የግብርና ቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/1 ክፍል 2 ዓምድ 1 በመውሰድ ይሞላል።

ክፍል 2. የባለይዞታው ቤተሰብ አባላት ዲሞክራሲያዊ ባህሪያት

በዚህ ክፍል ውስጥ ለእያንዳንዱ የተመረጠ የግብርና ቤተሰብ አባል ዲሞክራሲያዊ ባህሪያት ተጠይቆ የሚሞላ ሲሆን አሞላሉም ከቤተሰቡ ኃላፊ በመጀመር ከቤተሰቡ ኃላፊ ጋር ባላቸው ዝምድናና በዕድሜ ቅደም ተከተል ከትልቅ በመጀመር ይሆናል።

ዓምድ 1- ተራ ቁጥር:-

ተራ ቁጥር ከ01 በመጀመር በቅደም ተከተል ተሞልቷል።

ዓምድ 2-8 ለቤተሰቡ አባላት በሙሉ

ዓምድ 2- ስም ከነአባት

የእያንዳንዱ የቤተሰብ አባል ስም ከነአባቱ ከቤተሰቡ ኃላፊ በመጀመር በቅደም ተከተል ይሞላል።

ዓምድ 3 - የቤተሰቡ አባል የግብርና ባለይዞታ (ነው = 1 አይደለም = 2)

በዓምድ 2 ከተዘረዘሩት የቤተሰብ አባላት ውስጥ እያንዳንዱ የቤተሰብ አባል ተጠይቆ የግብርና ባለይዞታ ከሆነ ኮድ «1» የግብርና ባለይዞታ ካልሆነ ኮድ «2» በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 4 - የባለይዞታ መለያ ቁጥር /በዓምድ 3 ኮድ 1 ለተሞላላቸው/

የባለይዞታ መለያ ቁጥር ከእ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/1 ክፍል 2 ዓምድ 3 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 5 - የግብርና ዓይነት (ሰብል = 1 ከብት = 2 ሁለቱም = 3)

የግብርና ይዞታ ያላቸው የቤተሰብ አባላት (በዓምድ 3 ኮድ 1 ለተሞላላቸው) የተሰማሩበት የግብርና ዓይነት ተጠይቆ ሰብል ማምረት ብቻ ከሆነ ኮድ «1» የከብት ማርባት /ማደለብ/ ብቻ ከሆነ ኮድ «2» በሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 6 - የታ (ወንድ = 1 ሴት = 2)

በዚህ ዓምድ የእያንዳንዱ የቤተሰብ አባል የታ በፊደል ከተገለጸ በኋላ ወንድ ከሆነ ኮድ «1» ሴት ከሆነች ደግሞ ኮድ «2» ይሞላል።

ዓምድ 7 - ከቤተሰቡ ኃላፊ ጋር ያለው ዝምድና

በዓምድ 2 የቤተሰቡ መደበኛ አባላት በሚመዘገቡበት ጊዜ በመጀመሪያው መስመር የሚመዘገበው ሁልጊዜ የቤተሰቡ ኃላፊ ይሆናል። ስለዚህ በዓምድ 7 በመጀመሪያ መስመር "ኃላፊ" ተብሎ ከተመዘገበ በኋላ እያንዳንዱ የቤተሰብ መደበኛ አባል ከቤተሰቡ ኃላፊ ጋር ያለው ዝምድና ተጠይቆ በዚህ ዓምድ በስተ-ግርጌ ከተገለጹት የዝምድና ዓይነቶች ትክክለኛው እየተወሰደ በትክክል መጻፍ አለበት። በመቀጠልም በዚህ ዓምድ ግርጌ ካሉት የዝምድና ኮዶች ተስማሚውን በመምረጥ በዚህ ዓምድ ኮድ በሚለው ሥር መሙላት ያስፈልጋል።

ከቤተሰቡ ኃላፊ ጋር ያለው ዝምድና፡-

የቤተሰቡ ኃላፊ	= 01
ሚስት/ባል	= 02
የቤተሰቡ ኃላፊና ሚስት/ባል ልጅ	= 03
የቤተሰቡ ኃላፊ ልጅ	= 04
የቤተሰቡ ኃላፊ ሚስት/ባል ልጅ	= 05
የቤተሰቡ ኃላፊና ሚስት/ባል አባት/እናት	= 06
የቤተሰቡ ኃላፊና ሚስት/ባል እህት/ወንድም	= 07
ሌላ ዝምድና	= 08
ዘመድ ያልሆነ	= 09

ምሳሌ:- ከቤተሰቡ ኃላፊ ቀጥላ የተመዘገበችው የቤተሰቡ ኃላፊ ሚስት ከሆነች በዓምድ 7 "ሚስት" ተብሎ ይመዘገባል። የቤተሰቡ ኃላፊ ከአንድ በላይ ሚስት ካለውና የእሱ ቤተሰብ አባላት ከሆኑ ከቤተሰቡ ኃላፊ ጋር ያላቸው ዝምድና በሚሞላበት ጊዜ የመጀመሪያው ሚስት "አንደኛ ሚስት" ሁለተኛዋ ሚስት "ሁለተኛ ሚስት" ... ወዘተ እየተባለ ይመዘገባል። በተጨማሪም ሌሎች የቤተሰቡ መደበኛ አባላት ከቤተሰቡ ኃላፊ ጋር ያላቸው ዝምድና እየተጠየቀ በዓምድ 7 በተሰጠው ክፍት ቦታ በትክክል ይሞላል።

ዓምድ 8 - ዕድሜ በሙሉ ዓመት

የእያንዳንዱ ቤተሰብ አባል ትክክለኛ ዕድሜ በሙሉ ዓመት (የጨረሰው ዓመት) በዚህ ዓምድ ሥር ይሞላል።

ምሳሌ:- የአንድ ሰው ዕድሜ 8 ዓመት ከ11 ወር ከ29 ቀን ቢሆን መመዝገብ ያለበት ዕድሜ 8 ዓመት ብቻ ይሆናል። የአንድ ህፃን ዕድሜ ከ1 ዓመት በታች ከሆነ "00" ይመዘገባል። እንዲሁም የአንድ ሰው ዕድሜ 97 እና ከዚያ በላይ ከሆነ "97" ብቻ ይመዘገባል። ዕድሜያቸውን በትክክል የማያውቁ ወይም ለመናገር ፈቃደኛ ያልሆኑ ሰዎች እንደሚያጋጥሙ ይታወቃል። ስለዚህ የእያንዳንዱን ቤተሰብ አባል ትክክለኛ ዕድሜ በተቻለ መጠን ለማግኘት ባለመሰልቸት ጥረት ማድረግ ያስፈልጋል።

ዓምድ 9 - የትምህርት ሁኔታ የፈጸሙት ከፍተኛ ክፍል (አምስት ዓመትና በላይ ለሆኑ)

በዚህ ዓምድ ዕድሜያቸው 5 ዓመትና ከዚያ በላይ የሆኑ የቤተሰብ አባላት የትምህርት ሁኔታ (የፈጸሙት ከፍተኛ ክፍል) ተጠይቆ ከዚህ በታች ከተዘረዘሩት ኮዶች ትክክለኛው ተመርጦ ይሞላል።

በመጀመሪያ የቤተሰቡ አባል ማንበብና መፃፍ የሚችል መሆኑ ከተጠየቀ በኋላ የሚችል ከሆነ ተምሮ የጨረሰው ከፍተኛ ክፍል ይጠየቃል። አንድ ግለሰብ የማንበብና የመፃፍ ችሎታ አለው የሚባለው በማንኛውም ግለሰብ በሚያውቀው ቋንቋ አንብቦ መረዳትና መፃፍ ሲችል ብቻ ነው። የራሳቸውን ስም ወይም ወይም ቁጥሮችን ብቻ ማንበብና መፃፍ የሚችሉ ግለሰቦች እንደተማሩ አይቆጠሩም። በተጨማሪም የፈጸመው ክፍል ሲባል በቆጠራው ወቅት የሚገኝበት ክፍል ሳይሆን ተምሮ የጨረሰው ከፍተኛ ክፍል ማለት ነው።

ለትምህርት ደረጃ የተሰጡ ኮዶች፡-

መፃፍና ማንበብ የማይችሉ	ኮድ	01
መደበኛ ያልሆነ ትምህርት	"	02
1ኛ ክፍል ያጠናቀቁ	"	03
2ኛ " "	"	04
3ኛ " "	"	05
4ኛ " "	"	06
5ኛ " "	"	07
6ኛ " "	"	08
7ኛ " "	"	09
8ኛ " "	"	10
9ኛ " "	"	11
10ኛ " "	"	12
11ኛ " "	"	13
12ኛ " "	"	14
ከ12ኛ ክፍል በላይ	"	15

ማሳሰቢያ፡-

1. መደበኛ ያልሆነ ትምህርት ማለት በመደበኛ የትምህርት ደረጃ አመዳደብ ሊመደብ በማይችል የትምህርት መስጫ ድርጅት ትምህርት በመከታተል ላይ ላሉ /የተከታተሉ ለምሳሌ በቄስና በቁርአን ት/ቤት ፣ በመሠረተ ትምህርት ... ወዘተ ማለት ነው።

2. ኮድ 14 የሚመለከቱት የሚከተሉት ናቸው-

ሀ) የ12ኛ ክፍልን መልቀቂያ ፈተና የወሰዱ ነገር ግን ከዚያ ያለፈ መደበኛ ትምህርት የሌላቸው።

ለ) 12ኛ ከጨረሱ በኋላ አንዳንድ የሙያ ትምህርት የተከታተሉ ለምሳሌ/የታይኖ ጽህፈት/

ሐ) በሙያ ትምህርት ቤቶች ተምረው ከ12ኛ መልቀቂያ ሰርተፊኬት ሌላ ተጨማሪ ዲፕሎማ ያገኙ የቤተሰብ አባላትም ዲፕሎማው የከፍተኛ ትምህርት ኮሚሽን ከ12ኛ ክፍል በላይ የሆነ ትምህርት ብሎ እስካልቆጠረው ድረስ ኮድ 14 ይመዘገባላቸዋል።

ዓምድ 10 - 14 - ዕድሜያቸው አሥር ዓመትና ከዚያ በላይ ለሆኑ

ዓምድ 10 - የጋብቻ ሁኔታ

ይህ ዓምድ ዕድሜያቸው 10 ዓመትና ከዚያ በላይ ለሆናቸው የቤተሰብ አባላት በሙሉ በዓምዱ ሥር ከተዘረዘሩት የጋብቻ ሁኔታዎች ውስጥ ተጠይቆ በተሰጠው ክፍት ቦታ ከተፃፈ በኋላ በቆጠራው ወቅት ፈጽሞ ያላገባ ከሆነ ኮድ «1» ፣ ያገባ ከሆነ ኮድ «2» ፣ የተፋታ ከሆነ ኮድ «3» ፣ የሞተበት ከሆነ ደግሞ ኮድ «4» ይሞላል። ጋብቻ ማለት አንድ ወንድና አንድ ሴት በሕጋዊ ፣ በኃይማኖታዊ ወይም በባህላዊ መንገድ የጋብቻ ሥነ ሥርዓት ፈጽመው እንደ ባልና ሚስት አብረው ሲኖሩ ነው። የጋብቻውን ሁኔታ ለማመልከት የሚከተሉት ማብራሪያዎች ተሰጥተዋል።

1) ፈጽሞ ያላገባ/ያላገባች፡-

እስከ ቆጠራው ቀን ድረስ ሚስት/ባል አግብተው የማያውቁ።

2) ያገባ/ያገባች፡- በቆጠራው ቀን በጋብቻ ላይ ያሉ ባልና ሚስት ።

ባለመግባባት ምክንያት ጉዳያቸው በሽማግሌዎች በመታየት ላይ ያለ፣ ወይም ፍርድ ቤት በቆጠሮ የሚገኙ ከሆነ ፈርማው እስካልተቀደደ ድረስ ወይም ጋብቻው እስካልፈረሰ ድረስ በትዳር ላይ እንደሚገኙ ይቆጠራል።

3) የተፋቱ፡- ከቆጠራው ቀን በፊት ባል /ሚስት አግብተው የነበረ ነገር ግን

ከቆጠራው ቀን በፊት በህጋዊ ወይም በባህላዊ መንገድ የተፋቱ።

4) የሞተባቸው፡- ባል ወይም ሚስት የሞተባቸው ሆነው ከሞተባቸው በኋላ

እስከ ቆጠራው ቀን ያላገቡ።

ዓምድ 11 - ባለፉት 12 ወራት በአብዛኛው ምርታማ ሥራ ሠርተው ነበር?

(አዎ = 1 የለም = 2)

በዚህ ዓምድ ዕድሜያቸው 10 ዓመትና ከዚያ በላይ የሆኑ የቤተሰቡ አባላት ባለፉት 12 ወራት ምርታማ ሥራ መሥራት አለመሥራታቸው ተጠይቆ ከሠሩ ኮድ «1» ካልሠሩ ደግሞ ኮድ «2» ይሞላል።

አንድ ሰው ምርታማ ሥራ ሠርቷል የሚባለው ተቀጥሮ ወይም በግሉ ገቢ በሚያስገኝ ሥራ ላይ ሲሰማራ ወይም ሳይከፈለው ለቤተሰቡ ገቢ

የሚያስገኝ ሥራ ሲሠራ ነው። ገቢ የሚያስገኝ ሥራ ማለት ለሥራው ቀጥታ ከፍታ የሚፈጸም ወይም የተመረተው ምርት ገበያ ወጥቶ ገቢ ያስገኘ ወይም የተመረተው ምርት ለቤት ውስጥ አገልግሎት የሚውል ቢሆንም ገበያ ቢወጣ ገቢ የሚያስገኝ ከሆነ ነው።

በገጠር አንድ ግለሰብ ባለፉት 12 ወራት ምርታማ ሥራ ሰርቷል የሚባለው በተሰማራበት የሥራ መስክ/ኮች ከ6 ወራት በላይ ምርታማ ሊያሰኝ የሚችል ሥራ ከሠራ ነው። ይህ አጠቃላይ ትርጉም ሲሆን ሰዎች ከተሰማሩባቸው የተለያዩ የሥራ መስኮች ፀባይና አጠቃላይ ትርጉሙን ከየአገሩ ነባራዊ ሁኔታ ጋር አዛምዶ ከመጠቀም አኳያ ከአጠቃላይ ትርጉም ጋር ሊጣጣም በሚችል መልኩ ዘርዘር ያሉ የአሠራር መመሪያዎች ማዘጋጀት አስፈላጊ በመሆኑ ዝርዝሩ ከዚህ በታች ተመልክቷል።

ሀ. አንድ በእርሻ ሥራ ለተሰማራ ግለሰብ ባለፉት 12 ወራት አብዛኛውን ጊዜ ምርታማ ሥራ ሰርቷል የሚባለው በአካባቢው በአንድ የሰብል ዘመን አብዛኛውን ጊዜ ከሠራ ነው። ለምሳሌ የአካባቢው አንድ የሰብል ዘመን 8 ወራት ከሆነና ግለሰቡ ለ 4 ወራትና ከዚያ በላይ የግብርናውን ሥራ ከሠራ ምርታማ ሥራ እንደሠራ ይቆጠራል። ለዚህ እርሻ ሥራ ከማሳካት ከማዘጋጀት አንስቶ የጉልበትነት፣ የዘሩቹ፣ የማረሙን (የኩትኳቸውን) ከአራዊትና ከአእዋፍ የመጠበቅን የአጨዳውቹ፣ የመውቃቱንና የመሰብሰቡን ጊዜ ያጠቃልላል።

ለ. በከብት እርባታ፣ ንብ እርባታ፣ ... ወዘተ የተሰማሩ ግለሰቦች በተሰማሩበት የሥራ መስክ/ኮች ባለፉት 12 ወራት ከ6 ወራትና በላይ ከሰሩ ምርታማ ሥራ እንደሰሩ ይቆጠራሉ።

ሐ. በሌሎች የሥራ መስኮች ማለትም ንግድ፣ ሽመና፣ አንጥረኝነት በመንግሥት መሥሪያ ቤቶች... ወዘተ የተሰማሩ ግለሰቦች በተሰማሩበት የሥራ መስክ/ኮች ባለፉት 12 ወራት ከ6 ወራት በላይ ከሠሩ ምርታማ ሥራ እንደሰሩ ይቆጠራል።

ማስታወሻ፡-

በልመናና በሴተኛ አዳሪነት የሚተዳደሩ ምርታማ ሥራ እንደሰሩ አይቆጠሩም።

ዓምድ 12 - ካልሠሩ ያልሠሩበት ምክንያት

በዓምድ 8 ዕድሜያቸው 10 ዓመትና በላይ ለሆኑና በዓምድ 11 ምርታማ ሥራ አልሰሩሁም ያሉ አባላት ያልሠሩበትን ምክንያት በመጠየቅ ተማሪ ከሆኑ ኮድ «1» የቤት ውስጥ ሠራተኛ ከሆኑ ኮድ «2» አካለ ጉዳተኛ ከሆኑ ኮድ «3» በእርጅና ወይም ጡረተኛ ከሆኑ ኮድ «4» ከነዚህ ውጭ በሆኑ ምክንያቶች ከሆነ ደግሞ ኮድ «5» ይሞላል።

ዓምድ 13 - ምርታማ ሥራ ከሠሩ ዋነኛ ሥራዎ ምን ነበር?

ዕድሜያቸው 10 ዓመትና በላይ ለሆኑ በዓምድ 11 ኮድ «1» የተሞላላቸው የቤተሰብ አባላት ይህ ዓምድም ይመለከታቸዋል። በመሆኑም የሠሩት ምርታማ ሥራ ተጠይቆ ሙሉ በሙሉ ግብርና ከሆነ ኮድ «1»፣ በከፊል ግብርና ከሆነ ኮድ «2» እና ሙሉ በሙሉ ከግብርና ውጭ የሆነ ሥራ ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» ይሞላል።

ዓምድ 14 - የቅጥር ሁኔታ

ይህ ዓምድ የሚመለከተው ባለፉት 12 ወራት ምርታማ ሥራ ሲሠሩ ሙሉ በሙሉም ይሁን በከፊል በግብርና ሥራ ተሰማርተው የነበሩትን የቤተሰብ አባላት ነው። እነዚህ የቤተሰብ አባላት በቆጠራው ወቅት በምርታማ ሥራ የተሰማሩ ወይም ያልተሰማሩ ነገር ግን በዓመቱ ውስጥ በአንድ ወቅት ሥራ የነበራቸው ሊሆኑ ይችላሉ። የቅጥር ሁኔታቸውም በሚከተሉት ኮዶች አማካኝነት ይመዘገባል።

ቀጣሪ = 1

አንድ ግለሰብ ቀጣሪ ነው የሚባለው በግሉ ወይም በጋራ በያዘው ይዞታ ላይ ሙሉ ተሳትፎ እያደረገ ወይም ሳያደርግ አንድና ከዚያ በላይ ሠራተኞችን ቀጥሮ የሚያሰራ ከሆነ ነው። ስለዚህ ቀጣሪ ከሆነ ኮድ 1 ይሞላል።

ለራሱ የሚሰራ ከሆነ = 2

በራሱ ይዞታ ላይ ሌላ ሰው ሳይቀጥር በግሉ ብቻ የሚሠራ ግለሰብ ለራሱ የሚሠራ ይባላል። በዚህም መሠረት ግለሰቡ ለራሱ የሚሠራ ከሆነ ኮድ «2» ይሞላል።

ተቀጣሪ = 3

በጥሬ ገንዘብ ወይም በዓይነት (በእህል፣ በምግብ ... ወዘተ) እየተከፈለው በቋሚነት ወይም በኮንትራት መልክ የሚሠራ ከሆነ ተቀጣሪ ሲባል የቤተሰቡ አባል በዚህ ዓይነት ሥራ ላይ ከተሠማራ ኮድ 3 ይሞላል።

ሳይከፈለው ለቤተሰብ የሚሠራ = 4

ምንም ዓይነት ክፍያ (በገንዘብም ሆነ በዓይነት) ሳይደረግለት በቤተሰቡ ወይም የቤተሰቡ አባል በሆነ ባለይዞታ ይዞታ ሳይ የሚሠራ ከሆነ ኮድ «4» ይመዘገባል።

ሌላ = 5

የቤተሰብ አባሉ ከላይ ከተጠቀሱት ውጭ በሆነ ሥራ የተሰማራ ከሆነ ደግሞ ኮድ «5» ይሞላል።

የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/3ሀ - በጊዜያዊ ሰብሎች (አትክልትና ሥራ-ሥርን ጨምሮ) የተያዙ ማሳዎች ዝርዝርና የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታ በመኸር ወቅት አሞላል

ይህ ቅጽ በቆጠራ ቦታው በተመረጡ ቤተሰቦች ውስጥ ለሚገኙ ባለይዞታዎች በሙሉ የሚሞላ ነው። በዚህ ቅጽ በዋናው መኸር ወቅት በጊዜያዊ ሰብሎች የተያዙ ማሳዎች (አትክልትና ሥራ-ሥርን ጨምሮ) የሚዘረዘሩበትና አጠቃላይ የእርሻ ሥራ ሁኔታው ከትትል የሚደረግበት ነው።

ክፍል 1. የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1 - ክልል

ቆጠራው የሚካሄድበት ክልል ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 2 - ዞን

ቆጠራው የሚካሄድበት ዞን ስም ወይንም ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 3 - ወረዳ

ቆጠራው የሚካሄድበት ወረዳ ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 4 - ገበሬ ማህበር

ቆጠራው የሚካሄድበት የገበሬ ማህበር ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 5 - ቆጠራ ቦታ

ቆጠራው የሚካሄድበት ቆጠራ ቦታ ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 6 - የቤተሰብ መለያ ቁጥር

የተመረጠው ቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/1 ክፍል 2 ዓምድ 1 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 7 - የባለይዞታው መለያ ቁጥር

ይህ ዓምድ በቆጠራው ቦታ በተመረጠው ቤተሰብ ውስጥ ለሚገኙ የግል ባለይዞታዎች የተሰጠውን መለያ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/1 ክፍል 2 ዓምድ 3 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 8 - የባለይዞታው ስም

የባለይዞታው ስም ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/1 ክፍል 2 ዓምድ 4 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 9 - ዕድሜ

የባለይዞታው ዕድሜ ተጠይቆ በሙሉ ዓመት በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 10 - ያታ (ወንድ = 1 ሴት = 2)

ባለይዞታው ወንድ ከሆነ ኮድ «1» ሴት ከሆነች ኮድ «2» በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 11 - የግብርናው ዓይነት /ሰብል = 1 ከብት = 2 ሁለቱም = 3/

በዓምድ 7 መለያ ቁጥሩ የተመዘገበው እያንዳንዱ ባለይዞታ የተሰማራበት የግብርና ዓይነት ተጠይቆ ሰብል ማምረት ብቻ ከሆነ ኮድ «1» ከብት ማርባት /ማደለብ/ ብቻ ከሆነ ኮድ «2» ሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ክፍል 2. በጊዜያዊ ሰብሎች (አትክልትና ሥራ/ሥርን ጨምሮ) የተያዙ

ማሣዎች ዝርዝርና የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታ

ይህ ክፍል የሚያገለግለው ባለይዞታው በ1994 ዓ.ም በመኸር ወቅት ያሉትን በጊዜያዊ ሰብል የተያዙ ማሣዎች ለመመዝገብና የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታን ለመከታተል ነው። በዚህ ቅጽ ስምንት ማሣዎችን ለመመዝገብና ሌሎች የእርሻ ሥራን አጠቃላይ ሁኔታ የሚመለከቱ መረጃዎች ለመሰብሰብ የሚያስችል ቦታ (ከዓምድ 3 - ዓምድ 6 ከፊት ለፊትና ከዓምድ 7 - 10 በጀርባ) ተሰጥቷል። ከስምንት በላይ የሆኑ በጊዜያዊ ሰብል የተያዙ ማሣዎች ሲያጋጥሙ ተጨማሪ ቅጽ መጠቀም ያስፈልጋል።

ዓምድ 1 - ተራ ቁጥር

ተራ ቁጥር ከ01 በመጀመር በቅደም ተከተል ተሞልቷል።

ዓምድ 3-6 - የፓርስል ቁጥር ፣ የማሣ ቁጥርና የሰብል ስም

መረጃ የሚሰበሰብላቸው ጊዜያዊ ሰብሎች የሚገኙባቸው ፓርስሎች በሙሉ የፓርስል ቁጥር ይሰጣቸዋል። እንዲሁም በእያንዳንዱ ፓርስል ለሚገኙ ማሣዎች ተከታታይ የማሣ ቁጥር ይሰጣቸውና የሰብሉ ስም ደግሞ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል። ለኮድ የተሰጠው ቦታ ለቢሮ ሥራ ብቻ ስለሚያገለግል ምንም አይሞላበትም።

ማስታወሻ:-

በአንድ ባለይዞታ የተያዙ የተለያዩ ፓርስሎችና ማሣዎችን በተመለከተ የሚሰጡ የፓርስልና ማሣ ቁጥሮች ተከታታይነት ባለው መንገድ በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7-94/3ሀ፣ 3ለ፣ 3ሐ ና 3መ የተሰጡትን በማገናዘብ ይሆናል።

ዓምድ 2 - ለባለይዞታዎች የሚቀርቡ ጥያቄዎች

ጥያቄ 1:- የይዞታው ዓይነት:- ባለይዞታው ያስመዘገበው እያንዳንዱ ማሳ የባለይዞታው የራሱ ከሆነ ኮድ «1»፤ በኪራይ ወይም በኮንትራት የተገኘ ከሆነ ኮድ «2»፤ ከእነዚህ ውጭ በሆነ መንገድ የተገኘ ከሆነ ኮድ «3» በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 2:- የማሣው ስፋት በአካባቢ መለኪያ

ባለይዞታው ያስመዘገበው እያንዳንዱ ማሣ ስፋቱ በአካባቢ መለኪያ ተጠይቆ የአካባቢው መለኪያ ስምና የእያንዳንዱ ማሣ ስፋት መጠን በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል። ለኮድ የተሰጠው ቦታ ምንም አይሞላበትም።

ጥያቄ 3:- ማሣው በኤክስቴንሽን መርሀ-ግብር ታቅፏል? (አዎን =1 የለም =2)

ባለይዞታው ያስመዘገበውን እያንዳንዱን ማሣ አስመልክቶ በኤክስቴንሽን መርሀ-ግብር መታቀፉን ተጠይቆ ከታቀፈ ኮድ «1» ካልታቀፈ ደግሞ ኮድ «2» በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ማስታወሻ:-

በኤክስቴንሽን መርሀ-ግብር የታቀፈ ገበሬ ማለት በዘመናዊ አስተራረስ የሚጠቀምና ለዚህም በአካባቢው በሚገኘው የልማት ሠራተኛ የቅርብ እገዳ ትምህርትና ምክር የሚያገኝ ነው። ዘመናዊ አስተራረስ ሲባልም በጥናት የተደረሰበት አሠራርን መሠረት በማድረግ ለእያንዳንዱ የሰብል ዓይነት:-

- የማሣ አዘገጃጀት
- በጥቅም ላይ መዋል የሚገባው የማዳበሪያ ዓይነት አጠቃቀምና መጠን... ወዘተ

አሠራሩን ተግባራዊ ማድረግ ማለት ነው።

ጥያቄ 4:- የመስኖ ዘዴ ተጠቅመዋል? (አዎን = 1 የለም = 2)

ባለይዞታው እያንዳንዱን ያስመዘገበውን ማሣ በማስመልከት በማሳው ላይ ያለውን ሰብል ለማምረትም ሆነ ምርትን ለማሻሻል የመስኖ ዘዴ መጠቀሙ ተጠይቆ ተጠቅሞ ከሆነ ኮድ «1» ፣ ካልተጠቀመ ደግሞ ኮድ «2» በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 5:- የዘር ዓይነት (ምርጥ ዘር = 1 ምርጥ ዘር ያልሆነ = 2)

ባለይዞታው በእያንዳንዱ ባስመዘገበው ማሳ ላይ የተጠቀመው የዘር ዓይነት ተጠይቆ ምርጥ ዘር ከሆነ ኮድ «1» ፣ ምርጥ ዘር ካልሆነ ደግሞ ኮድ «2» በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 6:- የተጠቀሙት ምርጥ ዘር ካልሆነ (በጥያቄ 5 ኮድ 2 ለተሞላላቸው)

መጠን በኪሎ ግራም

ይህ ጥያቄ የሚጠየቀው ለብርድ፣ አገጃ፣ ጥራጥሬና ቅባት ሰብሎች ብቻ ሲሆን ባለይዞታው ባስመዘገበው እያንዳንዱ ማሳ ላይ የሚገኘውን ሰብል አስመልክቶ ለዘር የተጠቀመው የአካባቢ ዘር ከሆነ መጠኑ በኪሎ ግራም ተጠይቆ በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 7:- የተጠቀሙት ምርጥ ዘር ከሆነ መጠን በኪ. ግራም

(በጥያቄ 5 ኮድ «1» ለተሞላላቸው)

ይህ ጥያቄ የሚጠየቀው ለብርድ፣ አገጃ፣ ጥራጥሬና ቅባት ሰብሎች ብቻ ሲሆን ባለይዞታው ባስመዘገበው እያንዳንዱ ማሳ ላይ የሚገኘውን ሰብል አስመልክቶ ለዘር የተጠቀመው ምርጥ ዘር ከሆነ መጠኑ በኪሎ ግራም ተጠይቆ በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 8:- የተጠቀሙት ምርጥ ዘር ከሆነ ዋጋ (በጥያቄ 5 ኮድ «1»

ለተሞላላቸው)

በጥያቄ 5 ኮድ «1» ተሞልቶ በጥያቄ 7 መጠኑ የተጠቀሰው ምርጥ ዘር ዋጋው ምን ያህል እንደሆነ ተጠይቆ የተገኘው መልስ በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 9:- የሰብል ብልሽት ደርሷል? (አዎን = 1 የለም = 2)

በእያንዳንዱ ማሳ ላይ ያለውን ሰብል አስመልክቶ የሰብል መበላሸት መድረሱን ባለይዞታው ተጠይቆ ደርሶ ከሆነ ኮድ «1» ካልደረሰ ደግሞ ኮድ «2» በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 10:- የሰብል ብልሽት ደርሶ ከሆነ ለብልሽቱ አንድ ዋና ምክንያት

ይህ ዓምድ የሚሞላው በጥያቄ 9 የሰብል መበላሸት ደርሷል ተብሎ ኮድ «1» የተሞላ እንደሆነ ብቻ ነው። ስለዚህ የሰብል መበላሸት

ደርሶ ከሆነ በዚህ የመረጃ ሰብሳቢዎች መመሪያ ገጽ 19 ከተዘረዘሩት የሰብል ብልሽት ምክንያቶች ውስጥ ዋነኛ የሆነው ምክንያት ተወስዶ በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል። ለኮድ የተሰጠው ቦታ ምንም አይሞላበትም።

ጥያቄ 11:- የብልሽት መጠን በመቶኛ

በጥያቄ 10 በተገለጸው ምክንያት በሰብል ላይ ጉዳት የደረሰ ከሆነ ሰብል የተበላሸው ወይም ጉዳት የደረሰበት ሰብል ከማሳው ከጠቅላላ ስፋት ምን ያህሉን እንደሚሸፍን በመቶኛ ባለይዞታው ተጠይቆ የተገኘው መልስ በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።
ለምሳሌ:- ባለይዞታው ማሳው ላይ ከሚገኘው ሰብል ከጠቅላላ ማሳው ስፋት ሩብ ያህሉን የሸፈነው ተበላሽቷ ቢል በተሰጠው ቦታ «25» መሞላት አለበት።

ጥያቄ 12:- ብልሽቱን ለመከላከል /ለጥንቃቄ/ የተወሰደ እርምጃ

(አለ = 1 የለም = 2)

ብልሽት የደረሰበትን እያንዳንዱን ማሳ አስመልክቶ ባለይዞታው የደረሰውን የሰብል ብልሽት ለማስወገድ ወይም ለመቀነስ ወይም አስቀድሞ ለመከላከል የወሰደው እርምጃ ካለ ኮድ «1» ፣ ከሌለ ደግሞ ኮድ «2» በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 13:- የተወሰደው እርምጃ ዓይነት (ኬሚካል = 1 ኬሚካል ያልሆነ = 2

ሁለቱም = 3)

ባለይዞታው የሰብልን ብልሽት ለማስወገድ ወይም አስቀድሞ ለመከላከል የተጠቀመው መድኃኒት ኬሚካል ከሆነ ኮድ «1» ፣ ኬሚካል ካልሆነ ኮድ «2» ፣ ሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 14:- ለጥያቄ 13 ኮድ «1» ወይም ኮድ «3» ከተሞላ (ኬሚካል

ከተጠቀመ ዓይነቱ (ፀረ-ተባይ =1፣ ፀረ-አረም =2 ፀረ-በሽታ =3፣

1ና2 =4 1ና3 =5፣ 2ና3 =6 ሁሉም =7)

ባለይዞታው በጥያቄ 13 የወሰደው የእርምጃ ዓይነት ኬሚካል ከሆነ (ኮድ «1» ወይም ኮድ «3» ከተሞላ) ለእያንዳንዱ ማሳ ምን ዓይነት ኬሚካል እንደተጠቀመ ተጠይቆ ፀረ-ተባይ ከሆነ ኮድ «1» ፣ ፀረ-አረም ከሆነ ኮድ «2» ፣ ፀረ-በሽታ ከሆነ ኮድ «3» ፣ ፀረ-ተባይ

እና ፀረ-አረም ከሆነ ኮድ «4» ፣ ፀረ-ተባይ እና ፀረ-በሽታ ከሆነ ኮድ «5» ፣ ፀረ-አረም እና ፀረ-በሽታ ከሆነ ኮድ «6» ፣ ሁሉንም ዓይነት ከሆነ ደግሞ ኮድ «7» በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 15:- የተፈጥሮ /የኬሚካል ማዳበሪያ ተጠቅመዋል?

(አዎን = 1 የለም = 2)

ባለይዞታው ባስመዘገበው በሰብል በተያዘ በእያንዳንዱ ማሣሪያ ላይ ሊገኝ የሚችለውን ምርት ለማሻሻል ማዳበሪያ መጠቀም አለመጠቀሙ ተጠይቆ ተጠቅሞ ከሆነ ኮድ «1» ፣ ያልተጠቀመ ከሆነ ደግሞ ኮድ «2» በእያንዳንዱ ማሣሪያ አንፃር ይሞላል።

ጥያቄ 16:- ከተጠቀሙ የማዳበሪያው ዓይነት (የተፈጥሮ = 1 ኬሚካል = 2

ሁለቱም = 3)

ባለይዞታው ማዳበሪያ ተጠቅሞ በጥያቄ 15 ኮድ «1» ተሞልቶ ከሆነ የማዳበሪያው ዓይነት ይጠየቃል። በዚሁ መሠረት ጥቅም ላይ የዋለው የማዳበሪያ ዓይነት የተፈጥሮ ከሆነ ኮድ «1» ኬሚካል ከሆነ ኮድ «2»፣ ሁለቱም ዓይነት ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 17:- ኬሚካል ማዳበሪያ ካልተጠቀሙ አንድ ዋና ምክንያት (በጥያቄ 16

ኮድ «1» ከተሞላ

ባለይዞታው ማዳበሪያ መጠቀም አለመጠቀሙ በጥያቄ 15 ላይ ተጠይቆ ኮድ «2» ከተሞላ ወይም ማዳበሪያ ተጠቅሞ በጥያቄ 16 ኮድ «1» ከተሞላ ኬሚካል ማዳበሪያ ያልተጠቀመበትን ምክንያት ተጠይቆ ምክንያቱ በጥያቄ 17 ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ከዚህ በታች ከተዘረዘሩት ምክንያቶች በመምረጥ ምክንያቱና ትክክለኛው ኮድ ይሞላል።

ዋና ዋና ምክንያቶች የሚከተሉት ናቸው

- ጥቅሙን ካለማወቅ	=	1
- ውድ ስለሆነ	=	2
- የገንዘብ ዕጥረት	=	3
- የአቅርቦት ዕጥረት	=	4

- የብድር አገልግሎት አለመኖር = 5
- ውጤታማነት አጠራጣሪ ስለሆነ = 6
- ሌላ ካለ ይገለጽ = 7

በጥያቄ 18:- ኬሚካል ማዳበሪያ ከተጠቀመ (በጥያቄ 16 ኮድ «2»

ወይም «3» ከተሞላ)

ጥያቄ 18.1:- ዓይነት

ባለይዞታው የተጠቀመው የኬሚካል ማዳበሪያ ዓይነት ተጠይቆ ዩሪያ ከሆነ ኮድ «1» ፣ ዳፕ ከሆነ ኮድ «2» ፣ ሁለቱም ዓይነት ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» እያንዳንዱን ማሳ አስመልክቶ በተሰጠው ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 18.2:- መጠን በኪሎ ግራም

በጥያቄ 18.1 ዓይነት የተገለጸውን ማዳበሪያ መጠን ባለይዞታው ተጠይቆ መልሱ በኪሎ ግራም በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል። ሆኖም ባለይዞታው የማዳበሪያውን መጠን በኪሎ ግራም መግለጽ ካልቻለ ማዳበሪያውን ሲገዛ ወይም ጥቅም ላይ ሲያውል መጠኑን ለመለካት የተጠቀመበትን የመለኪያ ዕቃ (ጣላ ፣ ቁና ፣ ሳህን ፣ ... ወዘተ) በመጠቀም ባለይዞታው ማዳበሪያ ካለው የራሱን በመውሰድ ከሌለው ደግሞ በአካባቢው ማዳበሪያ ያለውን ቤተሰብ በማፈላለግ ይህም ካልሆነ ማዳበሪያ ሊገኝ ከሚችልበት ማለትም ከገበያ ከልማት ወኪሎች ከግብርና መ/ቤቶች ... ወዘተ ለጊዜው በመውሰድ መጀመሪያ ባዶውን እቃ ቀጥሎ ደግሞ ማዳበሪያውን አስይዞ ከመዘነ በኋላ የዕቃውን ክብደት በመቀነስ የሚገኘው ክብደት በጥቅም ላይ የዋለውን ማዳበሪያ መጠን ስለሚገልፅ ውጤቱን በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ መሙላት አስፈላጊ ነው።

ለበለጠ ማብራሪያ የሚከተለውን ምሳሌ ይመልከቱ :-

ምሳሌ:- ባለይዞታው አንድ ሣህን ማዳበሪያ በጤፍ ማሳው ላይ እንደተጠቀመና በኪሎ ግራም ምን ያህል እንደሆነ የማያውቅ መሆኑን ቢገልጽ መረጃ ሰብሳቢው በጥቅም ላይ የዋለውን ማዳበሪያ መጠን በኪሎ ግራም በጥያቄ 18.2 ማስፈር ስለሚገባው መጠኑን በኪሎ ግራም ለማግኘት የሚከተለውን አሠራር መከተል ይኖርበታል።

1. ባለይዞታው በጥቅም ላይ ያዋለውን ማዳበሪያ መጠን የለካበትን ዕቃ ባዶውን ይመዝናል። በዚህ መሠረት የዕቃው ክብደት 500 ግራም ቢሆን፤
2. በመቀጠልም ከባለይዞታው ወይም ከሌሎች ቤተሰቦች ወይም ደግሞ ከገበያ፤ ወይም ከልማት ወኪሎች ... ወዘተ ያገኘውን ማዳበሪያ በዕቃው ወስጥ በማድረግ መዝኖ የተገኘው ክብደት 9.500 ኪሎ ግራም ቢሆን፤
3. በመጨረሻም ማዳበሪያውን ከነዕቃው መዝኖ ከተገኘው ክብደት ዕቃው ባዶውን ተመዝኖ ያገኘውን ክብደት ይቀንሳል። በዚህም መሠረት 9.500 ኪሎ ግራም ላይ 500 ግራም ሲቀነስ 9 ኪሎ ግራም ይሆናል። $(9.500 - 0.500 = 9.000)$ ይህ መጠን በጥቅም ላይ የዋለውን የማዳበሪያ መጠን ስለሚገለጽ በጥያቄ 18.2 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ማስታወሻ፡-

ነጭ የማዳበሪያ ዓይነት «ዶሪያ» ሲሆን ቡላ (ግሬይ) ደግሞ «ዳፕ» ነው።

ጥያቄ 19፡- የተፈጥሮ ማዳበሪያ ከተጠቀሙ (በጥያቄ 16 ኮድ 1 ወይም 3 ከተሞላ) ዓይነት

ባለይዞታው በጥያቄ 16 የተፈጥሮ ማዳበሪያ መጠቀሙን ገልጾ ኮድ «1» ወይም «3» ከተሞላ የተጠቀመው የማዳበሪያ ዓይነት ተጠይቆ የከብቶች ፍግ ከሆነ ኮድ «1»፤ የተለያዩ ብስባሽ ከሆነ ኮድ «2»፤ ሁለቱንም ዓይነት የተጠቀመ ከሆነ ኮድ «3» ከነዚህ ውጪ ሌላ ከሆነ በዚህ ጥያቄ ትይዩ በተሰጠው ቦታ ስሙን በመጻፍ ኮድ «4» ይሞላል።

የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/3ለ - በቋሚ ሰብሎች የተያዙ ማሣዎች

ዝርዝርና የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታ አሞላል

ይህ ቅጽ ለቆጠራው በተመረጡ ቤተሰቦች ውስጥ ለሚገኙ እያንዳንዱ ባለይዘታ የሚሞላ ሲሆን ቅጹ በቋሚ ሰብሎች የተያዙ ማሣዎች የሚዘረዘሩበትና የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታ መረጃ የሚሰበሰብበት ነው።

ክፍል 1:- የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1 - ክልል

ቆጠራው የሚካሄድበት ክልል ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 2 - ዞን

ቆጠራው የሚካሄድበት ዞን ስም ወይም ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 3 - ወረዳ

ቆጠራው የሚካሄድበት ወረዳ ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 4 - ገበሬ ማህበር

ቆጠራው የሚካሄድበት ገበሬ ማህበር ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 5 - ቆጠራ ቦታ

ቆጠራው የሚካሄድበት ቆጠራ ቦታ ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 6 - የቤተሰብ መለያ ቁጥር

የተመረጠው ቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/1 ክፍል 2 ዓምድ 1 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 7 - የባለይዘታው መለያ ቁጥር

በቆጠራ ቦታው በተመረጠው ቤተሰብ ውስጥ ለሚገኙ የግል ባለይዘታዎች የተሰጠውን መለያ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/1 ክፍል 2 ዓምድ 3 በማወራረስ ይሞላል።

ዓምድ 8 - የባለይዘታው ስም

የባለይዘታው ስም ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/1 ክፍል 2 ዓምድ 4 በማወራረስ ይሞላል።

ዓምድ 9 - ዕድሜ

የባለይዘታው ዕድሜ ተጠይቆ በሙሉ ዓመት በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 10 - ፆታ (ወንድ = 1 ሴት = 2)

ባለይዘታው ፆታው ወንድ ከሆነ ኮድ «1»፤ ሴት ከሆነች ኮድ «2» በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 11- የግብርናው ዓይነት /ሰብል = 1 ከብት = 2 ሁለቱም =3/

በዓምድ 7 መለያ ቁጥሩ የተመዘገበው እያንዳንዱ ባለይዞታ የተሠማራበት የግብርና ዓይነት ተጠይቆ ሰብል ማምረት ብቻ ከሆነ ኮድ «1» ፣ ከብት ማርባት /ማደለብ/ ብቻ ከሆነ ኮድ «2» ፣ ሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ክፍል 2:- በቋሚ ሰብል የተያዙ ማሣዎች ዝርዝርና የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታ

ዓምድ 1- ተራ ቁጥር

ተራ ቁጥር ከ«01» በመጀመር በቅደም ተከተል ተሞልቷል።

ዓምድ 3-6 -ፓርስል ቁጥር ፣ማሣ ቁጥርና የሰብል ስም

ፓርስል

መረጃ የሚሰበሰብላቸው በቋሚ ሰብሎች የተያዙ ማሣዎች የሚገኙባቸው ፓርስሎች በሙሉ ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/3ሀ ወይም 94/3ሐ ወይም 94/3መ ከተሰጠው ቁጥር ጋር በማገናዘብና የፓርስልን ትርጉም በመጠቀም ቁጥር ይሰጣቸዋል።

ማሣ

መረጃ የሚሰበሰብላቸው በቋሚ ሰብሎች የተያዙ ማሣዎች በሙሉ ተከታታይ የማሣ ቁጥር ማለትም ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/3ሀ ወይም 94/3ሐ ወይም 94/3መ ከተሰጠው ቁጥር ጋር በማገናዘብና የተሰጠውን የማሣ ትርጉም በመጠቀም ቁጥር ይሰጣቸዋል።

የሰብል ስም

የባለይዞታው በሆኑ ማሣዎች ላይ የሚገኙ ቋሚ ሰብሎች በሙሉ (ድብልቆችን ሳይጨምር) ለየብቻቸው በዓይነት በተሰጠው ባዶ ቦታ ይመዘገባሉ። የተሰጠው የኮድ ቦታ ለቢሮ ሥራ ብቻ ስለሚያገለግል ምንም አይሞላበትም። በዚህ ቅጽ በፊት ለፊቱ የአራት ማሣዎችን መረጃ ሊያስሞላ የሚችል ቦታ (ከዓምድ 3 - ዓምድ 6) ተሰጥቷል። ከአራት በላይ በቋሚ ሰብል የተያዙ ማሣዎች ሲያጋጥሙ ጀርባውን መጠቀም ያስፈልጋል። ከስምንት በላይ ማሣዎች ካጋጠሙ ግን ተጨማሪ ቅጽ መጠቀም ይቻላል።

ዓምድ 2 - ለባለይዞታው የሚቀርቡ ጥያቄዎች

ጥያቄ 1:- የይዞታው ዓይነት:-

ባለይዞታው ያስመዘገበው እያንዳንዱን ማሳ አስመልክቶ ይዞታው የግል ከሆነ ኮድ «1»፤ በኪራይ ወይም በኮንትራት የተገኘ ከሆነ ኮድ «2»፤

ከእነዚህ ውጭ በሌላ መንገድ የተገኘ ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» በተሰጠው ክፍት ቦታ ይመዘገባል።

ጥያቄ 2:- የማሣ ስፋት በአካባቢ መለኪያ

ባለይዞታው ያስመዘገበው እያንዳንዱ የሰብል ዓይነት የያዘው የመሬት ስፋት በአካባቢ መለኪያ ተጠይቆ የመለኪያው ስምና የማሣው ስፋት መጠን በአንጻሩ በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 3:- ማሣው በኤክስቴንሽን መርህ-ግብር ታቅፏል?

(አዎን = 1 አልታቀፈም = 2)

ባለይዞታው ያስመዘገበው እያንዳንዱ ማሣ በኤክስቴንሽን መርህ-ግብር መታቀፍ አለመታቀፉ ተጠይቆ ከታቀፈ ኮድ «1» ካልታቀፈ ኮድ «2» በተሰጠው ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 4:- የቋሚ ሰብል እግር ብዛት

ባለይዞታው ያስመዘገበው እያንዳንዱ የቋሚ ሰብል ማሣ ያለው ጠቅላላ የቋሚ ሰብል እግር ብዛት ተቆጥሮ በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል። ይህ ጥያቄ ቡና፣ ጫት፣ አናናስንና ሽንኩራ አገዳን አይመለከትም።

ጥያቄ 5:- ፍሬ /ምርት ለመስጠት የደረሰ ቋሚ ሰብል እግር ብዛት

ባለይዞታው እያንዳንዱን ቋሚ ሰብል አስመልክቶ በጥያቄ 4 ካስመዘገበው ጠቅላላ የእግር ብዛት መካከል በምርት ዘመኑ ምርት ሰጥተዋል፣ ወይም ሊሰጡ ይችላሉ የሚላቸውን እግሮች በመቁጠር ብዛታቸው ይሞላል።

ጥያቄ 6:- የመስኖ ዘዴ ተጠቅመዋል? (አዎን = 1 የለም = 2)

ባለይዞታው ባስመዘገበው በእያንዳንዱ ማሣ ላይ ያለውን ቋሚ ሰብል ለማምረትም ሆነ ምርትን ለማሻሻል የመስኖ ዘዴ መጠቀም አለመጠቀሙ ተጠይቆ ተጠቅሞ ከሆነ ኮድ «1» ያልተጠቀመ ከሆነ ደግሞ ኮድ «2» ይሞላል።

ጥያቄ 7:- የዘር /የችግኝ/ ዓይነት (ምርጥ ዘር = 1 ምርጥ ዘር ያልሆነ = 2)
 ባለይዞታው ባስመዘገበው ለእያንዳንዱ ቋሚ ሰብል የተጠቀመው የዘር /ችግኝ/ ዓይነት ተጠይቆ ምርጥ ዘር ከሆነ ኮድ «1» ፣ ምርጥ ዘር ካልሆነ ደግሞ ኮድ «2» ይሞላል።

ጥያቄ 8:- የሰብል ብልሽት ደርሷል ወይ? (አዎን = 1 የለም = 2)
 ባለይዞታው ያስመዘገበውን እያንዳንዱን የቋሚ ሰብል ማሳ አስመልክቶ የሰብል መበላሸት ደርሶ ከሆነ ኮድ «1» ያልደረሰ ከሆነ ደግሞ ኮድ «2» ይሞላል።

ጥያቄ 9:- የሰብል ብልሽት ደርሶ ከሆነ ለብልሽቱ አንድ ዋና ምክንያት
 ይህ ጥያቄ የሚጠየቀው በጥያቄ 8 በቋሚ ሰብል ላይ ብልሽት አለ ተብሎ ኮድ «1» የተሞላ እንደሆነ ብቻ ነው። ስለዚህ የሰብል መበላሸት ካለ በዚህ ዓምድ ለሰብል መበላሸት አንድ ዋና ምክንያት ብቻ ባለይዞታው ተጠይቆ መገለጽ አለበት። ለሰብል መበላሸት ዝርዝር ምክንያቶችን በገጽ 19 ይመልከቱ።

ጥያቄ 10:- የብልሽት መጠን በመቶኛ
 በጥያቄ 9 በተገለፀው ምክንያት በቋሚ ሰብል ላይ ጉዳት የደረሰ ከሆነ በማሳው ላይ ጉዳት የደረሰበትን ሰብል መጠን በመቶኛ በመጠየቅ ይሞላል።

ጥያቄ 11:- ብልሽቱን ለመከላከል /ለጥንቃቄ/ የተወሰደ እርምጃ
(አለ = 1 የለም = 2)
 ባለይዞታው የደረሰበትን የቋሚ ሰብል ብልሽት ለማስወገድ ወይም ለመቀነስ ወይም ለጥንቃቄ አስቀድሞ የወሰደው እርምጃ ካለ ኮድ «1»፣ ከሌለ ደግሞ ኮድ «2» ይሞላል።

ጥያቄ 12:- የተወሰደው እርምጃ ዓይነት (ኬሚካል = 1 ኬሚካል ያልሆነ = 2 ሁለቱም = 3)
 ባለይዞታው በቋሚ ሰብል ላይ የደረሰውን ብልሽት ለማስወገድ ወይም ለመቀነስ ወይም አስቀድሞ ለመከላከል የተጠቀመው መድኃኒት ኬሚካል ከሆነ ኮድ «1» ፣ ኬሚካል ካልሆነ ኮድ «2»። ሁለቱም ከሆነ ኮድ «3» ይሞላል።

ጥያቄ 13:- ጥያቄ 12 ኮድ «1» ወይም ኮድ «3» ከተሞላ (ኬሚካል ከተጠቀሙ ዓይነቱ)

ባለይዞታው በጥያቄ 12 የተጠቀመው መድኃኒት ኬሚካል ከሆነ ማለትም ኮድ «1» ወይም «3» ከተሞላ ለእያንዳንዱ ማሣ ምን ዓይነት ኬሚካል እንደተጠቀመ በመጠየቅ ፀረ-ተባይ ከሆነ ኮድ «1»፣ ፀረ-አረም ከሆነ ኮድ «2»፣ ፀረ-በሽታ ከሆነ ኮድ «3» ፀረ-ተባይ እና ፀረ-አረም ከሆነ ኮድ «4»፣ ፀረ-ተባይና ፀረ-በሽታ ከሆነ ኮድ «5»፣ ፀረ-አረምና ፀረ-በሽታ ከሆነ ኮድ «6»፣ ሁሉንም ዓይነት ከሆነ ኮድ «7» ይሞላል።

ጥያቄ 14:- የተፈጥሮ /የኬሚካል ማዳበሪያ ተጠቅመዋል?
(አዎ = 1 የለም = 2)

ባለይዞታው በማሳውሳሳ ላይ ያለውን ቋሚ ሰብል ምርት ለማሻሻል የተፈጥሮ ወይም ኬሚካል ማዳበሪያ ተጠቅሞ ከሆነ ኮድ «1»፣ ያልተጠቀመ ከሆነ ደግሞ ኮድ «2» ይሞላል።

ጥያቄ 15:- ከተጠቀሙ የማዳበሪያው ዓይነት(ኬሚካል= 1 ኬሚካል ያልሆነ = 2 ሁለቱም = 3)

ባለይዞታው በጥያቄ 14 ማዳበሪያ ተጠቅሞ ኮድ «1» ተሞልቶ ከሆነ በዚህ ዓመድ የማዳበሪያው ዓይነት ይጠየቃል። ጥቅም ላይ የዋለው የማዳበሪያ ዓይነት የተፈጥሮ ከሆነ ኮድ «1»፣ ኬሚካል ከሆነ ኮድ «2»፣ ሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» ይሞላል።

ጥያቄ 16:- ኬሚካል ማዳበሪያ ካልተጠቀሙ አንድ ዋና ምክንያት
(በጥያቄ 14 ኮድ «2» ወይም በጥያቄ 15 ኮድ «1» ከተሞላ)

ባለይዞታው ማዳበሪያ መጠቀም አለመጠቀሙ በጥያቄ 14 ላይ ተጠይቆ ኮድ «2» ከተሞላ ወይም ተጠቅሞ በጥያቄ 15 ኮድ «1» ከተሞላ ኬሚካል ማዳበሪያ ያልተጠቀመበት አንድ ምክንያት በተሰጠው ክፍት ቦታ በፊደል ይሰፍራል ኩዱም ይሞላል። የምክንያቶቹ ዝርዝር በገጽ 44 እና 45 የቀረበ ሲሆን እነዚህን በመጠቀም ትክክለኛው ምክንያትና ኮድ በተሰጠው ቦታ ይሰፍራል።

ጥያቄ 17:- ኬሚካል ማዳበሪያ ከተጠቀሙ (በጥያቄ 15 ኮድ «2» ወይም «3» ከተሞላ)

ጥያቄ 17.1- ዓይነት

ባለይዞታው የተጠቀመው የኬሚካል ማዳበሪያ ዓይነት ተጠይቆ ዩሪያ ከሆነ ኮድ «1» ፣ ጻፕ ከሆነ ኮድ «2» ፣ ሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» ይሞላል።

ጥያቄ 17.2- መጠን በኪ.ግራም

በጥያቄ 17.1 ዓይነቱ የተገለጸው ማዳበሪያ መጠኑ ምን ያህል እንደሆነ ባለይዞታው ተጠይቆ በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ በኪሎ ግራም ይሞላል። ባለይዞታው መጠኑን የማያውቅ ከሆነ በዚህ መመሪያ በገጽ 45 እና 46 የተሰጠውን የአሠራር ዘዴ መጠቀም ያስፈልጋል።

ጥያቄ 18- የተፈጥሮ ማዳበሪያ ከተጠቀሙ (በጥያቄ 15 ኮድ «1» ወይም «3» ከተሞላ) ዓይነት:-

ባለይዞታው በጥያቄ 15 የተፈጥሮ ማዳበሪያ መጠቀሙ ተገልጾ ኮድ «1» ወይም «3» ከተሞላ በዚህ ጥያቄ ደግሞ የተጠቀመው የተፈጥሮ ማዳበሪያ ዓይነት ተጠይቆ የከብቶች ፍግ ከሆነ ኮድ «1»፣ የተለያዩ ብስባሽ ከሆነ ኮድ «2»፣ የሁለቱም ዓይነት ከሆነ ኮድ «3» ከእነዚህ ውጪ (ሌላ) ከሆነ ደግሞ ዓይነቱ በተሰጠው ቦታ ተገልጾ ኮድ «4» ይሞላል።

የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/3ሐ - በድብልቅ ሰብሎች የተያዙ ማሣዎች ዝርዝርና
የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታ በመሸር ወቅት አሞላ

በዚህ ቅጽ የባለይዞታው የሆኑ በጊዜያዊና ጊዜያዊ፣ በጊዜያዊና ቋሚ፣ እንዲሁም በቋሚና ቋሚ ድብልቅ ሰብሎች ብቻ የተያዙ ማሣዎች በሙሉ ይመዘገባሉ።

ክፍል 1. የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1 - ክልል

ቆጠራው የሚካሄድበት ክልል ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 2 - ዞን

ቆጠራው የሚካሄድበት ዞን ስም ወይንም ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 3 - ወረዳ

ቆጠራው የሚካሄድበት ወረዳ ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 4 - ገበሬ ማህበር

ቆጠራው የሚካሄድበት የገበሬ ማህበር ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 5 - ቆጠራ ቦታ

ቆጠራው የሚካሄድበት ቆጠራ ቦታ ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 6 - የቤተሰብ መለያ ቁጥር

የተመረጠው ቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/1 ክፍል 2 ዓምድ 1 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 7 - የባለይዞታው መለያ ቁጥር

በቆጠራ ቦታው በተመረጠው ቤተሰብ ውስጥ ለሚገኙ የግል ባለይዞታዎች የተሰጠውን መለያ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/1 ክፍል 2 ዓምድ 3 በማወራረስ ይሞላል።

ዓምድ 8 - የባለይዞታው ስም

የባለይዞታው ስም ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/1 ክፍል 2 ዓምድ 4 በማወራረስ ይሞላል።

ዓምድ 9 - ዕድሜ

የባለይዞታው ዕድሜ ተጠይቆ በሙሉ ዓመት በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 10 - ፆታ (ወንድ = 1 ሴት = 2)

የባለይዞታው ፆታ ወንድ ከሆነ ኮድ «1» ሴት ከሆነች ኮድ «2» በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 11 - የግብርናው ዓይነት /ሰብል = 1 ከብት = 2 ሁለቱም = 3/

በዓምድ 7 መለያ ቁጥሩ የተመዘገበው እያንዳንዱ ባለይዞታ የተሠማራበት የግብርና ዓይነት ተጠይቆ ሰብል ማምረት ብቻ ከሆነ ኮድ «1» ከብት ማርባት /ማደለብ/ ብቻ ከሆነ ኮድ «2» ሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ክፍል 2. በድብልቅ ሰብሎች (አትክልትና ሥራሥርን ጨምሮ) የተያዙ ማሣዎች ዝርዝርና የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታ

ይህ ክፍል የሚያገለግለው ባለይዞታው በ1994 ዓ.ም በመኸር ወቅት ያሉትን በድብልቅ ሰብሎች የተያዙ ማሣዎች ዝርዝርና የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታ ለመመዝገብ ነው። በዚህ ክፍል 2 በድብልቅ ሰብል የተያዙ ማሣዎችን መረጃ ሊያሰበሰብ የሚያስችል ቦታ (ዓምድ 3 ና 4) ተሰጥቷል። ከሁለት በላይ በድብልቅ ሰብል የተያዙ ማሣዎች ሲያጋጥሙ የቅጹን ጀርባ መጠቀም ይቻላል ከአራት በላይ በድብልቅ የተያዙ ማሣዎች ካጋጠሙ ግን ተጨማሪ ቅጽ መጠቀም ያስፈልጋል።

ዓምድ 1 - ተራ ቁጥር

ተራ ቁጥር ከ«01» በመጀመር በቅደም ተከተል ተሞልቷል።

ዓምድ 3-4 - የፓርስል ቁጥር ፣ የማሣ ቁጥርና የሰብል ስም

የፓርስል ቁጥር

መረጃ የሚሰበሰብላቸው በድብልቅ ሰብል የተያዙ ፓርስሎች በሙሉ የፓርስል ቁጥራቸው ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7- 94/3ሀ፣ 94/3ለ፣ እንዲሁም 94/3መ የተሰጠውን በማገናዘብና ተከታታይነቱን በመጠበቅ ይሰጣል።

የማሣ ቁጥር

መረጃ የሚሰበሰብላቸው በድብልቅ ሰብል የተያዙ ማሣዎች በሙሉ የማሣ ቁጥራቸው ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7- 94/3ሀ - 94/3መ የተሰጠውን መሠረት በማድረግና የማሣ ፍቺን በጠበቀ መልኩ ተከታታይ ቁጥር በመስጠት ይሞላል።

የሰብል ስም

የባለይዞታው በሆኑ በድብልቅ ሰብል በተያዙ ማሣዎች ላይ የሚገኙ ድብልቅ ሰብሎች ስማቸው ለየብቻ ተዘርዝሮ በተሰጡት ባዶ ቦታዎች ይመዘገባል። በድብልቅ ሰብሎች ለተያዙ አንድ ማሣ በማሳው ላይ ለ«3» የድብልቅ ሰብሎች ስም ብቻ መመዝገቢያ የሚሆን ቦታ ተዘጋጅቷል። ሆኖም ማሳው የያዘው ከ«3» በላይ የድብልቅ ሰብሎችን ከሆነ እያንዳንዱ ድብልቅ ሰብል ከጠቅላላው የማሣ ስፋት ያለውን ድርሻ በማወዳደር ከፍተኛውን የማሣ ድርሻ

የያዙትን «3» ድብልቅ ሰብሎች ብቻ በመውሰድ በዚህ ዓምድ በተሰጡት ባዶ ቦታዎች የ«3»ቱ ድብልቅ ሰብሎች ስም በዝርዝር ይመዘገባል። በእያንዳንዱ ሰብል አቅጣጫ ለኮድ የተተወው ቦታ ለቢሮ ሥራ ብቻ ስለሚያገለግል ምንም አይሞላበትም። በዚህ ቅጽ ሁለት የድብልቅ ማሣዎች መረጃን ሊያስጥላ የሚችል ቦታ (ዓምድ 3 እና ዓምድ 4) ተሰጥቷል። ከሁለት በላይ በድብልቅ ሰብል የተያዙ ማሣዎች ሲያጋጥም ጀርባውን መጠቀም ያስፈልጋል። ከአራት በላይ የድብልቅ ማሣዎች ሲያጋጥም ግን ተጨማሪ ቅጽ መጠቀም ይቻላል።

ዓምድ 2 - ለባለይዘታው የሚቀርቡ ጥያቄዎች

ጥያቄ 1:- የይዘታው ዓይነት:- ባለይዘታው ያስመዘገበው እያንዳንዱ ማሣ ተጠይቆ ይዘታው የራሱ ከሆነ ኮድ «1» ፤ በኪራይ ወይም በኮንትራት የተያዘ ከሆነ ኮድ «2»፤ ከነዚህ ከሁለቱ ውጭ የተገኘ ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 2:- ድብልቅ ሰብሎ የያዘው ማሣ ስፋት በአካባቢ መለኪያ

በዚህ ቅጽ ላይ የተመዘገበው እያንዳንዱ በድብልቅ ሰብሎች የተያዘ ማሣ ስፋት የሚታወቅበት የአካባቢ መለኪያ ስም ተጠይቆ የመለኪያው ስምና በዚሁ መለኪያ የስፋቱ መጠን በእያንዳንዱ ማሣ አንጻር በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል።

ጥያቄ 3:- ማሣው በኤክስቴንሽን መርሀ-ግብር ታቅፏል?

(አዎ = 1 አልታቀፉም = 2)

ባለይዘታው ያስመዘገበው እያንዳንዱ በድብልቅ ሰብል የተያዘ ማሣ በኤክስቴንሽን መርሀ-ግብር መታቀፍ አለመታቀፉ ተጠይቆ ከታቀፈ ኮድ «1» ካልታቀፈ ደግሞ ኮድ «2» በተሰጠው ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 4:- በማሣው ላይ ያሉ ሰብሎች የያዙት ስፋት (በመቶኛ):-

እያንዳንዱን በድብልቅ ሰብሎች የተያዘ ማሣ አስመልክቶ እያንዳንዱ ሰብል ከጠቅላላ የማሣው ስፋት የያዘው የመሬት ስፋት ድርሻ በመቶኛ ምን ያህል እንደሆነ ባለይዘታው ተጠይቆ ይሞላል። ከ«3» በላይ ድብልቅ ካጋጠመ የማሣው ከፍተኛ ድርሻ ላላቸው «3» ሰብሎች ብቻ ድርሻቸው በመቶኛ ተጠይቆ ይመዘገባሉ። የቀሪዎቹም ድርሻ ለሦስቱ ዋና ዋና ሰብሎች ይከፋፈላል።

ጥያቄ 5:- የቋሚ ሰብል እግር ብዛት

በድብልቅ ሰብሉ ማሳ ላይ ያለው ቋሚ ሰብል ጠቅላላ እግሮች ብዛት ተቆጥሮ ይሞላል። ይህ ጥያቄ ቡና፣ ጫት፣ አናናስንና ሸንኮራ አገዳን አይመለከትም።

ጥያቄ 6:- ፍሬ/ምርት ለመስጠት የደረሰ ቋሚ ሰብል እግር ብዛት

ባለይዞታው በጥያቄ 5 ላይ ካስመዘገበው የቋሚ ሰብሎች እግሮች ብዛት መካከል በምርት ዘመኑ ፍሬ ወይም ምርት ሰጥተዋል ወይም ሊሰጡ ይችላሉ የሚላቸውን እግሮች ብዛት ተቆጥሮ ይሞላል።

ጥያቄ 7:- የመስኖ ዘዴ ተጠቅመዋል? (አዎን = 1 የለም = 2)

ባለይዞታው በእያንዳንዱ ማሳ ላይ ያሉትን ድብልቅ ሰብሎች ለማምረትም ሆነ ምርትን ለማሻሻል የመስኖ ዘዴ የተጠቀመ ከሆነ ኮድ «1» ÷ ያልተጠቀመ ከሆነ ደግሞ ኮድ «2» ይሞላል።

ጥያቄ 8:- የዘር /የችግኝ/ ዓይነት (ምርጥ ዘር = 1 ምርጥ ዘር ያልሆነ = 2)

ባለይዞታው በድብልቅ ለዘራቸው /ለተከላቸው ሰብሎች ለእያንዳንዳቸው የተጠቀመው የዘር /የችግኝ/ ዓይነት ተጠይቆ ምርጥ ዘር ከሆነ ኮድ «1»፣ ምርጥ ዘር ካልተጠቀመ ደግሞ ኮድ «2» ይሞላል። (ለቋሚ ሰብሎች ምርጥ ዘር ችግኞችን እንደሚያጠቃልል ማስታወስ ይገባል)።

ጥያቄ 9:- ምርጥ ዘር ካልሆነ መጠን በኪ.ግራም

ባለይዞታው በጥያቄ 8 ላይ ምርጥ ያልሆነ ዘር ተጠቅሟልሁ ብሎ ኮድ «2» ከተሞላ በዚህ ጥያቄ ደግሞ የተጠቀመው የአካባቢ ዘር መጠኑ በኪሎ ግራም ተጠይቆ ይሞላል። ጥያቄው የሚመለከተው የብርፅ፣ አገፋ፣ ጥራጥሬና ቅባት ሰብሎችን ብቻ መሆኑን ማስታወስ ያስፈልጋል።

ጥያቄ 10:- ምርጥ ዘር ከሆነ መጠን በኪሎ ግራም

በጥያቄ 8 ባለይዞታው ምርጥ ዘር መጠቀሙን ገልጾ ኮድ «1» ከተሞላ በዚህ ጥያቄ ደግሞ የተጠቀመው የምርጥ ዘር መጠን ተጠይቆ መጠኑ በኪሎ ግራም ይሞላል። ጥያቄው የብርፅ፣ አገፋ፣ ጥራጥሬና ቅባት ሰብሎችን ብቻ ይመለከታል።

ጥያቄ 11:- ምርጥ ዘር ከሆነ ዋጋ

ባለይዞታው በጥያቄ 8 ምርጥ ዘር ተጠቅሟል ተብሎ የዘሩ መጠን በጥያቄ 10 ከተሞላ በዚህ ዓምድ የተጠቀመው ምርጥ ዘር ዋጋ ተጠይቆ በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል። ጥያቄው ችግኝን አይመለከትም።

ጥያቄ 12:- የሰብል ብልሽት ደርሷል ወይ? (አዎን = 1 የለም = 2)

በድብልቅ የሚገኙትን እያንዳንዱን ሰብል አስመልክቶ የሰብል መበላሸት ደርሶ ከሆነ ኮድ «1» ካልደረሰ ደግሞ ኮድ «2» ባለይዞታው ተጠይቆ ይሞላል።

ጥያቄ 13:- የሰብል ብልሽት ደርሶ ከሆነ የብልሽቱ አንድ ዋና ምክንያት

በጥያቄ 12 የሰብል መበላሸት ደርሷል ተብሎ ኮድ «1» ከተሞላ ብቻ ለሰብል መበላሸት አንድ ዋና ምክንያት ተጠይቆ ጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ መገለጽ አለበት። የሰብል መበላሸት ምክንያቶች ዝርዝርን በገጽ 19 ይመልከቱ። በዚህ ጥያቄ አቅጣጫ ለኮድ የተተወው ቦታ ለቢሮ ሥራ ብቻ የሚያገለግል ስለሆነ ምንም አይሞላበትም።

ጥያቄ 14:- የብልሽት መጠን በመቶኛ

በጥያቄ 13 በተገለፀው ምክንያት በሰብል ላይ ጉዳት የደረሰ ከሆነ በማሣው ላይ የሚገኙትን እያንዳንዱን ሰብል አስመልክቶ የደረሰው የጉዳት መጠን በመቶኛ በተሰጠው ቦታ ይገለጻል።

ጥያቄ 15:- ብልሽቱን ለመከላከል /ለጥንቃቄ/ የተወሰደ እርምጃ?

(አለ = 1 የለም = 2)

በዚህ ዓምድ ባለይዞታው የደረሰበትን የሰብል ብልሽት ለማስወገድ ወይም ለመቀነስ ወይም ለጥንቃቄ አስቀድሞ የወሰደው እርምጃ ካለ ኮድ «1» ከሌለ ደግሞ ኮድ «2» በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 16:- የተወሰደ እርምጃ ዓይነት (ኬሚካል = 1 ኬሚካል ያልሆነ = 2

ሁለቱም = 3)

ባለይዞታው የሰብልን ብልሽት ለማስወገድ ወይም ለመቀነስ ወይም ለጥንቃቄ እርምጃ ወስዶ በጥያቄ 15 ኮድ «1» ከተሞላ የወሰደው

እርምጃ ዓይነት ኬሚካል መጠቀም ከሆነ ኮድ «1» ፣ ኬሚካል ካልሆነ ኮድ «2» ሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» ይሞላል።

ጥያቄ 17:- ኬሚካል ከተጠቀሙ ዓይነቱ

ባለይዞታው በጥያቄ 16 የወሰደው እርምጃ ዓይነት ኬሚካል ከሆነ (በጥያቄ 16 ኮድ «1» ወይም «3» ከተሞላ) ዓይነቱ ተጠይቆ ፀረ-ተባይ ከሆነ ኮድ «1» ፣ ፀረ-አረም ከሆነ ኮድ «2» ፣ ፀረ-በሽታ ከሆነ ኮድ «3»፣ ፀረ-ተባይና ፀረ-አረም ከሆነ ኮድ «4» ፀረ-ተባይና ፀረ-በሽታ ከሆነ ኮድ «5» ፣ ፀረ-አረምና ፀረ-በሽታ ከሆነ ኮድ «6»፣ እንዲሁም ሁሉንም ዓይነት ከሆነ ደግሞ ኮድ «7» ይሞላል።

ጥያቄ 18:- የተፈጥሮ /የኬሚካል ማዳበሪያ ተጠቅመዋል?

(አዎን = 1 የለም = 2)

ባለይዞታው በድብልቅ ሰብል ከተያዘ እያንዳንዱ ማሣሪያ ላይ የሚገኘውን ምርት ለማሻሻል የተፈጥሮም ይሁን የኬሚካል ማዳበሪያ ተጠቅሞ ከሆነ ኮድ «1» ያልተጠቀመ ከሆነ ኮድ «2» ይሞላል።

ጥያቄ 19:- ማዳበሪያ ከተጠቀሙ ዓይነቱ (የተፈጥሮ = 1 ኬሚካል = 2

ሁለቱም = 3)

በጥያቄ 18 ባለይዞታው ማዳበሪያ ተጠቅሞ ኮድ «1» ከተሞላ የማዳበሪያው ዓይነት ተጠይቆ ጥቅም ላይ የዋለው የማዳበሪያ ዓይነት የተፈጥሮ ከሆነ ኮድ «1» ኬሚካል ከሆነ ኮድ «2» ሁለቱም ዓይነት ከሆነ ኮድ «3» በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 20 - ኬሚካል ማዳበሪያ ካልተጠቀሙ አንድ ዋና ምክንያት

(ጥያቄ 18 ኮድ «2» ወይም ጥያቄ 19 ኮድ «1» ከተሞላ)

ባለይዞታው ማዳበሪያ መጠቀም አለመጠቀሙ በጥያቄ 18 ላይ ተጠይቆ ኮድ «2» ከተሞላ ወይም ተጠቅሞ በጥያቄ 19 ኮድ «1» ከተሞላ ኬሚካል ማዳበሪያ ያልተጠቀመበት አንድ ዋና ምክንያት ተጠይቆ በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይመዘገባል። የምክንያቶቹ ዝርዝር በገጽ 44 እና 45 የቀረበ ሲሆን እነዚህን በመጠቀም ትክክለኛው ኮድ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 21:- ኬሚካል ማዳበሪያ ከተጠቀሙ (ጥያቄ 19 ኮድ «2» ወይም «3» ከተሞላ)

ጥያቄ 21.1:- ዓይነት

ባለይዞታው የተጠቀመው ማዳበሪያ ኬሚካል ከሆነ የተጠቀመው ማዳበሪያ ዓይነት ተጠይቆ ዩሪያ ከሆነ ኮድ «1» ዳፕ ከሆነ ኮድ «2» ሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 21.2:- መጠን በኪሎ ግራም

በጥያቄ 21.1 የተገለፀውን የማዳበሪያ ዓይነት መጠኑ ከባለይዞታው ተጠይቆ በኪሎ ግራም ይሞላል። ባለይዞታው መጠኑን የማያውቀው ከሆነ በገጽ 45 እና 46 የተሰጠውን የአሠራር ዘዴ መከተል ያስፈልጋል።

ጥያቄ 22:- የተፈጥሮ ማዳበሪያ ከተጠቀሙ (በጥያቄ 19 ኮድ «1» ወይም «3» ከተሞላ) ዓይነት

ባለይዞታው በጥያቄ 19 የተፈጥሮ ማዳበሪያ መጠቀሙን ገልጾ ኮድ «1» ወይም «3» ከተሞላ የተጠቀመው የማዳበሪያ ዓይነት ተጠይቆ የከብቶች ፍግ ከሆነ ኮድ «1» የተለያየ ብስባሽ ከሆነ ኮድ «2» ሁለቱንም ዓይነት ከሆነ ኮድ «3» ከእነዚህ ውጭ (ሌላ) ከሆነ ደግሞ ዓይነቱ ተገልጾ ኮድ «4» በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/3መ - ሌላ የመሬት አጠቃቀም ዝርዝር

(በማንኛውም ሰብል ያልተያዘ) በመኸር ወቅት አሞላል

ይህ ቅጽ በተመረጠው ባለይዞታ ቁጥጥር የሚገኙ ሌሎች የመሬት አጠቃቀሞች (እዳሪ መሬት፣ የግጦሽ መሬት፣ በደን የተያዙ በቤት የተያዙ ቦታዎች ... ወዘተ) የሚዘረዘሩበት ነው።

ክፍል 1. የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1 - ክልል

ቆጠራው የሚካሄድበት ክልል ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 2 - ዞን

ቆጠራው የሚካሄድበት ዞን ስም ወይም ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 3 - ወረዳ

ቆጠራው የሚካሄድበት ወረዳ ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 4 - ገበሬ ማህበር

ቆጠራው የሚካሄድበት የገበሬ ማህበር ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 5 - ቆጠራ ቦታ

ቆጠራው የሚካሄድበት ቆጠራ ቦታ ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 6 - የቤተሰብ መለያ ቁጥር

የተመረጠው ቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/1 ክፍል 2 ዓምድ 1 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 7 - የባለይዞታው መለያ ቁጥር

በቆጠራ ቦታው ከተመረጠው ቤተሰብ ውስጥ ለሚገኙ የግል ባለይዞታዎች የተሰጠውን መለያ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/1 ክፍል 2 ዓምድ 3 በማወራረስ ይሞላል።

ዓምድ 8 - የባለይዞታው ስም

የባለይዞታው ስም ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/1 ክፍል 2 ዓምድ 4 በማወራረስ ይሞላል።

ዓምድ 9 - ዕድሜ

የባለይዞታው ዕድሜ ተጠይቆ በሙሉ ዓመት በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 10 - ቦታ (ወንድ = 1 ሴት = 2)

የባለይዞታው ቦታ ወንድ ከሆነ ኮድ «1» ሴት ከሆነች ኮድ «2» በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 11 - የግብርናው ዓይነት /ሰብል = 1 ከብት = 2 ሁለቱም = 3/

በዓምድ 7 መለያ ቁጥሩ የተመዘገበው እያንዳንዱ ባለይዞታ የተሠማራበት የግብርና ዓይነት ተጠይቆ ሰብል ማምረት ብቻ ከሆነ ኮድ «1» ከብት ማርባት /ማደለብ/ ብቻ ከሆነ ኮድ «2» ሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ክፍል 2. ሌላ የመሬት አጠቃቀም ዓይነትና ስፋት

ዓምድ 1 - ተራ ቁጥር

ተራ ቁጥር ከ01 በመጀመር ተሰጥቷል።

ዓምድ 2-6- የፓርስል ቁጥር፣ ማሣ ቁጥርና የመሬት አጠቃቀሙ ዓይነት/ስም

በሌላ የመሬት አጠቃቀም የተያዘ ቦታ የፓርስልና የማሣ ቁጥሮች በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7- 94/3ሀ፣ 94/3ለና 94/3ሐ ከተመዘገቡት ማሳዎች ጋር በማገናኘብና ተከታታይነታቸውን በመጠበቅ በዓምድ 2ና በዓምድ 3 ይመዘገባሉ። በባለይዞታው ሥር የሚገኝ እያንዳንዱ የመሬት አጠቃቀም ዓይነት/ስም በዓምድ 4 ሲመዘገብ ዓምድ 5 ለኮድ የተተወው ቦታ ምንም አይሞላበትም።

ዓምድ 6-7 - የይዞታ ዓይነት

ባለይዞታው በዓምድ 4 ያስመዘገበው የመሬት አጠቃቀም የይዞታው ሁኔታ ተጠይቆ በዓምድ 6 ይመዘገብና የግል ከሆነ ኮድ «1» በኪራይ ወይም በኮንትራት የያዘ ከሆነ ኮድ «2» ከነዚህ ከሁለቱ ውጭ ከሆነ ደግሞ ሌላ የሚለው ከተገለጸ በኋላ ኮድ «3» በዓምድ 7 ይሞላል።

ዓምድ 8-10 - ስፋት በአካባቢ መለኪያ

በዓምድ 4 የተመዘገበውና በሌላ የመሬት አጠቃቀም የተያዘ መሬት ስፋት በአካባቢ መለኪያ ተጠይቆ የአካባቢው መለኪያ ስም በዓምድ 8 ይመዘገብና የመሬቱ ስፋት ደግሞ በዓምድ 10 ይሞላል። ዓምድ 9 ለኮድ የተተወው ቦታ ምንም አይሞላበትም።

በጊዜያዊ፣ ቋሚና ድብልቅ ሰብሎች የተያዙ ማሣዎች የፓርስልና፣ ማሣ ቁጥር

አስጣጥና አመዘጋገብ ምሳሌ

አንድ ለዚህ ቆጠራ የተመረጠ ባለይዞታ ዙሪያውን ከሌሎች ባለይዞታዎች ይዞታ ጋር ከሚዋሰን ቦታ ላይ በበቆሎ፣ ሽንኩርት፣ ጤፍ፣ በቡናና ማሽላ ድብልቅ የተያዙ አራት ማሣዎችና የራሱ ቤት ሲኖሩት አንድ ትልቅ አውራ ጎዳናን ተሻግሮ ደግሞ በኩል አራሽ የያዛቸው አንድ ቲማቲም፣ አንድ የብርቱካኖ፣ አንድ ጌሾና ጫት ድብልቅ የያዙ ኩታ ገጠም ማሣዎች፣ አንድ እዳራ መሬት እና አንድ የበቆሎ ማሣ አሉት እንዲሁም

በአንድ ዙሪያውን በመንግሥት ደን ከሚዋሰን ይዞታው ላይ ደግሞ በገብስና ስንዴ ድብልቅ የተያዘ ማሣ በጤፍ የተያዘ አንድ ማሣ፣ በጫት የተያዘ አንድ ማሣ፣ በጎመን የተያዘ አንድ ማሣ በቃሪያ የተያዘ አንድ ማሣ እንዲሁም ከቤቱ አካባቢ እራቅ ብሎ አንድ የበቆሎና የማሽላ ድብልቅ የያዘ ማሣ ቢኖረውና እነዚህንም ለመረጃ ሰብሳቢው በመስክ ተዘዋውሮ ቢያሳየው፤

መረጃ ሰብሳቢውም ይዞታውን ተዘዋውሮ ከተመለከተ በኋላ ለጠቅላላ ይዞታው እንደሚከተለው የፓርስል ማሣ ቁጥር በመስጠት በቅጽ 94/3ሀ፣ 94/3ለ፣ 94/3ሐ እና 94/3መ ላይ ምዝገባውን ያከናውናል።

በመጀመሪያ ለተመለከተው ይዞታ 01 የፓርስል ቁጥር በሁለተኛ ደረጃ ለተመለከተው አውራ ጎዳናውን ተሻግሮ ለሚገኘው 02 የፓርስል ቁጥር፣ በመንግሥት ደን ለተከበበው ይዞታ 03 የፓርስል ቁጥር እንዲሁም ከቤቱ እራቅ ብሎ ለሚገኘው ይዞታ 04 የፓርስል ቁጥር በመስጠት በአራቱ ፓርሰሎች ውስጥ ለሚገኙ ማሣዎች እንደሚከተለው ቁጥሮች ይሰጣል።

በ01 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የበቆሎ ማሣ 01 የማሣ ቁጥር በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ-94/3ሀ ላይ ግምድ 3

በ01 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የሽንኩርት ማሣ 02 የማሣ ቁጥር በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ-94/3ሀ ላይ ግምድ 4

በ01 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የጤፍ ማሣ 03 የማሣ ቁጥር በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ-94/3ሀ ላይ ግምድ 5

በ01 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የቡናና ማሽላ ድብልቅ ማሣ 04 የማሣ ቁጥር በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ-94/3ሐ ላይ ግምድ 3

በ01 በፓርስል ላይ ለሚገኘው የባለይዞታው ቤት ለሚገኝበት ቦታ 05 የማሣ ቁጥር በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ-94/3መ ላይ ክፍል 2 ከግምድ 2-10

በ02 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የቲማቲም ማሣ 01 የማሣ ቁጥር በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ-94/3ሀ ላይ ግምድ 6

በ02 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የብርቱካን ማሣ 02 የማሣ ቁጥር በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ-94/3ለ ላይ ግምድ 3

በ02 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የእዳሪ መሬት 03 የማሣ ቁጥር በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ-94/3መ ላይ ክፍል 2 ከግምድ 2-10

በ02 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የበቆሎ ማሣ 04 የማሣ ቁጥር በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ-94/3ሀ ላይ ግምድ 7

በ03 ፓርሰል ላይ ለሚገኘው የገብስና ስንዴ ድብልቅ ማሣ 01 የማሣ ቁጥር በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/3ሐ ላይ ዓምድ 4

በ03 ፓርሰል ላይ ለሚገኘው የጤፍ ማሣ 02 የማሣ ቁጥር በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/3ሀ ላይ ዓምድ 8

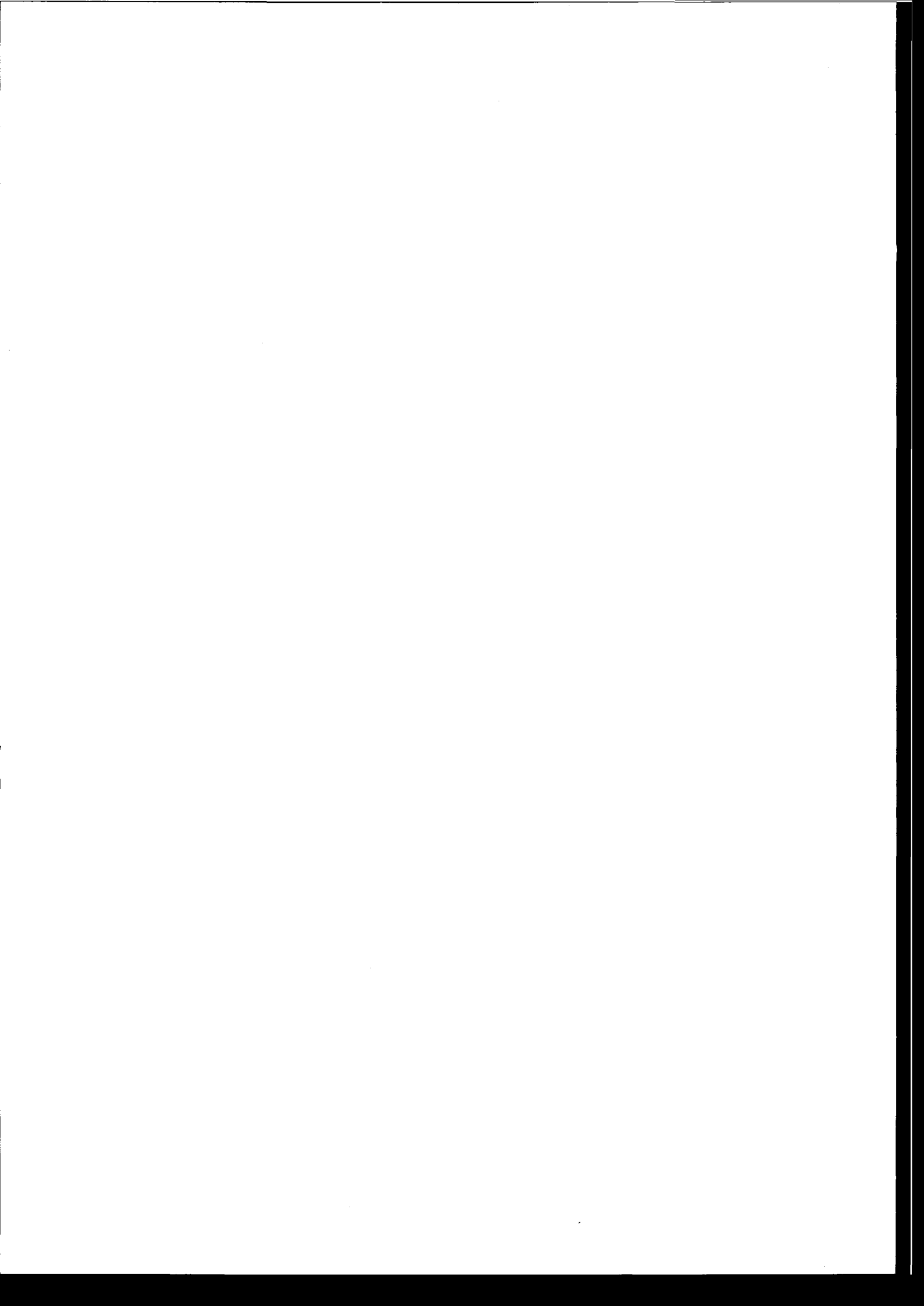
በ03 ፓርሰል ላይ ለሚገኘው የጫት ማሣ 03 የማሣ ቁጥር በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/3ለ ላይ ዓምድ 4

በ03 ፓርሰል ላይ ለሚገኘው የጎመን ማሣ 04ና ለቃሪያ ማሣ 05 በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/3ሀ ላይ ዓምድ 9ና 10

በ04 ፓርሰል ላይ ለሚገኘው የበቆሎና ማሽላ ድብልቅ ማሣ 01 የማሣ ቁጥር በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/3ሐ ላይ ዓምድ 5 በፓርሰልና ማሳ ቁጥሮች መጻፊያ በተሰጡት ቦታዎች ላይ መስፈር ይኖርበታል።

ከላይ የተዘረዘሩት ፓርሰሎችና ማሣዎች በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/3ሀ፣ 94/3ለ፣ 94/3ሐና 94/3መ እንዴት እንደሚመዘገቡ በሚቀጥሉት ገጾች ላይ የቀረቡ ስለሆነ በሚገባ ማጤን ያስፈልጋል።

ማሳሰቢያ፡- መረጃ ሰብሳቢው የነዚህን የተለያዩ ሰብሎች የአጠቃላይ ውጤት በሚመለከታቸው ቅጾች ላይ በሚመዘገቡበት ጊዜ የፓርሰልና የማሣ ቁጥሮችን እንዳይምታቱ ከፍተኛ ጥንቃቄ ማድረግ አለበት።

ክፍል 2 - በጊዜያዊ ሰብላች (አትክልትና ሥራሥርጽ ጭምር) የተያዙ ግላዎች ዝርዝርና የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታ

65

ክፍል 2 - በጊዜያዊ ሰብሶች (አገልግሎት ሥራ ሥርዓት መመሪያ) የተያዙ ማሳዎች ዝርዝርና የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታ

1	2	7			8			9			10		
		የፓርሰክ	የጥገና	የሰብሶች	የፓርሰክ	የጥገና	የሰብሶች	የፓርሰክ	የጥገና	የሰብሶች	የፓርሰክ	የጥገና	የሰብሶች
	የጊዜያዊ ሰብሶች	፳፭	፳፭	፳፭	፳፭	፳፭	፳፭	፳፭	፳፭	፳፭	፳፭	፳፭	፳፭
0	1 የደብዳቤ ዓይነት የገላ → 1 ልሳ → 3 ከራሪ/ገንብቶ → 2	1			1			1			1		
0	2 የጥገና ስራ በአገልግሎት መስክ	፳፭	፳፭	፳፭	፳፭	፳፭	፳፭	፳፭	፳፭	፳፭	፳፭	፳፭	፳፭
0	3 ማሳዎ በአገልግሎት መርህ-ገዢ ታችላ?	2			2			2			2		
0	4 የመሳሪያ ዘዴ ተጠቅሞታል?	2			2			2			1		
0	5 የዘር ዓይነት የፍት ዘር → 1 የፍት ዘር ያልሆነ → 2	1			2			2			2		
0	6 ለብርሃን ለገላ ጥራጥራና ቅጣት ሰብሶች ብቻ የተጠቀሙት የፍት ዘር	ከላ- ገራፍ			ከላ- ገራፍ			ከላ- ገራፍ			ከላ- ገራፍ		
0	7 ለብርሃን ለገላ ጥራጥራና ቅጣት ሰብሶች ብቻ የተጠቀሙት የፍት ዘር ከሆነ	ከላ- ገራፍ			ከላ- ገራፍ			ከላ- ገራፍ			ከላ- ገራፍ		
0	8 ለብርሃን ለገላ ጥራጥራና ቅጣት ሰብሶች ብቻ የተጠቀሙት የፍት ዘር ከሆነ	ከላ- ገራፍ			ከላ- ገራፍ			ከላ- ገራፍ			ከላ- ገራፍ		
0	9 የሰብሶች ልዩነት ደርሷል ወይ?	2			1			2			1		
1	0 የሰብሶች ልዩነት ደርሶ ከሆነ ለሰብሶች አንድ ዋና ዋና ያዘጋጃል	የዘጋጃል			የዘጋጃል			የዘጋጃል			የዘጋጃል		
1	1 የሰብሶች መጠን በመተካ	-			050			-			030		
1	2 ሰብሶችን ለመከላከል/ለጥንቃቄ/ የተወሰደ እርምጃ	2			2			2			1		
1	3 የተወሰደው እርምጃ ዓይነት ከጊዜያ → 1 ሁለተኛ → 3 ከጊዜያ ያልሆነ → 2	-			-			-			2		
1	4 ከጊዜያ ከተጠቀሙ ዓይነት (በጥያቄ 13 ከሩ 1 ወይም 3 ከተሞላ) ዕረ-ተባባሪ → 1 1ኛ → 5 ዕረ-አረብ → 2 2ኛ → 6 ዕረ-በሽታ → 3 ሁለተኛ → 7 1ኛ 2 → 4	-			-			-			-		
1	5 የተፈጥሮ/የከጊዜያ ማሳዎ ተጠቅሞታል?	1			2			2			1		
1	6 ከተጠቀሙ የማሳዎ ዓይነት የተፈጥሮ → 1 ሁለተኛ → 3 የከጊዜያ → 2	3			-			-			1		
1	7 ከጊዜያ ማሳዎ ከተጠቀሙ አንድ ዋና ዋና ያዘጋጃል (በጥያቄ 15 ከሩ 2 ወይም በጥያቄ 16 ከሩ 1 ከተሞላ)	የዘጋጃል			የዘጋጃል			የዘጋጃል			የዘጋጃል		
1	8 ከጊዜያ ማሳዎ ከተጠቀሙ (በጥያቄ 16 ከሩ 2 ወይም 3 ከተሞላ) 18.1 ዓይነት የራሱ → 1 ሁለተኛ → 3 የጥ → 2 18.2 መጠን በከጊዜያ	2			-			-			-		
1	9 የተፈጥሮ ማሳዎ ከተጠቀሙ ዓይነት (ጥያቄ 16 ከሩ 1 ወይም 3 ከተሞላ) የከጊዜያ ማሳዎ → 1 ሁለተኛ → 3 የተፈጥሮ ማሳዎ → 2 ሌሎች → 4 /ከሩ 4 ከተሞላ በሰብሶች ይገለጻል/	1			-			-			4		

በቋሚ ሰብሎች የተያዙ ማሳዎች ዝርዝርና የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታ -(1994 ዓ.ም)

ክፍል 1 - የአካባቢ መለያ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
ክልል	የገ	ወረዳ	ገበያ ግዢ	ቀበሌ ቦታ	የቤተሰብ መለያ ቁጥር	የባለይዘታው መለያ ቁጥር	የባለይዘታው ሰዎች		የታ	የገባርናው ዓይነት	
አማራ	አማራ: ሰዎች	ቀበሌ	አማራ				ጎጂ, ዳኅኤል: ገላ		ሰ → 1 ሴ → 2	ሰላም → 1 ሰላም → 2 ሰላም → 3	
					02	002		01	43	1	3

ክፍል 2 - በቋሚ ሰብል የተያዙ ግሳዎች ዝርዝርና የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታ

1			2			3			4			5			6		
A9A8E8ታው			ፓርላ ግን		ፕላኔላ ስፑ	ፓርላ ግን		ፕላኔላ ስፑ	ፓርላ ግን		ፕላኔላ ስፑ	ፓርላ ግን		ፕላኔላ ስፑ	ፓርላ ግን		ፕላኔላ ስፑ
የግብርና ተያይዞች			ቶፐር	ቶፐር	ብርቱ ግን	ቶፐር	ቶፐር	ብርቱ ግን	ቶፐር	ቶፐር	ብርቱ ግን	ቶፐር	ቶፐር	ብርቱ ግን	ቶፐር	ቶፐር	ብርቱ ግን
			02	02	ኮሮ	03	03	ኮሮ			ኮሮ			ኮሮ			ኮሮ
01	የደብታው ዓይነት ግላ → 1 ለላ → 3 ከራይ/ከጎንፈት → 2					1	1										
02	የግላ ስፋት በላካቢ መለኪያ					ሰፍ	ኮሮ	ስፋት	ሰፍ	ኮሮ	ስፋት	ሰፍ	ኮሮ	ስፋት	ሰፍ	ኮሮ	ስፋት
			ገመድ		005	00	ገመድ		010	00							
03	ግላው በሊክስቲንን መርጥ-ግብር ታችኛል? አዎ → 1 አልታችላም → 2					2	2										
04	የቋሚ ሰብል እግር ብዛት በፕላንታዊናፕላንታዊ ስፔሻል አገልግሎት ለደራሰብ					ብዛት	ብዛት					ብዛት	ብዛት				
			120			-			-			-					
05	ዌራ/ፑርት ለመስጠት የደራሰ ቋሚ ሰብል እግር ብዛት በፕላንታዊናፕላንታዊ ስፔሻል አገልግሎት ለደራሰብ					ብዛት	ብዛት					ብዛት	ብዛት				
			090			-			-			-					
06	የመስፍ ዘዴ ተጠቅመዋል? አዎ → 1 የአዎ → 2					1	1										
07	ፑርት ዘር → 1 ፑርት ዘር ያልሆነ → 2					2	2										
08	የሰብል ብልሽት ደርሷል ወይ? አዎ → 1 የአዎ → 2					2	2										
09	የሰብል ብልሽት ደርሶ ከሆነ ለብልሽት አገድ ዋና ፑሪንፊት					ፑሪንፊት		ኮሮ		ፑሪንፊት		ኮሮ		ፑሪንፊት		ኮሮ	
			-			-			-			-			-		
10	የብልሽት መጠን በመተካካ					-			-			-			-		
11	ብልሽትን ለመከላከል/ለተጎንፈት/የተወሰደ እርምጃ አለ → 1 የአዎ → 2					2	2										
12	የተወሰደው እርምጃ ዓይነት ከግላ → 1 ሁለቱም → 3 ከግላ ያልሆነ → 2					-	-										
13	ከግላ ከተጠቀሙ ዓይነት (ጥያቄ 12 ኮሮ 1 ወይም 3 ከተዋላ) ዐረ-ተባይ → 1 1 እና 3 → 5 ዐረ-አረም → 2 2 እና 3 → 6 ዐረ-በሽታ → 3 ሁሉም → 7 1 እና 2 → 4					-	-										
14	የተፈጥሮ/የከግላ ግንባሪያ ተጠቅመዋል? አዎ → 1 የአዎ → 2					1	1										
15	ከተጠቀሙ የግንባሪያው ዓይነት የተፈጥሮ → 1 ሁለቱም → 3 ከግላ → 2					1	1										
16	ከግላ ግንባሪያ ካተጠቀሙ አገድ ዋና ፑሪንፊት (በጥያቄ 14 ኮሮ 2 ወይም በጥያቄ 15 ኮሮ 1 ከተዋላ)					ፑሪንፊት		ኮሮ		ፑሪንፊት		ኮሮ		ፑሪንፊት		ኮሮ	
			ፑሪንፊት: ከግላ			ፑሪንፊት: ከግላ											
17	ከግላ ግንባሪያ ከተጠቀሙ ዓይነት (በጥያቄ 15 ኮሮ 2 ወይም 3 ከተዋላ) 17.1 ዓይነት ዐረ → 1 ሁለቱም → 3 አጥ → 2					-	-										
			17.2 መጠን በሌላ ግራም			ክሊ	ግራም		ክሊ	ግራም		ክሊ	ግራም		ክሊ	ግራም	
			-			-			-			-			-		
18	የተፈጥሮ ግንባሪያ ከተጠቀሙ (በጥያቄ 15 ኮሮ 1 ወይም 3 ከተዋላ) ዓይነት የክብት ልግ → 1 ሁለቱም → 3 የተፈጥሮ ብልሽት → 2 ሌላው → 4 /ኮሮ 4 ከተዋላ በሌላ ቦታው ይገኛል/					3	2										

ክፍል 2 - በጥግ ሰብል የተያዙ ማሳዎች ዝርዝርና የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታ

1	2	7			8			9			10		
		ፓርባ	ግሳ	የሰብል ስም	ፓርባ	ግሳ	የሰብል ስም	ፓርባ	ግሳ	የሰብል ስም	ፓርባ	ግሳ	የሰብል ስም
ተረፍ	የጥግ ቀንና ሰዓት	ቀን	ሰዓት	ኮድ	ቀን	ሰዓት	ኮድ	ቀን	ሰዓት	ኮድ	ቀን	ሰዓት	ኮድ
0 1	የይዞታው ዓይነት የገላ → 1 ሌላ → 3 በራሪ/በገንባታ → 2												
0 2	የጥግ ስፋት በአካባቢ መለኪያ	ሰ.ሜ	ኮ.ሜ	ሰ.ሜ	ሰ.ሜ	ኮ.ሜ	ሰ.ሜ	ሰ.ሜ	ኮ.ሜ	ሰ.ሜ	ሰ.ሜ	ኮ.ሜ	ሰ.ሜ
0 3	ግሳው በአካባቢው ስርዓት-ግብር ታችኛው? አዋጅ → 1 አልታችኛም → 2												
0 4	የጥግ ሰብል አገር ብዛት በፍተኛ/በፍተኛው ስርዓት አገር አጠቃላይ	ብዛት			ብዛት			ብዛት			ብዛት		
0 5	የራሪ /የጥግ ሰብል አገር ብዛት በፍተኛ/በፍተኛው ስርዓት አገር አጠቃላይ	ብዛት			ብዛት			ብዛት			ብዛት		
0 6	የመስክ ዘዴ ተጠቅሞታል?												
0 7	የዘር /የጥግ ዓይነት የጥግ ዘር → 1 የጥግ ዘር ያልሆነ → 2												
0 8	የሰብል ብልሽት ደረጃ ወይ? አዋጅ → 1 የአዋጅ → 2												
0 9	የሰብል ብልሽት ደረጃ ከሆነ ለብልሽት አገድ የፍ ያካፈለ?	የክፍያ	ኮድ		የክፍያ	ኮድ		የክፍያ	ኮድ		የክፍያ	ኮድ	
1 0	የሰብል ብልሽት መጠን በመትኛ												
1 1	ብልሽትን ለመከላከል/ለጥገንታ/ የተወሰደ እርምጃ አለ → 1 የአዋጅ → 2												
1 2	የተወሰደው እርምጃ ዓይነት ከግራሽ → 1 ሁለተኛ → 3 ከግራሽ ያልሆነ → 2												
1 3	ከግራሽ ከተጠቀሙ ዓይነት (ጥያቄ 12 ኮድ <1> ወይም <3> ከተሞላ) ዕረ-ተባባሪ → 1 1 እና 3 → 5 ዕረ-አገልግሎት → 2 2 እና 3 → 6 ዕረ-በሽታ → 3 ሁለቱም → 7 1 እና 2 → 4												
1 4	የተፈጥሮ/የከግራሽ ግንባታ ተጠቅሞታል?												
1 5	ከተጠቀሙ የግንባታ ዓይነት የተፈጥሮ → 1 ሁለተኛ → 3 ከግራሽ → 2												
1 6	ከግራሽ ግንባታ ካልተጠቀሙ አገድ የፍ ያካፈለ (በጥያቄ 14 ኮድ 2 ወይም በጥያቄ 15 ኮድ 1 ከተሞላ)	የክፍያ	ኮድ		የክፍያ	ኮድ		የክፍያ	ኮድ		የክፍያ	ኮድ	
1 7	ከግራሽ ግንባታ ከተጠቀሙ ዓይነት (በጥያቄ 15 ኮድ 2 ወይም 3 ከተሞላ) 17.1 ዓይነት የራሪ → 1 ሁለተኛ → 3 የጥግ → 2 17.2 መጠን በክፍል ግራሽ												
1 8	የተፈጥሮ ግንባታ ከተጠቀሙ (በጥያቄ 15 ኮድ 1 ወይም 3 ከተሞላ) ዓይነት የከፍተኛ ፍጥነት → 1 ሁለተኛ → 3 የተፈጥሮ ፍጥነት → 2 ሌላው → 4 /ኮድ 4 ከተሞላ በግራሽ ቦታው ይገለጻ/												

ከሌላ 2 - በድብዳቤ ለሰብላሽ (አትክልትና ሥራሥርገን ወጥሮ) የተያዙ ግሳዎች ዝርዝርና የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታ

69

ክፍል 2 - በድብዳቤ ለባለቤት (አባልነት) ሥራ ሥርዓት መቀጠል የተያዙ ግለሰቦች ዝርዝርና የአርገፍ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታ

1	2	3			4			5			6		
		የፓርታ ተገር			የግን ተገር			የፓርታ ተገር			የግን ተገር		
ተ.ሪ	ተ.ሪ	ባለቤት ስም			ባለቤት ስም			ባለቤት ስም			ባለቤት ስም		
		ገንዘብ			ገንዘብ			ገንዘብ			ገንዘብ		
0	1	የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ		
		የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ		
0	2	የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ		
0	3	የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ		
0	4	የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ		
0	5	የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ		
0	6	የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ		
0	7	የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ		
0	8	የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ		
0	9	የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ		
1	0	የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ		
1	1	የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ		
1	2	የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ		
1	3	የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ		
1	4	የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ		
1	5	የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ		
1	6	የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ		
1	7	የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ		
1	8	የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ		
1	9	የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ		
2	0	የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ		
2	1	የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ		
2	2	የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ			የፖለቲካ ግንባታ		

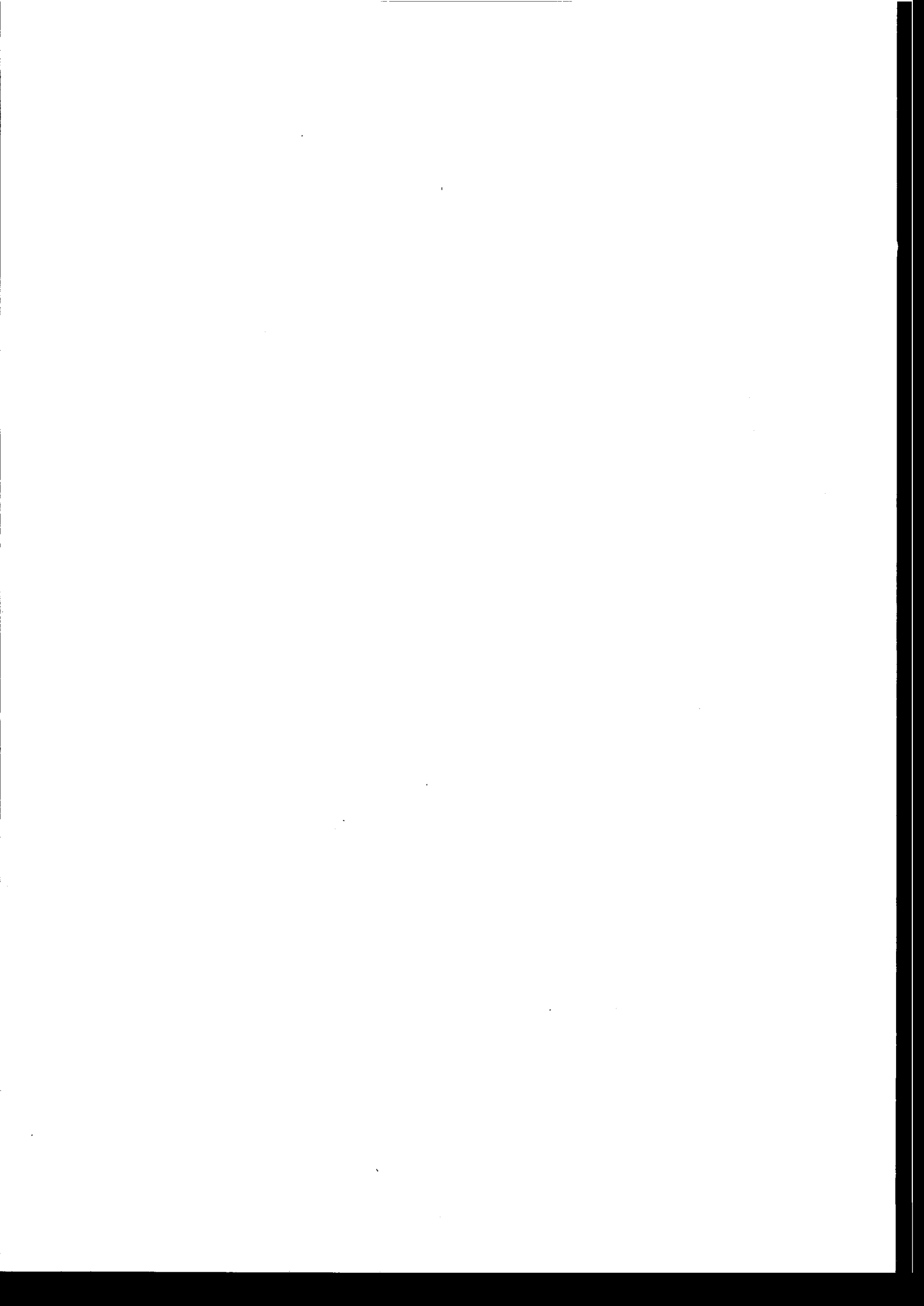
የኢትዮጵያ ግብርና ናፎት ቆጠራ
ሌላ የመራት አጠቃቀም ዝርዝር (በግንኛውም ሰብል
ያልተያዘ) በመሽር ወቅት (1994 ዓ.ም)

ክፍል 1 - የአካባቢ መለያ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ክልል	ዞን	ወረዳ	ገበያ ግህበር	ቆጠራ ቦታ	የቤተሰብ መለያ ቁጥር	የባለይዞታ መለያ ቁጥር	የባለይዞታው			የግብርናው ዓይነት
							ስም	ዕድሜ	ፆታ	ሰብል → 1 ከብት → 2 ሁለቱም → 3
አማራ	ሰሜን. ሰቀ	ቀመን	ደረጃ				አፃ: ደረጃ: ገጽ			
				02	002	01		43	1	3

ክፍል 2 - ሌላ የመራት አጠቃቀም ዓይነትና ስፋት

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ተራ ቁጥር	የፓርሰል ቁጥር	የግዛ ቁጥር	የመራት አጠቃቀም ዓይነት/ ስም	ክፍል	የይዞታ ዓይነት የግላ → 1 ኪራይ/ኮንትራት → 2 ሌላ → 3	ክፍል	ስፋት በአካባቢ መለኪያ የአካባቢ መለኪያ ስም	ክፍል	ስፋት
0	1	01	05	ሴት: ይረዳለች	የግላ	1	ክፍል		10 00
0	2	02	03	ክፍል: ግራን	የግላ	1	ቀርጽ		3 50
0	3								
0	4								
0	5								
0	6								
0	7								
0	8								
0	9								
1	0								

ይህ ቅጽ ለሰብል ትንበያ ጥናት የሚያገለግል ሲሆን በናሙና ከተመረጡት 30 ቤተሰቦች ውስጥ ከዚህ በታች የተጠቀሱትን የሰብል ዓይነቶች የሚያመርቱ የግል ባለይዞታዎች በሙሉ ይመዘገባሉ። ቅጹ የሚሞላው በሰብል ዓይነት ሲሆን አንድ ቅጽ ለአንድ የሰብል ዓይነት ያገለግላል። በዚህም መሠረት ቅጹ የብርዕና አገዳ ሰብሎች /ገብሽ፣ በቆሎ፣ ዳጉሣ፣ አጃ፣ ማሸላ /ዘንጋዳ/፣ ጤፍ፣ ስንዴ፣ ሩዝ፣ ...ወዘተ ጥራጥራ/ሽንብራ፣ ቦለቄ/አደንጓሬ/፣ ባቄሳ፣ ምስር፣ አተር፣ ጓዶ፣ አብሽ ...ወዘተ የቅባት ሰብሎች /ተልባ፣ ለውዝ/አቸሎ፤/፣ ኑሻ፣ ጎመን ዘር፣ ሰሊጥና ሱፍ ...ወዘተ እንዲሁም በድብልቅ የሚገኙ ሰብሎችን ለምሳሌ በቆሎና ማሸላ፣ በቆሎና አደንጓሬ፣ ቡናና ማሸላ፣ ...ወዘተ በየዓይነታቸው በመመደብ የትንበያ መረጃዎችን ለመሰብሰብ ያገለግላል። በዚህ ቅጽ የሚሰበሰበው የትንበያ መረጃ ጊዜያዊ ሰብሎችን ብቻ በሚመለከት ይሆናል። ሆኖም ጊዜያዊ የሆኑ ቅመማቅመሞች፣ /አትክልትና ሥራሥር ሰብሎች በትንበያ ጥናት ስለማይካተቱ ግምገማው አይመለከታቸውም።

ማስታወሻ፡-

ድብልቅ ሰብሎችን በሚመለከት በዚህ ቅጽ የትንበያ መረጃ የሚሰበሰበው እንደሚከተለው ይሆናል። በአንድ ማሣሪያ ባይ በድብልቅ የተዘሩ ማለትም ሁለትና ከሁለት በላይ ድብልቅ ሰብሎች የጊዜያዊ ሰብል ድብልቅ ከሆኑ ማለትም እንደ በቆሎና ማሸላ፣ አደንጓሬ፣ ማሸላና በቆሎ፣ ... ወዘተ ለእያንዳንዱ የሰብል ዓይነት አንድ ቅጽ በመሙላት ተፈላጊው የትንበያ መረጃ ይሰበሰብላቸዋል። ሆኖም ድብልቁ የቋሚና የጊዜያዊ ሰብሎች ማለት እንደ ቡናና ማሸላ፣ እንሰት፣ በቆሎና አደንጓሬ ...ወዘተ ከሆነ ጊዜያዊ ሰብሎችን ብቻ በመውሰድ ለአንዱ ሰብል አንድ ቅጽ በመሙላት ተፈላጊ የትንበያ መረጃዎች እንደሚሰበሰብላቸው ማስታወስ ተገቢ ነው። ሆኖም የሰብል ዓይነቱ ቀደም ብሎ መረጃ ከተሰበሰበለት በየዓይነቱ ከተሰበሰበው መረጃ ጋር ማካተት ተገቢ ነው።

ክፍል 1. የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1 - ክልል

ቆጠራው የሚካሄድበት ክልል ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 2 - ዞን

ቆጠራው የሚካሄድበት ዞን ስም ወይም ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 3 - ወረዳ

ቆጠራው የሚካሄድበት ወረዳ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 4 - ገበሬ ማህበር

ቆጠራው የሚካሄድበት የገበሬ ማህበር ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 5 - ቆጠራ ቦታ

ቆጠራው የሚካሄድበት ቆጠራ ቦታ ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 6 - የሰብሉ ስም

በዚህ ዓምድ ውስጥ የሰብሉ ሁኔታ ግምገማ የሚደረግለት የአንድ ጊዜያዊ ስብል ስም ብቻ ይሞላል።

ማስታወሻ

በድብልቅ የሚገኙ ሰብሎችን በተመለከተ በዓምድ 6 የሰብል ስም እንዴት እንደሚመዘገብ የሚከተለውን ምሳሌ ማጤን አስፈላጊ ነው።

ምሳሌ:- ለዚህ ጥናት የተመረጠ አንድ ባለይዞታ በሁለት የተለያዩ ማሳዎች ላይ የበቆሎና ማሽላ የድብልቅ ሰብል ቡቃያዎች የሚገኙ ቢሆን በተናጠል ለእያንዳንዳቸው አንዳንድ ቅጽ በመጠቀም በአንዱ ቅጽ ዓምድ 6 ላይ በቆሎ ተብሎ ሲሞላ በሌላ ቅጽ ዓምድ 6 ደግሞ ማሽላ ተብሎ ተሞልቶ አስፈላጊው መረጃ በተናጠል ይሰበሰብላቸዋል።

ክፍል 2. የሰብል ሁኔታ ግምገማ

ዓምድ 1 - ተራ ቁጥር

ተራ ቁጥር ከ01 በመጀመር በቅደም ተከተል ተሞልቷል።

ዓምድ 2 - የባለይዞታው ስም

በክፍል 1 ዓምድ 6 ላይ የተመዘገበው ሰብል በማሳ ላይ ያላቸው ባለይዞታዎች በሙሉ በዚህ ዓምድ ይመዘገባሉ።

ዓምድ 3 - የቤተሰብ መለያ ቁጥር

የተመረጠው ቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/3ሀ ወይም 94/3ሐ ክፍል 1 ዓምድ 6 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 4 - የባለይዞታው መለያ ቁጥር

የባለይዞታው መለያ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/3ሀ ወይም 94/3ሐ ክፍል 1 ዓምድ 7 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 5 - የማሳዎች ብዛት

በዚህ ክፍል በዓምድ 2 የተመዘገበው እያንዳንዱ ባለይዞታ በክፍል 1 ዓምድ 6 በተሞላው የሰብል ዓይነት የተያዙ ማሳዎች ብዛት ብቻ በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይሞላል። በዚህ ዓምድ የሚሞላው

በባለይዞታው ሥር ያሉት በተለያዩ የሰብል ዓይነቶች የተያዙ ማሣዎች ብዛት አለመሆኑ መታወቅ አለበት።

ማስታወሻ፡-

ድብልቅ ሰብሎችን በሚመለከት በዚህ ዓመድ የማሣዎች ብዛት አመዘጋገብ እንደሚከተለው ይሆናል። ለምሳሌ አንድ ለዚህ ቆጠራ የተመረጠ ባለየዞታ አንድ በበቆሎ ብቻ የተያዘ አንድ በበቆሎና ማሽላ ድብልቅ ሰብሎች የተያዘ አንድ ደግሞ በበቆሎና አደንጓሬ የተያዘ በድምሩ ሦስት ማሣዎች ቢኖረው በተጠቀሰው ቅጽ የሰብል ግምገማ መረጃ የሚሰበሰበው የበቆሎን ሰብል በሚመለከት ቢሆን በሦስቱም ማሣዎች የሚገኘውን በቆሎ በጥቅል በመውሰድ ይሆናል። በቅጹ ክፍል ሁለት ዓመድ 5 የማሣዎች ብዛት በሚለው ሥር የበቆሎ ሰብል በሦስት ማሣዎች ላይ ስለሚገኝ ሦስት ይመዘገባል። ማሽላን በተመለከተ የሚሰበሰብ የትንበያ መረጃ ደግሞ ከበቆሎ ጋር በድብልቅ የሚገኘውን ማሽላ ብቻ በሚመለከት ይሆናል። በዚህም መሠረት በቅጹ ክፍል 2 ዓመድ 5 የማሣ ብዛትን በተመለከተ ደግሞ አንድ ተብሎ ይመዘገባል። ከዚህ ምሳሌ ለመረዳት የሚቻለው በድብልቅ ሰብሎች የተያዘ ማሣን ሁለት ጊዜና ከሁለት ጊዜ በላይ ደግሞ መቁጠርና መመዝገብ አስፈላጊ እንደሆነ ነው።

ዓመድ 6-10 - የሰብሉ ምርታማነት ካለፈው ዓመት መኸር ወቅት ጋር ሲነፃፀር

ዓመድ 6 - የሰብል ምርታማነት (ይጨምራል = 1

እኩል ይሆናል /ለውጥ የለውም/ = 2 ይቀንሳል = 3)

በክፍል 1 ዓመድ 6 የተመዘገበውን የሰብል ዓይነት አስመልክቶ የዘንድሮው የሰብል ምርታማነት /Productivity/ ካለፈው ዓመት የሰብል ምርታማነት ጋር ሲነፃፀር የዚህ ዓመት ምርታማነት ይጨምራል የሚል መልስ ከባለይዞታው ከተገኘ በዓመድ 6 ኮድ «1» እኩል ይሆናል /ለውጥ የለውም/ የሚል መልስ ከተገኘ በዓመዱ ኮድ «2» ይቀንሳል የሚል መልስ ከተገኘ በዓመዱ ኮድ «3» ይሞላል ማለት ነው።

ዓመድ 7 - የሚጨምር ከሆነ የሚጨምረው መጠን በመቶኛ

ይህ ዓመድ የሚሞላው በዓመድ 6 ኮድ «1» የተሞላ ከሆነ ብቻ ነው። ካለፈው ዓመት ምርታማነት ጋር በማነፃፀር ባለይዞታው የዘንድሮው የሰብል ምርታማነት ይጨምራል የሚል ከሆነ ባለይዞታው የሚናገረው በመቶኛ በዚህ ዓመድ ውስጥ ይሞላል። ለምሳሌ ባለይዞታው ለአንድ የሰብል ዓይነት የዚህ ዓመት የሰብል ምርታማነት ካለፈው ዓመት የሰብል ምርታማነት ጋር ሲነፃፀር እጥፍ ይሆናል ካለ በዚህ ዓመድ ውስጥ «100» ይሞላል ማለት ነው።

ማሳሰቢያ:-

ምርትና ምርታማነትን ለይቶ ማወቅ ያስፈልጋል። ለምሳሌ ባለፈው ዓመት አንድ ባለይዞታ ሁለት ጥማድ በቆሎ ዘርቶ 10 ቁና ቢያገኝና ዘንድሮ ደግሞ 1 ጥማድ ዘርቶ 8 ቁና አገኛለሁ ቢል በዚህ ምሳሌ ምርት ከ10 ወደ 8 ቁና ቢወርድ ምርታማነት ግን $h5=(10/2)$ ወደ $8=(8/1)$ ቁና በጥማድ አደገ ማለት ነው። ስለዚህ በማንኛውም ምርታማነትን ሊያስጨምር በሚችል ምክንያት የተነሳ ምርታማነት 60 በመቶ $= (8-5)/5 \times 100$ አደገ ማለት ነው። ስለዚህ ለዚህ ባለይዞታ በዓምድ 6 ኮድ «1» በዓምድ 7 ደግሞ 060 መጻፍ አለበት።

የምርታማነትን ለውጥ በመቶኛ የሚገልጹ መረጃዎችን ከባለይዞታው ከራሱ ለመሰብሰብ መረጃ ሰብባቢው ከዚህ በታች በተሰጠው ምሳሌ የቀረበውን አሠራር ማጤን ይገባዋል

ምሳሌ:- በ1994 ዓ.ም በሚካሄደው የግብርና ናሙና ቆጠራ በተመረጠ ቆጠራ ቦታ ለቆጠራ ከተመረጡ 30 ቤተሰቦች በመጀመሪያው የሚገኝ አንድ ባለይዞታ ከሌሎች ሰብሎች በተጨማሪ የበቆሎ ሰብልን በ5 ማሣዎች ላይ ዘርቶ ቡቃያው በሁሉም ማሣዎች ይታያል እንበል። በቆጠራ ቦታው የተመደበ መረጃ ሰብሳቢ ከላይ ወደ ተጠቀሰው ባለይዞታ በመሄድ የትንቢያ መረጃዎችን የመሰብሰብ ሥራ በበቆሎ ሰብል ከተያዙ ማሣዎች ይጀምራል። ለትንቢያ ስታቲስቲክስ ከሚያገለግሉ መረጃዎች ዋነኛው ሰብሎን በማስመልከት በአምናና በዘንድሮ ዓመት ሊኖር የሚችለውን የምርታማነት ለውጥ በመቶኛ የሚገልጹ መረጃዎችን መሰብሰብ ነው። ይህን መረጃ ለማግኘት መረጃ ሰብሳቢው የሚከተሉትን የአሠራር ዘዴዎች በሚገባ ተረድቶ ትክክለኛ መረጃ ለመሰብሰብ የሚያስችል ግንዛቤ ሊያገኝ ይገባል።

1. አምና ማለትም (በ1993ዓ.ም የሰብል ዘመን) የበቆሎ ሰብል ያመርት እንደነበር ይጠየቃል። ለዚህ ጥያቄ የባለይዞታው መልስ አዎን ከሆነ ወደ ቀጣይ ጥያቄዎች ይሸጋገራል። መልሱ አላመረትኩም ከሆነ ቀጣይ ጥያቄዎችን ከአካባቢው ሁኔታ ጋር በማገናኘት እንዲመልስ ማድረግ ተገቢ ይሆናል።
2. መልሱ አዎ ከሆነ በሰብል ተይዞ የነበረውን ጠቅላላ የመሬት ስፋት በአካባቢ /በስታንዳርድ መለኪያ ምን ያህል እንደሆነ ይጠይቃል። ለዚህ ጥያቄ ባለይዞታው 10 ጥማድ ብሎ መልሶ ቢሆን።
3. በመቀጠልም ከአንድ ጥማድ ምን ያህል ምርት አግኝቶ እንደነበር ይጠይቃል (እዚህ ላይ ከ10 ጥማድ የተገኘውን ጠቅላላ የምርት መጠን አለመሆኑን

ለባለይዞታው ማስረዳት ከመረጃ ሰብሳቢው ይጠበቃል) ለዚህ ጥያቄ መረጃ ሰጭው 6 ቁጥር ብሎ መልስ ቢሰጥ።

4. ዘንድሮ በዚህ ሰብል ማለትም በበቆሎ የተያዘው መሬት ጠቅላላ ስፋት የአምናውን በገለጸበት ተመሳሳይ መለኪያ ስንት እንደሆነ ይጠየቃል። ለዚህ ጥያቄ የባለይዞታው መልስ 8 ጥማድ ቢሆን።

5. ዘንድሮ በበቆሎ ሰብል ከተሸፈነው አንድ ጥማድ መሬት ሊገኝ ይችላል ብሎ የሚገምተውን ምርት መጠን (የአምናውን የመሬት ስፋት ለመግለጽ በተጠቀመበት ተመሳሳይ መለኪያ) እንዲገልጽ ይጠየቃል። (እዚህ ላይ ባለይዞታው በዘንድሮ ዓመት ሊገኝ የሚችለውን የምርት መጠን የአምናውን ለመግለጽ በተጠቀመበት ተመሳሳይ መለኪያ ተጠቅሞ መግለጽ እንደሚገባው ማስታወስ ከመረጃ ሰብሳቢው ይጠበቃል) ለዚህ ጥያቄ ባለይዞታው የሰጠው መልስ 12 ቁጥር ነው።

6. በመጨረሻም ተመሳሳይ የመሬት ስፋት ካላቸው የዘንድሮ (1994 ዓ.ም)ና የአምና (1993 ዓ.ም) የበቆሎ ሰብል ሊገኝ የሚችለውንና የተገኘውን በተመሳሳይ መለኪያ የተገለጸውን ምርት መጠን አወዳድሮ ልዩነቱን በመቶኛ ወይም ባለይዞታው ይህን ልዩነት ሊገልጽ በሚችልበት የአካባቢ መለኪያ ለምሳሌ በእጅ፣ በአሥረኛ ...ወዘተ አወዳድሮ እንዲገልጽ በማበረታታት በመረጃ ሰብሳቢው በሚደረግ ተደጋጋሚ ጥረት መረጃዎችን ከራሱ ከባለይዞታው ማግኘት ይቻላል።

መረጃ ሰብሳቢው ተደጋጋሚ ጥረት አድርጎ ከመልስ ሰጭው አመርቂ መልስ ማግኘት ካልቻለ ከላይ በቅደም ተከተል ከባለይዞታው ያገኛቸው መረጃዎችን የሚከተለውን ቀመር (ፎርሙላ) በመጠቀም የምርታማነት ለውጥ በመቶኛ የሚገልጽ መረጃዎችን በማግኘት በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/4 ክፍል 2 በተገቢው ዓምድ ማስፈር ይጠበቅበታል።

የምርታማነት
ለውጥ
በመቶኛ

በዘንድሮው ዓመት (በ1994 ዓ.ም)
ከአንድ የአካባቢ/ሲታንዳርድ
መለኪያ ስፋት ካለው መሬት
ሊገኝ የሚችለው ምርት መጠን
አካባቢ/ሲታንዳርድ መለኪያ

ዓምና (በ1993 ዓ.ም)
ከአንድ የአካባቢ
ሲታንዳርድ መለኪያ ስፋት
ካለው መሬት የተገኘ
ምርት መጠን በአካባቢ/
ሲታንዳርድ መለኪያ

X100

ዓምና (በ1993 ዓ.ም) ከአንድ
የአካባቢ/ሲታንዳርድ መለኪያ
ስፋት መሬት የተገኘ የምርት
መጠን በአካባቢ/ሲታንዳርድ
መለኪያ

ማስታወሻ:-

1. በዘንድሮው (በ1994 ዓ.ም) እና በዓምናው (በ1993 ዓ.ም) የስፋት መጠኑ አንድ በሆነ የአካባቢ/ሲታንዳርድ መለኪያ የሚገለፀው በሰብሉ የተሸፈነ መሬት ስፋት በሁለቱም ዓመት በተመሳሳይ መለኪያ ስም የተገለፀ መሆን አለበት ይህም ማለት ዓምና በጥማድ የተገለፀ ከሆነ ዘንድሮም በጥማድ መገለጽ ይኖርበታል። ይህ ካልሆነ በቀመሩ የሚገኘው መረጃ ፍጹም የተሳሳተ ይሆናል።
2. በተመሳሳይ በዘንድሮው ዓመት (በ1994 ዓ.ም) ከላይ በተራ ቁጥር 1 በተጠቀሰው የአካባቢ/የሲታንዳርድ መለኪያ ስፋቱ አንድ ከሆነ መሬት ሊገኝ እንደሚችል የተገመተው የምርት መጠን አምና (በ1993 ዓ.ም) ተመሳሳይ ስፋት ካለው መሬት የተገኘው የምርት መጠን ከተገለጸበት የሚገልጽበት የአካባቢ/ሲታንዳርድ መለኪያ ተመሳሳይ መሆን ይኖርበታል። ይህም ማለት በዘንድሮው ዓመት መጠኑ አንድ ከሆነ የመሬት ስፋት ሊገኝ እንደሚችል የተገመተው ምርት በቁና የተገለፀ ከሆነ የዓምናውም በቁና መገለጽ ይኖርበታል። ይህ ካልሆነ በቀመሩ የሚገኘው መረጃ ፍጹም የተሳሳተ ይሆናል።

ከላይ የቀረበውን ቀመር (ፎርሙላ) በመጠቀም የቀረበው ምሳሌ የምርታማነት ለውጥ በመቶኛ እንደሚከተለው ይሰላል።

$$\text{የምርት ለውጥ በመቶኛ} = \frac{10 \text{ ቁና} - 6 \text{ ቁና}}{6 \text{ ቁና}} \times 100 = \frac{400}{6} = 66.67\%$$

በዚህ ሰሌዳ መሠረት ምርታማነት 66.67 በመቶ አደገ ማለት ነው። ስለሆነም ለዚህ ባለይዞታ በዓምድ 6 ኮድ «1» በዓምድ 7 ደግሞ 66.67 መፃፍ ይኖርበታል ማለት ነው።

3. ከላይ 1-6 የተሰጡት ዝርዝር የአሠራር ዘዴዎች የቀረቡት መረጃ ሰብሳቢው በምርታማነት ጽንሰ-ሃሳብ ላይ ሰፊ ያለ ግንዛቤ ለማግኘት እንዲረዳው እንጂ በቅደም ተከተል የቀረቡትን አሠራሮች ለባለይዞታው በማቅረብ መረጃ ይሰበስባል ለማለት አይደለም፡፡

ዓምድ 8-9 - የሚቀንስ ከሆነ

ዓምድ 8 - የሚቀንሰው መጠን በመቶኛ

ይህ ዓምድ የሚሞላው በዓምድ 6 ኮድ «3» የተሞላ ከሆነ ብቻ ነው፡፡ ካለፈው ዓመት ምርታማነት ጋር በማነፃፀር ባለይዞታው የዘንድሮ የሰብል ምርታማነት ይቀንሳል የሚል ከሆነ ባለይዞታው ለአንድ የሰብል ዓይነት የዚህ ዓመት ምርታማነት ካለፈው ዓመት ምርታማነት ጋር ሲነፃፀር በሲሦ ይቀንሳል ቢል በዚህ ዓምድ ውስጥ «033» ይሞላል ማለት ነው፡፡

ዓምድ 9 - የምርታማነት መቀነስ አንድ ዋና ምክንያት

ይህ ዓምድ የሚሞላው በዓምድ 6 ኮድ «3» የተሞላ ከሆነ ብቻ ነው፡፡ በዚህ መሠረት ባለይዞታው ለሰብሉ ምርታማነት መቀነስ አንድ ዋና ምክንያት ነው የሚለው ተጠይቆ በዚህ ዓምድ ሥር ባለው ክፍት ቦታ ውስጥ ይፃፋል፡፡ ለአንድ የሰብል ዓይነት ምርታማነት መቀነስ ከአንድ በላይ የሆኑ ምክንያቶች ሊኖሩ ይችላሉ፡፡ የሰብል ምርታማነት እንዲቀንስ የሚያደርጉ ዋና ዋና ምክንያቶችን በገጽ 19 ይመልከቱ፡፡

ማስታወሻ፡-

በዚህ ክፍል ዓምድ 6 ይቀንሳል ተብሎ ከተሞላ የምርታማነቱ መቀነስ ምክንያት በዚህ ዓምድ ሥር የግዴታ መሞላት ይኖርበታል፡፡

ዓምድ 10 - የተገኘው ለውጥ መጠን በመቶኛ

ይህ ዓምድ በዓምድ 6 ኮድ «1» ከተሞላ በዓምድ 7 በተሞላው መጠን ላይ መቶ በመደመር የተገኘው ውጤት የሚመዘገብበት ሲሆን በዓምድ 6 ኮድ «2» ከተሞላ ደግሞ በዚሁ ዓምድ 100 ይመዘገባል፡፡ እንዲሁም በዓምድ 6 ኮድ «3» ከተሞላ ዓምድ 8 የተገለጸውን መጠን ከመቶ ላይ በመቀነስ የተገኘውን ውጤት በዚሁ ዓምድ ይመዘገባል፡፡

ዓምድ 11 - አስተያየት

የዚህን ክፍል አሞላል በሚመለከት የገጠመ ችግር ወይም ለመረጃው ጥራት ጠቃሚ የሆነ አስተያየት ካለ በተሰጠው ክፍት ቦታ መግለጽ ይቻላል፡፡

የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/5 - የማሳወቂያና ሌላ የመራት አጠቃቀም

የስፋት ልኪ ውጤት በመሸር ወቅት አሞላል

ይህ ቅጽ የማሳወቂያና ሌላ የመራት አጠቃቀም የስፋት ልኪ ውጤት የሚሰፍርበት ሲሆን በቆጠራ ቦታው በተመረጡ ቤተሰቦች ውስጥ ለሚገኙ ባለይዞታዎች በሰብል (ጊዜያዊ፣ ቋሚና ድብልቅ) እንዲሁም በሌላ የመራት አጠቃቀም (ግጦሽ፣ እዳሪ፣ ቤት፣ ጎተራ፣ አውድማ ... ወዘተ) በተያዙና በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/3ህ፣ 94/3ሸ፣ 94/3ሐ ና 94/3መ ለተዘረዘሩት በመሉ ይሞላል።

ክፍል 1. የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1 - ክልል

ቆጠራው የሚካሄድበት ክልል ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 2 - ዞን

ቆጠራው የሚካሄድበት ዞን ስም ወይም ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 3 - ወረዳ

ቆጠራው የሚካሄድበት ወረዳ ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 4 - ገበሬ ማህበር

ቆጠራው የሚካሄድበት ገበሬ ማህበር ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 5 - ቆጠራ ቦታ

ቆጠራው የሚካሄድበት ቆጠራ ቦታ ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 6 - የቤተሰብ መለያ ቁጥር

የተመረጠው ቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/3ህ፣ 94/3ሸ፣ 94/3ሐና 94/3መ ክፍል 1 ዓምድ 6 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 7 - የባለይዞታው መለያ ቁጥር

የባለይዞታው መለያ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/3ህ፣ 94/3ሸ፣ 94/3ሐና 94/3መ ክፍል 1 ዓምድ 7 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 8 - የባለይዞታው ስም

የባለይዞታው ስም ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/3ህ ወይም 94/3ሸ፣ ወይም 94/3ሐ፣ ወይም 94/3መ ክፍል 1 ከዓምድ 8 በመውሰድ በዚህ ዓምድ ይመዘገባል።

ዓምድ 9 - የፓርስል ቁጥር

የፓርስል ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/3ህ፣ 94/3ሸ፣ 94/3ሐ ና 94/3መ ክፍል 2፣ ካሉት ዓምዶች በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 10 - የማሣ/ሌላ የመራት አጠቃቀም ቁጥር

የማሣው/ሌላ የመራት አጠቃቀም ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/3ሀ፣ 94/3ሐ፣ 94/3ሐ ና 94/3መ ክፍል 2፣ ከሚገኙት ዓምዶች በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 11 - ማሣው/ሌላ የመራት አጠቃቀም የያዘው

በዚህ ዓምድ ማሣው የተያዘው በጊዜያዊ ሰብል (አትክልትና ሥራሥር ጨምሮ) ከሆነ ኮድ «1» በቋሚ ሰብል ከሆነ ኮድ «2» በድብልቅ ሰብል ከሆነ ኮድ «3» እንዲሁም ሌላ የመራት አጠቃቀም ከሆነ ኮድ «4» ይሞላል።

ዓምድ 12 - ተራ ቁጥር

በዓምድ 11 ኮድ «3» ለተሰጣቸው ድብልቅ ሰብሎች ከ1-3 ተራ ቁጥር ተሰጥቷል።

ዓምድ 13 - የሰብል ስም/የሌላ የመራት አጠቃቀም ዓይነት

በዓምድ 11 ኮድ «3» ለተሞላላቸው ድብልቅ ሰብሎች ስማቸው በተናጠል /ለየብቻ/ በዚህ ዓምድ ይሞላል። በማሣው ላይ ያሉት ድብልቅ ሰብሎች ከሦስት በላይ ከሆኑ ከማሣው ከፍተኛ ድርሻ ያላቸው ሦስት የሰብል ዓይነቶች ብቻ ይመዘገባሉ። አንድ ዓይነት ሰብል ብቻ ወይም ሌላ የመራት አጠቃቀም ከሆነ ደግሞ በመጀመሪያው መስመር የዚሁ ሰብል ስም ወይም የመራት አጠቃቀም ዓይነት ይመዘገባል።

ዓምድ 14 ና 15 - በዓምድ 11 ኮድ «1»፣ «2» ና «3» ከተሞላ የምርት መጠን በአካባቢ መለኪያ

እነዚህ ዓምዶች የሚሞሉት በዓምድ 11 ኮድ «1» ወይም «2» ወይም «3» ከተሞላ ነው። በዓምድ 10 በተጠቀሰው ማሣ ላይ የሚገኘውና በዓምድ 13 የተጠቀሰው ሰብል ምርት ምን ያህል እንደሚሆን በአካባቢ መለኪያ ተጠይቆ የመለኪያው ስም በዓምድ 14 መጠኑ ደግሞ በዓምድ 15 ይሞላል። በድብልቅ ለሚገኙት ሰብሎች የምርት መጠን በተናጠል ተጠይቆ መመዝገብ እንዳለበት ማስታወስ ያስፈልጋል።

ዓምድ 16 - በድብልቅ ለተያዘ ማሣ ብቻ /ከማሣው ሰብሉ የያዘው ስፋት ድርሻ በመቶኛ/

በዓምድ 13 በተናጠል የተዘረዘሩትን ድብልቅ ሰብሎች አስመልክቶ በድብልቅ ከሚገኙበት ማሣ እያንዳንዱ ሰብል የያዘው የመራት ስፋት ድርሻ ከመቶ ምን ያህል እንደሆነ ባለይዞታው ተጠይቆ በዚህ ዓምድ ይሞላል። ከሦስት በላይ ድብልቅ ካጋጠመ ከማሣው ከፍተኛ ድርሻ ያላቸውን ሦስት ሰብሎች ብቻ ድርሻቸው ከመቶ ተጠይቆ ይመዘገባሉ።

ክፍል 2. የማሣ/ሌላ የመሬት አጠቃቀም ስፋት ልኪ ውጤት

ዓምድ 1 - የማሣው/ሌላ የመሬት አጠቃቀም የተለካበት ቀንና ወር

በዚህ ዓምድ ማሣው/ሌላ የመሬት አጠቃቀም የተለካበት ቀንና ወር ይጻፋል። ለምሳሌ ማሣው/ሌላ የመሬት አጠቃቀም የተለካው ህዳር 6 ቀን ቢሆን በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ውስጥ «0603» ይሞላል ማለት ነው።

ዓምድ 2 - ስፋት በሰኬድ ሜትር

ከሂሳብ ማሽኑ (Calculator) የተገኘው የማሣ/የሌላ መሬት አጠቃቀም ስፋት በሰኬድ ሜትር በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይሞላል።

ዓምድ 3-4 - የማሣው/ሌላ የመሬት አጠቃቀም ስፋት በአካባቢ መለኪያ

ዓምድ 3 - የአካባቢ መለኪያ ስም

በዚህ ቅጽ ክፍል 1 ዓምድ 13 ላይ የተመዘገበው የሰብል ዓይነት /ሌላ የመሬት አጠቃቀም/የያዘውን መሬት ስፋት በአካባቢ መለኪያ ለማወቅ በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7- 94/3ሀ፣ 94/3ለ ና 94/3ሐ ክፍል 2 ጥያቄ 2 እንዲሁም በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7- 94/3መ ክፍል 2 ዓምድ 8 የተገለጸው የአካባቢ መለኪያ ስም በዚሁ ዓምድ ውስጥ ይጻፋል። ለኮድ የተተወው ቦታ ምንም አይሞላበትም።

ዓምድ 4 - ስፋት

በክፍል 1 ዓምድ 13 ላይ የተመዘገበው ማሣ/የመሬት አጠቃቀም /ስፋት በዚህ ክፍል ዓምድ 3 በተጠቀሰው የአካባቢ መለኪያ ተጠይቆ የተገኘው መልስ ይሞላል።

ዓምድ 5 - በማሣው/ሌላ የመሬት አጠቃቀም ላይ የስፋት ልኪ ካልተካሄደ ምክንያት

በክፍል 1 ዓምድ 13 ላይ በተመዘገበው ማሣ/ሌላ የመሬት አጠቃቀም የስፋት ልኪ ካልተካሄደለት በዚህ ዓምድ ምክንያቱ ይገለጻል። ለኮድ የተተወው ቦታ ምንም አይሞላበትም።

ክፍል 3. የማሣ /ሌላ የመሬት አጠቃቀም ስፋት መለኪያ

በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7- 94/5 ክፍል 1 ዓምድ 13 የተመዘገበው ማሣ /ሌላ የመሬት አጠቃቀም በሜትርና በኮምፓስ ተለክቶ የማሣው/የሌላ መሬት አጠቃቀም የጎን ርዝመትና ቤሪንግ የሚመዘገቡበት ክፍል ነው።

ቤሪንግ /0/:- ኮምፓስ በመጠቀም እያንዳንዱ ማሣ/ሌላ የመሬት አጠቃቀም ጎን የተነበበው ቤሪንግ የሚመዘገብበት ነው።

ርዝመት /ሜ/:- ሜትር በመጠቀም የተለካው እያንዳንዱ የማሣው/ሌላ የመሬት አጠቃቀም ጎን ርዝመት የሚመዘገብበት ነው።

ማስታወሻ፡

በቆጠራው መሸፈን ያለበት አንድ ይዞታ ከተመረጠው ቆጠራ ቦታ ክልል ውጪ ቢገኝ ይዞታው የተመረጠው ቆጠራ ቦታው ከሚገኝበት ገበሬ ማህበር ክልል ውጭ እስካልሆነ ድረስ ለይዞታው የስፋት ልክቶሽና ከተመረጠም የሰብል አጫዳ ይካሄድለታል። ሆኖም ይዞታው የቆጠራ ቦታው ከሚገኝበት ገበሬ ማህበር ክልል ውጭ ከሆነ አስፈላጊ መረጃ በቃለ መጠይቅ ብቻ ተጠይቆ ይመዘገባል። በተጨማሪም ከዚህ በፊት ባሉት ቅጾች በሁሉም ክፍሎች ውስጥ መመዝገቡን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

ክፍል 4. አጫዳ ለሚካሄድባቸው ጊዜያዊ ሰብሎች (ቡና፣ጫት፣ሽንኩራ አገዳና

አናናስን ጨምሮ) የፕሎት አዘገጃጀት

መረጃ ሰብሳቢው የሰብል አጫዳ እንዲካሄድበት የተመረጠውን ማህ ደቡብ ምዕራብ አቅጣጫ ተከትሎ በመሄድ በዚሁ አቅጣጫ ማህው ማዕዘን ካለው በማዕዘኑ ላይ ከሌለው ደግሞ ከማሳው ውጭ በሆነ ቦታ ላይ ይቆማል። ቀጥሎም ፊቱን ወደ ማሳው በማዞር በሰሜንና ምሥራቅ አቅጣጫዎች ትይዩ ጠቅላላ ማሳውን አካቶ ሊያሳይ የሚችል ማዕዘን ይለያል። ማዕዘኑ የማህው ወይም ከማሳው ውጪ ሊሆን ይችላል። ከዚሁ ማዕዘን ላይ ቆሞ ወደ ሰሜንና ምሥራቅ አቅጣጫዎች በመመልከት ማሳው ሙሉ በሙሉ የተካተተ መሆኑን ካረጋገጠ በኋላ ችካል ይተክላል። ከችካሉ በመነሳት የሰሜንና ምስራቅ አቅጣጫዎችን በቀጥታ ተከትሎ ጠቅላላ ማሳውን የሚያካትቱ ርዝመቶች በእርምጃ ይለካል። ውጤቱም ርዝመት በርምጃ በሚለው ዓምድ ይመዘገባል። ወደ ማህው ለመግባት የሚያስችለውን አቅጣጫ (ቦታ) ለመለየት የራንደም ሠንጠረዥ በመጠቀም የተገኙትን ቁጥሮች ከራንደም የተገኘ በሚለው ዓምድ ይመዘገባሉ። ይህ አሠራር ለሰብል አጫዳ ያልተመረጡትን ማህዎችና ከላይ ከተጠቀሱት ሰብሎች ውጭ ያሉትን እንዲሁም አትክልትና ሥራ ሥርን አይመለከትም። ለተጨማሪ ግንዛቤ በገጽ 101 የቀረበውን የማህ ምሥል ይመልከቱ።

የማሣ /ሌላ መሬት አጠቃቀም አለካክ መመሪያ

አስፈላጊው የአካባቢ መለያ በዚህ ቅጽ መጀመሪያ ክፍል ላይ ከተሞላ በኋላ ወደ ባለይዞታው በመሄድ ይዞታውን መለካት አስፈላጊ መሆኑን ካስረዱ በኋላ ለመለካት ፈቃድ ማግኘት ተገቢ ነው። ከዚያም ከዚህ በታች በተሰጠው መመሪያ መሠረት ማሳው / የመሬት አጠቃቀሙ ይለካል። ማሣው /ሌላ የመሬት አጠቃቀሙ/ ከመለካቱ በፊት ቅርጹንና ማዕዘኑን ዞር ማየት ያስፈልጋል። ከዚያም ወደ ማሣው እምብርት /መሐል/ በመግባት በኮምፓሱ አማካይነት የማሣው /ሌላ የመሬት አጠቃቀም ሰሜናዊ ምዕራብ /North-western/ ማዕዘኑን ወይም ወደዚህ የሚቀርበውን በመፈለግ እዚህ ማዕዘን ላይ ችካል ይተክላል። ይህም ማዕዘን A ይባላል። ልኪውን ለማከናወን የተመደበው ረዳት ወደ ቀኝ /Clock wise/ ወዳለው ቀጣይ ማዕዘን (ኅን) በመሄድ ማዕዘኑ ላይ ችካል ይተክላል። ይህም ማዕዘን B ይባላል። ይህ ከሆነ በኋላ መረጃ ሰብሳቢው ከቆመበት A ወደ B ያለውን አንግል /Angle/ ኮምፓስ በመጠቀም ማንበብና የኅን ርዝመቱንም ማለትም ከA-B ያለውን ርቀት በሜትር በመለካት ውጤቱን በቅጹ ላይ በተሰጡት ቦታዎች ማስፈር ያስፈልጋል።

የአንግል አነባበብ

A ላይ በመቆም ፊትን ወደ B በመመለስ የBን ቤሪንግ ከA ማንበብና የተገኘውን ቁጥር ቤሪንግ /0/ በሚለው ጽሑፍ አንፃር የኅን መለያ A- B ከሚለው ሥር በሚገኘው ባዶ ቦታ መመዝገብ ያስፈልጋል። አንግል/ቤሪንግ ሲነበብ የኮምፓሱ መርፌ መንቀጥቀጥ /መወዛወዝ/ ማቆሙን ማረጋገጥ ይገባል። ማንኛውም ማግኔት ሊሰብ የሚችል ብረት ነክ ነገር ሁሉ ንባቡን ሊያበላሽ ስለሚችል ኮምፓሱ በሚነበብበት ጊዜ ከኮምፓሱ ማራቅ ያስፈልጋል። ምክንያቱም በጣም ትንሽ የሆነ የአንግል ስህተት የማሣውን ስፋት ሊያዛባ ስለሚችል ነው።

የርዝመት አለካክ

ከA በመጀመር ከA እስከ B ያለው የኅን ርዝመት በሜትር ይለካል። የሚለካበት ሜትር B ላይ ሳይደርስ የቀረ እንደሆነ ከደረሰበት በመቀጠል እስከ B ያለውን በመለካት ጠቅላላ ርዝመቱን ማለት ከA እስከ B ያለውን ቁርጥራጮችን በመደመር የተገኘውን ርዝመት /ሜ/ ከሚለው ጽሑፍ አንፃር ባለው ባዶ ቦታ ይመዘገባል።

ከላይ በተገለጸው መመሪያ መሠረት አሁን ደግሞ ማዕዘን B ላይ በመቆም ማዕዘን C ላይ የቆመውን ረዳት ወይም ችካል በመመልከትና የአንግሉን ቤሪንግ ንባብ በኮምፓስ በማንበብ ቤሪንግ /0/ በሚለው አንፃር ባለው ባዶ ቦታ በትክክል ማስፈርና ከዚያም ከ B እስከ C ያለውን ርዝመት በመለካት በተገቢው ቦታ ማስፈር ያስፈልጋል።

በዚህ ቅደም ተከተል መሠረት እንግል በማንበብና ርዝመት በመለካት መነሻ ከሆነው ማለትም A እስከሚደርስ (እስከሚገጥም) ሁልጊዜ ወደቀኝ /Clock wise/ በመሄድ ሥራው መከናወን አለበት።

የማሣው ስፋት አሰላል

የማሣው ቤሪንግና ርዝመት በትክክል ከተለካ በኋላ ለመረጃ ሰብሳቢው በተሰጠው የሂሳብ ማሽን /Calculator/ እያንዳንዱን ቤሪንግና ርዝመት በሒሳብ ማሽኑ በማስገባት ማሽኑ የሚሰጠው አሀዝ (የማሣው ስፋት) በክፍል 2 ግምድ 2 ይመዘገባል።

ማሳሰቢያ፡-

1. የሂሳብ ማሽኑ የሚሰጠው ማለትም ማሣው ሲለካ የሚፈጠረው የስህተት መጠን (error) 5% ና በላይ ከሆነ ልኪው ትክክል ስላልሆነ በድጋሚ የማሣው ቤሪንግና ርዝመት መለካት አለበት። ነገር ግን የስህተት መጠኑ ከ5% በታች ከሆነ ማሣው በትክክል የተለካ ስለሆነ የሂሳብ ማሽኑ ስሌት የተገኘው ውጤት (አሀዝ) በዚህ ቅጽ ክፍል 2 ግምድ 2 ይመዘገባል።
2. የሂሳብ ማሽኑን አያያዝና አጠቃቀም እንዲሁም የቤሪንግና ርዝመት መጠን ወደ ማሽኑ ማስገባት፣ የማሳ ስፋትና የስህተት (Error) መጠን እንዴት በማሽኑ እንደሚሰላ በሥልጠና ወቅት በሚገባ መረዳት አስፈላጊ ነው።

የቋሚ ሰብል ዛፎች ማሣ አለካክ ተጨማሪ መመሪያ (ቡና፣ ጫት፣ ሽንኩራ አገዳንና አናናስን አይጨምርም)

የቋሚ ሰብሎች በዓይነት ወይም በድብልቅ የተወሰነ ቅርጽ ያለው ማሣ ከያዙ የማሣ አለካክ መመሪያን በመከተል የማሣ ልኪ ይደረግላቸዋል። ሆኖም ተራርቀውና ተበታትነው የተተከሉ ቋሚ ሰብሎች ለምሳሌ ከባለይዞታው ቤት ፊትና ጀርባ ሁለት የቋሚ ሰብል ዛፎች ወይም በባለይዞታው የግጦሽ መሬት ላይ ተራርቀው (ተበታትነው) ቢገኙ የተወሰነ ቅርጽ ያለው ማሣ ይዘዋል ለማለት ስለሚያስችግር የማሳ ልኪውን አፈጻጸም አስቸጋሪ ያደርገዋል።

የዚህ ዓይነት ሁኔታ ሲያጋጥም ለአንድ ዓይነት የቋሚ ሰብል ከዛፎቹ መካከል በመጠን መሀከለኛ የሆነውን ዛፍ በመምረጥ ዛፉ የሚገኝበትን ቦታ ሁሉንም የዛፉን ቅርንጫፎች የሚያካትት አራት ማዕዘን ቅርጽ ያለው መሬት አዘጋጅቶ በማሣ አለካክ መመሪያ መሠረት ኮምፓስና ሜትር በመጠቀም መለካትና የልኪውን ውጤት በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ-ገ- 94/5 መመዝገብ ያስፈልጋል። ለቀሪዎቹ ዛፎች ግን እንደገና መለካት ሳያስፈልግ ይህንኑን ውጤት እየደጋገሙ በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ-ገ- 94/5 ላይ መመዝገብ ያስፈልጋል። የቋሚ ሰብል ዛፎቹ ዓይነት የተለያየ ከሆነ ግን ከየዓይነቱ ከላይ በተሰጠው መመሪያ መሠረት አንድ ዛፍ ብቻ ለክቶ ይኸው ውጤት ለቀሪዎቹ ተመሳሳይ ቋሚ ሰብል ዛፎች በሙሉ ተደጋግሞ በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ-ገ- 94/5 ላይ ይመዘገባል።

ይህ ሁኔታ በማሣ ቁጥር አሰጣጥ ላይም ከተለመደው አሰራር ለየት ያለ መሆኑን ከወዲሁ መገንዘብ ያስፈልጋል። ከላይ በተጠቀሰው ሁኔታ የሚገኙ የቋሚ ሰብል ዛፎች በሚገኙበት ፓርስል እያንዳንዳቸው የየራሳቸው ማሳ ቁጥር ተሰጥቷቸው በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ-ገ- 94/3ለ ከተመዘገቡ በኋላ አስፈላጊው መረጃ የሚሞላላቸው መሆኑ መዘንጋት የለበትም።

የቋሚ ሰብል ዛፎች አበቃቀል የተለያየ በመሆኑ አንዳንዶቹን የቋሚ ሰብል ዛፎች ለመቁጠር አስቸጋሪ ይሆናል። ለምሳሌ፡- ማንኛ፣ ብርቱካኛ፣ አሸካዶ የመሳሰሉት ዛፎች አንዳንድ ብቻ ሆነው ስለሚበቅሉ ለመቁጠር አያስችግሩም እንደ እንስሶች፣ ሙዝና ጫት የመሳሰሉት ተክሎች ግን እጅግ ተጠጋግተው ስለሚበቅሉ ለመቁጠር ያስቸግራሉ። ስለዚህ ለመለየት የሚያስችግሩትንና ተጠጋግተው የሚበቅሉትን እንደ አንድ ዛፍ መቁጠር ይገባል። የቋሚ ሰብል ችግኞች የተወሰነ ቅርጽ ያለው ማሳ ከያዙ ብቻ በመመሪያው መሠረት የማሳ ልኪ ይካሄድላቸዋል። ሌሎች አስፈላጊ መረጃዎችም ይሰበሰቡላቸዋል። ሆኖም በማሣው ላይ ተበታትነውና ተራርቀው

የሚገኙ ችግኞች አይቆጠሩም። ምንም እንኳን የሰብል አጫዳ የሚደረግላቸው ቋሚ ሰብሎች በገጽ 19 ከ 1-12 ወይም በቅጽ 94/7ሐ የተዘረዘሩት ብቻ ቢሆኑም ሌሎቹ ቋሚ ሰብሎች ለምሳሌ፡- ኮክ፣ እንሰት፣ መንደሪን የመሳሰሉትና በዚህ መመሪያ በገጽ 19 የተዘረዘሩት ቋሚ ሰብሎች በሙሉ ሌሎች መረጃዎች እንደሚሰበሰቡላቸውና የማሳ ልኪ እንደሚካሄድላቸው መዘንጋት የለበትም።

የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/6 - ለሰብል አጩዳ የማሳዎች መምረጫ አሞላል

በዚህ ቅጽ የሚሞላው ባለይዞታው ካሉት የሰብል ዓይነቶች ውስጥ አጩዳ በሚመለከታቸው ሰብሎች የተያዙ ማሳዎች ብቻ ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/3ህ፣ 94/3ለና 94/3ሐ በማስተላለፍ ይመዘገባሉ። ምዝገባውም ከተከናወነ በኋላ ከእያንዳንዱ ሰብል አንድ ማሳ ለሰብል አጩዳ በራንደም የመምረጥ ተግባር በዚሁ ቅጽ ይከናወናል። አጩዳ የሚከናወንላቸው የጊዜያዊና ቋሚ ሰብሎች በገጽ 18 እና 19 ተዘርዝረዋል። በተጨማሪም በዚህ ቅጽ ላይ ምርጫ ከተደረገ በኋላ የተመረጠው ማሳ የሰብል አጩዳ ተደርጎለት ውጤቱ በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/7ህ፣ ወይም 94/7ለ ወይም 94/7ሐ ይሞላል።

ክፍል 1. የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1 - ክልል

ቆጠራው የሚካሄድበት ክልል ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 2 - ዞን

ቆጠራው የሚካሄድበት ዞን ስም ወይም ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 3 - ወረዳ

ቆጠራው የሚካሄድበት ወረዳ ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 4 - ገበሬ ማህበር

ቆጠራው የሚካሄድበት ገበሬ ማህበር ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 5 - ቆጠራ ቦታ

ቆጠራው የሚካሄድበት ቆጠራ ቦታ ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 6 - የቤተሰብ መለያ ቁጥር

የተመረጠው ቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/3ህ ወይም 94/3ለ 94/3ሐ በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 7 - የባለይዞታው መለያ ቁጥር

የባለይዞታው መለያ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/3ህ ወይም 94/3ለ 94/3ሐ በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 8 - የባለይዞታው ስም

ለቆጠራው የተመረጠው ባለይዞታ ስም ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/3ህ ወይም 94/3ለ ወይም 94/3ሐ በመውሰድ በዚህ ዓምድ ይመዘገባል።

ዓምድ 9 - ዕድሜ

የባለይዞታው ዕድሜ ተጠይቆ በሙሉ ዓመት በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 10 - ፬ ታ (ወንድ = 1 ሴት = 2)

የባለይዞታው ፬ ታ ወንድ ከሆነ ኮድ «1» ሴት ከሆነች ኮድ «2» በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 11 - የግብርናው ዓይነት

ይህ ዓምድ ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/3ሀ ወይም 94/3ለ ወይም 94/3ሐ ክፍል 1 ዓምድ 11 በመውሰድ ይመዘገባል።

ክፍል 2. ለሰብል አጫዳ የማሳዎች መምረጫ

ዓምድ 1 - የፓርሰል ቁጥር

ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/3ሀ፣ 94/3ለ ና 94/3ሐ የተመዘገቡትና የሰብል አጫዳ የሚመለከታቸው የሰብል ዓይነቶች የሚገኙባቸው ማሳዎችን የያዙት ፓርሰሎች በሙሉ ቁጥራቸው በትክክል ወደዚህ ቅጽ ይገለበጣል። ወደዚህ ቅጽ የሚተላለፉ የፓርሰል ቁጥሮች የሰብል አጫዳ እንደሚደረግላቸው በዚህ መመሪያ በገጽ 18 እና 19 የተዘረዘሩት ሰብሎችን ብቻ ይመለከታል።

ዓምድ 2 - የማሳ ቁጥር

በተመሳሳይ ሁኔታም ከላይ በተገለጸው መሠረት አጫዳ የሚካሄድላቸው የሰብል ዓይነቶች የሚገኙባቸው ማሳዎች ቁጥር ከኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/3ሀ፣ 94/3ለና 94/3ሐ በቀጥታ በማስተላለፍ ይመዘገባሉ።

ዓምድ 3 - ማሳው የያዘው

በዓምድ 2 ላይ የተመዘገበው ማሳ የያዘው ጊዜያዊ ሰብል ብቻ ከሆነ ኮድ «1» ፣ አትክልት / ሥራ ሥር ከሆነ ኮድ «2» ፣ ቋሚ ሰብል ብቻ ከሆነ ኮድ «3» ፣ ድብልቅ ከሆነ ኮድ «4» ፣ ይሞላል።

ዓምድ 4 - የሰብሉ ስም

ባለይዞታው ካስመዘገባቸውና በሰብል ከተያዙ ማሳዎች ውስጥ በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/3ሀ - 94/3ሐ የሰብል አጫዳ የሚመለከታቸው ሰብሎች (ጊዜያዊ፣ ቋሚና ድብልቅ ሰብሎች) በዚህ ዓምድ በተሰጠው ክፍት ቦታ ስማቸው ይሞላል። በዚህ ዓምድ ለኮድ የተተወው ቦታ ምንም አይሞላበትም።

ዓምድ 5-24 - የሰብሉ ስም

በእነዚህ ዓምዶች ውስጥ ጊዜያዊና ቋሚ ለሆኑት የሰብል ዓይነቶች ስም መጻፊያ ክፍት ቦታዎች ተዘጋጅተዋል። በተሰጡት ክፍት ቦታዎች በዓምድ 4 የሰብል ዓይነቶች አመዘጋገብ ቅደም ተከተል መሠረት የሰብሎች ስም ከዓምድ 5-24 ባለው ክፍት ቦታ ይዘረዘራል። ቀጥሎም የማሳው ተራ ቁጥር በሚለው ዓምድ በተሰጠው ቦታ በዓምድ 4

ከተዘረዘሩት በአንድ ዓይነት ሰብል የተያዙ ማሳዎች ከ01 በመጀመር ተራ ቁጥር ይሰጣቸዋል። ከላይ በተሰጠው ክፍት ቦታ መጻፍ ያለበት የአንድ ሰብል ስም ብቻ መሆኑ መዘንጋት የለበትም ማሳዎች በሰብል ዓይነት ተለይተው ተራ ቁጥር ከተሰጣቸው በኋላ የራንደም ቁጥሮች ሠንጠረዥ /Random Table/ በመጠቀም ከእያንዳንዱ የሰብል ዓይነት አንድ ማሳ ብቻ ለሰብል አጩ ይመረጣል የተመረጠው የማሳ ቁጥርም በተገቢው ቦታ ላይ ይሞላል። በዓምድ 5፣ 7፣ 9፣ 11፣ 13፣ 15፣ 17፣ 19፣ 21 ና 23 የተመረጡ ማሳ ተራ ቁጥሮች ይከበባሉ። በአንጻሩም በእነዚህ በተከበቡት ቁጥሮች አኳያ በዓምድ 2 የተዘረዘሩት የማሳ ቁጥሮችም ይከበባሉ። ዓምድ 6፣ 8፣ 10፣ 12፣ 14፣ 16፣ 18፣ 20፣ 22 ና 24 ደግሞ በዓምድ 2 የተከበቡት ቁጥሮች በቀጥታ ይተላለፋሉ /ይጻፋሉ። አንድ የሰብል ዓይነት ያለው አንድ ማሳ ብቻ ከሆነ ይኸው ማሳ ለሰብል አጩ በቀጥታ ይመረጣል።

ማስታወሻ፡-

1. በዚህ ቅጽ በክፍል 2 ለሰብል አጩ ለተመረጡ ማሳዎች የሰብል አጩ ውጤታቸው

ሀ) ጊዜያዊ ለሆኑ ሰብሎች (ከአትክልና ሥራሥር ሰብሎች ውጪ) በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7-94/7ሀ ክፍል 2

ለ) የአትክልትና ሥራሥር ሰብሎች አጩ ውጤት የሚመዘገበው በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7-94/7ለ ክፍል 3

ሐ) ለቋሚ ሰብሎች (ከጌሾ፣ ጫት እና ቡና ውጭ ለሆኑ ሰብሎች) በሙሉ የሰብል አጩ ውጤታቸው በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7-94/7ሐ ክፍል 2 ውስጥ ሲመዘገብ ለጫት ለቡናና ጌሾ ደግሞ የአጩ ውጤታቸው በዚሁ ቅጽ በ94/7ሐ ክፍል 3 ውስጥ ይመዘገባል።

2. የአመራረጡን ሁኔታ በይበልጥ ለመረዳት በሚቀጥለው ገጽ የቀረበውን ምሳሌ እንዲሁም ዝርዝር ማብራሪያውን መመልከትና ማጥናት ያስፈልጋል።

ለሰብል አጪዳ የማሣ አመራረጥ

ለግብርና ናሙና ቆጠራ ከተመረጡት በግብርና የሚተዳደሩ ቤተሰቦች ውስጥ ባሉት ባለይዞታዎች ሥር ካሉት ማሣዎች ከእያንዳንዱ የሰብል ዓይነት ለሰብል አጪዳ አንዳንድ ማሣ ይመረጣል።

የማሣ አመራረጡ ሁኔታ በዝርዝር እንደሚከተለው ይሆናል

- ሀ. በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/6 በክፍል 2 በዓምድ 4 አጪዳ የሚመለከታቸው ጊዜያዊ፣ ቋሚና ድብልቅ ሰብሎች በሙሉ በዓምድ 1 እና 2 የፓርሰልና የማሣ ተራ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/3ሀ፣ 94/3ለና 94/3ሐ ተላልፎ ይመዘገባል።
- ለ. ከዓምድ 5 እስከ 24 «የሰብል ስም» በሚለው ርዕስ ሥር አስር ክፍት ቦታዎች ተሰጥተዋል። በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/6 ክፍል 2 ዓምድ 4 የተዘረዘሩት የሰብል ዓይነቶች በሙሉ በእነዚህ ክፍት ቦታዎች ቅደም ተከተላቸውን ጠብቀው ይመዘገባሉ። የተሰጡት ክፍት ቦታዎች አስር የተለያዩ የሰብል ስሞችን ብቻ ለመጻፍ የሚያስችሉ ስለሆነ ከዚህ ቁጥር በላይ በዓምድ 4 የተመዘገቡ የሰብል ዓይነቶች ካሉ የቅጹን ጀርባ መጠቀም ያስፈልጋል።
- ሐ. በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/6 በዓምድ 5፣ 7፣ 9፣ 11፣ 13፣ 15፣ 17፣ 19፣ 21ና 23 በተጻፉት የሰብል ዓይነቶች ለተያዙ ማሣዎች ለእያንዳንዳቸው ከ01 በመጀመር ተራ ቁጥር ከተሰጠ በኋላ ለሰብል አጪዳ በሚከተለው ሁኔታ ማሣ ይመረጣል።
1. ባለይዞታው በአንድ የሰብል ዓይነት የተያዙ ከአንድ በላይ ማሣዎች ካሉት ባለአንድ ቤት የራንደም ሠንጠረዥ በመጠቀም ከአንድ በላይ ከሆኑት ማሣዎች ውስጥ አንድ ማሣ ብቻ ለሰብል አጪዳ ይመረጣል።
  2. ባለይዞታው በአንድ የሰብል ዓይነት የተያዙ አንድ ማሣ ብቻ ካለው ይህ ማሣ በቀጥታ ለሰብል አጪዳ ይመረጣል።
  3. በተሰጠው መመሪያ መሠረት ለሰብል አጪዳ የተመረጡ ማሣዎች ተራ ቁጥር በዓምድ 5፣ 7፣ 9፣ 11፣ 13፣ 15፣ 17፣ 19፣ 21 ና 23 መከበብ አለበት። በእነዚህ በተከበቡት ማሣዎች ተራ ቁጥር አኳያ በዓምድ 2 የሚገኘው የማሣ ቁጥር

በተመሳሳይ ሁኔታ ተከቦ ወደ ግምድ 6፣ 8፣ 10፣ 12፣ 14፣ 16፣ 18፣ 20፣ 22 ና 24 ይተላለፋል። በአቅጣጫው የሚገኘው የፓርሰል፣ ማሣ ቁጥርና የሰብል ስም በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/7ሀ፣ 94/7ለ እና 94/7ሐ በተገቢው ግምድ መሞላት አለበት።

ለሰብል አጩዳ የማሳዎች አመራረጥ ምሳሌ

በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/3ሀ፣ 94/3ለ እና 94/3ሐ ላይ ክፍል 2 ከግምድ 3 - 10 ምሳሌ ሆነው እንዲያገለግሉ የቋሚ፣ የጊዜያዊ፣ የጊዜያዊና የጊዜያዊና ቋሚ እንዲሁም የቋሚና ቋሚ ሰብሎች የሚገኙባቸው ድብልቅ ማሳዎች ተሰጥተዋል። ስለዚህ ለማሳዎች አመዘጋገብና ለሰብል አጩዳ ማሳዎች አመራረጥ እንዲረዳ ከዚህ በታች የተሰጠውን ማብራሪያ በደንብ ማጥናት ያስፈልጋል።

ሀ. ከግምድ 5-24 ያለው ቦታ በአንድ ቅጽ አሥር የሰብል ዓይነቶች መፃፊያ ስለሆነ ከአስር በላይ የሰብል ዓይነት ሲያጋጥም በጀርባው ያለውን መጠቀም ያስፈልጋል። በምሳሌው እንደሚታየው በገጽ 62 እና 63 ባለይዞታው ያሉት 12 የሰብል ዓይነቶች ስለሆነ አሥሩን የሰብል ዓይነቶች (በቆሎ፣ ሽንኩርት፣ ጤፍ፣ ቡና፣ ማሽሳ፣ ቲማቲም፣ ብርቱካን፣ ገብሽ፣ ስንዴ፣ ጫት፣) በመጀመሪያ ቅጽ ከግምድ 5-24 በቅደም ተከተል የተሞሉ ሲሆን የተቀሩት ሁለቱ (ኅመንና ቃሪያ) በቅጹ ጀርባ ከግምድ 25-28 ባለው ቦታ እንደቅደም ተከተላቸው ተሞልተዋል።

ለ. በምሳሌ እንደሚታየው በበቆሎ የተያዙ 3 ማሳዎች አሉ። ከእነዚህም ውስጥ ባለ አንድ ቤት የራንደም ሠንጠረዥ /Random Table/ በመጠቀም ከሦስቱ ማሳዎች አንደኛው በራንደም ለሰብል አጩዳ ይመረጣል። በዚህ ምሳሌ ራንደሙ በሦስተኛው ተራ ቁጥር ባለው የድብልቅ ማሳ ላይ ቢወድቅ ራንደሙን በመቀየር ከድብልቅ ካልተያዙት ሁለቱ ማሳዎች አንዱን መምረጥ ያስፈልጋል። ስለዚህም በአንደኛ ተራ ቁጥር የተመዘገበው ቢደርሰው በፓርሰል 01 ማሳ 01 የተመዘገበው ማሳ ተመረጠ ማለት ነው።

ሐ. ጤፍን አስመልክቶ ሁለት ማሳዎች ስላሉ ከሁለቱ አንዱን በራንደም መምረጥ ያስፈልጋል። ስለዚህም ራንደሙ በተራ ቁጥር ሁለት ላይ ቢወድቅ ፓርሰል 03 ማሳ 03 ተመረጠ ማለት ነው።

መ. በቡናና ማሽላ እንዲሁም በበቆሎና ማሽላ ድብልቅ ሰብሎች ከተያዙት ማሳዎች በቡና የተያዘ ሌላ ማሳ ባለመኖሩ በቡናና በማሽላ ድብልቅ የተያዘው ማሳ በቀጥታ ለቡናው ይመረጣል። እንዲሁም በበቆሎና ማሽላ ድብልቅ የተያዘው ማሳ በቀጥታ ለማሽላው ይመረጣል ማለት ነው።

ሠ. በገብስና በስንዴ ድብልቅ የተያዘው ማሳ ለገብሱ ተመርጧል። ይህ ሊሆን የሚችለው ድብልቆች ከያዙት የመሬት ስፋት በአብዛኛው የቱ ሰብል እንደያዘ በመጠየቅ ለአብላጫ ለያዘው ሰብል ምርጫው በመሰጠቱ ነው። ሆኖም ግን ሁለቱም ስፋታቸው እኩል ከሆነ በአካባቢው በአብዛኛው ለሚመረተው ሰብል ምርጫው ይወሰዳል።

ረ. በምሳሌው መሠረት ሽንኩርት፣ ቲማቲም፣ ብርቱካን፣ ጫት ኅመንና ቃሪያ እያንዳንዳቸው አንዳንድ ማሳ ብቻ የያዙ ስለሆነ ያለምንም ምርጫ በቀጥታ ለአጫዳ ይመረጣሉ።

ሰ. ዓምድ 5፣ 7፣ 9፣ 11፣ 13፣ 15፣ 17፣ 19፣ 21ና 23 ለአጫዳ የተመረጡት የተለያዩ ማሳዎች ይከበቡና በእነዚህ ዓምዶች ከተከበቡት ማሳዎች አኳያ በዓምድ 2 የሚገኙት የማሳ ቁጥሮች ይከበባሉ። ወደ ዓምድ 6፣ 8፣ 10፣ 12፣ 14፣ 16፣ 18፣ 20፣ 22 ና 24 ደግሞ በዓምድ 2 የተከበቡት ቁጥሮች በቀጥታ ይተላለፋሉ። ከዚያ በኋላ በዓምድ 2 የማሳ ቁጥራቸው ለተከበቡት ማሳዎች የሰብል አጫዳ በተሰጠው መመሪያ መሠረት ተካሄዶ ውጤቱ ለየሰብሉ ዓይነት በተዘጋጁት ቅጾች ውስጥ ይሞላል።

ድብልቅ ሰብሎች ሲያጋጥም

1. ሁለት ሰብሎች አማራጭ ማሳዎች ካላቸው የጋራቸው የሆነውን የድብልቁን ማሳ ከምርጫ አስወግደን ለሁለቱ ሰብሎች ምርጫ በተቀሩት ማሳዎች እናካሂዳለን። ለምሳሌ ባለይዞታው አንድ የጫት ማሳ፣ ሁለት የበቆሎ ማሳዎች፣ አንድ የጫትና የበቆሎ ድብልቅ ማሳ ቢኖረው ለጫት በጫት ብቻ የተያዘው ማሳ በቀጥታ ለሰብል አጫዳ ይመረጣል ለበቆሎ ደግሞ ከሁለቱ በበቆሎ ብቻ ከተያዙ ማሳዎች አንዱ በራንደም ተመርጦ የሰብል አጫዳ ይካሄድለታል። በዚህም መሠረት በጫትና በበቆሎ ድብልቅ የተያዘው ከምርጫው ተወገደ ማለት ነው።
2. ከሁለት ሰብሎች አንደኛው ሰብል ከድብልቁ ማሳ የተለየ አማራጭ ማሳ ካለውና ሌላው ሰብል ድብልቁን ማሳ ብቻ ከያዘ ለአንደኛው ሰብል አማራጩ ማሳ

ተመርጦ ለሌላው የድብልቅ ማሳ ይመረጣል። ምሳሌ ባለይዞታው አንድ የገብስ ማሳና አንድ ሌላ በገብስና በስንዴ ድብልቅ የተያዘ ማሳ ቢኖረው እነዚህን ሰብሎች በተመለከተ ለገብስ፣ በገብስ ብቻ የተያዘው ማሳ ለስንዴ ደግሞ በድብልቅ የተያዘው ማሳ በቀጥታ ለሰብል አጫዳ ይመረጣል።

3. ሁለቱም ሰብሎች የድብልቅ ማሳ ብቻ ካላቸው ከሁለቱ ሰብሎች የያዘው የመሬት ስፋት በበለጠው ሰብል ስም ምርጫው ይደረጋል። እኩል በእኩል ከሆኑ ግን በቆጠራ ቦታው በአብዛኛው በሚመረተው ሰብል ስም ምርጫው ይደረጋል። ለምሳሌ ባለይዞታው ገብስና ስንዴን በተመለከተ አንድ የሁለቱ ሰብሎች ድብልቅ ማሳ ብቻ ካለው ከሁለቱ ሰብሎች የያዘው የመሬት ስፋት በዛ ባለበት ሰብል ምርጫው ይደረጋል። ሆኖም የማሳ ድርሻው እኩል ከሆነ በቆጠራ ቦታው በብዛት በሚመረተው ሰብል ስም ማሳው ለሰብል አጫዳ ይመረጣል።

ማሳሰቢያ:-

ሀ. በግብርና ናሙና ቆጠራ መጀመሪያ ወቅት በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/3ሀ፣ 94/3ሐ፣ 94/3ሐ እና 94/3መ ላይ ማሳዎች ከተመዘገቡ በኋላ ባለይዞታዎች በተለያዩ ምክንያት በማሳዎቻቸው ላይ የሰብል ዓይነት ወይም የማሳ ስፋት /መጠን/ ለውጥ የሚያደርጉበት ሁኔታ ሊያጋጥም ስለሚችል ለውጡን እየተከታተሉ አስፈላጊውን መረጃ መሙላት ያስፈልጋል።

ምሳሌ:- ባለይዞታው በመጀመሪያው የዘር ወቅት በአንድ ማሳ ላይ ጤፍ ዘርቶ መረጃ ሰብሳቢውም ማሳውን ከለካና አንዳንድ ተፈላጊ መረጃዎችን ከሰበሰበ በኋላ በተለያዩ ምክንያት /በተባይ፣ በዝናብ ... ወዘተ/ ጤፉ ቢጠፋ ወይም ቢበላሽ ይህን ማሳ ገልብጦ እንደገና በማረስ ሌላ የሰብል ዓይነት ወይም ከአንድ በላይ የሆነ የሰብል ዓይነት ማሳውን በመከፋፈል ሊዘራበት ይችላል። በመሆኑም መረጃ ሰብሳቢው ለሰብል አጫዳ ሲሄድ በጤፍ ፈንታ ሌላ የሰብል ዓይነት ወይም ዓይነቶች በማሳው ላይ ሊያገኝ ይችላል። በዚህን ጊዜ ለጤፍ የተሞላው እንዳለ ሆኖ አዲስ ለተዘራው/ሩት ሰብሎች አስፈላጊው መረጃ በተገቢ ቅጾች ተከታታይ የማሳ ቁጥር በመስጠት እንደሚሞሉ መገንዘብ ያስፈልጋል።

ለ. በግብርና ናሙና ቆጠራ ወቅት በአንዳንድ አካባቢ በመኸር ሰብል መሰብሰቢያ ወቅት በአንድ ማሳ ከአንድ ጊዜ በላይ ምርት መሰብሰብ ሊያጋጥም ይችላል። ይህ ሁኔታ ባለበት አካባቢ መረጃ ሰብሳቢው ተከታታይ የማሳ መለያ ቁጥር በመስጠትና ተገቢውን አስተያየት በመግለጽ የሰብል አጫዳውንና የማሳ ልክውን ይህ ሁኔታ ባጋጠመበት ማሳ ላይ ወቅቱን እየጠበቀ ማከናወን

ይኖርበታል፡ በሌላ አነጋገር ይህ ዓይነት ሁኔታ ሲያጋጥም የማሳ ልክቶሽም ሆነ የሰብል አጫዳው ከአንድ ጊዜ በላይ መካሄድ አለበት ማለት ነው።

ሐ. ለሰብል አጫዳ ከተመረጠው ማሳ ላይ የሚገኘው ሰብል በአንዳንድ ምክንያቶች ጠፍቶ የሰብል አጫዳ ሳይካሄድ ቢቀር ማሳው በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7-94/6 ክፍል 2 ብቻ ተመዝግቦ መቅረት አይኖርበትም። ለሰብል አጫዳ ውጤት መመዝገቢያ በተዘጋጁት ቅጾች ማለትም በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7-94/7ሀ፣ 94/7ለ ና 94/7ሐ አስፈላጊው መረጃ ተመዝግቦ በውጤት መመዝገቢያው ቦታ /0/ መሞላት ይኖርበታል። በተጨማሪም በአስተያየት ዓምድ ላይ የሰብል መበላሸት ደርሷል ወይ በሚለው ዓምድ ውስጥ የብልሽቱ ምክንያትና መጠን መገለጽ ይኖርበታል።

መ. ለሰብል አጫዳ የተመረጠ ሰብል ቀድሞ ከታጨደ ወይም በእሽትነቱ ከተበላ ለሰብል አጫዳ ውጤት መመዝገቢያ በተዘጋጁት ቅጾች አስፈላጊው መረጃ ተመዝግቦ የምርት ውጤት መመዝገቢያ ቦታ በሠረዝ (-) ይታለፋል።

ክፍል 1- የአካባቢ መለያ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ክልል	ዞን	ወረዳ	ገበያ ግብር	ቆጠራ ቦታ	የቤተሰብ መለያ ቁጥር	የባለድርሰት መለያ ቁጥር	የባለድርሰት ስም	ዕድሜ	ፆታ	የግብርናው ዓይነት
ገጫሪ	ሰሜን: ጎብ	ቀበሌ	ደማሳ	02	002	01	ገጃ: ደምሳሌ - ገሰ	43	1	የግብርናው ዓይነት ሰብል → 1 ከብት → 2 ሁለቱም → 3

ክፍል 2- ሰብል አወጃ የማሰዎች መምረጫ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
የግብርናው ዓይነት	የግብርናው ዓይነት	የግብርናው ዓይነት	የግብርናው ዓይነት	የግብርናው ዓይነት	የግብርናው ዓይነት	የግብርናው ዓይነት	የግብርናው ዓይነት	የግብርናው ዓይነት	የግብርናው ዓይነት	የግብርናው ዓይነት	የግብርናው ዓይነት	የግብርናው ዓይነት	የግብርናው ዓይነት	የግብርናው ዓይነት	የግብርናው ዓይነት	የግብርናው ዓይነት	የግብርናው ዓይነት	የግብርናው ዓይነት	የግብርናው ዓይነት	የግብርናው ዓይነት	የግብርናው ዓይነት	የግብርናው ዓይነት	የግብርናው ዓይነት
01 01	01 02	01 03	01 04	02 01	02 02	02 03	02 04	03 01	03 02	03 03	03 04	03 05	04 01										
1	2	1	4	2	3	1	4	1	4	1	2	2	4										
ለግብርናው ዓይነት	ለግብርናው ዓይነት	ለግብርናው ዓይነት	ለግብርናው ዓይነት	ለግብርናው ዓይነት	ለግብርናው ዓይነት	ለግብርናው ዓይነት	ለግብርናው ዓይነት	ለግብርናው ዓይነት	ለግብርናው ዓይነት	ለግብርናው ዓይነት	ለግብርናው ዓይነት	ለግብርናው ዓይነት	ለግብርናው ዓይነት										
ለግብርናው ዓይነት	ለግብርናው ዓይነት	ለግብርናው ዓይነት	ለግብርናው ዓይነት	ለግብርናው ዓይነት	ለግብርናው ዓይነት	ለግብርናው ዓይነት	ለግብርናው ዓይነት	ለግብርናው ዓይነት	ለግብርናው ዓይነት	ለግብርናው ዓይነት	ለግብርናው ዓይነት	ለግብርናው ዓይነት	ለግብርናው ዓይነት										

የግብርናው ዓይነት
1 → ግብርናው ዓይነት
2 → ግብርናው ዓይነት
3 → ግብርናው ዓይነት
4 → ግብርናው ዓይነት

የግብርናው ዓይነት
1 → ግብርናው ዓይነት
2 → ግብርናው ዓይነት
3 → ግብርናው ዓይነት
4 → ግብርናው ዓይነት

ክፍል 2- ለሰብል አጭፍ የግላዎች መምረጫ

[illegible]

1. የግብርና ሚኒስቴር አድራሻ ማረጋገጫ

ግብረኛዎች፡-

* በዓምሩ ላይ የተሰበሱትን ባለቤቶች ያስቀምጥና አዲስ የሆነውን የአገልግሎት ስርዓት ይመለከታል።

ለሰብል አጠቃላይ የማሳ አካል /Plot/ አዘገጃጀትና የአጠቃላይ ውጤት

አመዘጋገብ መመሪያ

4 ሜትር x 4 ሜትር የሆነ የማሳ አካል በተመረጠው ማሳ ላይ ስለማዘጋጀት (በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7- 94/3ሀ ና 94/3ሐ ለተመዘገቡት ጊዜያዊ ሰብሎች ብቻ (አትክልትና ሥራሥርን አይጨምርም))

በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7- 94/3ሀ ና 94/3ሐ ከተመዘገቡት በጊዜያዊ ሰብሎች ከተያዙ ማሳዎች ውስጥ በሰብል ዓይነት አንድ ማሳ በመምረጥና 4 ሜትር x 4 ሜትር የሆነ የማሳ አካል /Plot/ በራንደም በማዘጋጀት ሰብሉን በማጠቃለል፣ በመውቃት፣ በማድረቅና በመመዘን የተገኘውን ውጤት በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7- 94/7ሀ ክፍል 2 ላይ በትክክል መመዝገብ ያስፈልጋል። የሰብል አጠቃላይ የሚካሄድበት የማሳ አካል /Plot/ በሚከተለው አኳኋን በማሳው ላይ ይዘጋጃል።

ሀ/ የሰብል አጠቃላይ የሚካሄድበትን የማሳ አካል ለማዘጋጀት የተመረጠው ማሳ ደቡብ ምዕራብ ማዕዘን (Corner) ሁልጊዜ እንደመነሻ ነጥብ ያገለግላል። ይህ ማዕዘን «0» ይባላል። ከዚህ የመነሻ ማዕዘን ነጥብ ላይ ተቁም ወደ ሰሜን አቅጣጫም ሆነ ወደ ምሥራቅ አቅጣጫ ሲታይ ማዕዘኑ ሁሉንም የማሳ አካል ያካተተ ወይም ወደ ውስጥ ያስገባ መሆኑን በማረጋገጥ ችሏል ይተከላል። ይህ ካልሆነ ግን ከዚህ መነሻ ነጥብ ወደኋላ ወይም ወደፊት በመንቀሳቀስ ወደ ሰሜንና ምሥራቅ አቅጣጫ የሚገኙ የማሳው አካል /ማዕዘናትን ያካተተ ነጥብ ማግኘትና በበታው ችሏል ተክሎ እንደማዕዘን «0» በመውሰድ ወደ ቀጣይ ሥራ መሸጋገር ተገቢ ነው።

ለ/ ከዚህ ማዕዘን በመጀመር በቀጥታ የማሳው ርዝመትና ወርድ (length & breadth) በእርምጃ (pacing) ሁሉንም የማሳ አካል ወደ ውስጥ እንዲያካትት ተደርጎ ይለካል። በእርምጃ ልክቶሹ ወቅት ከአንድ እርምጃ ያነሰ ርዝመት /ክፍልፋይ/ ሲያጋጥም ከፍልፋዩን መተው ይገባል።

ሐ/ ከላይ በ"ለ" በእርምጃ የተገኘውን የማሳውን ርዝመትና ወርድ መሠረት በማድረግ ወደማሳው ለመግባት የሚያስችለውን ቦታ ለማግኘት የራንደም ቁጥሮች ሠንጠረዥ (Random Number Table) መጠቀም ያስፈልጋል። ባለስንት ቤት ራንደም ሠንጠረዥ መጠቀም እንደሚያስፈልግ የሚወሰኑት ከላይ በ"ለ" በእርምጃ ተለክተው የተገኙት የርዝመትና ወርድ መጠኖች

ናቸው። ስለዚህ የራንደም ሠንጠረዥን በመጠቀም አንድ የራንደም ቁጥር ለርዝመት ከላይ በእርምጃ ከተገኘው የርዝመት መጠን ያልበለጠ እንዲሁም ሌላ የራንደም ቁጥር ለወርድ ከላይ በእርምጃ ከተገኘው የወርድ መጠን ያልበለጠ መምረጥ ያስፈልጋል።

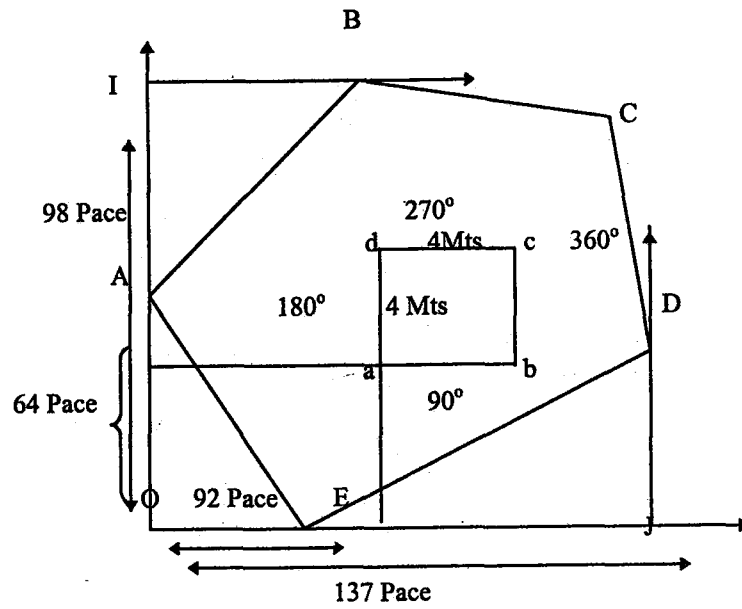
መ/ በመቀጠልም ለሰብል አጩዳ የማሳ አካል /Plot/ መነሻ ነጥብ ለማግኘት የሚከተሉትን በቅደም ተከተል ማከናወን ያስፈልጋል።

በማሳው መነሻ ማዕዘን (Corner Point “O”) ላይ በመቆምና ፊትን ወደ ምሥራቅ በማዞር ለርዝመት በራንደም የተገኘውን ቁጥር መጠን ያህል በእርምጃ መለካትና ችካል መትከል ከዚያም ከዚሁ ቦታ ላይ ሆኖ ፊትን ወደ ሰሜን አቅጣጫ (ወደ ማሳው ውስጥ) በማዞር 0° (360°) አቅጣጫ በራንደም ለወርድ የተገኘውን ቁጥር መጠን ያህል በእርምጃ ወደ ማሳው ውስጥ መግባትና ቦታው ላይ ችካል መትከል ይህንንም «a» ብሎ መሰየም።

ማስታወሻ፡

በራንደም ሠንጠረዥ የተገኙትን ሁለት የርዝመትና የወርድ ራንደም ቁጥሮች ተጠቅመን ያገኘነው ራንደም ነጥብ በማሳው ቅርጽ ምክንያት በማሳ ውስጥ ካልወደቀ በራንደም የተገኙት የርዝመትና የወርድ ራንደም ቁጥሮች በመተው ሌላ ሁለት አዲስ የርዝመትና የወርድ ቁጥሮች እንደገና በራንደም መምረጥ ያስፈልጋል። እነዚህንም የርዝመትና የወርድ ቁጥሮች በመጠቀም አዲስ የፕሎት መነሻ የሚሆን የራንደም ነጥብ ይገኛል።

ለሰብል አወዳ የማሳ አካል / PLOT/ አዘገጃጀት ምሳሌ

የማሳው ርዝመት = 137 እርምጃ

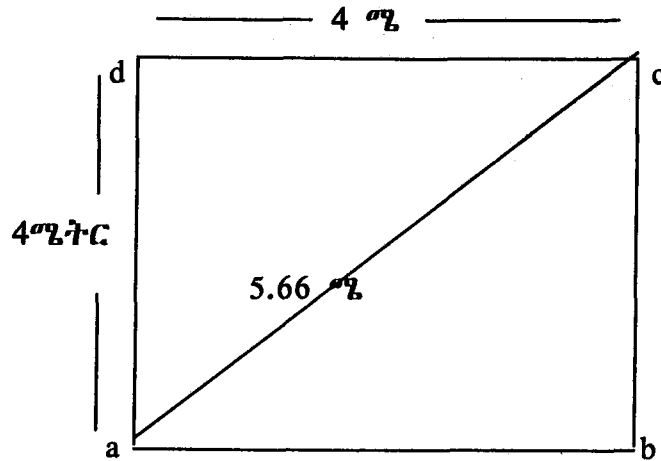
የማሳው ወርድ = 98 እርምጃ

የራንደም ነጥብ ቁጥሮች $\Rightarrow$ ለርዝመት = 92

ለወርድ = 64

4 ሜትር x 4 ሜትር የማሣ አካል /Plot/ አዘገጃጀት

4 ሜትር x 4 ሜትር የሆነውን የማሣ አካል በማሳው ላይ ለማዘጋጀት 16 ሜትር የሆነ ገመድና አራት ችካሎች ያስፈልጋሉ። በገመዱም ሁለት ጫፎች ላይ ቀለበቶች መኖር አለባቸው። ቀጥሎ የቀረበውን 4ሜ x 4ሜ የሆነውን ምስል ለመጠቀም ይቻላል።

- ሀ. ማሣው ውስጥ «a» ተብሎ ችካል ከተተክለበት ቦታ ላይ ፊትን ወደ ምሥራቅ አዙሮ በመቆም በኮምፓስ 90 ዲግሪ በማንበብ በዚሁ አቅጣጫ ከ«a» 4 ሜትር መለካትና ችካል መትከል። ይህም በምሣሌው መሠረት «b» ይባላል።
- ለ. «b» ላይ ፊትን ወደ ሰሜን አዙሮ በመቆም በኮምፓስ 360 ወይም 0 ዲግሪ ይነበባል። በዚሁ አቅጣጫ ከ«b» በመነሳት 4 ሜትር ለክቶ ሁለተኛውን ችካል መትከል። ይህም በምሣሌው መሠረት «c» ይባላል።
- ሐ. «c» ላይ ፊትን ወደ ምዕራብ አዙሮ በመቆም በኮምፓስ 270 ዲግሪ ይነበባል። በዚሁ አቅጣጫ ከ«c» በመነሳት 4 ሜትር ለክቶ ሌላ ሦስተኛ ችካል መትከል። ይህም በምሣሌው መሠረት «d» ይባላል።
- መ. «d» ላይ ፊትን ወደ ደቡብ አዙሮ በመቆም በኮምፓስ 180 ዲግሪ ይነበባል። በዚሁ አቅጣጫ ከ«d» በመነሳት 4 ሜትር ይለካና በገመድ ጫፍ ላይ ያለው ቀለበት በትክክል መነሻ ከነበረው ከ«a» ላይ ካለው ችካል መግጠም አለበት። ይህ ካልሆነ የቤሪንግ ወይም የርዝመት ልኪ ስህተት ሊኖር ስለሚችል እንደገና መለካት ያስፈልጋል።

የማሣው አካል /Plot/ በትክክል 4 ሜትር x 4 ሜትር መሆኑን ለማወቅ የማሣው አካል አግዳሚ ጎን /Diagonal /ac/ በምሳሌው መሠረት/ በመለካት 5.66 ሜትር መሆኑን ማረጋገጥ ያስፈልጋል። አጠቃላይ በዚህ 4 ሜትር x 4 ሜትር በሆነው የማሣ አካል ውስጥ መሆን ይኖርበታል። ሰብሉ ታጭዶ ከተወቃ በኋላ በትክክል መመዘን አለበት። ትክክለኛውን መረጃ ለማስፈር እንዲረዳ ልዩ መለያዎች ማለትም የባለይዘታው ስም የፓርሰልና የማሣ መለያ ቁጥሮችን እንዲሁም የሰብሉን ስም በአንድ ወረቀት ላይ በመፃፍ በከረጢቱ ውስጥ መቀመጥ አለበት። የታጨደው ሰብል ከተመዘነ በኋላ ከብደቱ በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ-ገ- 93/7ሀ በክፍል 2 ዓምድ 5 ውስጥ መመዝገብ ይኖርበታል። ከማሣው ላይ ታጭዶና ተወቅቶ ወዲያው የተመዘነ ሰብል እርጥበት ስለሚኖረው የሰብሉን ትክክለኛ ክብደት ለማግኘት ቢያንስ ለ15 ቀናት በፀሐይ መድረቅ አለበት። ሰብሉ በትክክል መድረቁን ለማረጋገጥ ከ15 ቀን በኋላ ከብደቱ ተደጋግሞ ከተመዘገበ በኋላ ለውጥ ሳያሳይ ሲቀር የተገኘው ውጤት በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 93/7ሀ ክፍል 2 ዓምድ 7 ይመዘገባል።

ማስታወሻ:-

የታጨደውና የተወቃው ሰብል እንዳይፋሰስ አይጥና ወፍ እንዳይበላው በጥንቃቄ መያዝ እንዳለበት እንዲሁም አስፈላጊው መረጃ ተሞልቶ ከተጠናቀቀ በኋላ ሰብሉ ለባለይዘታው መመለስ እንዳለበት ማስታወስ ያስፈልጋል።

የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/70 - የአጩ ውጤት ዝርዝር፤

ለጊዜያዊ ሰብል አሞላል

ይህ ቅጽ በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/6 ለሰብል አጩ የተመረጡ የጊዜያዊ ሰብል (አትክልትና ሥራ/ሥር ሰብሎችን አይጨምርም) ማሳዎች ዝርዝር የሚተላለፍበትና የአጩ ውጤት የሚመዘገበበት ነው። በዚህ ቅጽ የአጩ ውጤት የሚመዘገበው ለጊዜያዊ ሰብል ማለትም ብርዕና አገፉ፣ ጥራጥሬና የቅባት ሰብሎች ብቻ መሆኑን መገንዘብ ይገባል።

ክፍል 1. የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1 - ክልል

ቆጠራው የሚካሄድበት ክልል ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 2 - ዞን

ቆጠራው የሚካሄድበት ዞን ስም ወይም ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 3 - ወረዳ

ቆጠራው የሚካሄድበት ወረዳ ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 4 - ገበሬ ማህበር

ቆጠራው የሚካሄድበት ገበሬ ማህበር ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 5 - የቆጠራ ቦታ

ቆጠራው የሚካሄድበት ቆጠራ ቦታ ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 6 - የቤተሰብ መለያ ቁጥር

የተመረጠው ቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/6፣ ክፍል 1 ዓምድ 6 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 7 - የባለይዞታው መለያ ቁጥር

የባለይዞታው መለያ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/6፣ ክፍል 1 ዓምድ 7 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 8 - የባለይዞታው ስም

የባለይዞታው ስም ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/6፣ ክፍል 1 ዓምድ 8 በመውሰድ በዚህ ዓምድ ይመዘገባል።

ዓምድ 9 - ዕድሜ

የባለይዞታው ዕድሜ ተጠይቆ በሙሉ ዓመት በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 10 - ፆታ (ወንድ = 1 ሴት = 2)

የባለይዞታው ፆታ ወንድ ከሆነ ኮድ «1» ሴት ከሆነች ደግሞ ኮድ «2» ይሞላል።

ዓምድ 11 - የግብርና ዓይነት (ሰብል = 1 ከብት = 2 ሁለቱም = 3)

ይህ ዓምድ ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/6 ክፍል 1 ዓምድ 11 በመውሰድ ይመዘገባል።

ክፍል 2. የሰብል አጫዳ ውጤት ዝርዝር - ለጊዜያዊ ሰብሎች (አትክልትና ሥራሥር ሰብሎችን አይጨምርም)

ይህ ክፍል የሚያገለግለው አትክልትና ሥራሥርን ሳይጨምር ለጊዜያዊ ሰብሎች ብቻ የሰብል አጫዳ ውጤት በሰብል ዓይነት ለመመዝገብ ነው። በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/6 ክፍል 2 ለሰብል አጫዳ የማሣ ምርጫ ከተጠናቀቀ በኋላ የተመረጡ በጊዜያዊ ሰብል የተያዙ ማሳዎች የየራሳቸውን መለያ ማለትም የፓርስልና የማሣ ቁጥር እንዲሁም ማሣው የያዘውን ሰብል ስም በመያዝ በቀጥታ ወደዚህ ክፍል ይተላለፋል። አጫዳ የሚካሄደውም በተመረጠው ማሣ ላይ በአንድ 4 ሜትር በ4 ሜትር በሆነ የማሣው አካል /Plot/ ላይ ነው።

ዓምድ 1 - የፓርስል ቁጥር

የፓርስል ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/6 ክፍል 2 ዓምድ 1 በማወራረስ ይሞላል።

ዓምድ 2 - የማሣ ቁጥር

የማሣው ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/6 ክፍል 2 ዓምድ 2 በማወራረስ ይሞላል።

ዓምድ 3 - የሰብሉ ስም

ለሰብል አጫዳ በተመረጠው ማሣ ላይ የሚገኘው ሰብል ስም ከቅጽ 94/6 ክፍል 2 ዓምድ 4 ተወስዶ ይሞላል። ለኮድ የተተወው ቦታ ለቢሮ ሥራ ስለሚያገለግል ምንም አይሞላበትም።

ዓምድ 4 - አጫዳ የተካሄደበት ቀንና ወር

16 ስኬዮር ሜትር በሆነው የማሣው አካል ላይ የሰብል አጫዳ የተካሄደበት ቀንና ወር ይመዘገባል።

ዓምድ 5 - ሰብሉ እንደታጨደ ተወቅቶ /ተፈልፍሎና ተመዝኖ ክብደቱ

4ሜትር በ4ሜትር (16 ስኬዮር ሜትር) ከሆነው የማሣ አካል ላይ የታጨደው ሰብል እንደተወቃ/እንደተፈለፈለ ተመዝኖ ክብደቱ በተዘጋጀው ባዶ ቦታ ውስጥ ይሞላል። እንደተወቃ ሲባል ለምሳሌ እንደ ባቂላና አተር ዓይነት ሰብሎች ገለባው ከፍራው ከተለየ በኋላ ሲሆን

እንደ በቆሎና አቸሎኒ ያሉ ደግሞ ከተፈለፈሉ በኋላ መሆኑ መታወቅ አለበት።

ዓምድ 6 - ሰብሉ ደርቆ የተመዘነበትና የተመዘገበበት ቀንና ወር

ሰብሉ ከደረቀ በኋላ የተመዘነበት ቀንና ወር ይሞላል።

ዓምድ 7 - የደረቀው ሰብል ተመዝኖ ክብደቱ

የደረቀው ሰብል ተመዝኖ ክብደቱ በኪሎ ግራምና በግራም ማለት የመጀመሪያው ክብደት ከተወሰደ ከሁለት ሳምንት በኋላ በየጊዜው ተመዝኖ ምንም ለውጥ ሳያሳይ ሲቀር የተገኘው ክብደት ይመዘገባል።

ዓምድ 8-10 - የሰብል መበላሸት ደርሷል ወይ?

ዓምድ 8 - አዎ = 1 የለም = 2

የሰብል መበላሸት መድረስ አለመድረሱ ባለይዞታው ተጠይቆ ብልሽት ካለ ኮድ «1» ሲሞላ ከሌለ ደግሞ ኮድ «2» ይሞላል። ይህ ዓምድ በአጩ ወቅት ለአጩ በተመረጠው ማሣሪያ ላይ የሚገኘው ሰብል የደረሰበትን የብልሽት መጠንና ዓይነት በተመለከተ የሚጠየቅበት ነው።

ማሳሰቢያ:-

የሰብል ብልሽት የሚጠየቀው በአጠቃላይ በማሣው ላይ ላለው /ለነበረው/ሰብል መሆኑን መገንዘብ ያስፈልጋል።

ዓምድ 9 - መልሱ አዎን ከሆነ ለብልሽቱ አንድ ዋና ምክንያት

ይህ ዓምድ የሚሞላው በዓምድ 8 ብልሽት አለ ተብሎ ኮድ «1» የተሞላ እንደሆነ ብቻ ነው። ስለዚህ በዓምድ 8 ኮድ «1» ከተሞላ በዓምድ 9 በተሰጠው ክፍት ቦታ አንድ ዋና የሰብል ብልሽት ምክንያት ይጻፋል። ለሰብል ብልሽት ዋና ዋና ምክንያቶችን በገጽ 19 ይመልከቱ። ለኮድ የተተወው ቦታ ለቢሮ ሥራ ብቻ ስለሚያገለግል ምንም አይሞላበትም።

ዓምድ 10 - የተበላሸው መጠን በመቶኛ

ይህ ዓምድ የሚሞላው በዓምድ 8 አዎ ተብሎ ኮድ «1» ተሞልቶ ከሆነ ብቻ ነው። በዚህ ዓምድ በብልሽት የጠፋው ሰብል መጠን በመቶኛ ባለይዞታው ተጠይቆ መገለጽ አለበት።

ዓምድ 11 - ማሣው የያዘው ሰብል (አንድ ዓይነት = 1፣ ድብልቅ = 2)

በዚህ ቅጽ ክፍል 2 ዓምድ 2 የሰብል አጩ የተካሄደበት ማሣሪያ የነበረው ሰብል አንድ ዓይነት ከነበረ ኮድ «1» ፣ ድብልቅ ሰብል ከነበረ ኮድ «2» ይሞላል።

የአትክልትና ሥራ-ሥር ተክሎች የአጠቃላይ ፕሎት (Plot) አዘገጃጀት መመሪያ

በኢትዮጵያ የሚገኙትን የአትክልትና ሥራ-ሥር ተክሎች የምርት አሠጣጥ ሁኔታና አሰባሰብ ዘዴ ...ወዘተ ያጤነ እንዲሁም ተክሎቹን በተመለከተ በመስክ የሚካሄደውን የመረጃ አሰባሰብ ሥራ የሚያፋጥን ዝርዝር የመረጃ አሰባሰብ ዘዴ ተዘጋጅቷል። አትክልትና ሥራ-ሥር ተክሎችን በሁለት ከፍሎ በመመደብ መረጃውን መሰብሰብ ይገባል። ሁለቱ ምድቦች የሚከተሉት ናቸው።

ምድብ «ሀ»:- በማሣው ላይ የሚገኙ እናት ተክሎች ምርት ለመስጠት የደረሱ ፍሬዎቻቸው/ዛጎቻቸው በአንድ ጊዜ የሚበስሉና ምርታቸውም በአንድ ጊዜ የሚሰበሰብ የአትክልትና ሥራ-ሥር ተክል ዓይነቶች ለምሳሌም ቀይሥ፣ ጎደ፣ ካሮት ...ወዘተ በዚህ ምድብ እንዲካተቱ ተደርጓል።

ምድብ «ለ»:- በማሣው ላይ የሚገኙ እናት ተክሎች ፍሬዎቻቸው/ዛጎቻቸው በተለያዩ ጊዜ የሚበስሉና የሚሰበሰብ የሚያስችሉ የአትክልትና ሥራ-ሥር ተክል ዓይነቶች ለምሳሌ ጎመ፣ ቲማቲም፣ በርበሬ ...ወዘተ በዚህ ምድብ ተካተዋል።

ከላይ ከተገለጹት ሁለት የአትክልትና ሥራ-ሥር ምድቦች በተጨማሪ ገበሬዎች ተክሎቹን ለማልማት የሚጠቀሙባቸውን ሁለት የአትክልት/አዘራር ዘዴዎች ማጤን ለቆጠራው አስፈላጊ ሆኖ ተገኝቷል። እነዚህ ሁለቱ የአትክልት/አዘራር ዘዴዎች የሚከተሉት ናቸው።

1. በመስመር መጠቀም
2. በሥርጭት/ያለመስመር/የሚከናወኑ የአትክልት ዘዴዎች ናቸው።

ከላይ በዝርዝር የተገለጹት መሠረታዊ አሠራሮች ላይ በመመርኮዝ የሚከተሉት መመሪያዎች ተዘጋጅተው ቀርበዋል።

I. በምድብ «ሀ» የሚካተቱ አትክልትና ሥራ-ሥር ተክሎችን በሚመለከት:-

በዚህ ምድብ በተካተቱ የአትክልትና ሥራ-ሥር ዓይነቶች ከተያዘ ማሳ በአንድ የምርት ወቅት ሊገኝ የሚችለውን የምርት መጠን በሰብል ዓይነት ለማወቅ አንዲቻል ለአጠቃላይ በተመረጠ እያንዳንዱ ማሳ ውስጥ በሚዘጋጅ 2 መስመር x 1 ሜትር (በመስመር ለተተከሉ) ወይም 1 ሜ x 1 ሜ (በሥርጭት ለተተከሉ) በሆነ

የማሳ አካል የበሰሉ/ለመሰብሰብ የደረሱ ፍሬዎችን በተመለከተ መረጃ መሰብሰብ ያስፈልጋል። ዝርዝር መመሪያው እንደሚከተለው ቀርቧል።

1. በመስመር የተተከሉ /የተዘሩ/ በምድብ «ሀ» የሚካተቱ አትክልትና ሥራ-ሥር ተክሎችን በተመለከተ፡-

በምድብ «ሀ» የተካተቱና በመስመር በተተከሉ አትክልትና ሥራ-ሥር ተክሎች ከተያዘ ማሳ የሚገኘውን ምርት ለማወቅ እንዲቻል በተክሎቹ ከተያዙ ማሳዎች መሀል አጫዳ እንዲካሄድበት በተመረጠ እያንዳንዱ ማሳ ላይ አጫዳ የሚካሄድበትን 2 መስመር በ1 ሜትር የሆነ የማሳ አካል አዘጋጅቶ የበሰሉ/የደረሱ ፍሬዎችን/ዛላዎችን ለመሰብሰብ ከዚህ በታች ዝርዝር የአሠራር መመሪያው ቀርቧል።

1.1 ለአጫዳ የተመረጡ በአትክልትና ሥራ-ሥር የተያዙ ማሳዎችን የእያንዳንዳቸውን ፓርሰልና የማሳ ቁጥር እንዲሁም የአትክልቱን ወይም የሥራ-ሥሩን ስም ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/6 ወደ ቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/7ለ ክፍል ሁለትና ሦስት ማወራረሽ፣ ቀዳሚ ተግባር ይሆናል።

1.2 በተ.ቁ 1.1 የተመዘገቡትን የሰብል ዓይነቶች ፓርሰልና ማሳ ቁጥራቸውን በመያዝ መስክ ላይ ተገኝቶ ማየትና እያንዳንዱ ማሳ መሀል በመግባት ለሰሜን ምዕራብ የሚቀርበውን የማሳውን ማዕዘን ኮምፓስ በመጠቀም መለየት። ይህ ማዕዘን ለቀጣይ ሥራዎች በመነሻነት ስለሚያገለግል ማዕዘን «A» ተብሎ ይሰየማል።

1.3 መነሻ ማዕዘኑ ማለትም «A» ላይ በመቆም ማዕዘኑን በማማከል የሚገናኙትን ሁለት የማሳው ጌኖችን መለየት። በመቀጠልም ከነዚህ ሁለት የማሳው ጌኖች ተክሎችን የያዙ መስመሮች የሚነሱበትን የማሳ ጌን ለይቶ በውስጡ የሚገኙትን ተክል የያዙ መስመሮች መቁጠርና ጠቅላላ ብዛታቸውን በማስታወሻ ማስፈር/መመዝገብ/ ሆኖም በማሳው አቀማመጥ ምክንያት ይህን አሠራር መተግበር ካልተቻለ በማሳው የሚገኙ መስመሮች የሚነሱበትን አንዱን የማሳ ጎን በመምረጥ በዚሁ ጎን ሁል ጊዜ በቀኝ በኩል የሚገኘውን የማሳ ማዕዘን በመነሻ ማዕዘንነት ማለት «A» ብሎ በመሰየም ሌሎች ቀጣይ ሥራዎችን ማከናወን ተገቢ ይሆናል።

1.4 የራንደም ቁጥሮች ሠንጠረዥ በመጠቀም በተራ ቁጥር 1.3 ከተቆጠሩት ተክል ከያዙ መስመሮች ብዛት እኩል የሆነ ወይም ያነሰ ቁጥር መፈለግና በመጀመሪያ የተገኘውን ቁጥር በመውሰድ በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7- 94/71 ክፍል 2 ዓምድ 6 መመዝገብ።

1.5 በተራ ቁጥር 1.4 የራንደም ቁጥሮች ሠንጠረዥ በመጠቀም የተገኘውን ቁጥር በመያዝ ወደ ማሳው መሄድና ይህንኑ ቁጥር የያዘውን መስመር መለየት። በተለየው መስመር መነሻ ጠርዝ ላይ ችካል መትከል። ይህ መስመር አጨዳ ከሚካሄድባቸው ሁለት መስመሮች በመጀመሪያ ደረጃ የተመረጠ መስመር ስለሆነ መስመር-1 ብሎ መሰየም በመቀጠልም ከዚህ መስመር ቀጥሎ የሚገኘውን መስመር በሁለተኛ ደረጃ እንደተመረጠ መስመር መውሰድና መስመር - 2 ብሎ መሰየም።

ማስታወሻ፡- ከላይ በተ.ቁ 1.4 እና 1.5 በተገለጸው መሠረት መስመር -1 ተብሎ የተሰየመው መስመር በማሳው ላይ ከሚገኙ መስመሮች የመጨረሻው ቢሆን በሁለተኛ ደረጃ የሚመረጥ መስመር አይኖርም ማለት ነው። ሆኖም ለአሠራር እንዲያመች ከላይ የተገለፀው ሁኔታ ሲያጋጥም ከመስመር-1 በኋላ የሚገኘውን መስመር በሁለተኛ ደረጃ እንደተመረጠ መስመር በመውሰድ ወደ ሌሎች ቀጣይ ሥራዎች መሸጋገር ተገቢ ይሆናል።

1.6 በተራ ቁጥር 1.5 በመጀመሪያ ደረጃ የተመረጠውን ማለትም የመስመር-1 ርዝመትን መለካትና ርዝመቱን በኢ.ግ.ና.ቆ.-7- 94/71 ክፍል 2 ዓምድ 7 መመዝገብ በመቀጠልም የራንደም ቁጥሮች ሠንጠረዥ በመጠቀም ከመስመር-1 ርዝመት እኩል ወይም ያነሰ ቁጥርን መፈለግና በመጀመሪያ የተገኘውን ቁጥር በመውሰድ በዚሁ ቅጽ ክፍል 2 ዓምድ 8 መመዝገብ።

1.7 በተራ ቁጥር 1.6 የራንደም ቁጥሮች ሠንጠረዥ በመጠቀም የተገኘውን ቁጥር ያህል ከመስመር-1 ጫፍ በመነሳት ወደ ማሳው ውስጥ ርዝመቱን መለካትና ችካል መትከል ይህም «R» ነጥብ ይሆናል። በመቀጠልም ከመስመር-2 ጫፍ በመነሳት በመስመር 1 ላይ የተለካውን ያህል ርዝመት መለካትና ችካል መትከል። ይህንንም «U» ብሎ መሰየም። (በገጽ 116 የቀረበውን ምሳሌ ይመልከቱ)

1.8 በተራ ቁጥር 1.7 በመስመር-1 ላይ አዲስ ከተተከለው ችካል ማለትም ከ«R» ነጥብ በመነሳት መስመሩን ተከትሎ 1 ሜትር መለካትና ችካል

መትከል ይህንንም «S» ብሎ መሰየም። ይህንኑ አሠራር በመድገም በመስመር-2 ላይ አዲስ ከተተከለው ችካል ማለትም ከ«U» በመነሳት 1 ሜትር መለካትና ሌላ ችካል መትከል። ይህንንም ነጥብ «T» ብሎ መሰየም።

1.9 በመጨረሻም በሁለቱ መስመሮች ማለትም በመስመር 1 ና 2 ላይ የተተከሉትን አራት ችካሎች ማለትም «R»፣ «S»፣ «T» እና «U» ን ለዚሁ ተግባር በተዘጋጀው ገመድ ማገናኘት ወይም መከበብ በዚህም 2 መስመር በ1 ሜትር የሆነ የማሣ አካል ተዘጋጅ ማለት ነው።

ማስታወሻ:-

በተ.ቁ 1.8 በተገለጸው የአሰራር መመሪያ መሠረት መስመር-1 ወይም መስመር-2 ላይ በራንደም ቁጥር ሠንጠረዥ የተገኘውን ቁጥር በመጠቀም አዲስ ከተተከሉት ችካሎች ማለትም ከ «R» ና «U» በመነሳት 1 ሜትር ወደፊት መለካት ከማሳው የሚያወጣ ሆኖ ከተገኘ ሌላ ራንደም ቁጥር መጠቀም ሳያስፈልግ ከተተከሉት ችካሎች ከእያንዳንዱ በመነሳት 1 ሜትር ወደ ጓላ በሁለቱም መስመሮች ላይ በመለካት ተፈላጊውን Plot ማዘጋጀት ይቻላል። ሆኖም አዲስ ከተተከሉት ችካሎች ከነጥብ «R» እና «U» በመነሳት ወደ ፊትም ወደጓላም በአንዱ ወይም በሁለቱም መስመሮች ላይ አንድ ሜትር መለካት ካልተቻለ የተገኘውን ራንደም ቁጥር በመሰረዝ አዲስ ቁጥር መምረጥ ተገቢ ይሆናል።

1.10 በተራ ቁጥር 1.9 ለአጨዳ በተከለለው የማሣ አካል ውስጥ የሚገኙትን ተክሎች የአካባቢውን ልምድ በመከተል የበሰሉ ፍሬዎችን/ዛላዎችን መሰብሰብና የተሰበሰቡትንም ፍሬዎች አጽድቶ መቁጠርና መመዘን ያስፈልጋል። ይህንን በቅደም ተከተል በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/7ለ ክፍል 3 ዓምድ 9 እና 10 መመዝገብ ተገቢ ይሆናል።

ማስታወሻ:-

በአጨዳ ወቅት 2 መስመር በ1 ሜትር ከሆነው የማሣ አካል ውጭ የሚገኙትን ተክሎች እንዳይካተቱ ከፍተኛ ጥንቃቄ መደረግ ይኖርበታል። በተመሳሳይ በዚህ የማሣ አካል ውስጥ የሚገኙ ተክሎች ፍሬዎች/ዛላዎች ከጥሎቱ ያፈነገጡ ሆነው ቢገኙ መካተት ስለሚኖርባቸው ተገቢውን ጥንቃቄ ማድረግ አስፈላጊ ነው።

2. በሥርጭት የተተከሉና በምድብ «ሀ» የሚካተቱ አትክልትና

ሥራሥር ተክሎችን በተመለከተ

በምድብ «ሀ» የሚካተቱ በሥርጭት ከተተከሉ የአትክልትና ሥራሥር ተክሎች የሚገኘውን ምርት ለማወቅ የሚቻለው በተመረጡ ማሣዎች ውስጥ 1ሜ x 1ሜ የሆነ የማሣ አካል ማዘጋጀትና በዚሁ አካል ውስጥ የሚገኙት ተክሎች ያፈሯቸውን የበሰሉ ፍሬዎች/ዛጎዎች በመሰብሰብ የሚጠናቀሩ መረጃዎችን በመጠቀም ነው። ስለሆነም ለዚህ ተግባር በተመረጡ ማሣዎች ውስጥ 1ሜ x 1ሜ የማሣ አካል አዘገጃጀት መመሪያ ከዚህ እንደሚከተለው ቀርቧል።

2.1 ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/6 የተመረጡ የአትክልትና የሥራሥር ፓርስልና ማሣ ቁጥር እንዲሁም የሰብል ስም ወደ ቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/7ለ ክፍል 2 እና 3 ዓምድ 2፣ 3 ና 4 ማወራረስ።

2.2 በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/7ለ ክፍል 2 እና 3 በተወራረሰ እያንዳንዱ ማሣ መሀል በመግባት ለሰሜን ምዕራብ አቅጣጫ የቀረበውን የማሣውን ማዕዘን ኮምፓስ በመጠቀም መለየት ያስፈልጋል። ይህንንም ማዕዘን «A» ብሎ መሰየምና፣ ወዲያው ወደ ማዕዘን «A» መሄድና ከማዕዘኑ ከሚነሱ ሁለት የማሣው ጎኖች ውስጥ ረጅሙንና አጭሩን መለየት ይገባል።

2.3 በተቆ 2.2 ረጅም እንደሆነ የተረጋገጠለትን የማሣ ጎን ርዝመት መለካትና ርዝመቱን በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/7ለ ክፍል 2 ዓምድ 9 መመዝገብ በመቀጠልም የራንደም ቁጥሮች ሠንጠረዥ በመጠቀም ከረጅሙ ጎን ርዝመት እኩል የሆነ ወይም ያነሰ ቁጥር መፈለግና በመጀመሪያ የተገኘውን በመውሰድ በዚሁ ቅጽ ክፍል 2 ዓምድ 10 መመዝገብ።

2.4 በተራ ቁጥር 2.3 የራንደም ቁጥር ሠንጠረዥ በመጠቀም የተገኘውን ቁጥር ያህል ርዝመት ከመነሻ ማዕዘኑ ማለትም ከ«A» በመነሳት የማሣውን ረጅም ጎን በመከተል መለካትና ችካል መትከል ይህም ወደ ማሣው ለመግባት የሚያገለግለው መነሻ ነጥብ «R» ይሆናል ማለት ነው።

2.5 በተራ ቁጥር 2.2 አጭር እንደሆነ የተረጋገጠውን የማሣ ጎን ርዝመት ከመነሻ ማዕዘን «A» በመነሳት መለካትና በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/7ለ ክፍል 2 ዓምድ 11 መመዝገብ ወዲያው የራንደም ቁጥር ሠንጠረዥ በመጠቀም የማሣውን አጭር ጎን ርዝመት እኩል ወይም ያነሰ ቁጥር መፈለግና በመጀመሪያ የተገኘውን ቁጥር በመውሰድ በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/7ለ ክፍል 2 ዓምድ 12 መመዝገብ ይህም ወደ ማሣው ውስጥ ለመግባት የሚያገለግል ርዝመት ይሆናል ማለት ነው።

2.6 መነሻ ማዕዘን «A» ላይ ቆሞ የማሣውን አጭር ጎን አቅጣጫ/ቤሪንግ/ ኮምፓስ በመጠቀም ማንበብና የተነበበውን ቤሪንግ በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/7ለ ክፍል 2 ዓምድ 13 መመዝገብ። ይህ ቤሪንግ 1ሜ x 1ሜ የሆነ የማሣ አካል ለማዘጋጀት በመነሻነት የሚያገለግለውን ነጥብ ለማግኘት ወደ ማሣው ውስጥ ለመግባት አቅጣጫ /ቤሪንግ ሆኖ የሚያገለግል ይሆናል ማለት ነው።

2.7 ከላይ በተራ ቁጥር 2.5 የተገኘውን ርዝመትና በተ.ቁ 2.6 የተነበበውን ቤሪንግ በመያዝ መረጃ ሰብሳቢው ከላይ በተ.ቁ 2.4 ወደ ማሣው ለመግባት የሚያገለግለውን የመነሻ ነጥብ «R» ለማመልከት የተተከለው ችካል በእግሮች መሀል አድርጎ በመቆም ረዳቱን በተ.ቁ 2.6 የተነበበውን ቤሪንግ በኮምፓስ በማንበብ ወደ ማሣው ውስጥ እንዲገባ ማድረግ። ረዳቱ በትክክለኛው ቤሪንግ ንባብ አቅጣጫ ላይ መቆሙን ካረጋገጠ በኋላ በተ.ቁ 2.7 የተገኘውን ርዝመት ያህል ወደ ማሣው ውስጥ በመለካት ችካል እንዲተክል ያደርጋል። ይህ ችካል የተተከለበትን ቦታ «V» ብሎ መሰየም። ይህ ችካል በማሣው ውስጥ 1ሜ x 1ሜ የሆነ አካል ለማዘጋጀት በመነሻነት የሚያገለግል ይሆናል ማለት ነው።

2.8 ከላይ በተ.ቁ 2.7 የተገለፀውን አሠራር በመጠቀም በማሣው ውስጥ ከተተከለው ችካል/ነጥብ «V» ላይ በመቆም 90° ቤሪንግ/አቅጣጫ ኮምፓስ ተጠቅሞ ማንበብና በዚህ አቅጣጫ ረዳቱ እንዲቆም ማድረግ። ወዲያው ከችካሉ ነጥብ «V» በመነሳት አንድ ሜትር በመለካት ችካል መትከል። ይህም ችካል «W» ይሆናል። ነጥብ «W» ተብሎ ከተሰየመው ችካል ላይ በመቆም 180° ኮምፓስ ተጠቅሞ ማንበብና በዚህ አቅጣጫ ከችካል «W» በመነሳት 1 ሜትር መለካትና ችካል መትከል ይህም ነጥብ «X» ይሆናል። ነጥብ «X» ላይ በመቆም 270°

በከምፓስ ማንበብና በዚህ አቅጣጫ ከችካል «X» በመነሳት 1 ሜትር መለካትና ችካል መትከል ይህንንም ችካል «Y» ብሎ መሰየም። በመጨረሻም ነጥብ «Y» ላይ ቆሞ ችካል «V» 360° አቅጣጫ ላይ እንደሚገኝና ከነጥብ «Y» እስከ «V» ያለው ርዝመት 1 ሜትር መሆኑን ማረጋገጥ። ይህ ካልሆነ 1ሜ x 1ሜ የማሣ አካል የማዘጋጀቱ ሥራ እንደገና መካሄድ ይኖርበታል። ከዚህ በተጨማሪ ከላይ በተገለፀው መመሪያ 1ሜ x 1ሜ የሆነ የማሣ አካል የማዘጋጀቱ ሥራ ትክክል ቢሆን እንኳን አጫዳ ከመካሄዱ በፊት 1ሜ x 1ሜ የሆነውን የማሣ አካል አግድሞሽ (Diagonal) ርዝመት ለክፉ 1.41 ሜትር መሆኑን ማረጋገጥ ሁልጊዜ መካሄድ ያለበት የሥራውን ትክክለኛነት ማረጋገጫ ዘዴ ነው። ይህ ካልሆነ 1ሜ x 1ሜ የሆነ የማሣ አካል የማዘጋጀቱ ሥራ እንደገና ከነጥብ «V» በመነሳት ማከናወን የግድ ይሆናል።

ማስታወሻ:-

ከላይ የተገለፀውን አሠራር በመከተል በተመረጠው ማሣ ውስጥ 1ሜ x 1ሜ የሆነ የማሣ አካል ማዘጋጀት ባይቻል ማለትም የፕሎቱ ከፊል አካል ከማሣው ውጭ ቢሆን በረጅሙ የማሣ ጎን ላይ ተመስርቶ ወደ ማሣው ለመግባት እንዲያገለግል የተመረጠውን ቁጥር የራንደም ሠንጠረዥ ተጠቅሞ መቀየርና እንደገና 1ሜ x 1ሜ የሆነ የማሣ አካል የማዘጋጀቱን ሥራ መጀመር አስፈላጊ ይሆናል።

2.9 ከላይ በተቁ 2.8 በተዘጋጀው 1ሜ x 1ሜ ከሆነውና በፕላስቲክ ገመድ በተከበበው የማሣ አካል ውስጥ የሚገኙት ተክሎች ያፈሯቸው የበሰሉ/የደረሱ ፍሬዎች/ዛላዎችን ብቻ (የተበላሹትን አይጨምርም) የአካባቢውን ልምድ በመከተል መረጃ ሰብሳቢው ከረዳቱ ጋር በመሆን ይሰበሰባል። የተሰበሰቡት ፍሬዎች/ዛላዎች ከጸዱ በኋላ ፍሬዎችን/ዛላዎችን ቆጥሮ መመዘን ቀጣይ ሥራ ይሆናል። በመጨረሻም የፍሬዎችን/ዛላዎችን ጠቅላላ ብዛትና ክብደት መጠን በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7- 94/7ለ ክፍል 3 ላይ በዓምድ 9 የፍሬዎች/ዛላዎች ብዛት በዓምድ 10 ደግሞ የፍሬዎችን/ዛላዎችን ጠቅላላ ክብደት በኪሎ ግራምና ግራም መመዝገብ ያስፈልጋል።

II. በምድብ «ለ» የሚካተቱ አትክልትና ሥራ-ሥር ተክሎችን በሚመለከት

በዚህ ምድብ በሚካተቱ የአትክልትና ሥራ-ሥር ዓይነቶች ከተያዘ ማሳ የተገኘውን ምርት ለማወቅ የሚካሄደው የመረጃ የመሰብሰብ ሥራ በምድብ «ሀ» ከሚካተቱ ጋር በአብዛኛው የሚመሳሰል ሲሆን የሚለይበት ነገር ቢኖር በምድብ «ለ» የሚካተቱት ተክሎች ያፈሯቸው ፍሬዎች/ዛላዎች በሙሉ በአንድ ጊዜ የማይበሰሉ/ለመሰብሰብ የማይደርሱ በመሆናቸው የበሰሉትንም አጠቃሎ ለመሰብሰብ ተደጋጋሚ ጉብኝት የሚሹ ናቸው። በምድብ «ለ» ለሚካተቱት ተክሎች ለሚካሄድ አጫዳ የሚከተለው መመሪያ ተዘጋጅቷል።

1. በመስመር የተተከሉና በምድብ «ለ» የሚካተቱ የአትክልትና ሥራ-ሥር ተክሎችን በተመለከተ፡-

በምድብ «ለ» የሚካተቱና በመስመር የአትክልት ዘዴን በመከተል የለሙ የአትክልትና ሥራ-ሥር ተክሎችን ምርት ለማወቅ እንዲቻል በተመረጡ ማሣዎች ውስጥ 2 መስመር በ1 ሜትር የሆነ የማሣ አካል የማዘጋጀቱ ሥራ ለምድብ «ሀ» ከቀረበው ጋር ተመሳሳይ በመሆኑ ይህንኑ መመሪያ በተለይ ከተ.ቁ 1.1-1.10 የተዘረዘሩትን በቅደም ተከተል መጠቀም ስለሚቻል ይህንኑ ተግባራዊ ማድረግ ነው። የምርት መሰብሰቡ ሥራን በተመለከተ ደግሞ የሚከተለው መመሪያ ቀርቧል።

1.11 ከላይ በተ.ቁ 1.10 በተዘጋጀው 2 መስመር 1 ሜትር በሆነው የማሣ አካል የበሰሉ ፍሬዎች/ዛላዎችን የመሰብሰብ ሥራ የሚካሄደው ከእያንዳንዱ በተከለለው የማሣ አካል ውስጥ ከሚገኙ እናት ተክሎች የበሰሉ ፍሬዎችን (ያልበሰሉትን አይጨምርም) የአካባቢውን ልምድ በመጠቀም ይሆናል። በመጀመሪያው ጉብኝት ያልበሰሉ ፍሬዎች በሚቀጥለው ጉብኝት ሊበሰሉ ስለሚችሉ በእናት ተክሎቻቸው ላይ ይተዋሉ። የመጀመሪያው የምርት መሰብሰብ ሥራ ከተከናወነ በኋላ ሁለተኛውን ጉብኝት መቼ ማካሄድ እንደሚቻል ባለይዞታውን በመጠየቅ በሚወስነው ቀን ቀጠሮ ይካሄዳል። ከሁለተኛው ጉብኝት የተረፉ ያልበሰሉ ፍሬዎች/ዛላዎች ካሉ ሌላ ቀን ቀጠሮ በመውሰድ ሦስተኛው ጉብኝት ይካሄዳል ማለት ነው። እዚህ ላይ መታወስ የሚገባው ነገር በእያንዳንዱ ጉብኝት የተሰበሰቡ የበሰሉ ፍሬዎች/ዛላዎች ጸድተው ከተቆጠሩና ከተመዘኑ በኋላ ጠቅላላ ብዛታቸውና ክብደታቸው ለየጉብኝቱ በተዘጋጁት ዓምዶች ውስጥ በተተወው ባዶ ቦታ መመዝገብ እንደሚገባ ነው።

2. በሥርዓት የተተከሉና በምድብ «ለ» የሚካተቱ አትክልትና

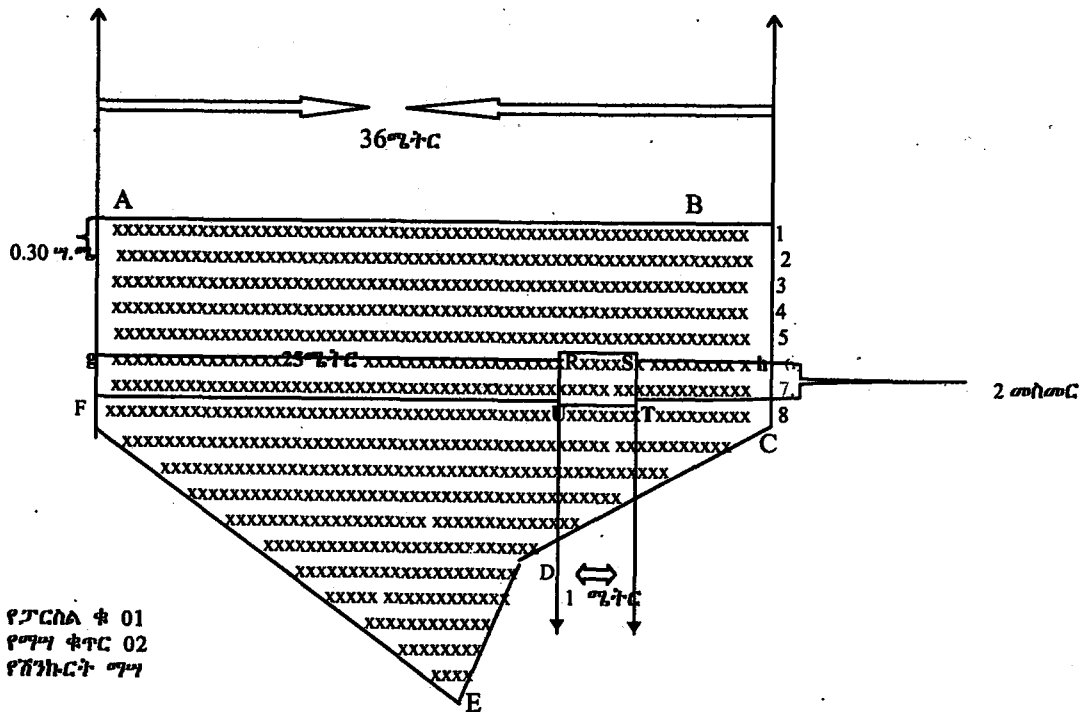
ሥራሥር ተክሎችን በተመለከተ

ከላይ በተ.ቁ 1 እንደተገለፀው በምድብ «ለ» በሚካተቱና በሥርዓት በተተከሉ አትክልትና ሥራሥር ተክሎች በተያዘ ማሳ የተገኘውን ምርት ለማወቅ የሚያስችሉ መረጃዎችን ለመሰብሰብ በተመረጡ ማሳዎች ውስጥ የሚዘጋጀው 1ሜ x 1ሜ የሆነ የማሳ አካል አዘገጃጀት መመሪያ በምድብ «ሀ» ለሚካተቱት የተዘጋጀውን በተለይ ከተ.ቁ 2.1-2.9 የተዘረዘሩትን የአሠራር መመሪያዎች መከተል ያስፈልጋል። አጫዳውን በተመለከተ የሚከተለው የአሠራር መመሪያተዘጋጅቷል።

2.10 ከላይ በተ.ቁ 2.9 በተዘጋጀው 1ሜ x 1ሜ በሆነው የማሳ አካል ውስጥ ከሚገኙ ከእያንዳንዱ እናት ተክል በመጀመር የበሰሉ ፍሬዎችን/ዛላዎችን (የተበላሹና ያልበሰሉትን አይጨምርም) የአካባቢው ልምድ በመከተል መሰብሰብና የተሰበሰቡትን አጽድቶ ቆጥሮና መዝና ጠቅላላ ብዛታቸውንና ክብደታቸውን የመጀመሪያ ጉብኝት በሚለው በዓምድ 9 ና 10 ማስፈር በመጀመሪያው ጉብኝት ባለመብሰላቸው በእናት ተክሎቻቸው ላይ እንዲቆዩ የተደረጉትን ደግሞ በቀሪዎቹ ሁለት ተከታታይ ጉብኝቶች በመሰብሰብ የተገኙ መረጃዎችን ለየጉብኝቶቹ በተሰጠው ባዶ ቦታ ማስፈር የመረጃ ሰብሳቢው ተግባር ይሆናል።

ከዚህ በላይ የቀረቡትን የአሠራር መመሪያዎች በበለጠ ለመረዳት እንዲቻል ከዚህ በታች የቀረቡትን ሁለት ምሳሌዎች በሚገባ በማንበብ የአሠራር መመሪያዎችን ይበልጥ መረዳትና በቀላሉም ተግባራዊ ማድረግ ይቻላል።

ምሳሌ 1. ለ1994 ዓ.ም የኢትዮጵያ የግብርና ናሙና ቆጠራ በተመረጠ ቆጠራ ቦታ ለቆጠራው ከተመረጠ 30 ቤተሰቦች ውስጥ ወደ አንደኛው ባለይዞታ ዘንድ በመሄድ መረጃ ሰብሳቢው ከአትክልትና ሥራሥር ተክሎች የሚገኘውን ምርት ለማወቅ በአንድ በተመረጠ በመስመር የተተከለ ሽንኩርት የያዘ ማሳ ውስጥ 2 መስመር x 1ሜ የሆነ የማሳ አካል አዘጋጅቶ አጫዳ ለማከናወን የሚያስፈልጉ ቴክኒካዊ አሠሮች በቅደም ተከተል ከዚህ እንደሚከተለው ቀርበዋል። (ለግንዛቤ እንዲረዳ የሽንኩርት ማሳው ምስል ከዚህ በታች ሰፍሯል)።

1ኛ. መረጃ ሰብሳቢው በመጀመሪያ ለአጭቅ የተመረጠውን ማሳ በመዞር ዋና ዋና የማሳው ማዕዘኖችን ይለያል በመቀጠልም ማሳው መሀል በመግባት ከምፓስ ተጠቅሞ ለሰሜን ምዕራብ አቅጣጫ የቀረበውን የማሳው ማዕዘን (Corner) ይለያል። በምሳሌው «A» ተብሎ የተገለፀው ማዕዘን ነው።

2ኛ. በመቀጠልም መረጃ ሰብሳቢው በምሳሌው «A» ተብሎ የተሰየመው የማሳው ማዕዘን (Corner) ላይ በመቆም ከዚህ ነጥብ የሚነሱትን ሁለት የማሳውን ጎኖች ይለያል በምሳሌው $\overline{AB}$ እና $\overline{AF}$ ተብለው የተሰየሙት የማሳው ጎኖች ናቸው።

3ኛ. ከሁለቱ ማለትም ከ $\overline{AB}$ እና ከ $\overline{AF}$ የማሳው ጎኖች በማሳው ላይ በመስመር የተተከሉት ሽንኩርቶች የሚነሱበትን የማሳ ጎን በመለየት ከ«A» በመነሳት ለመስመሮቹ ቁጥር ይሰጣል። በምሳሌው መሠረት ሽንኩርት የያዙ መስመሮች የሚነሱበት የማሳው ጎን $\overline{AF}$ ሲሆን ለመስመሮቹም ከ1-8 ተራ ቁጥር ተሰጥቷል።

4ኛ. የማሳውን $\overline{AF}$ ጎን ርዝመት ብቻ በመከተል ሽንኩርት የተተከለባቸውን መስመሮች መቁጠርና ጠቅላላ ብዛታቸውን በማስታወሻ መያዝ ከዚህ

ውስጥ በምሳሌው በቀረበው ማሳያ የመስመሮች ብዛት 8 ነው። እዚህ ላይ በምስሉ እንደሚታየው በሌላው የማሳያ አካል ማለትም በFE ሽንኩርት የያዙ ተጨማሪ መስመሮች አሉ ሆኖም እነዚህ መስመሮች በማሳያው AF ጎን የሚካተቱ ባለመሆናቸው መቆጠር የለባቸውም።

5ኛ. በAF የማሳያው ጎን የተቆጠሩትን መስመሮች ጠቅላላ ብዛት በመያዝ (በምሳሌው መሠረት የመስመሮቹ ብዛት 8 ነው) የራንደም ቁጥሮችና ሠንጠረዥ በመጠቀም ተቆጣጣሪው ለመረጃ ሰብሳቢው ከሰጠው ዓምድ (column) በመነሳት 8 እና ከስምነት በታች የሆኑ ቁጥሮችን መፈለግና መጀመሪያ የተገኘውን ቁጥር መውሰድ በምሳሌው መሠረት መጀመሪያ የተገኘው ቁጥር 6 ነው። ይህ ቁጥር የሚያመለክተው ለአጨዳው በመጀመሪያ የተመረጠው መስመር በ6ተኛ ተራ ቁጥር ላይ የሚገኘውን ሽንኩርት የያዘ መስመር ማለት ይሆናል። ስለሆነም መረጃ ሰብሳቢው ወዲያው ይህን መስመር መስመር-1 ብሎ ይሰይማል።

6ኛ. መስመር-1 ተብሎ ከተሰየመው ቀጥሎ የሚገኘው መስመር ማለትም ተራ ቁጥር 7ን የያዘው መስመር ያለአንዳች ቅድመ ሁኔታ 2ኛው አጨዳ የሚካሄደበት መስመር ሆኖ በመረጃ ሰብሳቢው ይመረጣል። ይህም መስመር-2 ተብሎ ይሰየማል።

ማስታወሻ:- የራንደም ቁጥሮች ሠንጠረዥ በመጠቀም በምሳሌው ከቀረቡት 8 መስመሮች አጨዳ የሚካሄደበት የመጀመሪያ መስመር 8ኛው ተራ ቁጥር ሆኖ ቢመረጥ በሁለተኛ ደረጃ ተመራጭ መስመር በምሳሌው እንደሚታየው ከ8ኛው መስመር ቀጥሎ ሌላ መስመር የለም እንዲህ ዓይነቱ ሁኔታ ሲያጋጥም መደረግ ያለበት ወደ ጓሳ ሂደት በተቆጥሮ 7 ላይ የሚገኘውን መስመር በሁለተኛ ደረጃ እንደተመረጠ በመውሰድ መስመር-2 ብሎ መሰየምና ቀጣይ ሥራዎችን ማከናወን ተገቢ አሠራር ይሆናል።

7ኛ. መስመር 1 ተብሎ የተሰየመውንና በማሳያው AF ጎን የሚገኘውን የመስመር-1 መነሻ ጫፍ ላይ ችካል መትከልና (በምሳሌው «g») ከችካሉ በመነሳት የመስመሩን ርዝመት መለካት በምሳሌው እንደተገለጸው የመስመር-1 ርዝመት ማለትም gh 36 ሜትር ነው።

8ኛ. የ፪ Cዝመትን ማለትም 36 ሜትርን በመያዝ የራንደም ቁጥሮች ሠንጠረዥ በመጠቀም ከ36 እኩል ወይም በታች የሆኑ ቁጥሮች መፈለግና በመጀመሪያ የተገኘውን ቁጥር መውሰድ በምሳሌው በመጀመሪያ የተገኘው ቁጥር 25 ነው። በመቀጠልም ከነጥብ «g» በመነሳት 25 ሜትር መለካትና ችካል መትከል ይህም «R» ተብሎ በምሳሌው የተሰየመው ማለት ነው።

9ኛ. በምስሉ በተ.ቁ 7 ላይ ከሚገኘውና መስመር-2 ተብሎ ከተሰየመው መስመር ጫፍ በመነሳት መስመሩን ተከትሎ 25 ሜትር መለካትና ችካል መትከል ይህንም «U» ብሎ መሰየም።

10ኛ. «R» በመስመር-1፣ በመስመር-2 ላይ ደግሞ «U» ተብለው ከተሰየሙት ነጥቦች በመነሳት 1 ሜትር በቅደም ተከተል የመስመሮቹን Cዝመት በመከተል መለካትና ነጥብ «S» እና ነጥብ «T» ብሎ እንደቅደም ተከተላቸው መሰየም። በመጨረሻም 2 መስመር በ1 ሜትር በሆነው የማሣ አካል የተተከሉ አራት ችካሎችን በምሳሌው ነጥብ «R»፣ «U»፣ «S» እና «T» ደማቅ ቀለም ባለው የፕላስቲክ ገመድ ዙሪያቸውን በመክበብ ማዘጋጀት።

ማስታወሻ፡-

በመስመር 1 ና 2 ከተሰየሙት «R» ና «U» ነጥቦች በመነሳት 1 ሜትር መለካት ከማሣው የሚያወጣ ሆኖ ቢገኝ ከነዚህ ነጥቦች በመነሳት ወደ ኋላ 1 ሜትር በቅደም ተከተል በመለካት 2 መስመር በ1 ሜትር የሆነ የማሣ አካል ማዘጋጀት ይቻላል። ሆኖም ከላይ የተገለፀውን አማራጭ በመጠቀም ተፈላጊውን የማሣ አካል ማዘጋጀት ካልተቻለ ቀደም ሲል የራንደም ቁጥር ሠንጠረዥ በመጠቀም የተገኘውን ቁጥር በምሳሌው መሠረት ቁጥር 25ን እንደገና የራንደም ቁጥር ሠንጠረዥ በመጠቀም መቀየር ተገቢ ይሆናል።

11ኛ. በመጨረሻም በምሳሌው የቀረበው የሽንኩርት ተክል ምርታቸውን በአንድ ጊዜ ከተተከሉበት ማሣ መሰብሰብ ከሚያስችሉ የአትክልትና ሥራሥር ተክሎች አንዱ በመሆኑ በምድብ «ሀ» ይካተታል። ስለሆነም ይህንኑ ለመግለጽ በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/7ለ ክፍል 3 በዓምድ 2 እና 3 በተገለጸው የፓርሰልና ማሣ ቁጥሮች ትይዩ በዓምድ 8 ኮድ «1» ከተሞላ በኋላ በማሣው ውስጥ 2 መስመር በ1 ሜትር ሆኖ በተዘጋጀው የማሣ

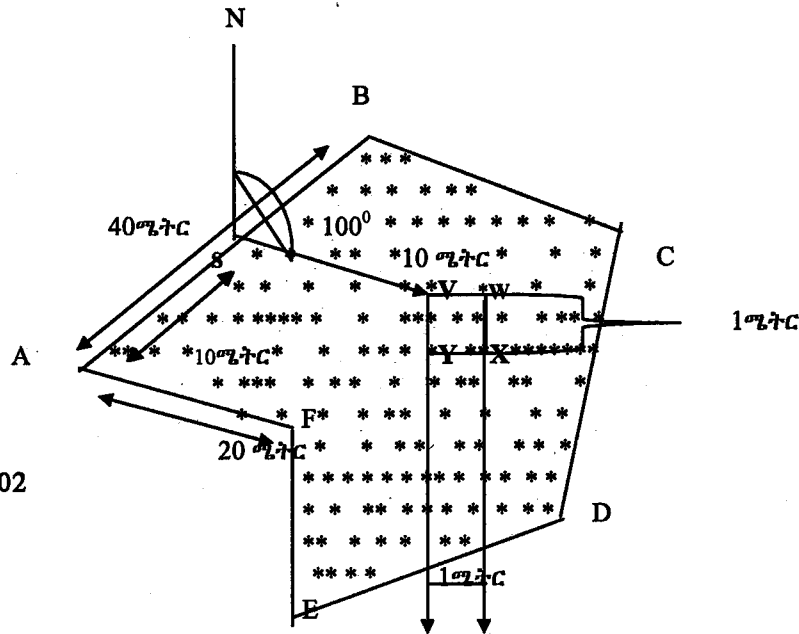

አካል ውስጥ የሚገኙትን ሽንኩርቶች በሙሉ ነቅሎ አጽድቶና ቆጥሮ በመመዘን በዚህ ቅጽ ክፍል 3 ዓምድ 9 እና 10 የሽንኩርት ፍራዎችን ብዛትና ጠቅላላ ክብደታቸውን በቅደም ተከተል በማስፈር መረጃ ሰብሳቢው በዚህ ማሣ የሚያካሂደውን መረጃ የመሰብሰብ ሥራ ያጠናቅቃል ማለት ነው።

ማስታወሻ፡- በምድብ «ለ» ለሚካተቱና በመስመር ለተተከሉ የአትክልትና ሥራሥር ተክል ዓይነቶች በተያዙና በተመረጡ ማሣዎች ላይ 2 መስመር በ1 ሜትር የሆነ የማሣ አካል የማዘጋጀቱ ሥራ ከላይ ለምድብ «ሀ» ከተገለጸው ጋር አንድ ዓይነት ሲሆን ልዩነት ያለው በምርት አሰባሰቡ ላይ ብቻ ነው። ይህም ማለት በምድብ «ለ» ለሚካተቱ 2 መስመር በ1 ሜትር በሆነ የማሣ አካል ላይ የሚሰበሰበው ምርት ከአንድ በላይ በሆኑ ጉብኝቶች የሚጠናቀቅ ሲሆን በምድብ «ሀ» ለሚካተቱ ግን በአንድ ጊዜ መከናወን መቻሉ ላይ ብቻ ነው።

ምሳሌ 2. በ1994 ዓ.ም በሚካሄደው የኢትዮጵያ የግብርና ናሙና ቆጠራ በተመረጠ አንድ ቆጠራ ቦታ ለቆጠራው ከተመረጡ 30 ቤተሰቦች አንዱ ባለይዞታ ከሚያለማቸው የአትክልትና ሥራሥር ተክል ዓይነቶች በተመረጠ አንድ በሥርጭት የአተካከል ዘዴ የተተከለ ቲማቲም ተክል በያዘ ማሣ ውስጥ አጫዳ የሚካሄድበትን 1ሜ x 1ሜ የሆነ የማሣ አካል ለማዘጋጀት በቆጠራ ቦታው የተመደበ መረጃ ሰብሳቢ በቅደም ተከተል ማከናወን የሚገባው ዝርዝር ቴክኒካዊ አሠራር ከዚህ እንደሚከተለው ቀርቧል። (ለግንዛቤ እንዲረዳ የማሣው ምስል ከዚህ በታች ሰፍሯል።)

1ኛ. መረጃ ሰብሳቢው በመጀመሪያ በተመረጠውና በሥርጭት የአተካከል ዘዴ የተተከለውን የቲማቲም ተክል የያዘውን ማሣ ዙሪያውን በመዞር ዋና ዋና የማሣው ማዕዘኖችን ይለያል። በመቀጠልም ወደ ማሣው እንብርት በመግባት ኮምፓስ ተጠቅሞ ወደ ሰሜናዊ ምዕራብ የሚቀርበውን የማሣውን ማዕዘን ይመርጣል። ይህም በምሳሌው ማዕዘን «A» ተብሎ የተሰየመውን ማለት ነው።

የፓርስል ቁጥር 02
የማሳቂያ ቁ. 01
የቲማቲክ ማሳቂያ

2ኛ. መረጃ ሰብሳቢው ማዕዘን «A» ላይ በመቆም ከዚህ ማዕዘን የሚነሱ ሁለት የማሳቂያ ጎኖችን ይለያል። ይህም በምሳሌው $\overline{AB}$ እና $\overline{AF}$ ተብለው የተሰየሙት የማሳቂያ ጎኖች ይሆናሉ። ቀጥሎ ከሁለቱ ጎኖች ረጅሙ $\overline{AB}$ መሆኑንና አጭሩ ደግሞ $\overline{AF}$ መሆኑን በማየት ወይም በመለካት ያረጋግጣል።

3ኛ. ከ «A» ማዕዘን በመነሳት ረጅሙን የማሳቂያ ጎን ማለትም የ $\overline{AB}$ ን ርዝመት በሜትር ይለካል በምሳሌው እንደሚታየው የ $\overline{AB}$ ርዝመት 40 ሜትር ነው። ይህንን ርዝመት በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7- 94/71 ክፍል 2 ንዑስ 9 ከመዘገበ በኋላ የራንደም ቁጥሮች ሠንጠረዥ በመጠቀም የ $\overline{AB}$ ርዝመትን ማለትም ከ40 ሜትር እኩል የሆነ ወይም ያነሰ ቁጥርን በመፈለግ በመጀመሪያ የተገኘውን ቁጥር በዚህ ቅጽ ክፍል 2 ንዑስ 10 ይመዘግባል። በምሳሌው እንደተገለጸው ከራንደም ቁጥሮች ሠንጠረዥ የተገኘው ቁጥር 10 ነው።

4ኛ. ከራንደም ቁጥር ሠንጠረዥ የተገኘውን 10 ቁጥር እንደ 10 ሜትር በመውሰድ ከ«A» በመነሳት ረጅሙን የማሳቂያ ጎን በመከተል 10 ሜትር በመለካት ችካል ይተከላል። ይህም ነጥብ በምሳሌው ላይ እንደሚታየው «S» ተብሎ ይሰየማል።

5ኛ. በመጠቀም አጭሩን የማሳሳት ማለትም የAFን ርዝመት ከ«A» በመነሳት ይለካል በምሳሌው እንደሚታየው የAF ርዝመት 20 ሜትር ነው ወዲያው ይህንኑ ርዝመት በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7- 94/7ለ ክፍል 2 ግምድ 11 ከመዘገበ በኋላ የራንደም ቁጥር ሠንጠረዥ በመጠቀም ከAF ርዝመት ማለትም ከ20 ሜትር እኩል የሆነ ወይም ያነሰ ቁጥር ይፈልጋል። በመጀመሪያ የተገኘው ቁጥር በምሳሌው መሠረት 10 ቁጥር በመጀመሪያ የተገኘ በመሆኑ በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7- 94/7ለ ክፍል 2 ግምድ 12 እንደ 10 ሜትር በመውሰድ ይመዘግባል። ይህም ቁጥር «S» ተብሎ ከተሰየመው ነጥብ በመነሳት ወደ ማሳሳት ውስጥ ለመግባት ያገለግላል ማለት ነው።

6ኛ. መረጃ ሰብሳቢው ማዕዘን «A» ላይ ቆሞ ኮምፓስ በመጠቀም አጭሩ የማሳሳት ማለትም የAFን አቅጣጫ/ቤሪንግ ያነባል በምሳሌው እንደሚታየው ከ«A» ማዕዘን የአጭሩ ማሳሳት ቤሪንግ የAF 100^0 ነው። ይህንኑ ቤሪንግ በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7- 94/7ለ ክፍል 2 ግምድ 13 ይመዘግባል። ይህ ቤሪንግ «S» ነጥብ ተብሎ ከተሰየመው መነሻ ነጥብ ወደ ማሳሳት ውስጥ መነበብ የሚገባውን ቤሪንግ/አቅጣጫ የሚገልጽ በመሆኑ የሚያገለግል ይሆናል።

7ኛ. በረጅሙ የማሳሳት ማለትም AB ላይ «S» ተብሎ የተሰየመው ነጥብ ላይ በመቆም መረጃ ሰብሳቢው ወደ ማሳሳት ውስጥ ኮምፓስ በመጠቀም 100^0 ቤሪንግ በማንበብ ረዳቱን ባነበበው ቤሪንግ (አቅጣጫ) እንዲቆም ያደርጋል። በመቀጠልም ከ«S» ነጥብ በመነሳት ቀደም ሲል ባነበበው ቤሪንግ አቅጣጫ 10 ሜትር በመለካት ችካል ይተክላል። ይህንንም ነጥብ «V» ብሎ ይሰየማል። ይህ «V» ተብሎ የተሰየመው ነጥብ በማሳሳት ውስጥ 1° x 1° የሆነ የማሳሳት አካል ለማዘጋጀት በመነሻነት የሚያገለግል ማዕዘን ይሆናል ማለት ነው።

8ኛ. መረጃ ሰብሳቢውና ረዳቱ በማሳሳት ውስጥ ባዘጋጁት የመነሻ ማዕዘን ማለትም ነጥብ «V» ላይ መረጃ ሰብሳቢው ይቆምና ኮምፓስ በመጠቀም 90^0 ያነባል በዚሁ አቅጣጫ ረዳቱ እንዲቆም በማድረግ 1 ሜትር በመለካት ችካል ይተክላል። ይህም ነጥብ «W» ይሆናል። ነጥብ «W» ላይ በመቆም ኮምፓስ ተጠቅሞ 180^0 ያነባል ወዲያው ከነጥብ «W» በመነሳት በተነበበው ቤሪንግ አቅጣጫ 1 ሜትር በመለካት ችካል

ይተከላል። ይህም ነጥብ «X» ይሆናል። ከነጥብ «X» ላይ በመቆም ከምጋስ ተጠቅሞ 270° ያነባል ከዚህ ነጥብ በመነሳት በተነበበው ቤሪንግ አቅጣጫ 1 ሜትር በመለካት ችካል ይተከላል። ይህም ነጥብ «Y» ይሆናል። ነጥብ «Y» ላይ በመቆም የነጥብ «V» ቤሪንግ 360° መሆኑንና በነጥብ «Y» ና «V» ያለው ርቀት 1 ሜትር መሆኑን ያረጋግጣል። ይህን በማከናወን $1\text{ሜ} \times 1\text{ሜ}$ የሆነ የማሳ አካል የማዘጋጀቱ ሥራ ተጠናቀቀ ማለት አይደለም። $1\text{ሜ} \times 1\text{ሜ}$ የሆነ ስኬድ የማሳ አካል የማዘጋጀቱ ሥራ የሚጠናቀቀው የዚህ አካል አግድሞሽ (Diagonal) ርዝመት 1.41 ሜትር መሆኑ ሲረጋገጥ ብቻ ነው። ይህ ካልሆነ $1\text{ሜ} \times 1\text{ሜ}$ የሆነ የማሳ አካል ማዘጋጀቱ እንደገና መካሄድ ይኖርበታል።

9ኛ. በመጨረሻም በምሳሌው የቀረበው የቲማቲም ተክል ምርታቸውን ከእናት ተክልም ሆነ ከተተክሉበት ማሳ የተለያየ ጊዜና የተለያየ የምርት አሰባሰብ ዘዴ በመጠቀም መሰብሰብ ከሚያስችሉ የአትክልትና ሥራ-ሥር ተክሎች አንዱ በመሆኑ በምድብ «ለ» ይካተታል። ይህንኑ ለመግለጽ በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/7ለ በክፍል 3 ዓምድ 2ና3 በሰፈሩት ፓርሰልና ማሳ ቁጥሮች ትይዩ በዓምድ 5 ከኮድ «2» ከተሞላ በኋላ $1\text{ሜ} \times 1\text{ሜ}$ ሆኖ በተዘጋጀው ፕሎት ውስጥ ከሚገኙ እያንዳንዱ እናት ተክል የበሰሉ ፍሬዎችን/ዛላዎች በመሰብሰብ (የተበላሹና ያልበሰሉትን አይጨምርም) የመጀመሪያውን ጉብኝት መረጃ ይሞላል። ሁለተኛውን ጉብኝት መቼ ማካሄድ እንደሚገባ ባለይዞታውን በመጠየቅ ቀጠሮ መያዝና በቀነ ቀጠሮው የሁለተኛውን ጉብኝት መረጃ መሰብሰብ ይገባል። የተረፉ ያልበሰሉ ፍሬዎች ካለ ሦስተኛውን ጉብኝት መቼ ማካሄድ እንደሚገባ ቀነ ቀጠሮ በመያዝ በቀነ ቀጠሮው ሦስተኛውን ጉብኝት በማድረግ አስፈላጊውን መረጃ መሙላት፣ የመረጃ ሰብሳቢውና የረዳቱ ተግባር ይሆናል። እዚህ ላይ መታወስ የሚገባው ነገር በእያንዳንዱ ጉብኝት የተሰበሰቡ ፍሬዎችን አጽድቶ፣ ቆጥሮና መዝኖ መረጃዎችን በተገቢው ዓምድ ማስፈርና ምርቱን ለባለይዞታው መመለስ እንደሚገባ ነው።

የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/7ለ - የሰብል አጫዳ ውጤት ዝርዝር

ለአትክልትና ሥራሥር ሰብሎች አሞላ

ይህ ቅጽ በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/6 ለአትክልትና ሥራሥር ሰብል አጫዳ የተመረጡት ማሳዎች ብቻ የሚተላለፉበትና የእነዚህ ሰብሎች አጫዳ ውጤት የሚመዘገብበት ቅጽ ነው።

ክፍል 1. የአካባቢ መለያ

ግምድ 1 - ክልል

ቆጠራው የሚካሄድበት ክልል ስም በዚህ ግምድ ይሞላል።

ግምድ 2 - ዞን

ቆጠራው የሚካሄድበት ዞን ስም በዚህ ግምድ ይሞላል።

ግምድ 3 - ወረዳ

ቆጠራው የሚካሄድበት ወረዳ ስም በዚህ ግምድ ይሞላል።

ግምድ 4 - ገበሬ ማህበር

ቆጠራው የሚካሄድበት ገበሬ ማህበር ስም በዚህ ግምድ ይሞላል።

ግምድ 5 - ቆጠራ ቦታ

ቆጠራው የሚካሄድበት ቆጠራ ቦታ ቁጥር በዚህ ግምድ ይሞላል።

ግምድ 6 - የቤተሰብ መለያ ቁጥር

የተመረጠው ቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/6 ክፍል 1 ግምድ 6 በመውሰድ በዚህ ግምድ ይሞላል።

ግምድ 7 - የባለይዞታው መለያ ቁጥር

የባለይዞታው መለያ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/6 ክፍል 1 ግምድ 7 በመውሰድ ይሞላል።

ግምድ 8 - የባለይዞታው ስም

የባለይዞታው ስም ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/6 ክፍል 1 ግምድ 8 በመውሰድ ይሞላል።

ግምድ 9 - ዕድሜ

የባለይዞታው ዕድሜ ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/6 ክፍል 1 ግምድ 9 በመውሰድ ይሞላል።

ግምድ 10 - የታ (ወንድ = 1 ሴት = 2)

የባለይዞታው የታ ወንድ ከሆነ ኮድ «1» ሴት ከሆነች ደግሞ ኮድ «2» ይሞላል።

ዓምድ 11 - የግብርናው ዓይነት (ሰብል = 1 ከብት = 2 ሁለቱም = 3)

ባለይዞታው የተሰማራበት የግብርና ዓይነት ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7- 94/6 ክፍል 1 ዓምድ 11 በመውሰድ ይሞላል።

ክፍል 2. ለሰብል አጫዳ የማሣ አካል (plot) አዘገጃጀት

ዓምድ 1 - ተራ ቁጥር

ተራ ቁጥር ተሞልቷል።

ዓምድ 2 - የፓርስል ቁጥር

ለሰብል አጫዳ የተመረጠው ማሣ የሚገኝበት የፓርስል ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ -7- 94/6 ክፍል 2 ዓምድ 1 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 3 - የማሣ ቁጥር

ለሰብል አጫዳ የተመረጠው ማሣ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ-7- 94/6 ክፍል 2 ዓምድ 2 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 4 - የአትክልት/የሥራ ሥር ሥም

ለሰብል አጫዳ በተመረጠው ማሣ ላይ የሚገኘው አትክልት ወይም ሥራሥር ስም ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ-7- 94/6 ክፍል 2 ዓምድ 4 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 5 - የአትክልት ዘዴ (በመስመር= 1 በስርጭት =2)

ለሰብል አጫዳ በተመረጠው ማሣ ላይ የሚገኘው አትክልት ወይም ሥራሥር አትክልት በመስመር ከሆነ ኮድ «1» በሥርጭት ከሆነ ደግሞ ኮድ «2» በዚህ ዓምድ በተዘጋጀው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ዓምድ 6 - 8 - በመስመር የአትክልት ዘዴ ለተዘሩ

ዓምድ 6 - 7 - የተመረጠው ራንደም መስመር

ዓምድ 6 - ተራ ቁጥር

በዓምድ 5 ኮድ «1» ከተሞላ በዚህ ዓምድ ማሣው ላይ ከሚገኙ በተክል ከተያዙ መስመሮች ውስጥ በራንደም የተመረጠው መስመር ተራ ቁጥር በዓምዱ በተዘጋጀው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ዓምድ 7 - ርዝመት በሜትር

በዓምድ 6 ተራ ቁጥሩ የተሞላለት በራንደም የተመረጠው መስመር ርዝመቱን በመለካት ውጤቱ በዚህ ዓምድ በተዘጋጀው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ዓምድ 8 - በተመረጠው መስመር የመነሻ ነጥብ ራንደም ርዝመት በሜትር

በዚህ ዓምድ በዓምድ 6 በተመዘገበው መስመር ላይ 2 መስመር በ1 ሜትር የሆነ የማሣ አካል ለማዘጋጀት በመነሻነት እንዲያገለግል በራንደም የተመረጠው ርዝመት መጠን በተዘጋጀው ባዶ ቦታ ይመዘገባል።

ዓምድ 9 - 11 - በሥርጭት የአተካከል ዘዴ ለተዘሩ

ዓምድ 9 - የማሳው ረዥም ጎን ርዝመት በሜትር

በሰሜን ምዕራብ አቅጣጫ ከሚገኘው የማሳው ማዕዘን ከሚነሱት ሁለት የማሳው ጎኖች ረዥሙን በመምረጥ ርዝመቱን በመለካት በዚህ ዓምድ ይመዘገባል።

ዓምድ 10 - በማሳው ረዥም ጎን የመነሻ ነጥብ ርዝመት በሜትር

በዓምድ 9 የተመዘገበውን የረዥሙን የማሳው ጎን ርዝመት በመውሰድ የራንዳም ቁጥሮች ሠንጠረዥ በመጠቀም ከማሳው ረዥሙ ጎን ርዝመት እኩል የሆነ ወይም ያነሰ ቁጥር በመፈለግ መጀመሪያ የተገኘው ቁጥር በዚህ ዓምድ ይመዘገባል።

ዓምድ 11 - የማሳው አጭር ጎን ርዝመት በሜትር

በሰሜን ምዕራብ አቅጣጫ ከሚገኘው የማሳው ማዕዘን ከሚነሱት ሁለት የማሳው ጎኖች አጭሩን በመምረጥ ርዝመቱን በመለካት ውጤቱ በዚህ ዓምድ ይመዘገባል።

ዓምድ 12 ና 13 - ከመነሻ ነጥብ ወደ ማሳው ውስጥ ለመግባት የሚያገለግል

ዓምድ 12 - በማሳው አጭር ጎን ራንዳም ርዝመት በሜትር

በዓምድ 11 የተመዘገበውን የአጭሩን የማሳው ጎን ርዝመት በመውሰድ የራንዳም ቁጥሮች ሠንጠረዥ ተጠቅሞ ከማሳው አጭር ጎን ርዝመት እኩል የሆነ ወይም ያነሰ ቁጥር በመፈለግ መጀመሪያ የተገኘው ቁጥር በዚህ ዓምድ ይመዘገባል።

ዓምድ 13 - የማሳው አጭር ጎን ቤሪንግ ንባብ

በሰሜን ምዕራብ አቅጣጫ ላይ በሚገኘው መነሻ ማዕዘን ላይ በመቆም ኮምፓስ ተጠቅሞ የማሳው አጭር ጎን ቤሪንግ በማንበብ የተነበበው ቤሪንግ በዚህ ዓምድ በተዘጋጀው ባዶ ቦታ ይመዘገባል።

ክፍል 3. የአጠቃላይ ውጤት ዝርዝር (ለአተካከል ሥራ ሥር ሰብሎች)

ዓምድ 1 - ተራ ቁጥር

ተራ ቁጥር ተሞልቷል።

ዓምድ 2 - የፓርስል ቁጥር

ለሰብል አጠቃላይ የተመረጠው ማሳው የሚገኝበት የፓርስል ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ-ገ- 94/6 ክፍል 2 ዓምድ 1 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 3 - የማሳው ቁጥር

ለሰብል አጠቃላይ የተመረጠው ማሳው ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ-ገ- 94/6 ክፍል 2 ዓምድ 2 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 4 - የአትክልት/የሥራ ሥር ሥም

ለሰብል አጩ በተመረጠው ማሣ ላይ የሚገኘው አትክልት ወይም ሥራ-ሥር ስም ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ-7- 94/6 ክፍል 2 ዓምድ 4 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 5 - የአትክልት ዘዴ (በመስመር = 1 በሥርጭት = 2)

ለሰብል አጩ በተመረጠው ማሣ ላይ የሚገኘው አትክልት ወይም ሥራ-ሥር አትክልት በመስመር ከሆነ ኮድ «1» በስርጭት ከሆነ ደግሞ ኮድ «2» በዚህ ዓምድ በተዘጋጀው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ዓምድ 6 - 7 በመስመር ለተዘሩ በአምስት ወይም ከአምስት በታች በሆኑ መስመሮች መሀል ያለው ርዝመት

ዓምድ 6 - የተለኩ መስመሮች ብዛት

ለሰብል አጩ በተመረጠው ማሣ ላይ አትክልት /ሥራ-ሥር የያዙ መስመሮች ብዛት 5ና ከ5 በላይ ከሆኑ በ5ቱ መስመሮች መሀል ያለው ርቀት ብቻ ይለካል። በዚህ ዓምድ የተለኩ መስመሮች አምስት ከሆኑ አምስት ተብሎ ሲመዘገብ በማሣው ላይ የሚገኙ መስመሮች ከአምስት በታች ከሆኑ የእነዚህ የተለኩ መስመሮች ብዛት ተቆጥሮ በዚህ ዓምድ በተዘጋጀው ባዶ ቦታ ይመዘገባል።

ዓምድ 7 - ጠቅላላ ርዝመት በሜትር

በዓምድ 6 ብዛታቸው በተመዘገበው መስመሮች በመጀመሪያውና በመጨረሻው መስመሮች ያለውን ርቀት በሜትር በመለካት ውጤቱ በዚህ ዓምድ በተዘጋጀው ባዶ ቦታ ይመዘገባል።

ዓምድ 8 - የተክሉ ምድብ ምድብ «ሀ» = 1፣ ምድብ «ለ» = 2

በዓምድ 4 የተመዘገበው ሰብል የሚካተተው በምድብ "ሀ" ከሆነ ኮድ «1» በምድብ "ለ" ከሆነ ኮድ «2» በዚህ ዓምድ ሥር በተዘጋጀው ባዶ ቦታ ይመዘገባል።

ዓምድ 9 - 14 - 1 ሜ በ 1 ሜ ወይም 1ሜ በ2 መስመር የማሣ አካል

የተነቀለው/የተሰበሰበው ምርት /ፍሬ ብዛትና ክብደት

ዓምድ 9-14 - የመጀመሪያ ጉብኝት

ዓምድ 9 - ብዛት

ለሰብል አጩ ከተዘጋጀው 1ሜ x 1ሜ ወይም 1ሜትር x 2 መስመር በሆነው የማሣ አካል በመጀመሪያው ጉብኝት የተነቀሉት /የተሰበሰቡ ፍሬዎችን አጽድቶ በመጠቀጠር ብዛታቸው በዚህ ዓምድ በተዘጋጀው ባዶ ቦታ ይመዘገባል።

ዓምድ 10 - ጠቅላላ ክብደት (በኪሎ ግራምና በግራም)

በዓምድ 9 ብዛታቸው የተሞላውን ፍሬዎች /ዛላዎችን በመመዘን ጠቅላላ ክብደታቸው በኪሎ ግራምና ግራም በዚህ ዓምድ በተዘጋጀው ባዶ ቦታ ይመዘገባል።

ዓምድ 11 - 14 ሁለተኛና ሦስተኛ ጉብኝት

ለመጀመሪያው ጉብኝት እንደተደረገው በሁለተኛ ጉብኝት ወቅትም የተሰበሰቡ ፍሬዎችን /ዛላዎችን አጽድቶ በመቁጠር ብዛታቸው በዓምድ 11 ሲመዘገብ ጠቅላላ ክብደታቸው ደግሞ በዓምድ 12 ይመዘገባል። በተመሳሳይ መንገድ በሦስተኛው ጉብኝት የተሰበሰቡ ፍሬዎች/ዛላዎች ካሉ አጽድቶ በመቁጠር ብዛታቸው በዓምድ 13 ክብደታቸው ደግሞ በዓምድ 14 ይመዘገባል።

ዓምድ 15 ና16 - ጠቅላላ ድምር (የተቆጠሩ ፍሬዎች/ዛላዎች)

ዓምድ 15- ብዛት

በዓምድ 9፣ 11ና13 ብዛታቸው የተመዘገበውን በሦስት ጉብኝት የተሰበሰቡ ፍሬዎችን /ዛላዎችን በመደመር ውጤቱ በዚህ ዓምድ በተዘጋጀው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ዓምድ 16 - ጠቅላላ ክብደት (በኪሎ ግራምና ግራም)

በዓምድ 10፣ 12ና 14 ክብደታቸው የተመዘገበውን በሦስት ጉብኝት የተሰበሰቡ ፍሬዎች /ዛላዎች በመደመር ውጤቱ በዚህ ዓምድ በተዘጋጀው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ለሰብል አጫዳ የቋሚ ሰብል ዛፎች አመራረጥ መመሪያ

የቋሚ ሰብሎችን ምርት መጠን ለማወቅ አንድ ዛፍ ሊሰጥ የሚችለውን ምርት መጠን ማወቅ ከአንድ ሄክታር ሊገኝ የሚችለውን ተመሳሳይ ምርት መጠን ከማወቅ የበለጠ አስፈላጊ ነው። ምክንያቱም በኢትዮጵያ እንደ ቡና፣ እንሰት፣ ብርቱካን፣ ማንጎና የመሳሰሉት ዛፎች ዘመናዊ የአተካከል ዘዴን በአብዛኛው ስለማይከተሉና በየዛፎች መካከል ያለው ርቀት የተለያየ ስለሚሆን ነው።

በየዛፎች መካከል ያለው ርቀት በማሳ ስፋት ላይ ተመስርቶ የሚሰላውን የምርት መጠን አስተማማኝ ስለማያደርገው ይህን ችግር ለማቃለል ከቡና፣ ጫት፣ አናናስና ሸንኮራ አገዳ በስተቀር የሌሎችን ቋሚ ሰብሎች ዛፎችን (ብርቱካን፣ ሙዝ፣ ሎሚ፣ ፓፓያ፣ ማንጎ፣ ዘይቱ፣ አሸካዶና ጌሾ) መቁጠር ያስፈልጋል።

1. የብርቱካን፣ ሙዝ፣ ሎሚ፣ ፓፓያ፣ ማንጎ፣ ዘይቱ፣ አሸካዶና ጌሾ
ለቀማ/ቆረጣ መመሪያ

የእነዚህ ቋሚ ሰብሎች ጠቅላላ እግር ብዛትና ፍሬ/ምርት ለመስጠት የደረሱት ዛፎች እግር ብዛት ደግሞ ለብቻ በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ-ገ- 94/3ለና 94/3ሐ ከተሞላ በኋላ መረጃ ሰብሳቢው ለሰብል አጫዳ ወደ ባለይዞታው እንደገና በመሄድ ፍሬ/ምርት ለመስጠት የደረሱትን ዛፎች ብቻ በጥንቃቄ ለይቶ ለፍሬ/ምርት ለቀማ ያዘጋጃል።

ቀጥሎም ምርት ለመስጠት በደረሱ ዛፎች ላይ ቁጥር በወረቀት /ፋይል ላይ በጉልህ ተጽፎ ይለጠፍባቸዋል። ቁጥር ከተለጠፋባቸው ዛፎች መካከል አንዱ ለምርት ለቀማ በናሙና አመራረጥ ደንብ መሠረት የራንደም ሠንጠረዥ በመጠቀም ይመረጣል። ይህ አመራረጥ ለየሰብል ዓይነቱ ይሆናል።

ከተመረጠው ዛፍ ላይ ያልተበላሸና የበሰለው ፍሬ በሙሉ የባለይዞታውን ልምድ በመከተል ተለቅሞና ተቆጥሮ ይመዘናል። ውጤቱም በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ-ገ-94/7ሐ ይመዘገባል። ምርቱም ለባለይዞታው ይመለሳል። ለቀማው/ቆረጣው ሲከናወን የሚሰበሰበው ፍሬ ያልተበላሸ ወፍ ያልበላውና በሽታ ያላጠቃው ሊበላ የሚችል መሆኑን መገንዘብ ያስፈልጋል። ከተመረጠው ዛፍ ላይ ሳይለቀም መሬት ላይ የወደቀ የበሰለና ያልተበላሸ ፍሬ-ፍሬም አብሮ ተቆጥሮ ይመዘናል። በአንድ የፍሬ-ፍሬ ዛፍ ላይ ያሉ ፍሬዎች በሙሉ በአንድ ጊዜ ሳይበሰሉና ሳይለቀሙ ይችላሉ። ስለዚህ ሁሉም

በስለው እስኪለቀሙ ድረስ ተደጋጋሚ ጉብኝት ማድረግና በእያንዳንዱ ጉብኝት የተለቀመውን ፍራፍሬ ብዛትና ክብደት ለየብቻ መመዝገብ ያስፈልጋል።

ምርት ለመስጠት የደረሰ የቋሚ ሰብል ዛፍ አንድ ብቻ ቢሆንና ሌሎች ምርት ለመስጠት ያልደረሱ ቢሆኑ ይኸው ዛፍ ለምርት ለቀማ ይወሰዳል። በዓመት ሁለት ጊዜና ከዚያም በላይ ምርት የሚሰጡ የቋሚ ሰብል ዛፎች ከተገኙ የዚያኑ ያህል ተመላልሶ መጀመሪያ ለለቀማ በተመረጠው ዛፍ ላይ ፍሬዎችን ከላይ በተሰጠው መመሪያ መሰረት መልቀምና መረጃውን መመላት ያስፈልጋል።

2. የቡና፣ ጫት፣ አናናስና ሽንኩራ አገዳ ለቀማ/ቆረጣ መመሪያ

ሀ. ቡናና ጫት

በቡና ወይም በጫት ወይም በድብልቃቸው የተያዘ ማሳ ቀደም ብሎ በተሰጠው የማሳ አለካክ መመሪያ መሠረት ልኪ ከተካሄደለትና አስፈላጊው መረጃ በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ-ገ- 94/5 ከተሞላለት በኋላ ለቡና ለቀማ ወይም ጫት ቆረጣ የሚዘጋጀው ፕሎት የብርዕና አገዳ ሰብሎች አጫዳ ፕሎት አዘገጃጀት መመሪያን ሙሉ በሙሉ የተከተለ በመሆኑ ለቡና ለቀማው ወይም ለጫት ቆረጣው 4ሜ x 4ሜ ፕሎት ይዘጋጃል። በዚህ በተከለለው 4ሜ x 4ሜ ፕሎት ውስጥ የሚገኙት የቡና ወይም የጫት እግሮች ብዛት ተቆጥረው ብዛታቸው በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ-ገ- 94/7ሐ ክፍል 3 ዓምድ 4 ይሞላል።

ቀጥሎም የባለይዞታውን ልምድ በመከተል የቀላው ቡና ይለቀማል የደረሰው ጫትም ይቆረጣል። በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ-ገ- 94/7ሐ አሞላል መመሪያ መሠረት አስፈላጊው መረጃ ይመዘገባል። ቡና አምራቾች ቡናው ሲቀላ ብቻ እንዲለቅሙ በባለሙያዎች ምክር ስለሚሰጣቸው መረጃ ሰብሳቢውም ይህን ተከትሎ መስራት ይገባዋል። የቡና ዛፍ ፍሬ ሁሉም በአንድ ጊዜ ስለማይቀላ ተደጋጋሚ ጉብኝት በማድረግ መረጃውን መሰብሰብ እንደሚገባ መገንዘብ ያስፈልጋል። ጫትም በዓመት ሁለት ጊዜና ከዚያ በላይ ምርት የሚሰጥ ከሆነ የዚያኑ ያህል ጉብኝት በማድረግ ከተከለለው 4ሜ x 4ሜ ፕሎት ውስጥ ከሚገኙት የጫት ዛፎች ምርቱን በመሰብሰብ ለየጉብኝቱ መረጃውን መመላት ያስፈልጋል። የቡናው ወይም የጫቱ ማሳ ስፋት ከ4ሜ x 4ሜ ያነሰ ከሆነ የምርት ለቀማ/ቆረጣ አይደረግለትም። የማሳ ልኪ ተደርጎ አስፈላጊው መረጃ ግን ይሞላለታል።

ለ. አናናስ

በአናናስ ወይም በድብልቁ የተያዘ ማሳ ቀደም ብሎ በተሰጠው የማሳ አለካክ መመሪያ መሠረት ልኪ ከተካሄደለትና አስፈላጊው መረጃ በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ-7-94/5 ከተሞላለት በኋላ ለአናናስ ቆረጣ የሚዘጋጀው ፕሎትም የብርዕና አገዳ ሰብሎች አጫዳ ፕሎት አዘገጃጀት መመሪያን የተከተለ ሆኖ የፕሎቱ ስፋት $4\text{ሜ} \times 4\text{ሜ}$ መሆኑ ይቀርና $2\text{ሜ} \times 2\text{ሜ}$ ሆኖ ይዘጋጃል። $2\text{ሜ} \times 2\text{ሜ}$ በትክክል የተከለለ መሆኑን ለማረጋገጥ አግዳሚ ጎኑ /Diagonal/ ሲለካ 2.83 ሜትር መሆን እንዳለበት መገንዘብ ያስፈልጋል። በዚህ በተከለለው $2\text{ሜ} \times 2\text{ሜ}$ ፕሎት ላይ የሚገኙት የአናናስ ፍሬዎች ለመቆረጥ ሲደርሱ (ሲቀሉ) የባለይዞታውን ልምድ በመከተል ተለቅመው ከተቆጠሩና ከተመዘኑ በኋላ ውጤቱ በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ-7-94/7ሐ ክፍል 2 ዓምድ 5ና6 ይሞላል። ቆረጣው ተደጋጋሚ ገብኝነት የሚያስፈልገው ከሆነም ክትትል ይደረግለታል። በየጉብኝቱ የተሰበሰበው መረጃም ይሞላል። በአናናስ የተያዘው ማሳ ከ $2\text{ሜ} \times 2\text{ሜ}$ ያነሰ ከሆነ የሰብል አጫዳ አይደረግለትም።

ሐ. ሸንኮራ አገዳ

በሸንኮራ አገዳ ወይም በድብልቁ የተያዘ ማሳ ቀደም ብሎ በተሰጠው የማሳ አለካክ መመሪያ መሠረት ልኪ ከተካሄደለትና አስፈላጊው መረጃ በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ-7-94/5 ከተሞላለት በኋላ ለሸንኮራ አገዳ ቆረጣ የሚዘጋጀው ፕሎትም የብርዕና አገዳ ሰብሎች አጫዳ ፕሎት አዘገጃጀት መመሪያን የተከተለ ሆኖ የፕሎቱ ስፋት $4\text{ሜ} \times 4\text{ሜ}$ መሆኑ ይቀርና $1\text{ሜ} \times 1\text{ሜ}$ ሆኖ ይዘጋጃል። $1\text{ሜ} \times 1\text{ሜ}$ ፕሎቱ በትክክል የተከለለ መሆኑን ለማረጋገጥ አግዳሚ ጎኑ /Diagonal/ ሲለካ 1.41 ሜትር መሆን እንዳለበት ማወቅ ይገባል። በዚህ በተከለለው $1\text{ሜ} \times 1\text{ሜ}$ ፕሎት ላይ የሚገኙ ለቆረጣ የደረሱ የሸንኮራ አገዳ ግንዶች የባለይዞታውን ልምድ በመከተል ከተቆረጡና አስፈላጊ ያልሆኑት ቅጠሉና ስሩ ከተወገዱ በኋላ ለገበያ በሚቀርብበት መልኩ ተዘጋጅቶ ይመዘንና ክብደቱ በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ-7-94/7ሐ ክፍል 2 ዓምድ 6 ይሞላል። ዓምድ 5 በሠረዝ ይታለፋል። ተደጋጋሚ ገብኝነት የሚያስፈልገው ከሆነም ክትትል ይደረግለትና የየጉብኝቱ መረጃ በየዓምዶቹ ይሞላል። የሸንኮራ አገዳው ማሳ ስፋት ከ $1\text{ሜ} \times 1\text{ሜ}$ ያነሰ ከሆነ የሰብል አጫዳ አይካሄድለትም።

ዝርዝር አሞላል

ይህ ቅጽ በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/6 ለሰብል አጪዳ የተመረጡ ቋሚ ሰብል የያዙ ማሳዎች ብቻ የሚተላለፉበትና የአጪዳ ውጤታቸው የሚመዘገብበት ነው። ቅጹ በሦስት የተከፈለ ነው። የመጀመሪያው ክፍል የአካባቢ መለያ የሚሞላበት ሁለተኛው ክፍል ቡና፣ ጫትና ጌሾን ሳይጨምር ለቀሩት ቋሚ ሰብሎች የአጪዳ ውጤት የሚመዘገብበት ሲሆን ክፍል 3 ደግሞ የቡና፣ ጫትና ጌሾ ለቀማ ውጤት የሚመዘገብበት ነው።

ክፍል 1. የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1 - ክልል

ቆጠራው የሚካሄድበት ክልል ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 2 - ዞን

ቆጠራው የሚካሄድበት ዞን ስም ወይንም ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 3 - ወረዳ

ቆጠራው የሚካሄድበት ወረዳ ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 4 - ገበሬ ማህበር

ቆጠራው የሚካሄድበት ገበሬ ማህበር ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 5 - የቆጠራ ቦታ

ቆጠራው የሚካሄድበት ቆጠራ ቦታ ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 6 - የቤተሰብ መለያ ቁጥር

የተመረጠው ቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/6 ክፍል 1 ዓምድ 6 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 7 - የባለይዞታው መለያ ቁጥር

የባለይዞታው መለያ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/6 ክፍል 1 ዓምድ 7 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 8 - የግል ባለይዞታው ስም

የተመረጠው ባለይዞታ ስም ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/6 ክፍል 1 ዓምድ 8 በመውሰድ በዚህ ዓምድ ይመዘገባል።

ዓምድ 9 - ዕድሜ

የባለይዞታው ዕድሜ ተጠይቆ በሙሉ ዓመት በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 10 - ሦታ (ወንድ = 1 ሴት = 2)

የባለይዞታው ሦታ ወንድ ከሆነ ኮድ «1» ሴት ከሆነች ኮድ «2» በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 11 - የግብርናው ዓይነት (ሰብል = 1 ከብት = 2 ሁለቱም = 3)

የግብርናው ዓይነት ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7- 94/6 ክፍል 1 ዓምድ 11 በመውሰድ ይመዘገባል።

ክፍል 2. የቋሚ ሰብሎች የአጫዳ ውጤት ዝርዝር (ቡና፣ ጫትና ጌሾን አይጨምርም)

በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7- 94/6 ክፍል 2 የሰብል ምርጫ ከተጠናቀቀ በኋላ የተመረጡት የቋሚ ሰብል ማሣዎች (ከቡና፣ ጫትና ጌሾ ማሣዎች በስተቀር) የየራሳቸውን መለያ ማለትም የፓርስልና የማሣ ቁጥር በመያዝ በቀጥታ ወደዚህ ክፍል ይተላለፋሉ። የቋሚ ሰብሎች ዝርዝርና ኮድ የተሞላ ሲሆን ለቆጠራው ለተመረጠ እያንዳንዱ ባለይዞታ ለአጫዳ የተመረጡ ቋሚ ሰብሎች ብቻ የፓርስልና የማሣ ቁጥሮቻቸው ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7- 94/6 ይወራረሳሉ።

ዓምድ 1 - የፓርስል ቁጥር

የፓርስል ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7- 94/6 ክፍል 2 ዓምድ 1 ተወስዶ ይሞላል።

ዓምድ 2 - የማሣ ቁጥር

የማሣ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7- 94/6 ክፍል 2 ዓምድ 2 ተወስዶ ይሞላል።

ዓምድ 3 - የቋሚ ሰብሎ ስም

አጫዳ የሚካሄድላቸው ቋሚ ሰብሎች ስም ዝርዝር ከነኩዳቸው ተሰጥቷል።

ዓምድ 4 - 20 - የተለቀመው /የተሰበሰበው ምርት ብዛትና ክብደት

ዓምድ 4 ና 6 - የመጀመሪያ ጉብኝት

ዓምድ 4 - ቀን

ምርቱን ለመሰብሰብ የመጀመሪያ ጉብኝት የተደረገበት ቀን በተሰጠው ቦታ ይመዘገባል።

ዓምድ 5 - የፍሬ ብዛት

በመጀመሪያ ጉብኝት የተሰበሰበው ምርት /ፍሬ ብዛት ተቆጥሮ ውጤቱ ይሞላል። ለሽንኩራ አገዳ ግን በሠረዝ ይታለፋል።

ዓምድ 6 - ክብደት (በኪ.ግራም)

በመጀመሪያው ጉብኝት የተሰበሰበው ምርት ተመዝኖ ክብደቱ በኪሎ እና በግራም ይሞላል።

ዓምድ 7 - 9 - ሁለተኛ ጉብኝት

ዓምድ 7 - ቀን

ምርቱን ለመስብሰብ ሁለተኛ ጉብኝት የተደረገበት ቀን በተሰጠው ቦታ ይመዘገባል።

ዓምድ 8 - የፍሬ ብዛት

በሁለተኛ ጉብኝት የተሰበሰበው ምርት /ፍሬ ተቆጥሮ ብዛቱ ይሞላል።

ዓምድ 9 - ክብደት (በኪ.ግ)

በሁለተኛ ጉብኝት የተሰበሰበው ምርት ተመዝኖ ክብደቱ በኪሎ እና በግራም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 10 - 12 - ሦስተኛ ጉብኝት

ዓምድ 10 - ቀን

ምርቱን ለመስብሰብ 3ኛ ጉብኝት የተደረገበት ቀን በተሰጠው ቦታ ይመዘገባል።

ዓምድ 11 - የፍሬ ብዛት

በ3ኛ ጉብኝት የተሰበሰበው ምርት /ፍሬ ተቆጥሮ ብዛቱ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 12 - ክብደት (በኪ.ግ)

በ3ኛ ጉብኝት የተሰበሰበው ምርት ተመዝኖ ክብደቱ በኪሎ እና በግራም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 13 - 15 - አራተኛ ጉብኝት

ዓምድ 13 - ቀን

ምርቱን ለመስብሰብ 4ኛ ጉብኝት የተደረገበት ቀን በተሰጠው ቦታ ይመዘገባል።

ዓምድ 14 - የፍሬ ብዛት

በ4ኛ ጉብኝት የተሰበሰበው ምርት /ፍሬ ተቆጥሮ ብዛቱ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 15 - ክብደት (በኪ.ግ)

በ4ኛ ጉብኝት የተሰበሰበው ምርት ተመዝኖ ክብደቱ በኪሎና በግራም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 16 - 18 - አምስተኛ ጉብኝት

ዓምድ 16 - ቀን

ምርቱን ለመስብሰብ 5ኛ ጉብኝት የተደረገበት ቀን በተሰጠው ቦታ ይመዘገባል።

ዓምድ 17 - የፍሬ ብዛት

በ5ኛ ጉብኝት የተሰበሰበው ምርት /ፍሬ ተቆጥሮ ብዛቱ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 18 - ክብደት (በኪ.ግራም)

በ5ኛ ጉብኝት የተሰበሰበው ምርት ተመዝኖ ክብደቱ በኪሎ እና በግራም ይሞላል። ከአምስት ጉብኝት በላይ ያጋጠመ እንደሆነ በዚሁ ዓይነት መንገድ ሠርቶ ውጤቱን ከአምስተኛው ጉብኝት ውጤት ጋር በአንድ ላይ ደምሮ ማስቀመጥ ይገባል።

ዓምድ 19 - 20 - ጠቅላላ ድምር

ዓምድ 19 - የፍሬ ብዛት

በአምስቱም ጉብኝት ተሰብስበና ተቆጥሮ የተገኘው ምርት /ፍሬ ብዛት ጠቅላላ ድምር ይመዘገባል።

ዓምድ 20 - ክብደት በኪ.ግራም

በአምስቱም ጉብኝት ተሰብስበና ተመዝኖ የተገኘው ምርት /ፍሬ ክብደት ጠቅላላ ድምር ይመዘገባል።

ማስታወሻ:-

አምስት ጉብኝት ከመካሄዱ በፊት የምርት ለቀማ ሥራው ከተጠናቀቀ የለቀማው ሥራ በዚሁ ያበቃል።

ክፍል 3. የሰብል አጫዳ /ለቀማ/ ቆረጣ ውጤት ዝርዝር - (ለቡና ጫትና ጌሾ ብቻ)

በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7- 94/6 ክፍል 2 ለሰብል አጫዳ የማሣ ምርጫ ከተጠናቀቀ በኋላ የተመረጡት የቡኛ፣ የጫትና የጌሾ ሰብል ማሣዎች የየራሳቸው መለያ ማለትም የፓርሰልና የማሣ ቁጥሮች በቀጥታ ወደዚህ ክፍል ይተላለፋሉ።

ዓምድ 1 - የፓርሰል ቁጥር

ለአጫዳ የተመረጠው ማሣ የሚገኝበት ፓርሰል ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.

7- 94/6 ክፍል 2 ዓምድ 1 ይወራረሳል።

ዓምድ 2- የማሣ ቁጥር

ለአጫዳ የተመረጠው ማሣ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7- 94/6 ክፍል 2

ዓምድ 2 ይወራረሳል።

ዓምድ 3- የቋሚ ሰብሉ ስም

አጫዳ የሚካሄድላቸው ቋሚ ሰብሎች ስምና ኮድ ተዘርዝሯል።

ዓምድ 4- የእግሮች ብዛት

ለሰብል አጫዳ (ለቀማ) ከተከለለው 4ሜ x 4ሜ የማሣ አካል /Plot/ ውስጥ የሚገኙት የቡናና ጫት ዛፎች እግሮች ብዛት ተቆጥሮ ብዛቱ ይመዘገባል። ለጌሾ ቆረጣ (አጫዳ) የሚመረጠው አንድ ዛፍ ብቻ ስለሆነ ጥያቄው አይመለከተውም።

ሀ) ለቡና የአጫዳ ውጤት አመዘጋገብ

ዓምድ 5 - 14 - የደረቀው ቡና ክብደት ከነጀንፈሉና ተፈልፍሎ (በኪሎ ግራም)

ዓምድ 5 - 6 - የመጀመሪያ ጉብኝት ቀን

ቡናውን ለመሰብሰብ የመጀመሪያ ጉብኝት የተደረገበት ቀንና ምርቱ ደርቆ የተመዘነበት ቀን በተሰጡት ቦታዎች ላይ ለየብቻ ይመዘገባሉ።

ዓምድ 5 - የተለቀመው ቡና ከነጀንፈሉ በኪሎ ግራም

ቡና የሚለው በተፃፈበት አንፃር በመጀመሪያው ጉብኝት ከ4ሜ x 4ሜ የማሣ አካል /Plot/ ላይ ከሚገኙት እግሮች በሙሉ ተለቅሞ የደረቀው ቡና ከነጀንፈሉ ከተመዘነ በኋላ ክብደቱ በኪሎና በግራም ይመዘገባል።

ዓምድ 6 - የተፈለፈለው ቡና ክብደት (በኪሎ ግራም)

ቡና የሚለው በተፃፈበት አንፃር በመጀመሪያው ጉብኝት የተለቀመውና የተፈለፈለው ንፁህ ቡና ተመዝኖ ክብደቱ በኪሎና በግራም ይመዘገባል።

ዓምድ 7 - 8 - የሁለተኛ ጉብኝት ቀን

ቡናውን ለመሰብሰብ ሁለተኛ ጉብኝት የተደረገበት ቀንና ምርቱ ደርቆ የተመዘነበት ቀን በተሰጡት ቦታዎች ለየብቻ ይመዘገባሉ።

ዓምድ 7 - የተለቀመው ቡና ክብደት ከነጀንፈሉ (በኪሎ ግራም)

ቡና የሚለው በተፃፈበት አንፃር በሁለተኛው ጉብኝት ከ4ሜ x 4ሜ የማሣ አካል /Plot/ ላይ ከሚገኙት የቡና እግሮች በሙሉ ተለቅሞ የደረቀው ቡና ከነጀንፈሉ ከተመዘነ በኋላ ክብደቱ በኪሎ ግራም ይመዘገባል።

ዓምድ 8 - የተፈለፈለው ቡና ክብደት (በኪሎ ግራም)

ቡና የሚለው በተፃፈበት አንፃር በሁለተኛው ጉብኝት ተለቅሞ የተፈለፈለው ንፁህ ቡና ተመዝኖ ክብደቱ በኪሎ ግራም ይመዘገባል።

ዓምድ 9 - 10 - የሦስተኛ ጉብኝት ቀን

ቡናውን ለመሰብሰብ ሦስተኛ ጉብኝት የተደረገበት ቀንና ምርቱ ደርቆ የተመዘነበት ቀን በተሰጡት ቦታዎች ለየብቻ ይመዘገባል።

ዓምድ 9 - የተለቀመው ቡና ክብደት ከነጀንፈሉ (በኪሎ ግራም)

ቡና የሚለው በተፃፈበት አንፃር በሦስተኛው ጉብኝት ከ4ሜ x 4ሜ የማሣ አካል /Plot/ ላይ ከሚገኙት የቡና እግሮች በሙሉ ተለቅሞ የደረቀው ቡና ከነጀንፈሉ ከተመዘነ በኋላ ክብደቱ በኪሎና በግራም ይመዘገባል።

ዓምድ 10 - የተፈለፈለው ቡና ክብደት (በኪሎ ግራም)

ቡና የሚለው በተፃፈበት አንፃር በሦስተኛው ጉብኝት ተለቅሞ የተፈለፈለው ንፁህ ቡና ከተመዘነ በኋላ ክብደቱ በኪሎና በግራም ይመዘገባል።

ዓምድ 11 - 12 - የአራተኛ ጉብኝት ቀን

ቡናውን ለመሰብሰብ አራተኛ ጉብኝት የተደረገበት ቀንና ምርቱ ደርቆ የተመዘነበት ቀን በተሰጡት ቦታዎች ለየብቻ ይመዘገባል።

ዓምድ 11 - የተለቀመው ቡና ክብደት ከነጀንፈሉ (በኪሎ ግራም)

ቡና የሚለው በተፃፈበት አንፃር በአራተኛው ጉብኝት ከ4ሜ x 4ሜ የማሣ አካል ከሚገኙት የቡና እግሮች በሙሉ ተለቅሞ የደረቀው ቡና ከነጀንፈሉ ከተመዘነ በኋላ ክብደቱ በኪሎና በግራም ይመዘገባል።

ዓምድ 12 - የተፈለፈለው ቡና ክብደት (በኪሎ ግራም)

ቡና የሚለው በተፃፈበት አንፃር በአራተኛው ጉብኝት ተለቅሞ የተፈለፈለው ንፁህ ቡና ከተመዘነ በኋላ ክብደቱ በኪሎና በግራም ይመዘገባል።

ዓምድ 13 - 14 - ጠቅላላ

ዓምድ 13 - ጠቅላላ የተለቀመው ቡና ክብደት ከነጀንፈሉ (በኪሎ ግራም)

(ዓምድ (5 + 7 + 9 + 11))

በሁሉም ጉብኝቶች የተለቀመው ቡና ከነጀንፈሉ ጠቅላላ ክብደት ተደምሮ በኪሎና በግራም ይመዘገባል።

ዓምድ 14 - ጠቅላላ የተፈለፈለው ቡና ክብደት (በኪሎ ግራም)

(ዓምድ (6 + 8 + 10 + 12))

በሁሉም ጉብኝቶች ተፈልፍሎ የተገኘው ቡና ጠቅላላ ክብደት ተደምሮ በኪሎና በግራም ይመዘገባል።

ለ) የጌሾ ሰብል አጫዳ ውጤት አመዘጋገብ

የሰብል አጫዳ ከሚደረግላቸው ቋሚ ሰብሎች አንዱ ጌሾ ነው። በተሰጠው የቋሚ ሰብሎች አጫዳ አመራረጥ መመሪያ መሠረት ባለይዞታው ካለው ምርት ለመስጠት ከደረሱት የጌሾ ዛፎች መካከል አንዱ በናሙና ለአጫዳ ይመረጣል። የተመረጠው የጌሾ ዛፍ የባለይዞታውን ልምድ በመከተል ቅጠሉ ይለቀማል ወይም ይቆረጣል ውጤቱም ይመዘገባል። የቅጹም አሞላል ከዚህ በታች በተመለከተው ዓይነት ይሆናል።

ዓምድ 1 - የፓርስል ቁጥር

ለአጠቃላይ የተመረጠው ማሣ የሚገኝበት ፓርስል ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.

-ገ- 94/6 ክፍል 2 ዓምድ 1 ይወራረሳል።

ዓምድ 2 - የማሣ ቁጥር

ለአጠቃላይ የተመረጠው ማሣ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/6 ክፍል 2

ዓምድ 2 ይወራረሳል።

ዓምድ 3 - የቋሚ ሰብል ስም

አጠቃላይ የሚካሄድለት ጌሾ ከነኩዱ ተሰጥቷል።

ዓምድ 4 - የእግሮች ብዛት

ይህ ዓምድ ጌሾን አይመለከትም።

ዓምድ 5 - 14 - የተቆረጠው ጌሾ ክብደት በእርጥበቱና ከደረቀ በኋላ (በኪ.ግራም)

ዓምድ 5 - 6 - የመጀመሪያ ጉብኝት

በእነዚህ ዓምዶች ውስጥ እርጥቡና የደረቀው ጌሾ የተመዘኑባቸው ቀናት

ለየብቻ በተሰጠው ክፍት ቦታ ይመዘገባሉ።

ዓምድ 5 - የጌሾው ክብደት በእርጥበቱ (በኪ.ግራም)

በዚህ ዓምድ ጌሾው እንደተቆረጠ በእርጥበቱ ተመዝኖ የተገኘው ክብደት

በኪሎና በግራም ይሞላል።

ዓምድ 6 - የደረቀው ጌሾ ክብደት (በኪ.ግራም)

በዚህ ዓምድ ጌሾው በሚገባ ከደረቀ በኋላ ተመዝኖ የተገኘው ክብደት

በኪሎና በግራም ይሞላል።

ማስታወሻ:-

አንድ የጌሾ ዛፍ በዓመት ምርት የሚሰጠው ከአንድ ጊዜ በላይ ከሆነ መጀመሪያ ምርት የተለቀመበትን ጌሾ ተመላልሶ በመጎብኘትና ምርቱን በመልቀም በተደጋጋሚ ጉብኝት አስፈላጊውን መረጃ ከላይ በተጠቀሰው የአሞላል መመሪያ መሠረት መሰብሰብ ይገባል። በዚህም መሠረት ዓምድ 7 ÷ 9 ÷ 11 ጌሾ በእርጥበቱ ተቆርጦ ተመዝኖ የተገኘው ክብደት በተጠቀሱት የጉብኝት ወቅቶች የሚሞላበት ሲሆን ዓምድ 8 ÷ 10 ÷ 12 ÷ ደግሞ በየጉብኝቶቹ ወቅት ጌሾው ከደረቀ በኋላ ተመዝኖ ክብደቱ በኪሎ ግራም የሚመዘገባቸው ዓምዶች ናቸው።

ዓምድ 13 - 14 - ጠቅላላ

ዓምድ 13 - የጌሾው ክብደት በእርጥበቱ (በኪ.ግራም)

በተደጋጋሚ ጉብኝት የተሰበሰበው ርጥብ ጌሾ ተመዝኖ የተገኘው ክብደት አንድ ላይ ተጠቃሎ ከተደመረ በኋላ ውጤቱ በዚህ ዓምድ ይመዘገባል።

ዓምድ 14- የደረቀው ጌሾ ክብደት (በኪ.ግራም)

በተደጋጋሚ ጉብኝት የተሰበሰበውና የደረቀው ጌሾ ተመዝኖ የተገኘው ክብደት አንድ ላይ ተጠቃሎ ከተደመረ በኋላ ውጤቱ በዚህ ዓምድ ይመዘገባል።

ሐ) የጫት ለቀማ ውጤት አመዘጋገብ

የምርት ለቀማ ከሚካሄድላቸው ቋሚ ሰብሎች አንዱ ጫት ሲሆን የለቀማ ውጤት መረጃውም ከዚህ በታች በተመለከተው የአሞላል መመሪያ መሠረት ይሞላል።

ዓምድ 1 - የፓርስል ቁጥር

ለአጩዳ የተመረጠው ማሣ የሚገኝበት ፓርስል ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7- 94/6 ክፍል 2 ዓምድ 1 ይወራረሳል።

ዓምድ 2 - የማሣ ቁጥር

ለአጩዳ የተመረጠው ማሣ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7- 94/6 ክፍል 2 ዓምድ 2 ይወራረሳል።

ዓምድ 3 - የሚሰበሰበው ምርት ዓይነት

አጩዳ የሚካሄድለት ጫት ከነኩዱ ተሞልቷል።

ዓምድ 4 - የእግሮች ብዛት

ለአጩዳ ከተመረጠው ማሣ ከተከለለው 4ሜ x 4ሜ የማሣ አካል (Plot) ውስጥ ምርት ለመስጠት የደረሱ የጫት እግሮች ብቻ ተቆጥረው ብዛታቸው ይመዘገባል።

ዓምድ 5 - የመጀመሪያ ጉብኝት

ጫቱን ለመልቀም የመጀመሪያ ጉብኝት የተደረገበት ቀን ይመዘገባል።

ዓምድ 5 - ጫቱ እንደተለቀመ ተመዝኖ ክብደቱ (በኪ.ግራም)

በመጀመሪያ ጉብኝት ጫቱ እንደተለቀመ ክብደቱ ጫት የሚለው ቃል በተፃፈበት መስመር ትይዩ በዓምድ 5 ባለው ክፍት ቦታ ለገበያ በሚቀርብበት መልኩ ከተዘጋጀ በኋላ ተመዝኖ ክብደቱ በኪ.ግ. ይመዘገባል።

ዓምድ 7 - ሁለተኛ ጉብኝት

ጫቱን ለመልቀም ሁለተኛ ጉብኝት የተደረገበት ቀን ይመዘገባል። እንዲሁም በሁለተኛው ጉብኝት ጫቱ እንደተለቀመ ክብደቱ ጫት የሚለው ቃል በተፃፈበት መስመር ትይዩ በዓምድ 7 ባለው ክፍት ቦታ ለገበያ በሚቀርብበት መልኩ ከተዘጋጀ በኋላ ተመዝኖ በኪሎና በግራም ይመዘገባል።

ዓምድ 9 - ሦስተኛ ጉብኝት

ጫቱን ለመልቀም ሦስተኛ ጉብኝት የተደረገበት ቀን ይመዘገባል። እንዲሁም ጫት የሚለው ቃል በተፃፈበት መስመር ትይዩ ዓምድ 9 ባለው ክፍት ቦታ በሦስተኛው ጉብኝት ጫቱ እንደተለቀመ ለገበያ በሚቀርብበት መልኩ ከተዘጋጀ በኋላ ተመዝኖ ክብደቱ በኪሎና ግራም ይመዘገባል።

የጫት ምርት ለቀማ ሲከናወን ከሦስት ጉብኝት በላይ አስፈላጊ ሆኖ ከተገኘ ከላይ የተሰጠውን የአሞላል መመሪያ በትክክል በመከተል በዓምድ 11 ያለውን ቦታ በመጠቀም የአራተኛው ጉብኝት መረጃ ይመዘገባል።

ዓምድ 13 - ጠቅላላ

በተደጋጋሚ ጉብኝት ተሰብስቦና ተመዝኖ የተገኘው የጫት ክብደት በጠቅላላ ተደምሮ በዚህ ዓምድ ይመዘገባል።

የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/8 የቤት እንስሳት፣ ንብ የያዙ

ቀፎዎች ብዛትና የተዋጽዖ ምርት አሞላል

ይህ ቅጽ በቆጠራ ቦታው ለቆጠራው በተመረጡ ቤተሰቦች ውስጥ ለሚገኙ ባለይዞታዎች በሙሉ የቤት እንስሳት፣ ንብ የያዙ ቀፎዎች፣ የወተት የዕንቁላል የማር ምርት መጠን የቤት እንስሳትን በሽታና የመኖ አጠቃቀምን አስመልክቶ የሚሞላ ነው። የቤት እንስሳትና ዶሮዎች ቆጠራ የሚደረገው የካቲት 2/1994 ጀምሮ እስከ የካቲት 8/1994 ባለው ጊዜ ውስጥ ሲሆን ቆጠራው የሚመለከታቸው የካቲት 1/1994 የነበሩትን የቤት እንስሳት ነው። በተጨማሪም በባለይዞታው ቁጥጥር ሥር ሆነው በቆጠራው ወቅት በተለያዩ ምክንያቶች ከቤት የሌሉ (በመንገድ ላይ ያሉ ወይም ለምግብ ፍለጋ ወደ ሌላ የሄዱ የቤት እንስሳት በይዞታው ስም ቆጠራ ይደረግላቸዋል። አንድ የቤት እንስሳ በጋራ ከአንድ በላይ በሆኑ ባለይዞታዎች ቁጥጥር ሥር ከሆነ የቤት እንስሳው በሚገኝበት/በሚኖርበት ባለይዞታ ይመዘገባል። የቤት እንስሳትን ብዛት አስመልክቶ መረጃ ሰብሳቢው ባለይዞታውን በሚጠይቅበት ጊዜ ከጠቅላላ ብዛታቸው በመጀመር መጠየቅ ይኖርበታል።

ክፍል 1. የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1 - ክልል

ቆጠራው የሚካሄድበት ክልል ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 2 - ዞን

ቆጠራው የሚካሄድበት ዞን ስም ወይም ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 3 - ወረዳ

ቆጠራው የሚካሄድበት ወረዳ ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 4 - ገበሬ ማህበር

ቆጠራው የሚካሄድበት ገበሬ ማህበር ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 5 - የቆጠራ ቦታ

ቆጠራው የሚካሄድበት ቆጠራ ቦታ ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 6 - የቤተሰብ መለያ ቁጥር

የተመረጠው ቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/1 ክፍል 2 ዓምድ 1 በመውሰድ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 7 - የባለይዞታው መለያ ቁጥር

በቤተሰቡ ውስጥ የሚገኘው የባለይዞታው መለያ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/1 ክፍል 2 ዓምድ 3 በመውሰድ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 8 - የባለይዞታው ስም

የባለይዞታው ስም ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/1 ክፍል 2 ዓምድ 4 በመውሰድ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 9 - ዕድሜ

የባለይዞታው ዕድሜ ተጠይቆ በመሉ ዓመት ይሞላል።

ዓምድ 10 - ፆታ (ወንድ = 1 ሴት = 2)

የባለይዞታው ፆታ ወንድ ከሆነ ኮድ «1» ሴት ከሆነች ደግሞ ኮድ «2» በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 11 - የግብርና ዓይነት (ሰብል = 1 ከብት = 2 ሁለቱም = 3)

ባለይዞታው የሚያካሂደው የግብርና ዓይነት ተጠይቆ ሰብል ማምረት ከሆነ ኮድ «1» ከብት ማርባት ከሆነ ኮድ «2» ሁለቱም ከሆነ ኮድ «3» በዚህ ዓምድ በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይሞላል።

ማስታወሻ:-

አንዳንድ ጊዜ ባለይዞታው የልጆች ወይም የእናቶች ናቸው በሚል በቤተሰቡ ውስጥ ያሉትን የቤት እንስሳት፣ ዶሮዎች ወይም ንብ የያዙ ቀፎዎችን በትክክል ላያስመዘግብ ይችላል። በቆጠራው ላይካተቱ ይችላሉ። ስለዚህ ይህ ሁኔታ እንዲያጋጥም ግልፅ አድርጎ በመጠየቅ በቤተሰቡ ውስጥ ያሉት የቤት እንስሳት ዶሮዎችና ንብ የያዙ ቀፎዎች በመሉ መቁጠር ያስፈልጋል።

ክፍል 2:- የቤት እንስሳት፣ ንብ የያዙ ቀፎዎችና የተዋጽዖ ምርት መጠን

ጥያቄ 1:- የካቲት 1 /1994 የቤት እንስሳት ነበረዎት?

(አዎን = 1 አልነበረኝም = 2)

የባለይዞታው መልስ አዎን ከሆነ በተሰጠው ሣጥን ውስጥ ኮድ «1» በመሙላት መጠይቁን ማጠናቀቅ ያስፈልጋል። አልነበረኝም ከሆነ ግን በተሰጠው ሣጥን ውስጥ ኮድ «2» በመሙላት ወደ ገጽ 4 በማለፍ ጥያቄ «II» ይጠየቃል።

የዳልጋ ከብቶች ብዛት በዕድሜና በአገልግሎት (የካቲት 1/1994 የነበሩትን)

ጥያቄ 1:- ጠቅላላ የዳልጋ ከብቶች ብዛት

የካቲት 1/1994 ዓ.ም ባለይዞታው የነበሩት ጠቅላላ የዳልጋ ከብቶች እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ለየብቻ በመጠየቅ በአንፃሩ ባሉት ባዶ ቦታዎች ውስጥ ይሞላሉ።

ሀ) ከ6 ወር በታች

በጥያቄ 1 ከተመዘገቡት ጠቅላላ የዳሊጋ ከብቶች ውስጥ ዕድሜያቸው ከ6 ወር በታች የሆኑት ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴትን ብዛት ለየብቻ ባለይዘታውን በመጠየቅ ባሉት ባዶ ቦታዎች ይመዘገባሉ።

ለ) 6 ወርና ከ1 ዓመት በታች

በጥያቄ 1 ከተመዘገቡት ጠቅላላ የቀንድ ከብቶች ውስጥ ዕድሜያቸው 6 ወርና ከ1 ዓመት በታች የሆኑትን ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴትን ብዛት ለየብቻ ባለይዘታውን በመጠየቅ በአንፃሩ ባሉት ክፍት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ።

ሐ) 1 ዓመትና ከ3 ዓመት በታች

በጥያቄ 1 ከተመዘገቡት ጠቅላላ የቀንድ ከብቶች ውስጥ ዕድሜያቸው 1 ዓመትና ከ3 ዓመት በታች የሆኑትን ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴትን ብዛት ለየብቻ ባለይዘታውን በመጠየቅ በአንፃሩ ባሉት ክፍት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ።

መ) 3 ዓመትና ከ10 ዓመት በታች

በጥያቄ 1 ከተመዘገቡት ጠቅላላ የቀንድ ከብቶች ውስጥ ዕድሜያቸው 3 ዓመትና ከ10 ዓመት በታች የሆኑትን ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም የወንድና የሴትን ብዛት ባለይዘታውን በመጠየቅ በአንፃሩ በተሰጡት ቦታዎች ይመዘገባሉ። በተጨማሪም በ“መ” የተመዘገበው የቀንድ ከብቶች ብዛት የ“መ1” “የ“መ2” “የ“መ3” “የ“መ5” እና የ“መ6” ድምር መሆኑን ማግኘቱን ያስፈልጋል።

መ1) የሥጋ

በ“መ” ከተመዘገቡት ዕድሜያቸው 3 ዓመትና ከ10 ዓመት በታች ከሆኑት የቀንድ ከብቶች ውስጥ ለዕርድ /ለሥጋ/ የሚውሉት ጠቅላላና በፆታ በመለየት ብዛታቸው በተሰጡት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ። የሥጋ ከብቶች ሲባል ባለይዘታው ለራሱ የሥጋ ፍጆታም ሆነ የሥጋ ከብት ነው ብሎ በማሰብ ለሽያጭ ያዘጋጀውን ወይም የሚያቀርበውን የሚያጠቃልል ነው።

መ2) የእርባታ

በ“መ” ከተመዘገቡት ዕድሜያቸው 3 ዓመትና ከ10 ዓመት በታች ከሆኑት የቀንድ ከብቶች ውስጥ ለእርባታ የሚውሉ ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዘታውን በመጠየቅ በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ። እርባታ ሲባል ባለይዘታው እንዲባዙለት በማሰብ ያስቀመጣቸው ሴትም ሆነ ወንድ የቀንድ ከብቶችን ያጠቃልላል።

መ3) የወተት ላሞች

በ“መ” ከተመዘገቡት ዕድሜያቸው 3 ዓመትና ከ10 ዓመት በታች ከሆኑት የቀንድ ከብቶች ውስጥ የወተት ላሞች ብዛት ባለይዘታውን በመጠየቅ ይሞላል። የወተት ላሞች በቆጠራው ወቅት ወተት እየሰጡ የነበሩት፣ ወደፊት ሊሰጡ የሚችሉትንና ክበድ /እርጉዝ የሆኑትን ጊደሮች ያጠቃልላል።

መ4) ባለፉት 12 ወራት ወተት የሰጡ ላሞች ብዛት

በ“መ3” ከተመዘገቡት ውስጥ ባለፉት 12 ወራት (ከየካቲት 2/1993 - የካቲት 1/1994 ድረስ) ስንት ላሞች ወተት እንደሰጡ ተጠይቆ ይመዘገባል።

መ5) የእርሻ

በ“መ” ከተመዘገቡት ዕድሜያቸው 3 ዓመትና ከ10 ዓመት በታች ከሆኑት የቀንድ ከብቶች ውስጥ ባለይዘታው በአብዛኛው ለእርሻ ሥራ የሚጠቀምባቸው በጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዘታውን በመጠየቅ ባሉት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ። በእርሻ ሥራ ላይ ሴት የቀንድ ከብቶችም ሊሰማሩ ስለሚችሉ ለሁለቱም ያታዎች መረጃው መጠየቅ ይኖርበታል። በተጨማሪም የእርሻ ሥራ ማረስን፣ መጠቅጠቅን፣ መውቃትን፣ ሌሎች ለእርሻ አጋዥ ሥራዎችን ...ወዘተ እንደሚያጠቃልል መገንዘብ ያስፈልጋል።

መ6) ለሌላ አገልግሎት

በ“መ” ከተመዘገቡት ዕድሜያቸው 3 ዓመትና ከ10 ዓመት በታች ከሆኑት የቀንድ ከብቶች ውስጥ ከላይ ከተገለፁት / ለሥጋ ÷

ለወተትና ለእርሻ ሥራ/ ከሚውሉት ውጭ ለሌላ አገልግሎት የሚውሉ ካሉ ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ ይመዘገባል።

ማስታወሻ:-

ለሌላ አገልግሎት የሚውሉ ተብለው ከሚመዘገቡት ጊደሮች ይጠቃለላሉ። ለሌላ አገልግሎት የሚውሉት ግልጋሎታቸው መገለጽ ይኖርበታል።

ሠ) 10 ዓመትና በላይ

በጥያቄ 1 ከተመዘገቡት ጠቅላላ የቀንድ ከብቶች ውስጥ ዕድሜያቸው 10 ዓመትና በላይ የሆኑት ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በተሰጡት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ።

ረ) ጠቅላላ ብዛት

ባለይዞታው ያለው ጠቅላላ የዳልጋ ከብት እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በአንጻሩ በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ይሞላል። ይህም ጠቅላላ ብዛት የ"ሀ" የ"ለ"፣ የ"ሐ" ÷ የ"መ" ና የ"ሠ" ወይም የ"ረ1" ÷ የ "ረ2" ና የ"ረ3" ድምር ውጤት መሆኑንና በጥያቄ 1 ላይ ከተሞላው ጋር እኩል መሆኑን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

ረ1) ጠቅላላ የሀገር ውስጥ ዝርያ

ባለይዞታው ብዛታቸውን በ"ረ" ካስመዘገባቸው የዳልጋ ከብቶች ውስጥ ያልተዳቀሉ ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በአንጻሩ በተሰጡት ባዶ ቦታዎች ውስጥ ይሞላሉ።

ረ2) ጠቅላላ የውጭ ዝርያ

ባለይዞታው ቁጥራቸውን በ"ረ" ካስመዘገባቸው የዳልጋ ከብቶች ውስጥ የውጭ ዝርያ ያላቸው ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴትን በመለየት ብዛታቸው ተጠይቆ በአንጻሩ በተሰጡት ቦታዎች ውስጥ ይሞላሉ።

ረ3) ጠቅላላ የተዳቀሉ

ባለይዞታው ቁጥራቸውን በ”ረ” ካስመዘገባቸው የዳልጋ ከብቶች ውስጥ የተዳቀሉ ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በአንጻሩ በተሰጡት ቦታዎች ውስጥ ይሞላሉ።

ማሳሰቢያ:-

1) የወንድና የሴት ድምሩ በአንጻራቸው ከተመዘገበው ጠቅላላ ብዛት ጋር እኩል መሆን ይኖርበታል።

2) ጥያቄ 1:- $ሀ + ለ + ሐ + መ + ሠ$

3) $መ = መ1 + መ2 + መ3 + መ5 + መ6$

4) $ረ = ሀ + ለ + ሐ + መ + ሠ$

$= ረ1 + ረ2 + ረ3$ መሆኑን ማገናዘብ ያስፈልጋል።

የበጎች ብዛት በዕድሜና በአገልግሎት (የካቲት 1/1994 የነበሩትን)

ጥያቄ 2:- ጠቅላላ የበጎች ብዛት

የካቲት 1/1994 ዓ.ም ባለይዞታው የነበሩት ጠቅላላ የበጎች እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በአንጻሩ ባሉት ባዶ ቦታዎች ውስጥ ይሞላሉ።

ሀ) ከ6 ወር በታች

በጥያቄ 2 ከተመዘገቡት ጠቅላላ በጎች ውስጥ ዕድሜያቸው ከ6 ወር በታች የሆኑት ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በአንጻሩ በተሰጡት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ።

ለ) 6ወርና ከ1 ዓመት በታች

በጥያቄ 2 ከተመዘገቡት ጠቅላላ በጎች ውስጥ ዕድሜያቸው 6 ወርና ከ1 ዓመት በታች የሆኑት ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በተሰጡት ባዶ ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ።

ሐ) 1 ዓመትና ከ2 ዓመት ቦታች

በጥያቄ 2 ከተመዘገቡት ጠቅላላ በጎች ውስጥ ዕድሜያቸው 1 ዓመትና ከ2 ዓመት ቦታች የሆኑት ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በተሰጡት ባዶ ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ።

መ) 2 ዓመትና በላይ

በጥያቄ 2 ከተመዘገቡት ጠቅላላ በጎች ውስጥ ዕድሜያቸው 2 ዓመትና በላይ የሆኑት ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በተሰጡት ባዶ ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባል። በተጨማሪም በ«መ» የተመዘገበው የበጎች ብዛት የ«መ1» ÷ የ«መ2» ÷ የ«መ3» እና የ«መ4» ድምር መሆኑን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

መ1) የሥጋ

ዕድሜያቸው 2 ዓመትና በላይ ከሆኑት ውስጥ ለሥጋ የሚውሉ በጎች ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በተሰጡት ባዶ ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ።

መ2) የፀጉር

ዕድሜያቸው 2 ዓመትና በላይ ከሆኑት ውስጥ ለፀጉር ምርት የሚውሉ በጎች ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በተሰጡት ባዶ ቦታዎች ውስጥ ይሞላሉ።

መ3) የእርባታ

ዕድሜያቸው 2 ዓመትና በላይ ከሆኑት ውስጥ ለእርባታ የሚውሉ በጎች ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በተሰጡት ባዶ ቦታዎች ውስጥ ይሞላል። እርባታ ሲባል ባለይዞታው እንዲራቡ በማሰብ ያስቀመጣቸውን ሴትም ሆነ ወንድ በጎች ያጠቃልላል።

መ4) ለሌላ አገልግሎት

2 ዓመትና በላይ ከሆኑት በጎች ውስጥ ከላይ ከተጠቀሱት ውጭ ለሌላ አገልግሎት የሚውሉ ካሉ ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በተሰጡት ባዶ ቦታዎች

ውስጥ ይሞላል። የአገልግሎቱ ዓይነት መገለጽ እንደሚገባው ማስታወስ ያስፈልጋል።

ሠ) ጠቅላላ የበጎች ብዛት

ባለይዞታው ያለው ጠቅላላ የበጎች እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ተጠይቆ በተዘጋጀው ባዶ ቦታ ውስጥ ይሞላል። ይህም ጠቅላላ ብዛት የ«ሀ» የ «ለ» የ «ሐ» ና የ"መ" ወይም የ"ሠ1" የ"ሠ2" ና የ"ሠ3" ድምር ውጤት መሆኑንና በጥያቄ 2 ላይ ከተሞላው ጋር አኩል መሆኑን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

ሠ1) ጠቅላላ የሀገር ውስጥ ዝርያ

ባለይዞታው ቁጥራቸውን በ«ሠ» ካስመዘገባቸው በጎች ውስጥ የሀገር ውስጥ ዝርያ የሆኑ ጠቅላላ በጎች እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በተሰጠው ባዶ ቦታ ውስጥ ይመዘገባል።

ሠ2) ጠቅላላ የውጭ ዝርያ

ባለይዞታው ቁጥራቸውን በ«ሠ» ካስመዘገባቸው በጎች ውስጥ የውጭ ዝርያ የሆኑ በጎች ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታቸውን በመጠየቅ በተሰጡት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ።

ሠ3) ጠቅላላ የተዳቀሉ

ባለይዞታው ቁጥራቸውን በ«ሠ» ካስመዘገባቸው በጎች ውስጥ የተዳቀሉ ጠቅላላ የበጎች እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይመዘገባል።

ማስታወሻ:-

1) የወንድና የሴት ድምር በአንጓሩ ከተመዘገበው ጠቅላላው ብዛት ጋር እኩል መሆን ይኖርበታል።

2) ጥያቄ 2:- $ሀ + ለ + ሐ + መ$

3) $መ = መ1 + መ2 + መ3 + መ4$

4) $ሠ = ሀ + ለ + ሐ + መ = ሠ1 + ሠ2 + ሠ3$

መሆኑን ማገናዘብ ያስፈልጋል።

ጥያቄ 3:- ጠቅላላ የፍየሎች ብዛት

የካቲት 1/1994 ዓ.ም ባለይዘታው የነበሩት ጠቅላላ የፍየሎች እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዘታውን በመጠየቅ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይመዘገባሉ።

ሀ) ከ6 ወር በታች

በጥያቄ 3 ከተመዘገቡት ጠቅላላ ፍየሎች ውስጥ ዕድሜያቸው ከ6 ወር በታች የሆኑት ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዘታውን በመጠየቅ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይመዘገባል።

ለ) 6 ወርና ከ1 ዓመት በታች

በጥያቄ 3 ከተመዘገቡት ጠቅላላ ፍየሎች ውስጥ ዕድሜያቸው 6 ወርና ከ1 ዓመት በታች የሆኑት ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዘታውን በመጠየቅ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይመዘገባል።

ሐ) 1 ዓመትና ከ2 ዓመት በታች

በጥያቄ 3 ከተመዘገቡት ጠቅላላ ፍየሎች ውስጥ ዕድሜያቸው 1 ዓመትና ከ2 ዓመት በታች የሆኑት ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዘታውን በመጠየቅ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይመዘገባል።

መ) 2 ዓመትና በላይ

በጥያቄ 3 ከተመዘገቡት ጠቅላላ ፍየሎች ውስጥ ዕድሜያቸው 2 ዓመትና በላይ የሆኑት ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዘታውን በመጠየቅ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይመዘገባል። በተጨማሪም በ«መ» የተመዘገበው የፍየሎች ቁጥር የ«መ1»፣ የ«መ2»፣ የ«መ3» ና የ«መ4» ድምር መሆኑን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

መ1) የሥጋ

ዕድሜያቸው 2 ዓመትና በላይ ከሆኑት ውስጥ ለሥጋ የሚውሉ ፍየሎች ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዘታውን በመጠየቅ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይመዘገባል።

መ2) የወተት

ዕድሜያቸው 2 ዓመትና በላይ ከሆኑት ውስጥ ባለይዘታው ወተት ይሰጡኛል ብሎ ያስቀመጣቸው ፍየሎች ብዛት በተሰጠው ባዶ ቦታ ይመዘገባል።

መ3) የእርባታ

ዕድሜያቸው 2 ዓመትና በላይ ከሆኑት ውስጥ ለእርባታ የሚውሉ ፍየሎች ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዘታውን በመጠየቅ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይመዘገባል። እርባታ ሲባል ባለይዘታው እንዲባዙለት በማሰብ ያስቀመጣቸውን ሴትም ሆነ ወንድ ፍየሎችን ያጠቃልላል።

መ4) ለሌላ አገልግሎት

2 ዓመትና በላይ ከሆኑት ፍየሎች ውስጥ ከላይ ከተጠቀሱት ውጭ ለሌላ አገልግሎት የሚውሉ ካሉ ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዘታውን በመጠየቅ በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ውስጥ ይመዘገባሉ። የአገልግሎቱም ዓይነት በአስተያየት መልክ መገለጽ ይኖርበታል።

ሠ) ጠቅላላ የፍየሎች ብዛት

ባለይዘታው ያለው ጠቅላላ የፍየሎች እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ተጠይቆ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይመዘገባል። ይህም ጠቅላላ ብዛት የ”ሀ” “የ” ለ “የ” “አ” ና የ”መ” ወይም የ”ሠ1” የ”ሠ2” እና የ”ሠ3” ድምር ውጤት መሆኑንና በተራ ቁጥር 3 ላይ ከተሞላው ጋር እኩል መሆኑን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

ሠ1) ጠቅላላ የሀገር ውስጥ ዝርያ

ባለይዘታው ብዛታቸውን በ”ሠ” ካስመዘገባቸው ፍየሎች ውስጥ የሀገር ውስጥ ዝርያ የሆኑ ያልተዳቀሉ ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ሠ2) ጠቅላላ የውጭ ዝርያ

ባለይዞታው ብዛታቸውን በ“ሠ” ካስመዘገባቸው ፍየሎች ውስጥ የውጭ ዝርያ የሆኑ ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይሞላል።

ሠ3) ጠቅላላ የተዳቀሉ ዝርያ

ባለይዞታው ቁጥራቸውን በ“ሠ” ካስመዘገባቸው ፍየሎች ውስጥ የተዳቀሉ ጠቅላላ እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ተጠይቆ በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይሞላል።

ማስታወሻ:

1) የወንድና የሴት ድምር በአንጻሩ ከተመዘገበው ጠቅላላ ብዛት ጋር እኩል መሆን ይኖርበታል።

$$2) \text{ጥያቄ 3} = U + A + C + M$$

$$3) M = M1 + M2 + M3 + M4$$

$$4) W = U + A + C + M = W1 + W2 + W3$$

መሆኑን ማገናዘብ ያስፈልጋል።

ጥያቄ 4:- ጠቅላላ የአሳማዎች ብዛት

የካቲት 1/1994 ዓ.ም ባለይዞታው የነበሩት ጠቅላላ የአሳማዎች ብዛት እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል።

ሀ/ ከ6 ወር በታች

በጥያቄ 4 ከተመዘገቡት ጠቅላላ አሳማዎች ውስጥ ዕድሜያቸው ከ6 ወር በታች የሆኑት ጠቅላላ እንዲሁም በፆታ ተለይተው ብዛታቸው በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል።

ለ/ 6 ወርና በላይ

በጥያቄ 4 ከተመዘገቡት ጠቅላላ አሳማዎች ውስጥ ዕድሜያቸው 6 ወርና በላይ የሆኑት ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ በተለይተው በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል።

ለ1/ የሥጋ

ዕድሜያቸው 6 ወርና ከዚያ በላይ ከሆኑ አሳማዎች ውስጥ ለሥጋ የሚውሉት ተጠይቆ ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል፡፡

ለ2/ ለሌላ አገልግሎት

ዕድሜያቸው 6 ወርና ከዚያ በላይ ከሆኑ አሳማዎች ውስጥ ከላይ ከተጠቀሰው አገልግሎት ውጭ ለሌላ አገልግሎት የሚያውላቸው አሳማዎች ጠቅላላ ብዛትና በፆታ ተለይተው በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል፡፡

የፈረሶች፣አህዮች፣ በቅሎዎችና ግመሎች በዕድሜና በአገልግሎት (የካቲት 1/1994 የነበሩትን)

ጥያቄ 5:- የፈረሶች ብዛት

የካቲት 1/1994 ዓ.ም ባለይዞታው የነበሩት ጠቅላላ የፈረሶች ብዛት እንዲሁም በፆታ በመለየት በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል፡፡

ሀ) ከ3 ዓመት በታች

በጥያቄ 5 ከተመዘገቡት ጠቅላላ ፈረሶች ውስጥ ዕድሜያቸው ከሶስት ዓመት በታች የሆኑት ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል፡፡

ለ) 3 ዓመትና በላይ

በጥያቄ 5 ከተመዘገቡት ጠቅላላ ፈረሶች ውስጥ ዕድሜያቸው ሦስት ዓመትና በላይ የሆኑት ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ በመለየት በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል፡፡

ለ1) የእርሻ

ብዛታቸው በ«ለ» ከተመዘገበው ፈረሶች ውስጥ ባለይዞታው አብዛኛውን ጊዜ ለእርሻ ሥራ የሚጠቀሙባቸው ጠቅላላ ብዛትና እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል፡፡

ለ2) የትራንስፖርት

ብዛታቸው በ«ለ» ከተመዘገበው ፈረሶች ውስጥ ባለይዞታው አብዛኛውን ጊዜ ለትራንስፖርት የሚጠቀምባቸው ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል።

ለ3) ለሌላ አገልግሎት

ብዛታቸው በ«ለ» ከተመዘገበው ፈረሶች ውስጥ ባለይዞታው ከላይ ከተጠቀሱት ውጭ ለሌላ አገልግሎት የሚያውላቸው ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል።

ጥያቄ 6:- ጠቅላላ የበቅሎዎች ብዛት

የካቲት 1/1994 ዓ.ም ባለይዞታው የነበሩት ጠቅላላ በቅሎዎች እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል።

ሀ) ከ3 ዓመት በታች

በጥያቄ 6 ከተመዘገቡት ጠቅላላ በቅሎዎች ውስጥ ዕድሜያቸው ከ3 ዓመት በታች የሆኑት ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል።

ለ) 3 ዓመትና በላይ

በጥያቄ 6 ከተመዘገቡት ጠቅላላ በቅሎዎች ውስጥ ዕድሜያቸው 3 ዓመትና ከዚያ በላይ የሆኑት ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል።

ለ1) የእርሻ

ብዛታቸው በ«ለ» ከተመዘገቡት በቅሎዎች ውስጥ ባለይዞታው አብዛኛውን ጊዜ ለእርሻ ሥራ የሚጠቀምባቸው ጠቅላላ ብዛትና እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል።

ለ2) የትራንስፖርት

ቁጥራቸው በ«ለ» ከተመዘገቡት በቅሎዎች ውስጥ ባለይዞታው አብዛኛውን ጊዜ ለትራንስፖርት የሚጠቀምባቸውን ጠቅላላ ብዛትና እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል።

ለ3) ለሌላ አገልግሎት

ቁጥራቸው በ«ለ» ከተመዘገቡት በቅሎዎች ውስጥ ባለይዞታው ለሌላ አገልግሎት የሚያውላቸው ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል።

ጥያቄ 7:- ጠቅላላ የአህዮች ብዛት

የካቲት 1/1994 ዓ.ም ባለይዞታው የነበሩት ጠቅላላ አህዮች እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል።

ሀ) ከ3 ዓመት በታች

በጥያቄ 7 ከተመዘገቡት ጠቅላላ አህዮች ውስጥ ዕድሜያቸው ከሶስት ዓመት በታች የሆኑት ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ ተለይቶ በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል።

ለ) 3 ዓመትና በላይ

በጥያቄ 7 ከተመዘገቡት ጠቅላላ አህዮች ውስጥ ዕድሜያቸው ሦስት ዓመትና በላይ የሆኑት ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል።

ለ1) የእርሻ

ብዛታቸው በ«ለ» ከተመዘገቡት አህዮች ውስጥ ባለይዞታው አብዛኛውን ጊዜ ለእርሻ ሥራ የሚጠቀምባቸው ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል።

ለ2) የትራንስፖርት

ባለይዞታው ብዛታቸውን በ«ለ» ካስመዘገባቸው አህዮች ውስጥ አብዛኛውን ጊዜ ለትራንስፖርት የሚጠቀምባቸውን አህዮች ጠቅላላ ብዛት በፆታ ተለይተው በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል፡፡

ለ3) ለሌላ አገልግሎት

ብዛታቸው በ«ለ» ከተመዘገቡት አህዮች ውስጥ ባለይዞታው ለሌላ አገልግሎት የሚጠቀምባቸውን ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል፡፡

ጥያቄ 8:- ጠቅላላ የግመሎች ብዛት

የካቲት 1/1994 ዓ.ም ባለይዞታው የነበሩት ጠቅላላ ግመሎች እንዲሁም የወንድና የሴት ብዛት ባለይዞታውን በመጠየቅ በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል፡፡

ሀ) ከ4 ዓመት በታች

በጥያቄ 8 ከተመዘገቡት ጠቅላላ ግመሎች ውስጥ ዕድሜያቸው ከ4 ዓመት በታች የሆኑት ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል፡፡

ለ) 4 ዓመትና በላይ

በጥያቄ 8 ከተመዘገቡት ጠቅላላ ግመሎች ውስጥ ዕድሜያቸው 4 ዓመትና በላይ የሆኑ ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል፡፡

ለ1) የሥጋ

ብዛታቸው በ«ለ» ከተመዘገቡት ግመሎች ውስጥ ለሥጋ የሚውሉ ግመሎች ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል፡፡

ለ2) የእርሻ

ብዛታቸው በ«ለ» ከተመዘገቡት ግመሎች ውስጥ ባለይዞታው አብዛኛውን ጊዜ ለእርሻ ሥራ የሚጠቀምባቸው ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል፡፡

ለ3) የወተት

ብዛታቸው በ«ለ» ከተመዘገቡት ግመሎች ውስጥ ባለይዘታው ወተት የሚጠቀምባቸውን ግመሎች ብዛት ተለይተው በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል።

ለ4) የትራንስፖርት

ባለይዘታው ብዛታቸውን በ«ለ» ካስመዘገባቸው ግመሎች ውስጥ አብዛኛውን ጊዜ በትራንስፖርት የሚጠቀምባቸው ጠቅላላ ብዛትና እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል።

ለ5) ለሌላ አገልግሎት

ብዛታቸው በ«ለ» ከተመዘገቡት ግመሎች ውስጥ ባለይዘታው ከላይ ከተጠቀሱት ውጭ ለሌላ አገልግሎት የሚያውላቸውን ጠቅላላ ብዛት እንዲሁም በፆታ ተለይተው በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይመዘገባል።

ማስታወሻ፡- ፈረሶችን፣ በቅሎዎችን፣ አህያችንና ግመሎችን በሚመለከት

ለፈረሶች፡-

$$\text{ጥያቄ } 5 = \text{ሀ} + \text{ለ}$$

$$\text{ለ} = \text{ለ1} + \text{ለ2} + \text{ለ3}$$

መሆኑን ማገናዘብ ያስፈልጋል።

ለበቅሎዎች፡-

$$\text{ጥያቄ } 6 = \text{ሀ} + \text{ለ}$$

$$\text{ለ} = \text{ለ1} + \text{ለ2} + \text{ለ3}$$

መሆኑን ማገናዘብ ያስፈልጋል።

ለአህያች፡-

$$\text{ጥያቄ } 7 = \text{ሀ} + \text{ለ}$$

$$\text{ለ} = \text{ለ1} + \text{ለ2} + \text{ለ3}$$

መሆኑን ማገናዘብ ያስፈልጋል።

ለግመሎች:-

$$\text{ጥያቄ } 8 = \text{ሀ} + \text{ለ}$$

$$\text{ለ} = \text{ለ1} + \text{ለ2} + \text{ለ3} + \text{ለ4} + \text{ለ5}$$

መሆኑን ማገናዘብ ያስፈልጋል።

ዶሮዎች

ጥያቄ 9:- የካቲት 1/1994 የነበሩ ጠቅላላ ዶሮዎች ብዛት

የካቲት 1/1994 ዓ.ም ባለይዞታው የነበሩት ጠቅላላ የዶሮዎች ብዛት ተጠይቆ ይሞላል።

ሀ) ዕድሜያቸው ከ20 ሳምንት በላይ የሆነ ዕንቁላል የሚጥሉ

እናት ዶሮዎች

በጥያቄ 9 ከተመዘገቡት ጠቅላላ ዶሮዎች ውስጥ ዕድሜያቸው ከ20 ሳምንት በላይ ሆኖ እንቁላል የሚጥሉ እናት ዶሮዎች (በጥናቱ ቀን ዕንቁላል ባይጥሉም) ብዛት ተጠይቆ ይሞላል።

ለ) ዕድሜያቸው ከ20 ሳምንት በላይ የሆነ ዕንቁላል የማይጥሉ

እናት ዶሮዎች

በጥያቄ 9 ከተመዘገቡት ጠቅላላ ዶሮዎች ውስጥ ዕድሜያቸው ከ20 ሳምንት በላይ ሆኖ ዕንቁላል የማይጥሉ እናት ዶሮዎች ብዛት ተጠይቆ ይሞላል። ዕንቁላል የማይጥሉ እናት ዶሮዎች ሲባል ዕንቁላል መጣል ያቆሙና ለእናትነት ደርሰው ዕንቁላል ጥለው የማያውቁትን መሆኑን ማስታወስ ያስፈልጋል።

ሐ) ዕድሜያቸው ከ20 ሳምንት በላይ የሆነ አውራ ዶሮዎች

በጥያቄ 9 ከተመዘገቡት ጠቅላላ ዶሮዎች ውስጥ ዕድሜያቸው ከ20 ሳምንት በላይ የሆነ አውራ ዶሮዎች ብዛት ተጠይቆ ይሞላል።

መ) ዕድሜያቸው ከ8-20 ሳምንት የሆነ ለአውራነት ያልደረሱ ዶሮዎች

በጥያቄ 9 ከተመዘገቡት ጠቅላላ ዶሮዎች ውስጥ ዕድሜያቸው ከ8-20 ሳምንታት የሆነ ለአውራነት ያልደረሱ ዶሮዎች ብዛት ተጠይቆ ይሞላል።

ሠ) ዕድሜያቸው ከ8-20 ሳምንት የሆነ ቄብ ዶሮዎች

በጥያቄ 9 ከተመዘገቡት ጠቅላላ ዶሮዎች ውስጥ ዕድሜያቸው ከ8-20 ሳምንታት የሆነ ቄብ ዶሮዎች ብዛት ተጠይቆ ይሞላል።

ረ) ዕድሜያቸው ከ8 ሳምንት በታች የሆነ ጫጩቶች

በጥያቄ 9 ከተመዘገቡት ጠቅላላ ዶሮዎች ውስጥ ዕድሜያቸው ከ8 ሳምንት በታች የሆነ ጫጩቶች ብዛት ተጠይቆ ይሞላል።

ማስታወሻ:-

ጥያቄ 9 = ሀ + ለ + ሐ + መ + ሠ + ረ መሆኑን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

ጥያቄ II:- ባለፉት 12 ወራት (ከየካቲት 2/1993 - የካቲት 1ቀን 1994)

የቤት እንስሳት፣ ዶሮዎች ወይም ንብ የያዙ ቀፎዎች ነበረዎት?

አዎን = 1

አልነበረኝም = 2

የባለይዘታው መልስ አዎን ከሆነ በተሰጠው ቦታ ኮድ «1» በመሙላት በዚህ ክፍል ያሉትን ጥያቄዎች ማጠናቀቅ ያስፈልጋል። አልነበረኝም ካለ ኮድ «2» በመሙላት በጥያቄ 11 «ሐ» ና «ሰ» ብቻ በመጠየቅና መልሱን በመመዝገብ ጥያቄው ያቆማል።

ጥያቄ 10:- ባለፉት 12 ወራት (ከየካቲት 2/1993 - የካቲት 1/1994 ቢያንስ

አንድ ጊዜ የማር ምርት የሰጡ ቀፎዎች ብዛት)

ባለፉት 12 ወራት ውስጥ ከየካቲት 2/1993 - የካቲት 1/1994 ቢያንስ አንድ ጊዜ ማር የተመረተባቸው ቀፎዎች ጠቅላላ ብዛት ባለይዘታው ተጠይቆ ይሞላል።

ሀ) ባህላዊ ቀፎዎች

ከላይ በተጠቀሰው ጊዜ ውስጥ ማር የተመረተባቸው ባህላዊ ቀፎዎች ብዛት ተጠይቆ ይሞላል።

ለ) የሽግግር ወይም ባለመረባረብ ቀፎዎች (መለስተኛ ዘመናዊ ቀፎዎች)

ከላይ በተጠቀሰው ጊዜ ውስጥ ማር የተመረተባቸው የሽግግር ወይም ባለመረባረብ ቀፎዎች ብዛት ተጠይቆ ይሞላል።

ሐ) ዘመናዊ ቀፎዎች፡-

ከላይ በተጠቀሰው ጊዜ ውስጥ ማር የተመረተባቸው ዘመናዊ ቀፎዎች ብዛት ተጠይቆ ይሞላል።

ማስታወሻ፡-

ባህላዊ ቀፎ ማለት ከተለያዩ ነገሮች (ለምሳሌ፡- ከሸንቦቆ፣ ከቀርከሃ፣ እንጨት፣ ከተባረበረ ዛፍ፣ ከእንሥራ ... ወዘተ) የተሰራና ማር የሚመረትበት ማለት ነው።

መለስተኛ ዘመናዊ ቀፎ ማለት በግብርና ሚኒስቴር ወይም አግባብ ባላቸው መሥሪያ ቤቶች የሙያ ድጋፍ ተሠርቶ ከባህላዊ ቀፎ የተሻለ ምርት የሚሰጥ ማለት ነው።

ዘመናዊ ቀፎ ማለት በግብርና ሚኒስቴር ወይም አግባብ ባላቸው መሥሪያ ቤቶች ባለሙያ ተሰርቶ ከፍተኛ ምርት የሚሰጥ ማለት ነው።

ባለፉት 12 ወራት (ከየካቲት 2/1993 - የካቲት 1/1994) የተገኘ የወተቸ፣ የዕንቁላልና የማር ምርት

ጥያቄ 11፡- የወተት ላሞችና ግመሎች

ሀ) በዓመቱ ውስጥ ወተት የሰጡ ላሞች ብዛት

ባለፉት 12 ወራት ውስጥ ወተት ሲሰጡ የነበሩ ላሞች ብዛት ባለይዞታው ተጠይቆ ይመዘገባል።

ለ) በ«ሀ» ከተመዘገቡት ላሞች ውስጥ አንድ ላም በአማካይ በዓመቱ ውስጥ ለስንት ወራት ወተት ሰጠች?

ከላይ በተጠቀሰው ዓመት በ«ሀ» ከተመዘገቡት ላሞች መካከል ውስጥ አንድ ላም በአማካይ ለስንት ወራት ወተት እንደሰጠች ባለይዞታው ተጠይቆ በተሰጠው ቦታ ይመዘገባል። በዚህ ዓመት ውስጥ ከአንድ ላም በላይ ወተት የሰጡ እንዳሉ ባለይዞታው ቢገልጽ እያንዳንዳቸው ለስንት ወራት ወተት እንደሰጡ በመጠየቅ ከተደመረ በኋላ ለብዛታቸው ተካፍሎ የሚገኘው አማካይ ውጤት ይሞላል።

ሐ) በተለምዶ አንድ ላም በአማካይ ለስንት ወራት ትታለባለች?

አንድ ላም በአማካይ ለስንት ወራት እንደምትታለብ ማለትም ወተት መስጠት ከጀመረችበት እስከ ምትነጥፍበት ያለውን ጊዜ የባለይዘታውን ልምድ በመጠየቅ በዚህ ጥያቄ አቅጣጫ ባለው ቦታ ይመዘገባል።

መ) የወተት ምርት በቀን ÷ በላም (በሊትር)

አንድ ላም በአማካይ በቀን ስንት ሊትር ወተት እንደምትሰጥ ባለይዘታው ተጠይቆ መጠኑ በሊትር ይመዘገባል።

ሠ) ወተት የሰጡ ግመሎች ብዛት

ባለፉት 12 ወራት ወተት ሲሰጡ የነበሩ ግመሎች ብዛት ባለይዘታው ተጠይቆ ይመዘገባል።

ረ) በ«ሠ» ከተመዘገቡት ግመሎች ውስጥ አንድ ግመል በአማካይ ለስንት ወራት ወተት ሰጠች

ከላይ በተጠቀሰው ዓመት ውስጥ በ«ሠ» ከተመዘገቡት ግመሎች መካከል አንድ ግመል በአማካይ ለስንት ወራት ወተት እንደሰጠች ተጠይቆ ይመዘገባል። ከአንድ ግመል በላይ ወተት የሰጡ መኖራቸውን ባለይዘታው ከገለጸ አማካዩን በመውሰድ ይሞላል።

ሰ) በተለምዶ አንድ ግመል ለስንት ወራት ትታለባለች?

አንድ ግመል በአማካይ ለስንት ወራት እንደምትታለብ ወይም ወተት መስጠት ከጀመረችበት እስከ ምትነጥፍበት ያለውን ጊዜ የባለይዘታውን ልምድ በመጠየቅ ይሞላል።

ሸ) የወተት ምርት በቀን ÷ በግመል (በሊትር)

አንድ ግመል በአማካይ በቀን ስንት ሊትር ወተት እንደምትሰጥ ባለይዘታው ተጠይቆ መጠኑ በሊትር ይመዘገባል።

ማስታወሻ :- ባለይዘታው የወተቱን መጠን በአካባቢ መለኪያ የሰጠ እንደሆነ ወተት ከተገኘ በወተት ካልተገኘ ደግሞ ውሀ በሊትር ተለክቶ ወይም በሚዛን ተመዝኖ መሞላት አለበት። (አንድ ሊትር = አንድ ኪሎ ግራም መሆኑን ማስታወስ ያስፈልጋል።)

ጥያቄ 12:- የዕንቁላል ምርት /ብዛት/ በዶሮ (በአንድ መጣያ ወቅት)

አንድ ዶሮ በአማካይ በአንድ የዕንቁላል መጣያ ወቅት ስንት ዕንቁላል እንደምትጥል ባለይዞታው ተጠይቆ ይሞላል።

ጥያቄ 13:- አማካይ የዕንቁላል መጣያ ወቅት (በቀን)

የአንድ ዶሮ አማካይ የዕንቁላል መጣያ ወቅት ምን ያህል ቀናች እንደሆነ ባለይዞታው ተጠይቆ ይመዘገባል።

ማስታወሻ :-

የሚጠየቀው የዕንቁላል ብዛት በአንድ የዕንቁላል መጣያ ወቅት ተጥሎ ቤተሰቡ የተመገበውን፣ የተሸጠውን፣ የተበላሸውን /የተሰበረውንና ወደ ጫፎችነት የተቀየረውን በሙሉ ያጠቃልላል።

ጥያቄ 14:- የማር ምርት መጠን (በኪሎ ግራም) በቀፎ በዓመት

ሀ) በአማካይ በአንድ ቆረጣ ወቅት ከአንድ ባህላዊ ቀፎ የተገኘ የማር ምርት

ባለይዞታው በአንድ ቆረጣ ወቅት ከአንድ ባህላዊ ቀፎ በዓመት በአማካይ የሚያገኘው የማር ምርት መጠን በኪሎ ግራም ቀጥሎም በዓመቱ ውስጥ በአማካይ ከአንድ ባህላዊ ቀፎ ምን ያህል ጊዜ ምርት እንደሚያገኝ ተጠይቆ ይሞላል።

ለ) በአማካይ በአንድ ቆረጣ ወቅት ከአንድ መለስተኛ ዘመናዊ) ቀፎ የተገኘ የማር ምርት

ባለይዞታው በአንድ ቆረጣ ወቅት ከአንድ መለስተኛ ዘመናዊ ቀፎ በዓመት በአማካይ የሚያገኘው የማር ምርት መጠን በኪሎ ግራምና በዓመቱ ውስጥ በአማካይ ከአንድ መለስተኛ ዘመናዊ ቀፎ ምን ያህል ጊዜ ምርት እንደሚያገኝ ተጠይቆ በተሰጠው ቦታ ይመዘገባል።

ሐ) በአማካይ በአንድ ቆረጣ ወቅት ከአንድ ዘመናዊ ቀፎ የተገኘ የማር ምርት:-

ባለይዞታው በአንድ ቆረጣ ወቅት ከአንድ ዘመናዊ ቀፎ በዓመት በአማካይ የሚያገኘው የማር ምርት መጠን በኪሎ ግራምና በዓመቱ ውስጥ በአማካይ ከአንድ ዘመናዊ ቀፎ ምን ያህል ጊዜ ምርት እንደሚያገኝ ተጠይቆ በተሰጠው ቦታ ይመዘገባል።

ጥያቄ 15:- የቤት እንሰሳት በሽታና ሕክምናን በተመለከተ (ከየካቲት 2/1993

- የካቲት 1/1994 ዓ.ም)

ዓምድ 1 - ተራ ቁጥር

ተራ ቁጥር ተሰጥቷል።

ዓምድ 2 - የቤት እንሰሳት ዓይነት

በዚህ ዓምድ የቤት እንሰሳት ዓይነት የዳልጋ ከብቶች፣ በጎች፣ ፍየሎች፣ የጋማ ከብቶች፣ ግመሎች አሳማዎችና ዶሮዎች ተዘርዝረዋል።

ዓምድ 3 - ክትባት የተደረገላቸው ብዛት

በዚህ ዓምድ ባለይዞታው በዓመቱ ውስጥ ያስከተላቸው የቤት እንሰሳት ብዛት በየዓይነታቸው ተጠይቆ ይሞላል።

ዓምድ 4 - በበሽታ የተጠቁ ብዛት

ባለይዞታው ካሉት የቤት እንሰሳት ውስጥ በበሽታ የተጠቁ ካሉ ብዛታቸው ተጠይቆ ይሞላል።

ዓምድ 5 - ሕክምና የተደረገላቸው ብዛት

ባለይዞታው በዓምድ 4 በዓይነት በበሽታ የተጠቁ ናቸው ብሎ ካስመዘገባቸው የቤት እንሰሳት ውስጥ ሕክምና የተደረገላቸው ካሉ ብዛታቸው ተጠይቆ ይሞላል።

ዓምድ 6 - በበሽታ የሞቱ ብዛት

በበሽታ ተጠቅተው የሞቱ የቤት እንሰሳት ብዛት በየዓይነታቸው ተጠይቆ ይሞላል።

ዓምድ 7 - ለቤት እንሰሳት መሞት ምክንያት የሆነው አንድ ዋና የበሽታ ዓይነት

ባለይዞታው በዓምድ 6 የቤት እንሰሳት ሞት-ብኛል ብሎ ካስመዘገበ ለሞቱ አንድ ዋና ምክንያት የሆነው በሽታ ተጠይቆ በዓምዱ ሥር በተሰጠው ክፍት ቦታ ይፃፋል። በዚህ ዓምድ ሥር ለኮድ የተተወው ቦታ ለቢሮ ሥራ ብቻ ስለሚያገለግል ምንም አይሞላበትም።

ዓምድ 8 - አስተያየት

ይህን ክፍል በተመለከተ የሚሰጥ ማንኛውም ዓይነት አስተያየት ካለ በተሰጠው ቦታ መጠቀሙ ይቻላል።

ጥያቄ 16:- የቤት እንሰሳት መኖ አጠቃቀም ሁኔታ (ከየካቲት 2/1993 -

የካቲት 1/1994 ዓ.ም)

ዓምድ 1 - ተራ ቁጥር

ተራ ቁጥር ተሰጥቷል።

ግምድ 2 - የመኖ ግደነት

በዚህ ግምድ የተለያዩ የመኖ ግደነቶችና ኮዳቸው ተሰጥተዋል።

ግምድ 3 - ተጠቅመዋል? (አዎን = 1 የለም = 2)

ባለይዘታው በግምድ 2 የተጠቀሰውን የመኖ ግደነት መጠቀም አለመጠቀሙ ተጠይቆ መልሱ አዎን ከሆነ ኮድ «1»፣ ካልተጠቀመ ደግሞ ኮድ «2» ይሞላል።

ግምድ 4 - አዎን ከሆነ ድርሻ በመቶኛ

በግምድ 3 ኮድ «1» ለተሞላለት የእያንዳንዱ መኖ ግደነት ከጠቅላላው የመኖ አጠቃቀም ምን ያህል ድርሻ እንዳለው በመጠየቅና በመቶኛ በማስላት ይመዘገባል። በግምድ 3 ኮድ «1» የተሞላላቸው የመቶኛ ድርሻዎቻቸው ተደምረው 100 መምጣት እንዳለባቸው ማስታወስ ያስፈልጋል።

የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/9 - የሰብል ምርት እና የቤት እንስሳት

ተዋጽዖ አጠቃቀም አሞላል።

ይህ ቅጽ በቆጠራው በተመረጡ ቤተሰቦች ውስጥ ለሚገኙ ባለይዞታዎች በሙሉ ይሞላል። ቅጹ እያንዳንዱ ባለይዞታ ያመረተውን የሰብል ምርትና የቤት እንስሳት ተዋጽዖዎች አጠቃቀም በሚመለከት መረጃ የሚሰበሰብበት ነው።

ክፍል 1. የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1 - ክልል

ቆጠራው የሚካሄድበት ክልል ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 2 - ዞን

ቆጠራው የሚካሄድበት ዞን ስም ወይም ቁጥር በዚህ አምድ ይሞላል።

ዓምድ 3 - ወረዳ

ቆጠራው የሚካሄድበት ወረዳ ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 4 - ገበሬ ማህበር

ቆጠራው የሚካሄድበት ገበሬ ማህበር ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 5 - ቆጠራ ቦታ

ቆጠራው የሚካሄድበት የቆጠራ ቦታ ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 6 - የቤተሰብ መለያ ቁጥር

የተመረጠው ቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/1 ክፍል 2 ዓምድ 1 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 7 - የባለይዞታው መለያ ቁጥር

የባለይዞታው መለያ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/1 ክፍል 2 ዓምድ 3 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 8- የባለይዞታው ስም

የባለይዞታው ስም ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/1 ክፍል 2 ዓምድ 4 በማወራረስ ይሞላል።

ዓምድ 9 - ዕድሜ

የባለይዞታው ዕድሜ ተጠይቆ በሙሉ ዓመት ይሞላል።

ዓምድ 10 - ፆታ (ወንድ = 1 ሴት = 2)

የባለይዞታው ፆታ ወንድ ከሆነ ኮድ «1» ሴት ከሆነች ደግሞ ኮድ «2» ይሞላል።

ዓምድ 11 - የግብርናው ዓይነት /ሰብል = 1 ከብት = 2 ሁለቱም = 3/

በዓምድ 7 መለያ ቁጥሩ የተመዘገበው እያንዳንዱ ባለይዞታ የተመዘገቡት የግብርና ዓይነት የሰብል ምርት ከሆነ ኮድ «1» ከብት ማርባት /ማደለብ/ ከሆነ ኮድ «2» በሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ክፍል 2. በምርት ዘመኑ የሰብል ምርት አጠቃቀም (በመቶኛ)

ዓምድ 1 - ተራ ቁጥር

ተራ ቁጥር ከ 01 በመጀመር በቅደም ተከተል ተሞልቷል።

ዓምድ 2 - የምርቱ ስም

ባለይዞታው በጥቅም ላይ ያዋላቸው የሰብል ምርቶች በሙሉ ለየብቻ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይመዘገባሉ። ለኮድ የተተወው ቦታ ምንም አይሞላበትም።

ዓምድ 3-9 - የምርት አጠቃቀም ክፍፍል (በመቶኛ)

ዓምድ 3 - ለቤተሰብ ፍጆታ

ባለይዞታው ከሚያመርተው /ካመረተው ጠቅላላ የሰብል ምርት ውስጥ ለቤተሰቡ ፍጆታ ያዋለው /የሚያውለው መጠን ተጠይቆ በመቶኛ ይመዘገባል።

ዓምድ 4 - ለዘር

ባለይዞታው ከሚያመርተው /ካመረተው ጠቅላላ የሰብል ምርት ውስጥ ለዘር የሚጠቀምበት /የተጠቀመበት በሰብል ዓይነት ተጠይቆ ድርሻው በመቶኛ ይሞላል።

ዓምድ 5 - ለሽያጭ

ባለይዞታው ከሚያመርተው /ካመረተው ጠቅላላ የሰብል ምርት ውስጥ ለሽያጭ ያዋለው /የሚያውለው መጠን በምርት ዓይነት ተጠይቆ መጠኑ በመቶኛ ይሞላል። ለሽያጭ ሲባል ባለይዞታው ለግብአት፣ ለቤተሰብ ልብስና ለመሳሰሉት የሽጠውን ወይም የሚሸጠውን ያመለክታል።

ዓምድ 6 - ለምንጃ (በዓይነት)

ባለይዞታው ከሚያመርተው /ካመረተው ጠቅላላ የሰብል ምርት ለሠራተኛ ጉልበት ክፍያ/ምንጃ በዓይነት የከፈለው /የሚከፍለው መጠን በመቶኛ ተጠይቆ ይሞላል።

ዓምድ 7 - ለእንስሳት መኖ

ባለይዞታው ከሚያመርተው /ካመረተው ጠቅላላ የሰብል ምርት ውስጥ ለእንስሳት መኖ ያዋለው /የሚያውለው መጠን በሰብል ዓይነት ተጠይቆ መጠኑ በመቶኛ ይሞላል።

ዓምድ 8 - ሌሎች (ለስጦታ ... ወዘተ)

ባለይዞታው ከሚያመርተው /ካመረተው ጠቅላላ የሰብል ምርት ውስጥ ሌላ ግልጋሎት (ለስጦታ ... ወዘተ) ያዋለው /የሚያውለው መጠን (ማለትም ከዓምድ 3 እስከ ዓምድ 7 ከተጠቀሰው ሌላ) በሰብል ዓይነት ተጠይቆ መጠኑ በመቶኛ ይሞላል።

ዓምድ 9 - ጠቅላላ

(ዓምድ 3+ ዓምድ 4+ ዓምድ 5+ ዓምድ 6+ ዓምድ 7+ ዓምድ 8 = ዓምድ 9

በዚህ ዓምድ በዓምድ 2 ሥር የተዘረዘሩት የምርት ዓይነቶች በሰብል ዓይነት ከዓምድ 3 - 8 ተደምሮ ውጤቱ በዓምድ 9 ይሞላል። መረጃ ሰብሳቢው የእነዚህ የምርት አጠቃቀሞች ድምር መቶ መሆኑን ለእያንዳንዱ የምርት ዓይነት ማረጋገጥ አለበት።

ዓምድ 10 - አስተያየት

እያንዳንዱን የምርት አጠቃቀም ዓይነት አስመልክቶ የሚኖሩ አስተያየቶች በዚህ ዓምድ ይመዘገባሉ።

ምሳሌ:-

ባለይዞታው ያመረተውን 80 ቁፍ የገብስ ምርት በሚከተለው ዓይነት ጥቅም ላይ ቢያውል።

	በቁፍ
ለቤተሰብ ፍጆታ	30
ለዘር	5
ለሽያጭ	25
ለምንዳ	5
ለእንስሳት መኖ	5
ሌሎች (መጠባበቂያ 5 ለስጦታ 5)	10

ይህንኑ መረጃ ሰብሳቢው ከዚህ በታች በተጠቀሰው ዓይነት ወደ መቶኛ በመለወጥ በተገቢው ዓምዶች ውስጥ መሙላት አለበት።

30 ቁፍ ለቤተሰብ ፍጆታ በመቶኛ ሲገለጽ $\Rightarrow \frac{30}{80} \times 100 = 37.5 \Rightarrow 38\%$

$$5 \text{ ቁና ለዘር በመቶኛ ሲገለጽ} \Rightarrow \frac{5 \times 100}{80} = 6.25 \Rightarrow 6\%$$

80

$$25 \text{ ቁና ለሽያጭ በመቶኛ ሲገለጽ} \Rightarrow \frac{5 \times 100}{80} = 31.25 \Rightarrow 31\%$$

80

$$5 \text{ ቁና ለምንዳ በመቶኛ ሲገለጽ} \Rightarrow \frac{5 \times 100}{80} = 5.25 \Rightarrow 6\%$$

80

$$5 \text{ ቁና ለእንሰሳት መኖ በመቶኛ} \Rightarrow \frac{5 \times 100}{80} = 6.25 \Rightarrow 6\%$$

80

$$10 \text{ ቁና ለሌላ በመቶኛ ሲገለጽ} \Rightarrow \frac{10 \times 100}{80} = 12.5 \Rightarrow 13\%$$

80

$$\text{ጠቅላላ ድምር} \Rightarrow 100\%$$

ማስታወሻ:-

ከዚህ በላይ የተሰጠው ምሳሌ መረጃ ሰብሳቢው የመቶኛን አሰላል እንዲረዳ ለማገዝ የቀረበና ባለይዞታው ሲሾ፣ ሩብ ... ወዘተ ብሎ የሚገልጽታቸውን ክፍልፋዮች ወደ መቶኛ በቀላሉ ለመለወጥ እንዲቻላቸው ለመረዳት እንጂ በምሳሌው የተገለጸውን አሠራር በመጠቀም ከባለይዞታው መረጃ እንዲሰበሰብ አለመሆኑን መገንዘብ ተገቢ ነው።

ክፍል 3. በምርት ዘመኑ የቤት እንስሳት ተዋጽዖ አጠቃቀም (በመቶኛ)

ዓምድ 1 - ተራ ቁጥር

ተራ ቁጥር ከ01 በመጀመር በቅደም ተከተል ተሰጥቷል።

ዓምድ 2 - የቤት እንስሳት ተዋጽዖ ዓይነት

የቤት እንስሳት ተዋጽዖዎች ከነካቸው ተሰጥተዋል።

ዓምድ 3-7 - የአጠቃቀም ክፍፍል (በመቶኛ)

ዓምድ 3 - ለቤተሰብ ፍጆታ

ባለይዞታው ካለው ጠቅላላ የቤት እንስሳት ተዋጽዖ ውስጥ ለቤተሰብ ፍጆታ ያዋለው መጠን በዓይነት ተጠይቆ በመቶኛ ይሞላል

ዓምድ 4 - ለሽያጭ

ባለይዞታው ካለው ጠቅላላ የቤት እንስሳት ተዋጽዖ ውስጥ ለሽያጭ ያዋለው መጠን በዓይነት ተጠይቆ በመቶኛ በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል።

ዓምድ 5 - ለምንዳ (በዓይነት)

ባለይዞታው ካለው ጠቅላላ የቤት እንስሳት ተዋጽዖ ውስጥ ለምንዳ በዓይነት ያዋለው መጠን በዓይነት ተጠይቆ ድርሻው በመቶኛ ይሞላል።

ዓምድ 6 - ሌሎች (ለስጦታ ... ወዘተ)

ባለይዞታው ካለው ጠቅላላ የቤት እንስሳት ተዋጽዖ ውስጥ ለሌላ ግልጋሎት (ለስጦታ ... ወዘተ) ያዋለው መጠን በዓይነት ተጠይቆ በመቶኛ ይሞላል።

ዓምድ 7 - ጠቅላላ (በዓምድ 3 + ዓምድ 4 + ዓምድ 5 + ዓምድ 6)

በዓምድ 2 ለተዘረዘሩት የቤት እንስሳት ተዋጽዖ ከዓምድ 3 - 6 በመቶኛ የተሞላው በተዋጽዖ ዓይነት በመደመር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 8 - አስተያየት

ይህን ክፍል አስመልክቶ የሚኖሩ ማንኛቸውም አስተያየቶች በሙሉ በዚህ ዓምድ ሊመዘገቡ ይችላሉ።

የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/10 - ሌሎች የተለያዩ ጥያቄዎች አሞላል

ይህ ቅጽ በሌሎች ቅጾች ሊካተቱ ባልቻሉ የተለያዩ ጉዳዮች ላይ አስፈላጊውን መረጃ ለመሰብሰብ እንዲቻል ባለይዞታውን በቅጹ ላይ የተዘረዘሩትን ጥያቄዎች በመጠየቅ የሚሰጠው መልስ የሚመዘገብበት ነው።

ክፍል 1. የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1 - ክልል

ቆጠራው የሚካሄድበት ክልል ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 2 - ዞን

ቆጠራው የሚካሄድበት ዞን ስም/ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 3 - ወረዳ

ቆጠራው የሚካሄድበት ወረዳ ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 4 - ገበሬ ማህበር

ቆጠራው የሚካሄድበት ገበሬ ማህበር ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል

ዓምድ 5 - የቆጠራ ቦታ

ቆጠራው የሚካሄድበት ቆጠራ ቦታ ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 6 - የቤተሰብ መለያ ቁጥር

የተመረጠው ቤተሰብ የተሰጠው መለያ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ - 94/1 ክፍል 2 ዓምድ 1 ተወስዶ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 7 - የባለይዞታው መለያ ቁጥር

የባለይዞታው መለያ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.ገ. 94/1 ክፍል 2 ዓምድ 3 ተወስዶ ይሞላል።

ዓምድ 8 - የባለይዞታው ስም

የባለይዞታው ስም ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/1 ክፍል 2 ዓምድ 4 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 9 - ዕድሜ

የባለይዞታው ዕድሜ ተጠይቆ በሙሉ ዓመት ይሞላል።

ዓምድ 10 - ሦታ/ወንድ=1 ሴት=2/

የባለይዞታው ሦታ ወንድ ከሆነ ኮድ «1» ሴት ከሆነች ደግሞ ኮድ «2» ይሞላል።

ዓምድ 11 - የግብርናው ዓይነት /ሰብል = 1 ከብት = 2 ሁለቱም = 3/

የግብርና ዓይነት የሰብል ምርት ከሆነ ኮድ «1» ከብት ማርባት /ማደለብ ከሆነ ኮድ «2» በሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ክፍል 2. ለባለይዞታው የሚቀርቡ ሌሎች የተለያዩ ጥያቄዎች

በዚህ ክፍል ለባለይዞታው የሚቀርቡ የተለያዩ ጥያቄዎች ከተራ ቁጥር 1-21 ተዘርዝረዋል። መረጃ ሰብሳቢው ጥያቄዎችን በትክክል ተገንዝቦ ለባለይዞታው በማቅረብ ባለይዞታው የሚሰጠውን መልስ በየጥያቄዎቹ አቅጣጫ በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ውስጥ አስፈላጊውን መረጃ በጥንቃቄ መመዝገብ አለበት።

ጥያቄ 1:- ባለዎት የመሬት ይዞታ ላይ አዝርዕትን አፈራርቀው ይዘራሉን?

ባለይዞታው በመሬቱ ላይ በሰብል ዘመኑም ሆነ ባለፉት የሰብል ዘመናት አዝርዕትን በማፈራረቅ ዘርቶ ከሆነ በመጠየቅ የሚገኘው መልስ አዎ ከሆነ ኮድ «1» የለም ከሆነ ኮድ «2» ይሞላል። አዝርዕት ማፈራረቅ ሲባል ባለይዞታው አምና ገብስ የዘራበትን መሬት ዘንድሮ ስንዴ ወይም ጤፍ ...ወዘተ ቢዘራበት አዝርዕትን በማፈራረቅ ይዘራል ማለት ነው። እንዲሁም በአንድ የሰብል ዘመን ሁለት ጊዜ ምርት የመሰብሰብ ልምድ ባላቸው አካባቢዎች በአንድ ማሳ መጀመሪያ ጤፍ ዘርቶ ከሰበሰበ በኋላ በሁለተኛው ጊዜ ሽምብራ ቢዘራበት አዝርዕትን በማፈራረቅ እንደዘራ ይቆጠራል።

ጥያቄ 2:- ባለዎት የመሬት ይዞታ ላይ የሰብል ምርታማነት ለመጨመር ሲባል አፈሩን ያቃጥላሉን?

ገበሬዎች የተሻለ ምርት ለማግኘት (የአፈሩን ለምነት ከፍ ለማድረግ) በሚል ምክንያት በተለምዶ ከሚጠቀሙባቸው ዘዴዎች አንዱ በማሳው ላይ ያለውን አፈር በመደብ በመደብ በመቆለል ማቃጠል ነው። ይህን አሠራር ባለይዞታው የሚያከናውን ከሆነ ተጠይቆ መልሱ አዎን ከሆነ ኮድ «1» የለም ከሆነ ደግሞ ኮድ «2» በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 3:- በመስኖ ዘዴ የሚጠቀሙ ከሆነ ለመስኖ የሚሆነውን ውሃ ከየት ያገኛሉ?

ባለይዞታው በቆጠራው ዓመት በመስኖ ዘዴ የሚጠቀም ከሆነ ተጠይቆ አዎን የሚል መልስ ከሰጠ ለመስኖ የሚሆነውን ውሃ የሚያገኘው ከወንዝ ከሆነ ኮድ «1» ከሐይቅ ከሆነ ኮድ «2» ከኩሬ ከሆነ ኮድ «3» ከላይ ከተዘረዘሩት ውጭ ከሆነ ኮድ «4» በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል። መስኖ ካልተጠቀመ ግን ኮድ «5» ይሞላል።

ጥያቄ 4:- ከእርስዎ (ከባለይዘታው) ሌላ በግብርና ሥራዎ ወቅት

(ባለፉት 12 ወራት) ሠራተኞች አሠርተዋል?

ባለይዘታው ባለፉት 12 ወራት በይዘታው ላይ ሌላ ሰው አሰርቶ ከሆነ ተጠይቆ የሚሰጠው መልስ አዎ ከሆነ ኮድ «1» የለም ከሆነ ኮድ «2» በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 5:- ሠራተኛ ቀጥረው ካሠሩ

ባለፉት 12 ወራት ከባለይዘታው ሌላ (ባለይዘታውን ሳይጨምር) ምን ያህል ሰዎች በባለይዘታው የግብርና ሥራ ላይ እንደተሰማሩ በቦታ ተለይቶ ብዛታቸው ለተሰጡት አራት ንዑስ ጥያቄዎች (እየተከፈለው የሚሠራ ቋሚ ሠራተኛ፣ እየተከፈለው የሚሠራ ጊዜያዊ ሠራተኛ፣ ሳይከፈለው ለቤተሰቡ የሚሠራና በይዘታው ላይ ድርሻ ያለው ሠራተኛ) እየተጠየቀ በጥያቄዎቹ ትይዩ በተዘጋጀው ክፍት ቦታ ይሞላል። የፆታዎቹ ድምር በጥያቄዎቹ አንፃርና በመጨረሻም ጠቅላላ ድምር በንዑስ ጥያቄ 5.5 አቅጣጫ ይሞላል።

ጥያቄ:-6 ማሣውን ለእርሻ ሥራ የሚያዘጋጁት በዋነኛነት በምን

ዓይነት ዘዴ ነው?

ባለይዘታው ለእርሻ ሥራ ማሣን የሚያዘጋጁበት ዋነኛ ዘዴ ምን ዓይነት እንደሆነ ተጠይቆ የሚሰጠው መልስ በእጅ ቁፋሮ የሚል ከሆነ ኮድ «1» በቤት እንስሳት ከሆነ ኮድ «2» በትራክተር ከሆነ ኮድ «3» በእጅ ቁፋሮና በቤት እንስሳት ከሆነ ኮድ «4» በቤት እንስሳትና በትራክተር ከሆነ ደግሞ ኮድ «5» በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 7:- የአፈር መታጠብን ለመከላከል በአብዛኛው በምን ዓይነት ዘዴ

ይጠቀማሉ?

ባለይዘታው በጎርፍም ሆነ በሌላ ምክንያት በማሣው ላይ የሚደርሰውን የአፈር መሸርሸርን ለመከላከል በአብዛኛው ምን ዓይነት የመከላከል ዘዴ እንደሚጠቀም ተጠይቆ የሚሰጠው መልስ:- እርከን በመሥራት ከሆነ ኮድ «1» ክትር በመሥራት ከሆነ ኮድ «2» ዛፍ በመትከል /ደን በማልበስ/ ከሆነ ኮድ «3» አግድም በማረስ ከሆነ ኮድ «4» ከላይ ከተዘረዘሩት ውጭ ከሆነ ኮድ «5» ከተሞላ በኋላ የመከላከያ ዘዴው ፊት ለፊት ከሚገኘው ባዶ ቦታ ይመዘገባል።

ባለይዞታው ምንም ዓይነት የአፈር መሸርሸር መከላከያ ዘዴ ካልተጠቀመ ኮድ «6» ለኮድ መፃፊያ በተዘጋጀው ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 8:- በኤክስቴንሽን መርሐ ግብር ታቅፈው ያውቃሉ?

በአሁኑ ወቅት ከእርሻ ሥራ ጥሩ ምርት የሚያገኙበትን ሁኔታ ለመፍጠር መንግስታዊ፣ መንግሥታዊ ያልሆኑና ዕርዳታ ሰጭ ድርጅቶች ገበሬዎች በኤክስቴንሽን ፕሮግራም እንዲታቀፉ በማድረግ ላይ ናቸው። ለምሳሌ በወረዳ ደረጃ በተቋቋሙ የግብርና ጽ/ቤቶች የተመደቡ የልማት ሠራተኞች በአካባቢው የኤክስቴንሽን ሥራ እየሠሩ ነው። እንዲሁም ሰላካዊ ግሎባል 2000 እና ሌሎች የዕርዳታ ሰጭ ድርጅቶች ገበሬዎች በኤክስቴንሽን ፕሮግራም እንዲታቀፉ እያደረጉ ነው። በዚህ መሠረት ባለይዞታው በቆጠራው ወቅትም ሆነ ቀደም ሲል በኤክስቴንሽን መርሐ ግብሮች ታቅፎ ያውቅ እንደሆነ ተጠይቆ የሚሰጠው መልስ አዎን ከሆነ ኮድ «1» የለም ከሆነ ኮድ «2» ለኮድ መፃፊያ በተዘጋጀው ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 9. ከታቀፉ (በጥያቄ 8 ኮድ 1 ከተሞላ) በምን ዓይነት

ኤክስቴንሽን ፓኬጅ?

በተራ ቁጥር 8 ኮድ 1 የተሞላለት ባለይዞታ በምን ዓይነት ኤክስቴንሽን ፓኬጅ ታቅፎ እንደነበር ተጠይቆ የሰጠው መልስ:-

በበቂ ዝናብ አካባቢ ኤክስቴንሽን ፓኬጅ ከሆነ ኮድ «1»

በቂ ዝናብ በሌላቸው አካባቢዎች ኤክስቴንሽን ፓኬጅ ከሆነ ኮድ «2»

በድህረ ምርት ቴክኖሎጂ ኤክስቴንሽን ፓኬጅ ከሆነ ኮድ «3»

ተጨማሪ የኢኮኖሚ ጠቀሜታ ባላቸው ሰብሎች ኤክስቴንሽን ፓኬጅ ከሆነ ኮድ «4»

በእንስሳት ሀብት ልማት ኤክስቴንሽን ፓኬጅ ከሆነ ኮድ «5»

ከላይ ከተጠቀሱት ውስጥ በሁለቱ ከሆነ ኮድ «6»

ለኮድ መፃፊያ በተዘጋጀው ክፍት ቦታ ይሞላል።

ባለይዞታው እነዚህን ፓኬጆች በትክክል የማያውቃቸውና መልስ የማይሰጥ ከሆነ በአካባቢው ካለው የልማት ሠራተኛ በመጠየቅና በማጣራት መልሱን መሙላት ያስፈልጋል።

ጥያቄ 10:- በጥያቄ 9 መልሱ 6 ከሆነ በምንና በምን ? ይጠቀስ

ባለይዞታው በሁለት ፓኬጆች የታቀፈ ከሆነ በምንና በምን እንደሆነ በተሰጡት ቦታዎች መጠቀስ ይገባዋል። በመቀጠልም በጥያቄ 9 የተሰጡትን ኮዶች በመጠቀም ትክክለኛውን ኮድ በተሰጠው ቦታ መመላት ያስፈልጋል።

ጥያቄ 11:- ከታቀፉ በስንት ዓመተ ምህረት?

በጥያቄ 8 አዎን ተብሎ ኮድ «1» ተሞልቶ ከሆነ ባለይዞታው በኤክስቴንሽን የታቀፈው በስንት ዓመተ ምህረት እንደነበር ተጠይቆ የሚሰጠው መልስ (ዓመተ ምህረቱ) ከጥያቄው ፊት ለፊት በተዘጋጀው ባዶ ቦታ ይሞላል።

በጥያቄ 12:- ካለዎት የግብርና ይዞታ በኤክስቴንሽን የተካተተው

በመቶኛ ምን ያህሉ ነበር?

ባለይዞታው ካለው በሰብል የተያዘ ይዞታው ውስጥ በኤክስቴንሽን የተካተተው በመቶኛ ምን ያህሉ እንደሆነ ተጠይቆ የሚሰጠው መልስ በተዘጋጀው ክፍት ቦታ ይሞላል። በሁለት ተከታታይ ዓመታት በኤክስቴንሽን የታቀፈ ባለይዞታ ይህን ጥያቄ በተመለከተ የሚሰጠው መልስ የቅርብ ዓመቱን ድርጊት እንደሆነ ማስታወስ ተገቢ ነው።

ለምሳሌ:- አንድ ባለይዞታ ካለው 5 ጥማድ በሰብል የተያዘ ይዞታ ውስጥ 2 ጥማድ ብቻ በኤክስቴንሽን ቢታቀፍ ይህ በፐርሰንት ሲሰላ 40 ፐርሰንቱ በኤክስቴንሽን ታቅፏል ማለት ሲሆን ይኸው ቁጥር በተሰጠው ቦታ ይመዘገባል።

ጥያቄ 13:- በኤክስቴንሽን የተካተቱ ሰብሎች የትኞቹ ናቸው?

በጥያቄ 12 በኤክስቴንሽን የተካተተው ይዞታ ላይ የነበሩ ሰብሎች ስም በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ይፃፋሉ።

ጥያቄ 14:- በኤክስቴንሽን መርሀ-ግብር ካልታቀፉ ምክንያት

በጥያቄ 8 የለም ተብሎ ኮድ «2» ተሞልቶ ከሆነ ባለይዞታው በኤክስቴንሽን መርሀ-ግብር ያልታቀፉበት ምክንያት ተጠይቆ የሚገኘው መልስ (ምክንያት) ከፊት ለፊት በተዘጋጀው ቦታ ይመዘገባል።

ዋና ዋና ምክንያቶች የሚከተሉት ናቸው፡፡

1. ጥቅሙን ካለማወቅ
2. የገንዘብ ዕጥረት
3. ውጤታማነቱ አጠራጣሪ ስለሆነ
4. ፕሮግራሙ በአካባቢው ስለሌለ
5. በቂ የእርሻ መሬት ስለሌለ
6. ሌላ /ይገለጽ/

ጥያቄ 15:- የብድር አገልግሎት ተጠቃሚ ነዎት?

ባለይዞታው በቆጠራው ዓመት የብድር አገልግሎት ተጠቃሚ መሆን አለመሆኑ ተጠይቆ ተጠቃሚ ከሆነ ኮድ «1» ካልሆነ ደግሞ ኮድ «2» በተሰጠው ቦታ ይመዘገባል

ጥያቄ 16:- የምክር አገልግሎት ተጠቃሚ ነዎት?

ባለይዞታው በቆጠራው ዓመት የምክር አገልግሎት ተጠቃሚ ከሆነ ኮድ «1» ካልሆነ ደግሞ ኮድ «2» በተሰጠው ቦታ ይመዘገባል፡፡

ጥያቄ 17:- የኬሚካል ማዳበሪያ በአብዛኛው ከየት ይገዛሉ?

ባለይዞታው ኬሚካል(የኢንዱስትሪ ውጤት) የሆነ ማዳበሪያ ከየት እንደሚገዛ ተጠይቆ ከመንግሥት ድርጅቶች ከሆነ ኮድ «1» ከግል ድርጅት ከሆነ ኮድ «2» ከግል ነጋዴዎች ከሆነ ኮድ «3» ከእነዚህ ውጭ ሌላ ከሆነ የተገዛበትን በመግለጽ ኮድ «4» በተሰጠው ቦታ ይሞላል፡፡ ባለይዞታው አልገዛሁም ካለ ደግሞ ኮድ «5» ይሞላል፡፡

ጥያቄ 18:- 50 ኪሎ ግራም ዩሪያ ማዳበሪያ በስንት ይገዛሉ?

ባለይዞታው በቆጠራው ዓመት ዩሪያ ገዝቶ ከሆነ 50 ኪሎ ግራም የሆነውን መጠን በስንት እንደገዛ ተጠይቆ በተሰጠው ቦታ ይመዘገባል፡፡ ባለይዞታው የገዛው ማዳበሪያ ከ50 ኪሎ ግራም ያነሰ /የበለጠ ከሆነ ግን 50 ኪሎ ግራም ቢገዛ የሚከፍለውን መጠን በማስላት ይመዘገባል፡፡

ጥያቄ 19:- 50 ኪሎ ግራም ዳፕ ማዳበሪያ በስንት ይገዛሉ?

ባለይዞታው በቆጠራው ዓመት ዳፕ ማዳበሪያ ገዝቶ ከሆነ 50 ኪሎ ግራም የሆነውን መጠን በስንት እንደገዛ ተጠይቆ በተሰጠው ቦታ ይመዘገባል። ባለይዞታው የገዛው ማዳበሪያ ከ50 ኪሎ ግራም ያነሠ ወይም የበለጠ ከሆነ ግን 50 ኪሎ ግራም ቢገዛ የሚከፍለውን መጠን በማስላት ይመዘገባል።

ጥያቄ 20:- ማዳበሪያውን ለመግዛት ምን ያህል ኪሎ ሜትር ይጓዛሉ?

ባለይዞታው በቆጠራው ዓመት ማዳበሪያውን ለመግዛት ምን ያህል ኪሎ ሜትር እንደሚጓዝ ተጠይቆ በተሰጠው ቦታ ይመዘገባል። ሆኖም ባለይዞታው ርቀቱን በኪሎ ሜትር መናገር ካልቻለ ጉዞው የሚፈጀውን ሰዓት ተጠይቆ አንድ እግረኛ በ1 ሰዓት በአማካይ 6 ኪሎ ሜትር ይሄዳል የሚለውን ስሌት በመጠቀም ባለይዞታው የሰጠውን ሰዓት ወደ ኪሎ ሜትር መለወጥና ውጤቱ በተሰጠው ባዶ ቦታ መመዝገብ ያስፈልጋል።

ጥያቄ 21:- በእርስዎ ቤተሰብ ውስጥ የቤተሰቡ አባላት ከታች በተጠቀሱት የግብርና ሥራዎች ለምን ያህል ጊዜ ይሳተፋሉ?

በባለይዞታው ቤተሰብ ውስጥ የሚገኙ ዕድሜያቸው 10 ዓመትና በባይ የሆኑ ወንዶችና ሴቶች በእርሻ ወቅት፣ በዘር ወቅት፣ በአረም፣ በሰብል መሰብሰብ፣ የቤት እንስሳትን በመመገብና በመንከባከብ፣ በአለባና የግብርና ምርቶችን ወደ ገበያ በመውሰድና በመሸጥ ሥራዎች ለምን ያህል ጊዜ እንደተሳተፉ ባለይዞታውን በመጠየቅ የሚገኘው መልስ አልተሳተፉም ከሆነ ኮድ «1» ሥራው ከሚወሰደው ጊዜ ሩቡን ያህል ከሆነ ኮድ «2» ግማሹን ያህል ከሆነ ኮድ «3» ሦስት አራተኛውን ያህል ከሆነ ኮድ «4» ሙሉውን ጊዜ ከሆነ ኮድ «5» ጥያቄው የማይመለከታቸው (በባህልም ሆነ በሌላ ምክንያት የተጠቀሰውን ሥራ የማይሠሩት) ከሆነ ኮድ «6» ከተሰጡት አማራጮች በመመረጥ በእያንዳንዱ የግብርና ሥራ ትይዩ በተሰጠው ቦታ ይሞላል።

እንስሳትና የምርት ማከማቻዎች አሞላል

ይህ ቅጽ በቆጠራው በተመረጡ ቤተሰቦች ውስጥ ለሚገኙ ባለይዞታዎች በሙሉ ይሞላል። ቅጹ እያንዳንዱ ባለይዞታ ለእርሻ ሥራ የሚገለገልባቸውን መሣሪያዎችና እንስሳት እንዲሁም የምርት ማከማቻዎችን በተመለከተ የተለያዩ መረጃዎች የሚሰበሰብበት ነው። በክፍል 1 የአካባቢ መለያ ይሞላል። ክፍል 2 በአራት ንዑስ ክፍል የተከፈለ ሲሆን የመጀመሪያው የእርሻ መሣሪያዎች መረጃ የሚሞላበት ይሆናል። ሁለተኛውና ሦስተኛው የእርሻ ሥራ አጋዥ እንስሳት መረጃ እንዲሁም አራተኛው የምርት ማከማቻዎች መረጃ የሚመዘገብበት ነው። በቤተሰብ ውስጥ ከአንድ በላይ በሆኑ ባለይዞታዎች ባለቤትነት የተያዘ የእርሻ መሣሪያ፣ እንስሳና የምርት ማከማቻ ቢኖሩ መረጃው በአንዱ ባለይዞታ ስም ይሞላና የሌለው ባለይዞታ በሠረዝ ይታለፋል።

ክፍል 1. የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1 - ክልል

ቆጠራው የሚካሄድበት ክልል ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 2 - ዞን

ቆጠራው የሚካሄድበት ዞን ስም ወይም ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 3 - ወረዳ

ቆጠራው የሚካሄድበት ወረዳ ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 4 - ገበሬ ማህበር

ቆጠራው የሚካሄድበት ገበሬ ማህበር ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 5 - ቆጠራ ቦታ

ቆጠራው የሚካሄድበት ቆጠራ ቦታ ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 6 - የቤተሰብ መለያ ቁጥር

የተመረጠው ቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/1 ክፍል 2 ዓምድ 1 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 7 - የባለይዞታው መለያ ቁጥር

የባለይዞታው መለያ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/1 ክፍል 2 ዓምድ 3 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 8 - የባለይዞታው ስም

የባለይዞታው ስም ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/1 ክፍል 2 ዓምድ 4 ይሞላል።

ዓምድ 9 - ዕድሜ

የባለይዘታው እድሜ ተጠይቆ በመሉ ዓመት ይሞላል።

ዓምድ 10 - ፆታ (ወንድ = 1 ሴት = 2)

የባለይዘታው ፆታ ወንድ ከሆነ ኮድ «1» ሴት ከሆነች ኮድ «2» ይሞላል።

ዓምድ 11 - የግብርናው ዓይነት (ሰብል = 1 ከብት = 2 ሁለቱም = 3)

በዓምድ 7 መለያ ቁጥሩ የተመዘገበው እያንዳንዱ ባለይዘታ የተሠማራበት የግብርና ዓይነት የሰብል ምርት ከሆነ ኮድ «1» የከብት ማርባት /ማደለብ ከሆነ ኮድ «2» በሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» ይሞላል።

ክፍል 2. የእርሻ መሣሪያዎች፣ የእርሻ ሥራ አጋዥ እንስሳትና የምርት ማከማቻዎች

በዚህ ክፍል ባለይዘታው የሚጠቀምባቸው የግሉ የሆኑትን የእርሻ መሣሪያዎች፣ የእርሻ ሥራ አጋዥ እንስሳትንና (ለትራንስፖርት አገልግሎት የሚውሉትንም ይጨምራል) የምርት ማከማቻዎችን ጠይቆ አስፈላጊውን መረጃ ይመዘገባል።

2.1 የእርሻ መሣሪያዎች

ዓምድ 1 - ተራ ቁጥር

ተራ ቁጥር ከ01 በመጀመር በቅደም ተከተል ተሰጥቷል።

ዓምድ 2 - የእርሻ መሣሪያው ስም

የእርሻ መሣሪያዎች ስምና ኮድ በዝርዝር በዚህ ዓምድ ሥር ተሰጥቷል።

ዓምድ 3 - ብዛት

በዚህ ዓምድ ባለይዘታው በዓምድ «2» ከተዘረዘሩት የእርሻ መሣሪያዎች ውስጥ አለኝ ያላቸው ብዛት በዓይነት ይመዘገባል።

ዓምድ 4 - የአንዱ የእርሻ መሣሪያ አማካይ መተኪያ ዋጋ (በብር)

ባለይዘታው በዓምድ «3» አለኝ ብሎ ካስመዘገባቸው የእርሻ መሣሪያዎች የአንዱን አማካይ ዋጋ በብር በመሣሪያው ዓይነት በመጠየቅ ይሞላል። ሆኖም ባለይዘታው ያለው የእርሻ መሣሪያ በአካባቢው የተመረተ ከሆነ በገበያ ዋጋ ምን ያህል እንደሚያወጣ ገምቶ እንዲናገር በመጠየቅ የአንዱ ዋጋ በብርና በሣንቲም መሞላት አለበት።

ዓምድ 5 - ጠቅላላ ዋጋ (በብር)

በዚህ ዓምድ ባለይዘታው በዓምድ 3 አለኝ ብሎ ያስመዘገባቸው የእርሻ መሣሪያዎች ብዛት በዓምድ 5 በብር በተጠቀሰው የአንዱ አማካይ ዋጋ ተባዝቶ ጠቅላላው ዋጋ በብር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 6 - አማካይ የአገልግሎት ዘመን (በዓመት)

ባለይዞታው አለኝ ብሎ ያስመዘገበው የእርሻ መሣሪያ እያንዳንዱ በአማካይ ለምን ያህል ዓመት አገልግሎት ሊሰጥ እንደሚችል ተጠይቆ በአማካይ የአገልግሎት ዘመን ይመዘገባል።

ዓምድ 7 - 8 - የእርሻ መሣሪያ ይከራያሉ? (አዎ = 1 የለም = 2)

ዓምድ 7 - (አዎ = 1 የለም = 2)

ባለይዞታው የእርሻ መሣሪያዎች የሚከራይ እንደሆነ ተጠይቆ መልሱ አዎን ከሆነ ኮድ «1» ፣ አልከራይም ከሆነ ደግሞ ኮድ «2» ይሞላል።

ዓምድ 8 - የኪራይ መጠን (በዓምድ 7 ኮድ 1 ለተሞላላቸው)

በዓምድ «7» ኮድ «1» ከተሞላ የአንድ እርሻ መሣሪያው የኪራይ መጠን በቀን በብር ምን ያህል እንደሆነ ተጠይቆ ይሞላል።

2.2 የእርሻ ሥራ አጋዥ እንስሳት (ለመጓጓዣ የሚጠቀምበትንም

ይጨምራል)

ዓምድ 1 - ተራ ቁጥር

ተራ ቁጥር በቅደም ተከተል ተሰጥቷል።

ዓምድ 2 - የእንስሳው ዓይነት

የእርሻ ሥራ አጋዥ እንስሳት ስም በዚህ ዓምድ ተሰጥቷል።

ዓምድ 3 - ብዛት

በዚህ ዓምድ ባለይዞታው በዓምድ «2» ከተዘረዘሩት የእንስሳት ዓይነቶች አለኝ ያላቸውን የእርሻ ሥራ አጋዥ እንስሳት (ለመጓጓዣ የሚጠቀሙበትንም ጨምሮ) ብዛት በዓይነት በመጠየቅ ይመዘገባል።

ዓምድ 4 - የአንዱ እንስሳ አማካይ መተኪያ ዋጋ

ባለይዞታው በዓምድ «2» ላይ ከተዘረዘሩት የእርሻ ሥራ አጋዥ እንስሳት መካከል አለኝ ብሎ ብዛታቸውን በዓምድ «3» ላይ ካስመዘገባቸው ውስጥ የአንዱ አማካይ ዋጋ በብር ተጠይቆ ይሞላል።

ዓምድ 5 - ጠቅላላ ዋጋ

በዚህ ዓምድ ባለይዞታው በዓምድ «3» አለኝ ብሎ ያስመዘገባቸውን የእርሻ ሥራ አጋዥ እንስሳት ብዛት በዓምድ «4» በብር በተጠቀሰው የአንዱ አማካይ ዋጋ ተባዝቶ ጠቅላላው ዋጋ በብር ይሞላል።

ዓምድ 6 - የእንስሳው አማካይ እድሜ (በዓመት)

ባለይዞታው በዓምድ «2» ከተዘረዘሩት እንስሳት መካከል አለኝ ብሎ ብዛታቸውን በዓምድ 3 ካስመዘገባቸው እንስሳት በአማካይ አንዱ እንስሳ ምን ያህል ዓመት እንደሆነ በዓይነት ተጠይቆ ይመዘገባል።

ዓምድ 7 - 8 - የእርሻ እንስሳ ይከራያሉ? (አዎ = 1 የለም = 2)

ዓምድ 7 - (አዎ = 1 የለም = 2)

ባለይዞታው የእርሻ ሥራ አጋዥ እንስሳት መካከል የሚከራይ እንደሆነ ተጠይቆ መልሱ አዎን ከሆነ ኮድ «1» ፣ አልከራይም ከሆነ ደግሞ ኮድ «2» ይሞላል።

ዓምድ 8 - የኪራይ መጠን (በዓምድ 7 ኮድ 1 ለተሞላላቸው)

በዓምድ «7» ተጠይቆ ኮድ «1» ከተሞላ በዚህ ዓምድ ደግሞ የአንዱ የኪራይ መጠን በቀን በብር ምን ያህል እንደሆነ ተጠይቆ ይሞላል።

2.3 ለእርሻ ሥራ ከሚጠቀሙባቸው እንስሳት መካከል በተለይ በማረስ

ተግባር ላይ የተሠማሩ ፡-

ዓምድ 1 - ተራ ቁጥር

ተራ ቁጥር በቅደም ተከተል ተሰጥቷል።

ዓምድ 2 - የእንስሳው ዓይነት

በማረስ ላይ የተሠማራው እንስሳ ዓይነት በዚህ ዓምድ ተሰጥቷል።

ዓምድ 3 - ብዛት

በዚህ ዓምድ ባለይዞታው በዓምድ 2 ከተዘረዘሩት የእንስሳት ዓይነቶች አለኝ ያላቸውን በማረስ ተግባር የተሰማሩ እንስሳት ብዛት በዓይነት በመጠየቅ ይመዘገባል።

ዓምድ 4 - የአንዱ እንስሳ አማካይ መተኪያ ዋጋ

ባለይዞታው በዓምድ «2» ላይ ከተዘረዘሩት በማረስ ተግባር ላይ ከተሰማሩት እንስሳት መካከል አለኝ ብሎ በዓምድ «3» ላይ ካስመዘገባቸው ውስጥ ያንዱ አማካይ ዋጋ በብር ተጠይቆ ይሞላል።

ዓምድ 5 - ጠቅላላ ዋጋ

በዚህ ዓምድ ባለይዞታው በዓምድ «3» አለኝ ብሎ ያስመዘገባቸውና በማረስ ተግባር የተሰማሩት እንስሳት ብዛት በዓምድ «4» በብር በተጠቀሰው የአንዱ አማካይ ዋጋ ተባዝቶ ጠቅላላ ዋጋው ይመዘገባል።

ዓምድ 6 - የእንስሳው አማካይ ዕድሜ (በዓመት)

ባለይዞታው በዓምድ 2 ከተዘረዘሩት እንስሳት መካከል አለኝ ብሎ ያስመዘገባቸው እንስሳት በአማካይ አንዱ እንስሳ ምን ያህል ዓመት እንደሆነ ተጠይቆ ይመዘገባል።

ዓምድ 7 - 8 - በማረስ ተግባር የሚውል እንስሳት ይከራያሉ?

(አዎ = 1 የለም = 2)

ዓምድ 7 - (አዎ = 1 የለም = 2)

ባለይዘታው በማረስ ተግባር ላይ የሚሰማሩ እንስሳት ይከራይ እንደሆነ ተጠይቆ መልሱ አዎ ከሆነ ኮድ "1" ፣ አልከራይም ከሆነ ደግሞ ኮድ "2" ይሞላል።

ዓምድ 8 - የኪራይ መጠን (በዓምድ 7 ኮድ 1 ለተሞላላቸው)

በዓምድ 7 ተጠይቆ ኮድ "1" ከተሞላ በዚህ ዓምድ ሥር ደግሞ የአንዱ የኪራይ መጠን በቀን በብር ምን ያህል እንደሆነ ተጠይቆ ይሞላል።

2.4 የምርት ማከማቻዎች

ዓምድ 1 - ተራ ቁጥር

ተራ ቁጥር በተከታታይ ተሰጥቷል።

ዓምድ 2 - የምርት ማከማቻ ዓይነት

የምርት ማከማቻው ዓይነት በዚህ ዓምድ ተሰጥቷል።

ዓምድ 3 - ብዛት

በዚህ ዓምድ ባለይዘታው በዓምድ "2" ከተዘረዘሩት የምርት ማከማቻ ዓይነቶች አለኝ ያላቸውን በዓይነት በመጠየቅ ብዛታቸው ይሞላል።

ዓምድ 4 - የአንዱ የምርት ማከማቻ አማካይ መተኪያ ዋጋ

ባለይዘታው በዓምድ 3 አለኝ ብሎ ያስመዘገባቸውን የምርት ማከማቻ ዓይነቶች የአንዱ አማካይ ዋጋ በብር ተጠይቆ ይሞላል።

ዓምድ 5 - ጠቅላላ ዋጋ

በዚህ ዓምድ ባለይዘታው በዓምድ 4 አለኝ ብሎ ያስመዘገባቸው የምርት ማከማቻ ዓይነቶች ብዛት በዓምድ "4" በብር በተጠቀሰው የአንዱ አማካይ ዋጋ ተባዝቶ ጠቅላላው ዋጋ በብር ይሞላል።

ዓምድ 6 - የማከማቻዎች አማካይ የመያዝ አቅም (በኩንታል)

ብዛታቸው በዓምድ "3" የተገለፀው የምርት ማከማቻዎች በአማካይ ምን ያህል ምርት የመያዝ አቅም እንዳላቸው ተጠይቆ መጠኑ በኩንታል ይሞላል።

ዓምድ 7 - 8 - የምርት ማከማቻዎች ይከራያሉ? (አዎ = 1 የለም = 2)

ዓምድ 7 - (አዎ = 1 የለም = 2)

ባለይዘታው የምርት ማከማቻዎች የሚከራይ ከሆነ ተጠይቆ መልሱ አዎን ከሆነ ኮድ «1» አልከራይም ከሆነ ደግሞ ኮድ «2» ይመዘገባል።

ዓምድ 8 - የኪራይ መጠን (በዓምድ 7 ኮድ «1» ለተሞላላቸው)

በዓምድ 7 ተጠይቆ ኮድ «1» ከተሞላ በዚህ ዓምድ ደግሞ የአንዱ የኪራይ መጠን በወር በብር ምን ያህል እንደሆነ ተጠይቆ ይሞላል።

ማስታወሻ፡-

ባለይዞታው ከቅጹ ውስጥ ከተጠቀሱት የእርሻ መሣሪያዎች፣ የእርሻ ሥራ አጋዥ እንሰሳት የምርት ማከማቻዎች ዓይነት ውጪ ካስመዘገበ "ሌላ ይገለጽ" በሚለው ሥር አዲስ ያስመዘገበው የእርሻ መሣሪያ/ የእርሻ ሥራ አጋዥ እንሰሳት/ የምርት ማከማቻ ስምና አስፈላጊ መረጃዎች እንደሚመዘገብ መታወቅ አለበት።

የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/12ሀ በጊዜያዊ ሰብሎች (አትክልትና ሥራ-ሥርን

ጨምሮ) የተያዙ ማሣዎች ዝርዝርና የእርሻ ሥራ

አጠቃላይ ሁኔታ (በበልግ ወቅት) አሞላል

ይህ ቅጽ በቆጠራ ቦታው በተመረጡ ቤተሰቦች ውስጥ ለሚገኙ ባለይዞታዎች በሙሉ የሚሞላ ነው። በዚህ ቅጽ በበልግ ወቅት በጊዜያዊ ሰብሎች ብቻ (አትክልትና ሥራ-ሥርን ጨምሮ) የተያዙ ማሣዎች የሚዘረዘሩበትና አጠቃላይ የእርሻ ሥራ ሁኔታው ክትትል የሚደረግበት ነው።

ክፍል 1. የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1 - ክልል

ቆጠራው የሚካሄድበት ክልል ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 2 - ዞን

ቆጠራው የሚካሄድበት ዞን ስም ወይንም ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 3 - ወረዳ

ቆጠራው የሚካሄድበት ወረዳ ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 4 - ገበሬ ማህበር

ቆጠራው የሚካሄድበት የገበሬ ማህበር ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 5 - ቆጠራ ቦታ

ቆጠራው የሚካሄድበት ቆጠራ ቦታ ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 6 - የቤተሰብ መለያ ቁጥር

የተመረጠው ቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/1 ክፍል 2 ዓምድ 1 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 7 - የባለይዞታው መለያ ቁጥር

ለባለይዞታው የተሰጠውን መለያ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/1 ክፍል 2 ዓምድ 3 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 8 - የባለይዞታው ስም

የባለይዞታው ስም ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/1 ክፍል 2 ዓምድ 4 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 9 - ዕድሜ

የባለይዞታው ዕድሜ ተጠይቆ በሙሉ ዓመት በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 10 - ፆታ (ወንድ = 1 ሴት = 2)

የባለይዞታው ፆታ ወንድ ከሆነ ኮድ «1» ሴት ከሆነች ኮድ «2» በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 11 - የግብርናው ዓይነት /ሰብል = 1 ከብት = 2 ሁለቱም = 3/

በዓምድ 7 መለያ ቁጥሩ የተመዘገበው እያንዳንዱ ባለይዞታ የተሠማራበት የግብርና ዓይነት ተጠይቆ ሰብል ማምረት ብቻ ከሆነ ኮድ «1» ከብት ማርባት /ማደለብ/ ብቻ ከሆነ ኮድ «2» ሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ክፍል 2. በጊዜያዊ ሰብሎች (አትክልትና ሥራ-ሥርን ጨምሮ) የተያዙ ማሣዎች ስፋትና የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታ

ይህ ክፍል የሚያገለግለው ባለይዞታው በ1994 ዓ.ም በልግ ወቅት ያለውን በጊዜያዊ ሰብሎች (አትክልትና ሥራ-ሥርን ጨምሮ) የተያዙ ማሣ ስፋትና የተገኘ/የሚገኝ ምርት መጠንና የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታ ለመከታተል ነው። በዚህ ቅጽ ስምንት ማሣዎችን ለመመዝገብና ሌሎች የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታን የሚመለከቱ መረጃዎች ለመሰብሰብ የሚያስችል ቦታ (ከዓምድ 3 - 6 በፊት ለፊት ከዓምድ 7 - 10 በጀርባ ተሰጥቷል።) ከስምንት በላይ የሆኑ በጊዜያዊ ሰብል የተያዙ ማሣዎች ሲያጋጥሙ ተጨማሪ ቅጽ መጠቀም ያስፈልጋል።

ዓምድ 1 - ተራ ቁጥር

ተራ ቁጥር ከ«01» በመጀመር በቅደም ተከተል ተሞልቷል።

ዓምድ 3-6 - የፓርሰል ቁጥር ፣ የማሣ ቁጥርና የጊዜያዊ ሰብል ስም

መረጃ የሚሰበሰብላቸው ጊዜያዊ ሰብሎች የሚገኙባቸው ፓርሰሎች በሙሉ የፓርሰል ቁጥር ይሰጣቸዋል። እንዲሁም በእያንዳንዱ ፓርሰል ለሚገኙ ማሣዎች ተከታታይ የማሣ ቁጥር ይሰጣቸውና የሰብሉ ስም ደግሞ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል። ለኮድ የተሰጠው ቦታ ለቢሮ ሥራ ስለሚያገለግል ምንም አይሞላበትም። የፓርሰልና ማሣ ቁጥር አሰጣጥን በተመለከተ ከገጽ 65 እስከ ገጽ 71 የቀረበውን ምሳሌ ይመልከቱ።

ማስታወሻ:-

በአንድ ባለይዞታ የተያዙ የተለያዩ ፓርሰሎችና ማሣዎችን በተመለከተ የሚሰጡ የፓርሰልና ማሣ ቁጥሮች ተከታታይነት ባለው መንገድ በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-7-94/12ለ የተሰጠውን ያገናኝበ መሆን ይኖርበታል።

ዓምድ 2 - ለባለይዞታዎች የሚቀርቡ ጥያቄዎች

ጥያቄ 1:- የይዞታው ዓይነት:- ባለይዞታው ያስመዘገበው እያንዳንዱ ማሣ የባለይዞታው የራሱ ከሆነ ኮድ «1»፤ በኪራይ ወይም በኮንትራት

የተገኘ ከሆነ ኮድ «2»፤ ከእነዚህ ውጭ ስሆን መንገድ የተገኘ ከሆነ ኮድ «3» በጥያቄ ትይዩ በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 2:- የማሳው ስፋት /በስታንደርድ/ በአካባቢ መለኪያ

ባለይዞታው ያስመዘገበው ማሳ ስፋቱ በስታንደርድ ወይም በአካባቢ መለኪያ ተጠይቆ የስታንደርድ /የአካባቢው መለኪያ ስምና የእያንዳንዱ ማሳ ስፋት መጠን በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል ለኮድ በተሰጠው ቦታ ምንም አይሞላበትም።

ጥያቄ 3:- የምርት መጠን በስታንደርድ /በአካባቢ መለኪያ፤

ባለይዞታው ካስመዘገበው ከእያንዳንዱ ማሳ ያመረተው /የሚያመርተው የምርት መጠን በስታንደርድ /በአካባቢ መለኪያ ምን ያህል እንደሆነ ተጠይቆ የስታንደርድ /የአካባቢው መለኪያ ስምና ከእያንዳንዱ ማሳ የተመረተው ምርት መጠን በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 4:- ማሳው በኤክስቴንሽን መርሐ-ግብር ታቅፏል? (አዎ = 1 የለም = 2)

ባለይዞታው ያስመዘገበው እያንዳንዱን ማሳ አስመልክቶ በኤክስቴንሽን መርሐ-ግብር መታቀፉን አለመታቀፉን ተጠይቆ ከታቀፉ ኮድ «1» ካልታቀፈ ደግሞ ኮድ «2» በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ማስታወሻ:-

በኤክስቴንሽን መርሐ-ግብር የታቀፈ ገበሬ ማለት በዘመናዊ አስተራረስ የሚጠቀምና ለዚህም በአካባቢው በሚገኘው የልማት ሠራተኛ የቅርብ እገዛ ትምህርትና ምክር የሚያገኝ ነው። ዘመናዊ አስተራረስ ሲባልም በጥናት የተደረሰበት አሠራርን መሠረት በማድረግ ለእያንዳንዱ የሰብል ዓይነት:-

- የማሳ አዘገጃጀት
- በጥቅም ላይ መዋል የሚገባው የማዳበሪያ ዓይነት፣ አጠቃቀምና መጠን ... ወዘተ በመመሪያው መሠረት ተግባራዊ ማድረግ ነው።

ጥያቄ 5:- የመስኖ ዘዴ ተጠቅመዋል? (አዎ = 1 የለም = 2)

ባለይዞታው እያንዳንዱን ያስመዘገበውን ማሳ በማስመልከት በማሳው ላይ ያለውን ሰብል ለማምረትም ሆነ ምርትን ለማሻሻል የመስኖ ዘዴ

መጠቀሙ ተጠይቆ ተጠቅሞ ከሆነ ኮድ «1» ፣ ያልተጠቀመ ከሆነ ደግሞ ኮድ «2» በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 6:- የዘር ዓይነት (ምርጥ ዘር = 1 ምርጥ ዘር ያልሆነ = 2)

ባለይዞታው በእያንዳንዱ ባስመዘገበው ማሣሪያ ላይ የተጠቀመው የዘር አይነት ተጠይቆ ምርጥ ዘር ከሆነ ኮድ «1» ምርጥ ዘር ካልሆነ ደግሞ ኮድ «2» በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 7:- የተጠቀሙት ምርጥ ዘር ካልሆነ መጠን በኪሎ ግራም

(በጥያቄ 6 ኮድ 2 ለተሞላላቸው)

ይህ ጥያቄ የሚጠየቀው ለብርዕ፣ አገጃጅ፣ ጥራጥሬና ቅባት ሰብሎች ብቻ ሲሆን ባለይዞታው ያስመዘገበው እያንዳንዱ ማሣሪያ ላይ የሚገኘውን ሰብል አስመልክቶ ለዘር የተጠቀመው የአካባቢ ዘር ከሆነ መጠኑ በኪሎ ግራም ተጠይቆ የተገኘው መልስ በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 8:- የተጠቀሙት ምርጥ ዘር ከሆነ መጠን በኪሎ ግራም

(በጥያቄ 6 ኮድ «1» ለተሞላላቸው)

ይህ ጥያቄ የሚጠየቀው ለብርዕ፣ አገጃጅ፣ ጥራጥሬና ቅባት ሰብሎች ብቻ ሲሆን ባለይዞታው ባስመዘገበው እያንዳንዱ ማሣሪያ ላይ የሚገኘውን ሰብል አስመልክቶ ለዘር የተጠቀመው ምርጥ ዘር ከሆነ መጠኑ በኪሎ ግራም ተጠይቆ የተገኘው መልስ በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 9:- የተጠቀሙት ምርጥ ዘር ከሆነ ዋጋ (በጥያቄ 6 ኮድ «1»

ለተሞላላቸው)

በጥያቄ 6 ኮድ «1» ተሞልቶ መጠኑ የተጠቀሰው ምርጥ ዘር ዋጋው ምን ያህል እንደሆነ ተጠይቆ የተገኘው መልስ በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 10:- የሰብል ብልሽት ደርሷል ወይ? (አዎን = 1 የአዎን = 2)

በእያንዳንዱ ማሣሪያ ላይ ያለውን ሰብል አስመልክቶ የሰብል መበላሸት መድረሱን ባለይዞታው ተጠይቆ ደርሶ ከሆነ ኮድ «1» ካልደረሰ ደግሞ ኮድ «2» በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 11:- የሰብል ብልሽት ደርሶ ከሆነ ለብልሽቱ አንድ ዋና ምክንያት

ይህ ጥያቄ የሚጠየቀው በጥያቄ 10 የሰብል መበላሸት ደርሷል ተብሎ ኮድ «1» የተሞላ እንደሆነ ብቻ ነው። ስለዚህ የሰብል መበላሸት ደርሶ ከሆነ በዚህ የመረጃ ሰብሳቢዎች መመሪያ ገጽ 19 ከተዘረዘሩት የሰብል መበላሸት ምክንያቶች ውስጥ ዋነኛ የሆነው ምክንያት ተወስዶ በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይመዘገባል። ለኮድ የተሰጠው ቦታ ለቢሮ ሥራ ብቻ ስለሚያገለግል ምንም አይሞላበትም።

ጥያቄ 12:- የብልሽቱ መጠን በመቶኛ

በጥያቄ 11 በተገለፀው ምክንያት በሰብል ላይ ጉዳት የደረሰ ከሆነ የተበላሸው ወይም ጉዳት የደረሰበት ሰብል ከማሳው ጠቅላላ ስፋት ምን ያህሉን እንደሚሸፍን በመቶኛ ባለይዞታው ተጠይቆ የተገኘው መልስ በዚህ ጥያቄ አቅጣጫ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።
ለምሳሌ:- ባለይዞታው ማሳውን ላይ ከሚገኘው ሰብል ከጠቅላላው ማሳ ስፋት ሩብ ያህሉን የሸፈነው ተበላሽቷል ቢል "25" መሞላት አለበት።

ጥያቄ 13:- ብልሽቱን ለመከላከል /ለጥንቃቄ/ የተወሰደ

እርምጃ (አለ = 1 የለም = 2)

በዚህ ጥያቄ አቅጣጫ ብልሽት የደረሰበትን እያንዳንዱን ማሳ አስመልክቶ ባለይዞታው የደረሰውን የሰብል ብልሽት ለማስወገድ ወይም ለመቀነስ ወይም አስቀድሞ ለመከላከል የወሰደው እርምጃ ካለ ኮድ «1» ፣ ከሌለ ደግሞ ኮድ «2» በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 14:- የተወሰደው እርምጃ ዓይነት (ኬሚካል = 1 ኬሚካል ያልሆነ = 2

ሁለቱም = 3)

ባለይዞታው የሰብሉን ብልሽት ለማስወገድ ወይም ለመቀነስ ወይም አስቀድሞ ለመከላከል የተጠቀመው መድኃኒት ኬሚካል ከሆነ ኮድ «1» ፣ ኬሚካል ያልሆነ ከሆነ ኮድ «2» ሁለቱም ዓይነት ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 15:- ለጥያቄ 14 ኮድ «1» ወይም ኮድ «3» ከተሞላ

ኬሚካል ከተጠቀሙ ዓይነቱ (ፀረ-ተባይ = 1 ፀረ-አረም = 2

ፀረ-በሽታ = 3 1ና2 = 4 1ና3 = 5 2ና3 = 6 ሁሉም = 7)

ባለይዞታው በጥያቄ 14 የወሰደው እርምጃ ዓይነት ኬሚካል ከሆነ ማለትም (በጥያቄ 14 ኮድ «1» ወይም ኮድ «3» ከተሞላ) ለእያንዳንዱ ማሳ ምን አይነት ኬሚካል እንደተጠቀመ ተጠይቆ ፀረ-ተባይ ከሆነ ኮድ «1» ፣ ፀረ-አረም ከሆነ ኮድ «2» ፣ ፀረ-በሽታ ከሆነ ኮድ «3» ፣ ፀረ-ተባይና ፀረ-አረም ከሆነ ኮድ «4»፣ ፀረ-ተባይ እና ፀረ-በሽታ ከሆነ ኮድ «5» ፣ ፀረ-አረም እና ፀረ-በሽታ ከሆነ ኮድ «6» ፣ ሁሉንም ዓይነት ከሆነ ደግሞ ኮድ «7» ይሞላል።

ጥያቄ 16:- የተፈጥሮ /ኬሚካል ማዳበሪያ ተጠቅመዋል?

(አዎን = 1 የለም = 2)

ባለይዞታው ባስመዘገበው በሰብል በተያዘ በእያንዳንዱ ማሳ ላይ ሊገኝ የሚችለውን ምርት ለማሻሻል ማዳበሪያ መጠቀም አለመጠቀሙ ተጠይቆ ተጠቅሞ ከሆነ ኮድ «1» ፣ ያልተጠቀመ ከሆነ ደግሞ ኮድ «2» በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ባታ ይሞላል።

ጥያቄ 17:- ከተጠቀሙ የማዳበሪያው ዓይነት

(የተፈጥሮ = 1 ኬሚካል = 2 ሁለቱም = 3)

ባለይዞታው ማዳበሪያ ተጠቅሞ በጥያቄ 16 ኮድ «1» ተሞልቶ ከሆነ በዚህ ጥያቄ የማዳበሪያው አይነት ይጠየቃል። ጥቅም ላይ የዋለው ማዳበሪያ ዓይነት የተፈጥሮ ከሆነ ኮድ «1» ኬሚካል ከሆነ ኮድ «2» ፣ ሁለቱም ዓይነት ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ባታ ይሞላል።

ጥያቄ 18:- ኬሚካል ማዳበሪያ ካልተጠቀሙ አንድ ዋና ምክንያት

(በጥያቄ 16 ኮድ «2» ወይም በጥያቄ 17 ኮድ «1» ከተሞላ)

ባለይዞታው ማዳበሪያ መጠቀም አለመጠቀሙ በጥያቄ 16 ላይ ተጠይቆ ኮድ «2» ከተሞላ ወይም ማዳበሪያ ተጠቅሞ በጥያቄ 17 ኮድ «1» ከተሞላ ኬሚካል ማዳበሪያ ያልተጠቀመበትን ምክንያት ተጠይቆ ምክንያቱ በጥያቄ ትይዩ በተሰጠው ባዶ ባታ ይሞላል።

ከዚህ በታች ከተዘረዘሩት ምክንያቶች በመምረጥ ትክክለኛውን ምክንያትና ኮድ ይሞላል።

ምክንያቶችም የሚከተሉት ናቸው፡-

- ጥቅሙን ካለማወቅ = 1
- ውድ ስለሆነ = 2
- የገንዘብ እጥረት = 3
- የአቅርቦት እጥረት = 4
- የብድር አገልግሎት አለመኖር = 5
- ውጤታማነቱ አጠራጣሪ ስለሆነ = 6
- ሌላ ካለ ይገለጽ = 7

ጥያቄ 19 - ኬሚካል ማዳበሪያ ከተጠቀሙ (በጥያቄ 17 ኮድ «2» ወይም «3» ከተሞላ)

ጥያቄ 19.1፡- ዓይነት

ባለይዞታው የተጠቀመው ኬሚካል ማዳበሪያ ዓይነቱ ተጠይቆ የሪያ ከሆነ ኮድ «1» ፣ ዳፕ ከሆነ ኮድ «2» ፣ ሁለቱም ዓይነት ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» እያንዳንዱን ማሳ አስመልክቶ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 19.2፡- መጠን በኪሎ ግራም

በጥያቄ 19.1 ዓይነቱ የተገለጸው ማዳበሪያ መጠን ባለይዞታው ተጠይቆ መልሱ በኪሎ ግራም በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል። ሆኖም ባለይዞታው የማዳበሪያውን መጠን በኪሎ ግራም መግለጽ ካልቻለ ማዳበሪያውን ሲገዛ ወይም ጥቅም ላይ ሲያውል መጠኑን ለመለካት የተጠቀመበትን የመለኪያ ዕቃ (ጣሳ ፣ ቁና ፣ ሳህን ፣ ...ወዘተ) በመጠቀም ባለይዞታው ማዳበሪያ ካለው የራሱን በመውሰድ ከሌለው ደግሞ በአካባቢው ማዳበሪያ ያለውን ቤተሰብ በማፈላለግ ይህም ካልሆነ ማዳበሪያ ሊገኝ ከሚችልበት ማለትም ከገበያ፣ ከልማት ወኪሎች ከግብርና መ/ቤቶች ... ወዘተ ለጊዜው በመውሰድ መጀመሪያ ባዶውን ዕቃ ቀጥሎ ደግሞ ማዳበሪያውን አስይዞ ከመዘነ በኋላ የዕቃውን ክብደት በመቀነስ የሚገኘው ክብደት በጥቅም ላይ የዋለውን ማዳበሪያ መጠን ስለሚገልጽ ውጤቱን በጥያቄው በተሰጠው ትይዩ ባዶ ቦታ ይሞላል።

ለበለጠ ማብራሪያ የሚከተለውን ምሳሌ ይመልከቱ :-

ምሳሌ:-

ባለይዞታው አንድ ሣህን ማዳበሪያ በጤፍ ማሳው ላይ እንደተጠቀመና በኪሎ ግራም ምን ያህል እንደሆነ የማያውቅ መሆኑን ቢገልጽ መረጃ ሰብሳቢው በጥቅም ላይ የዋለውን ማዳበሪያ መጠን በኪሎ ግራም በጥያቄ 19.2 ማስፈር ስለሚገባው መጠኑን በኪሎ ግራም ለማግኘት የሚከተለውን አሠራር መከተል ይኖርበታል።

1. ባለይዞታው በጥቅም ላይ ያዋለውን ማዳበሪያ መጠን የለካበትን ዕቃ ባደውን ይመዝናል። በዚህ መሠረት የዕቃው ክብደት 500 ግራም ቢሆን፤
2. በመቀጠልም ከባለይዞታው ወይም ከሌሎች ቤተሰቦች ወይም ደግሞ ከገበያ፤ ከልማት ወኪሎች ... ወዘተ ያገኘውን ማዳበሪያ በዕቃው ወስጥ በማድረግ መዝኖ የተገኘው ክብደት 9.500 ኪሎ ግራም ቢሆን፤
3. በመጨረሻም ማዳበሪያውን ከእነዚህ ዕቃዎች መዝኖ ካገኘው ክብደት ዕቃው ባደውን ተመዝኖ ያገኘውን ክብደት ይቀንሳል። በዚህም መሠረት 9.500 ኪሎ ግራም ላይ 500 ግራም ሲቀነስ 9 ኪሎ ግራም ይሆናል። $(9.500 - 0.500 = 9.00)$ ይህ መጠን በጥቅም ላይ የዋለውን የማዳበሪያ መጠን ስለሚገለጽ በጥያቄ 19.2 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ማስታወሻ:-

ነጭ የማዳበሪያ ዓይነት «ዶሪያ» ሲሆን ቡላ (ግሬይ) ደግሞ «ዳፕ» ነው።

ጥያቄ 20: - የተፈጥሮ ማዳበሪያ ከተጠቀሙ (በጥያቄ 17 ኮድ «1» ወይም

ኮድ «3» ከተሞላ) ዓይነት:-

ባለይዞታው በጥያቄ 17 የተፈጥሮ ማዳበሪያ መጠቀሙን ገልጾ ኮድ «1» ወይም «3» ከተሞላ በዚህ ዓምድ የተጠቀመው የማዳበሪያ ዓይነት ተጠይቆ የከብቶች ፍግ ከሆነ ኮድ «1»፤ የተለያዩ ብስባሽ ከሆነ ኮድ «2»፤ ሁለቱንም ዓይነት የተጠቀመ ከሆነ ኮድ «3» ከእነዚህ ውጪ ሌላ ከሆነ በዚህ ጥያቄ ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ስሙን መዝግቦ ኮድ «4» ይሞላል።

የቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/12ላ - በጊዜያዊና ጊዜያዊ፣ በጊዜያዊና ቋሚ፣

ድብልቅ ሰብሎች የተያዙ ማሣዎች ዝርዝርና የእርሻ ሥራ

አጠቃላይ ሁኔታ (በልግ ወቅት) አሞላል

በዚህ ቅጽ በባለይዘታው ቁጥጥር ሥር ያሉ በጊዜያዊና ጊዜያዊ እንዲሁም በጊዜያዊና ቋሚ ድብልቅ ሰብሎች ብቻ የተያዙ ማሣዎች በሙሉ ይመዘገባሉ። የአመዘጋገቡም ሁኔታ በቦታው ተገኝቶ ማሣዎችን ተዘዋውሮ በማየት የፓርሰልና ማሣ ቁጥሮችን አሰጣጥ ተከታታይነት በቅጽ 94/12ሀ ክፍል 2 ግምድ 3 ከተሰጡት ጋር በማገናዘብ በድብልቅ ሰብል የተያዙ ማሣዎችን ብቻ ለይቶ ይሆናል።

ክፍል 1. የአካባቢ መለያ

ግምድ 1 - ክልል

ቆጠራው የሚካሄድበት ክልል ስም በዚህ ግምድ ይሞላል።

ግምድ 2 - ዞን

ቆጠራው የሚካሄድበት ዞን ስም ወይንም ቁጥር በዚህ ግምድ ይሞላል።

ግምድ 3 - ወረዳ

ቆጠራው የሚካሄድበት ወረዳ በዚህ ግምድ ይሞላል።

ግምድ 4 - ገበሬ ማህበር

ቆጠራው የሚካሄድበት የገበሬ ማህበር ስም በዚህ ግምድ ይሞላል።

ግምድ 5 - ቆጠራ ቦታ

ቆጠራው የሚካሄድበት ቆጠራ ቦታ ቁጥር በዚህ ግምድ ይሞላል።

ግምድ 6 - የቤተሰብ መለያ ቁጥር

የተመረጠው ቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/1 ክፍል 2 ግምድ 1 በመውሰድ ይሞላል።

ግምድ 7 - የባለይዘታው መለያ ቁጥር

የባለይዘታው መለያ ቁጥር ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/1 ክፍል 2 ግምድ 3 በመውሰድ ይሞላል።

ግምድ 8 - የባለይዘታው ስም

የባለይዘታው ስም ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/1 ክፍል 2 ግምድ 4 በመውሰድ ይሞላል።

ግምድ 9 - ዕድሜ

የባለይዘታው ዕድሜ ተጠይቆ በሙሉ ዓመት በዚህ ግምድ ይሞላል።

ግምድ 10 - ፆታ (ወንድ = 1 ሴት = 2)

የባለይዘታው ፆታ ወንድ ከሆነ ኮድ «1» ሴት ከሆነች ኮድ «2» በዚህ ግምድ ይሞላል።

ዓምድ 11 - የግብርናው ዓይነት /ሰብል = 1 ከብት = 2 ሁለቱም = 3/

በዓምድ 7 መለያ ቁጥሩ የተመዘገበው እያንዳንዱ ባለይዞታ የተሠማራበት የግብርና ዓይነት ተጠይቆ ሰብል ማምረት ብቻ ከሆነ ኮድ «1» ከብት ማርባት /ማደለብ/ ብቻ ከሆነ ኮድ «2» ሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ክፍል 2. በድብልቅ ሰብሎች (አትክልትና ሥራሥር ጨምሮ) የተያዙ ማሣዎች ስፋትና የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታ

ይህ ክፍል የሚያገለግለው ባለይዞታው በ1994 ዓ.ም በልግ ወቅት ያለውን በድብልቅ ሰብል የተያዙ ማሣዎች ስፋትን ከጊዜያዊ ሰብሎች የተገኘውን /ሊገኝ የሚችለውን ምርት መጠን በሰብል ዓይነትና የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታ መረጃዎችን ለመመዝገብ ነው። በዚህ ክፍል 2 ድብልቅ ሰብል የተያዙ ማሣዎችን መረጃ ሊያስበስብ የሚያስችል ቦታ በዓምድ 3ና4 ተሰጥቷል። ከሁለት በላይ በድብልቅ ሰብል የተያዙ ማሣዎች ሲያጋጥሙ በቅጹ ጀርባ የሚገኘውን ቀጣይ ገጽ መጠቀም ያስፈልጋል።

ዓምድ 1 - ተራ ቁጥር

ተራ ቁጥር በቅደም ተከተል ተሞልቷል።

ዓምድ 3-4 - የፓርስል ቁጥር ፣ የማሣ ቁጥርና የሰብል ስም

የፓርስል ቁጥር

መረጃ የሚሰበስብላቸው በድብልቅ ሰብል የተያዙ ፓርስሎች በሙሉ የፓርስል ቁጥራቸው ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/12ሀ ከተመዘገበው ጋር በማገናዘብ ተከታታይነቱን በመጠበቅ ይሰጣል።

የማሣ ቁጥር

መረጃ የሚሰበስብላቸው በድብልቅ ሰብል የተያዙ ማሣዎች በሙሉ የማሣ ቁጥራቸው ከቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ- 94/12ሀ የተሰጠውን መሠረት በማድረግና የማሣ ፍቺን በጠበቀ መልኩ ተከታታይ ቁጥር በመስጠት ይሞላል።

የሰብል ስም

የባለይዞታው በሆኑ በድብልቅ ሰብል በተያዙ ማሣዎች ላይ የሚገኙ ድብልቅ ሰብሎች ስማቸው ለየብቻ ተዘርዝሮ በተሰጡት ባዶ ቦታዎች ይመዘገባል። በድብልቅ ሰብሎች ለተያዙ አንድ ማሣ በማሣው ላይ ለ«3» የድብልቅ ሰብሎች ስም መመዝገቢያ የሚሆን ቦታ ተዘጋጅቷል። ሆኖም ማሳው የያዘው ከ«3» በላይ የድብልቅ ሰብሎችን ከሆነ እያንዳንዱ

ድብልቅ ሰብል ከጠቅላላው የማሣ ስፋት ያለውን ድርሻ በማወዳደር ከፍተኛውን የማሣ ድርሻ የያዙትን «3» ድብልቅ ሰብሎች ብቻ በመውሰድ በዚህ ዓምድ በተሰጡት ባዶ ቦታዎች የ«3»ቱ ድብልቅ ሰብሎች ስም ብቻ በዝርዝር ይመዘገባል። በዚህ ዓምድ ለኮድ የተተወው ቦታ ለቢሮ ሥራ ብቻ ስለሚያገለግል ምንም አይሞላበትም። በዚህ ቅጽ ሁለት የድብልቅ ሰብል የተያዙ ማሣዎች መረጃን ሊያስጥሩ የሚችሉ ቦታ (በዓምድ 3ና4) ተሰጥቷል። ከሁለት በላይ በድብልቅ ሰብል የተያዙ ማሣዎች ሲያጋጥም ጀርባውን መጠቀም ያስፈልጋል። ከአራት በላይ የድብልቅ ማሣዎች ሲያጋጥም ግን ተጨማሪ ቅጽ መጠቀም ያስፈልጋል።

ጥያቄ 1 - 21:- ለባለይዘታው የሚቀርቡ ጥያቄዎች

ጥያቄ 1:- የይዘታው ዓይነት:- ባለይዘታው ያስመዘገበው እያንዳንዱ ማሣ በማስመልከት ተጠይቆ ማሳው የባለይዘታው የራሱ ከሆነ ኮድ «1»፤ በኪራይ ወይም በኮንትራት የተያዘ ከሆነ ኮድ «2»፤ ከእነዚህ ከሁለቱ ውጭ የተገኘ ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 2:- ማሣው በኤክስቴንሽን መግሀ-ግብር ታቅፏል?

(አዎ = 1 አልታቀፉም = 2)

ባለይዘታው ያስመዘገበው እያንዳንዱ በድብልቅ ሰብል የተያዘ ማሣ በኤክስቴንሽን መግሀ-ግብር መታቀፍ አለመታቀፉ ተጠይቆ ከታቀፈ ኮድ «1» ካልታቀፈ ደግሞ ኮድ «2» በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 3:- ድብልቅ ሰብሎ የያዘው ማሣ ስፋት በስታንደርድ/

በአካባቢ መለኪያ

ባለይዘታው ያስመዘገበው እያንዳንዱ በድብልቅ ሰብል የተያዘ ማሣ ስፋት በስታንደርድ ወይም በአካባቢ መለኪያ ተጠይቆ በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ የመለኪያው ስምና የስፋት መጠን ይሞላል።

ጥያቄ 4:- የምርት መጠን በስታንደርድ /በአካባቢ መለኪያ:

ባለይዘታው ከእያንዳንዱ ድብልቅ ሰብል ያመረተው/ሊያመርት የሚችለው የምርት መጠን በስታንደርድ ወይም በአካባቢ መለኪያ ስንት እንደሆነ ተጠይቆ የመለኪያ ስምና የተመረተው ምርት መጠን/

በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል። ድብልቅ ሰብሉ የጊዜያዊና የቋሚ ሰብል ከሆነ ግን መረጃው ለጊዜያዊው ሰብል ብቻ ይሞላልና ለቋሚው በሠረዝ ይታለፋል።

ጥያቄ 5:- ማሣው ላይ ያሉ ሰብሎች የያዙት ስፋት (በመቶኛ):-

በድብልቅ ሰብሎች የተያዘ ማሣን አስመልክቶ እያንዳንዱ ሰብል ከጠቅላላው የማሣ ስፋት የያዘው የመሬት ስፋት ድርሻ በመቶኛ ምን ያህል እንደሆነ ባለይዞታው ተጠይቆ ይሞላል። ከ«3» በላይ ድብልቅ ካጋጠመ የማሣው ከፍተኛ ድርሻ ላላቸው «3» ሰብሎች ብቻ ድርሻቸው በመቶኛ ተጠይቆ ይመዘገባሉባቸዋል። የቀሪዎቹም ድርሻ ለሦስቱ ዋና ዋና ሰብሎች ይከፋፈላል።

ጥያቄ 6:- የመስኖ ዘዴ ተጠቅመዋል? (አዎን = 1 የለም = 2)

ባለይዞታው በእያንዳንዱ ማሣ ላይ ያሉትን ድብልቅ ሰብሎች ለማምረትም ሆነ ምርትን ለማሻሻል የመስኖ ዘዴ የተጠቀመ ከሆነ ኮድ «1» ÷ በመስኖ ካልተጠቀመ ደግሞ ኮድ «2» ይሞላል።

ጥያቄ 7:- የዘር /የችግኝ/ ዓይነት (ምርጥ ዘር = 1 ምርጥ ዘር ያልሆነ = 2)

ባለይዞታው በድብልቅ ለዘራቸው /ለተከላቸው ሰብሎች ለእያንዳንዳቸው የተጠቀመው የዘር /የችግኝ/ ዓይነት ተጠይቆ ምርጥ ዘር ከሆነ ኮድ «1»፣ ምርጥ ዘር ካልተጠቀመ ደግሞ ኮድ «2» ይሞላል።

ጥያቄ 8:- ምርጥ ዘር ካልሆነ (መጠን በኪ.ግራም)

ባለይዞታው በጥያቄ 7 ላይ ምርጥ ያልሆነ ዘር ተጠቅሟልለሁ ብሎ ኮድ «2» ከተሞላ በዚህ ጥያቄ ደግሞ የተጠቀመው የአካባቢ ዘር መጠኑ በኪሎ ግራም ተጠይቆ በተሰጠው ቦታ ይሞላል። ጥያቄው የሚመለከተው የብርዕ፣ አገፋ፣ ጥራጥሬና ቅባት ሰብሎችን ብቻ መሆኑን ማስታወስ ያስፈልጋል።

ጥያቄ 9:- ምርጥ ዘር ከሆነ መጠን በኪ.ግራም

በጥያቄ 7 ባለይዞታው ምርጥ ዘር መጠቀሙን ገልጾ ኮድ «1» ከተሞላ በዚህ ጥያቄ ደግሞ የተጠቀመው የምርጥ ዘር መጠን ተጠይቆ መጠኑ በኪሎ ግራም በተሰጠው ቦታ ይሞላል። ጥያቄው

የሚመለከተው የብርሶ፣ የአገጃ፣ የፕራፕራና የቅባት ሰብሎችን ብቻ መሆኑን ማስታወስ ያስፈልጋል።

ጥያቄ 10:- ምርጥ ዘር ከሆነ ዋጋ

ባለይዞታው በጥያቄ 7 ምርጥ ዘር ተጠቅመዋል ተብሎ የዘሩ መጠን በጥያቄ 9 ከተሞላ የተጠቀመው ምርጥ ዘር ዋጋ ተጠይቆ በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል። ዋጋ ችግኝን አይመለከትም።

ጥያቄ 11:- የሰብል ብልሽት ደርሷል ወይ? (አዎን = 1 የለም = 2)

በድብልቅ የሚገኙትን እያንዳንዱን ሰብል አስመልክቶ የሰብል መበላሸት ደርሶ ከሆነ ኮድ «1» ካልደረሰ ደግሞ ኮድ «2» ባለይዞታው ተጠይቆ ይሞላል።

ጥያቄ 12:- የሰብል መበላሸት ደርሶ ከሆነ የብልሽቱ አንድ ዋና ምክንያት

ይህ ጥያቄ የሚመለሰው በጥያቄ 11 የሰብል መበላሸት ደርሷል ተብሎ ኮድ «1» ከተሞላ ብቻ ነው። ለሰብል መበላሸት አንድ ዋና ምክንያት ብቻ በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ መገለጽ አለበት። ለሰብል መበላሸት ምክንያት በገጽ 187 የተዘረዘሩትን ይመልከቱ። ለኮድ የተተወው ቦታ ለቢሮ ሥራ ብቻ ስለሚያገለግል ምንም አይሞላበትም።

ጥያቄ 13:- የብልሽት መጠን በመቶኛ

በጥያቄ 12 በተገለጸው ምክንያት በሰብል ላይ ጉዳት የደረሰ ከሆነ በማላው ላይ የሚገኙትን እያንዳንዱን ሰብል አስመልክቶ የደረሰውን ጉዳት መጠን በመቶኛ በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይገለጻል።

ጥያቄ 14:- ብልሽቱን ለመከላከል /ለጥንቃቄ/ የተወሰደ እርምጃ?

(አለ = 1 የለም = 2)

ባለይዞታው የደረሰበትን የሰብል ብልሽት ለማስወገድ ወይም ለመቀነስ ወይም ለጥንቃቄ አስቀድሞ የወሰደው እርምጃ ካለ ኮድ «1» ከሌለ ደግሞ ኮድ «2» በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 15:- የተወሰደ እርምጃ ዓይነት (ኬሚካል = 1 ኬሚካል ያልሆነ = 2

ሁለቱም = 3)

ባለይዞታው የሰብሉን ብልሽት ለማስወገድ ወይም ለመቀነስ ወይም ለጥንቃቄ አስቀድሞ እርምጃ ወስዶ በጥያቄ 14 ኮድ «1» ከተሞላ የወሰደው እርምጃ ዓይነት ኬሚካል መጠቀም ከሆነ ኮድ «1» ፣ ኬሚካል ካልሆነ ኮድ «2» ሁለቱንም ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 16:- ኬሚካል ከተጠቀሙ ዓይነቱ

ባለይዞታው በጥያቄ 15 የወሰደው የእርምጃ ዓይነት ኬሚካል ከሆነ (በጥያቄ 15 ኮድ «1» ወይም ኮድ «3» ከተሞላ) ዓይነቱ ተጠይቆ ፀረ-ተባይ ከሆነ ኮድ «1» ፣ ፀረ-አረም ከሆነ ኮድ «2» ፣ ፀረ-በሽታ ከሆነ ኮድ «3»፣ ፀረ-ተባይና ፀረ-አረም ከሆነ ኮድ «4» ፣ ፀረ-ተባይና ፀረ-በሽታ ከሆነ ኮድ «5» ፣ ፀረ-አረምና ፀረ-በሽታ ከሆነ ኮድ «6» ፣ እንዲሁም ሁሉንም ዓይነት ከሆነ ኮድ «7» ይሞላል።

ጥያቄ 17:- የተፈጥሮ /ኬሚካል ማዳበሪያ ተጠቅመዋል?

(አዎን = 1 የአዎ = 2)

ባለይዞታው በድብልቅ ሰብል የተያዘ እያንዳንዱ ማሳ ላይ የሚገኘውን /የተገኘውን ምርት ለማሻሻል የተፈጥሮም ይሁን የኬሚካል ማዳበሪያ ተጠቅሞ ከሆነ ኮድ «1» ካልተጠቀመ ደግሞ ኮድ «2» በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 18:- ማዳበሪያ ከተጠቀሙ ዓይነቱ (የተፈጥሮ = 1 ኬሚካል = 2

ሁለቱም = 3)

በጥያቄ 16 ባለይዞታው ማዳበሪያ ተጠቅሞ ኮድ «1» ከተሞላ የማዳበሪያው ዓይነት ተጠይቆ ጥቅም ላይ የዋለው የማዳበሪያ ዓይነት የተፈጥሮ ከሆነ ኮድ «1» ኬሚካል ከሆነ ኮድ «2» ሁለቱም ዓይነት ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 19:- ኬሚካል ማዳበሪያ ካልተጠቀሙ አንድ ዋና ምክንያት

(ጥያቄ 17 ኮድ «2» ወይም ጥያቄ 18 ኮድ «1» ከተሞላ

ባለይዞታው ማዳበሪያ መጠቀም አለመጠቀሙ በጥያቄ 17 ላይ ተጠይቆ ኮድ «2» ከተሞላ ወይም ተጠቅሞ በጥያቄ 18 ኮድ «1» ከተሞላ ኬሚካል ማዳበሪያ ያልተጠቀመበት ምክንያት ተጠይቆ በጥያቄ ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይመዘገባል። የምክንያቶችን ዝርዝር በገጽ 33 የቀረበ ሲሆን እነዚህን በመጠቀም ትክክለኛውን ኮድ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 20:- ኬሚካል ማዳበሪያ ከተጠቀሙ (በጥያቄ 18 ኮድ «2» ወይም ኮድ «3» ከተሞላ)

ጥያቄ 20.1:- ዓይነት

ባለይዞታው የተጠቀመው ማዳበሪያ ኬሚካል ከሆነ የተጠቀመው ማዳበሪያ ዓይነት ተጠይቆ ዩሪያ ከሆነ ኮድ «1» ዳፕ ከሆነ ኮድ «2» ሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 20.2:- መጠን

በጥያቄ 20.1 የተገለጸውና ባለይዞታው የተጠቀመው ማዳበሪያ ዓይነት መጠን ተጠይቆ በኪሎ ግራም በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል። ባለይዞታው መጠኑን የማያውቅ ከሆነ በገጽ 45 እና 46 የተሰጠው የአሠራር ዘዴ መከተል ያስፈልጋል።

ጥያቄ 21:- የተፈጥሮ ማዳበሪያ ከተጠቀሙ (በጥያቄ 18 ኮድ «1» ወይም

«3» ከተሞላ) ዓይነት

ባለይዞታው በጥያቄ 18 የተፈጥሮ ማዳበሪያ መጠቀሙን ገልጾ ኮድ «1» ወይም «3» ከተሞላ የተጠቀመው የማዳበሪያ ዓይነት ተጠይቆ የከብቶች ፍግ ከሆነ ኮድ «1» የተለያየ ብስባሽ ከሆነ ኮድ «2» ሁለቱም ዓይነት ከሆነ ኮድ «3» ከነዚህ ውጭ ሌላ ከሆነ ደግሞ ዓይነቱ ተገልጾ ኮድ «4» በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ማስታወሻ:- በበልግ ወቅት በጊዜያዊ ሰብል (አትክልትና ሥራሥርን ጨምሮ) የተያዙ ማሳዎች በሙሉ ማለትም በቋሚ ሰብልና በሌላ መሬት አጠቃቀም የተያዙ መሬቶችን ሳይጨምር በገጽ 84 እና 85 የተገለጸውን የማሳ አለካክ መመሪያ በመጠቀም የማሳ ልኪ ይካሄድላቸዋል። ከዚህ የተገኘ መረጃም በቅጽ ኢ.ግ.ና.ቆ.-ገ 94/5 ላይ ይሞላል።

VIII- የቆጠራ ቦታ ካርታ አጠቃቀም

ለጥናቱ በተመረጠ ቆጠራ ቦታ የሚመደብ መረጃ ሰብሳቢ ጥናቱ ከመጀመሩ በፊት በተቆጣጣሪው አማካኝነት የተመደበበትን የቆጠራ ቦታ ካርታ እና ስለ ቆጠራው ቦታ የሚገለጽ የቆጠራ ቦታ መግለጫ ጽሁፍ ይደርሰዋል። እንዲሁም ስለተመደበበት የቆጠራ ቦታ በተቆጣጣሪው አማካኝነት ማብራሪያ ይሰጣል። በተጨማሪም ከዚህ በታች በተዘረዘሩት መግለጫዎች መሠረት ስለቆጠራው ቦታ ካርታ በዝርዝር ማወቅ ይገባል።

1. መረጃ ሰብሳቢው የተመደበበትን የቆጠራ ቦታ በሚገባ ለማወቅ ይችል ዘንድ በመጀመሪያ የተሰጠውን የቆጠራ ቦታ ማጥናት ይኖርበታል። ለዚህም የተመደበበት የቆጠራ ቦታ ካርታ ይዘት ምን እንደሆነ በሚቀጥለው ገጽ በፊደል « ሀ » ውስጥ የተዘረዘሩትን ማጥናት አለበት።
2. መረጃ ሰብሳቢው ከካርታ ጋር የተያያዘውን የካርታ መግለጫ ጽሁፍ በሰሜን ፣ በምሥራቅ፣ በደቡብ እና በምዕራብ አቅጣጫዎች የቆጠራ ቦታውን የወሰነ መግለጫ ደጋግሞ በማንበብ በካርታው የሚታዩትን ሰው ሰራሽና ተፈጥሮአዊ ነገሮች መሬት ላይ ካሉት ጋር ማገናዘብ ይኖርበታል።
3. በቆጠራ ቦታ ካርታ ላይ ከሚገኙ ዓቢይ ነጥቦች ውስጥ አንዱ የቆጠራ ቦታው ድንበር ነው። የድንበሩ ዓላማ ቆጣሪው ከተወሰነለት ክልል እንዳይወጣ እና በክልሉ ውስጥ ያሉትን ቤተሰቦችና ቤቶች ለመመዝገብ እንዲችል ነው። መረጃ ሰብሳቢው ይህን በመረዳት በቆጠራው ቦታ ካርታ ላይ የተገለጸው ድንበር ጠንቅቆ በማወቅና በመሬት ላይም ለመለየት መቻል አለበት። በአንዳንድ የቆጠራ ቦታ ካርታ ላይ የተገለጸው ድንበር ምናልባት በአካባቢው ያሉትን ቋሚ ነገሮች ሳይጠቅስ ሊቀር ይችላል። ይህን እና ይህን የመሳሰሉ ችግሮች ለማስወገድ መረጃ ሰብሳቢው የቆጠራ ቦታውን ድንበር እየተዘዋወረ በሚያጠናበት ወቅት የገበሬ ማኅበሩ/ የከተማው ሊቀመንበር ወይም ተወካይ አብሮ መዞርና ዳር ድንበሩ ማሳየትና ማረጋገጥ አለበት።
4. መረጃ ሰብሳቢው የቆጠራ ቦታውን ድንበር በአመቺ መንገድ ለማወቅ ይችል ዘንድ ከቆጠራ ቦታ ካርታው ጋር አብሮ ከሚሰጠው የካርታ መግለጫ ላይ በተገለጸው መሠረት ከሰሜን በመነሳት ጉዞውን ይጀምራል። ይህ ለማድረግ መረጃ ሰብሳቢው በካርታው ላይ የሰፈሩትን የመንደር ስሞች ፣ የወንዝ ስም የመንገድ ስም ፣ ለምልክትነት የተጻፉ የግለሰቦች ቤት የቆጠራ ቦታውን የሚያዋስኑ ቀበሌ ወረዳ፣ ቆጠራ ቦታ ... ወዘተ እየጠየቀና እያገናዘበ ቦታዎቹን ለይቶ ማወቅ አለበት።

አንድ መረጃ ሰብሳቢ በተመደበበት የቆጠራ ክልል በሚዘዋወርበት ወቅት ልዩ ልዩ ችግሮች ሊያጋጥሙት ይችላሉ። ሆኖም በቅርብ ጊዜ የቆጠራ ቦታ ካርታው ወቅታዊ (Update) ስለተደረገ ብዙ ችግር ያጋጥማል ተብሎ አይገመትም። ነገር ግን ካርታው የኅላ ስሕተት ከታየበት እርማት ማድረግ የሚቻለው ከተቆጣጣሪው ጋር በመወያየት ብቻ ነው። ስለ ቆጠራ ካርታ ይዘት በሚገባ ለመረዳት በሚከተሉት ገጾች ተያይዘው የቀረቡትን ካርታዎችና መግለጫዎች መመልከት ያስፈልጋል።

የቆጠራ ቦታ ካርታዎች ይዘት

ሀ. የገጠር ቆጠራ ካርታዎች ይዘት

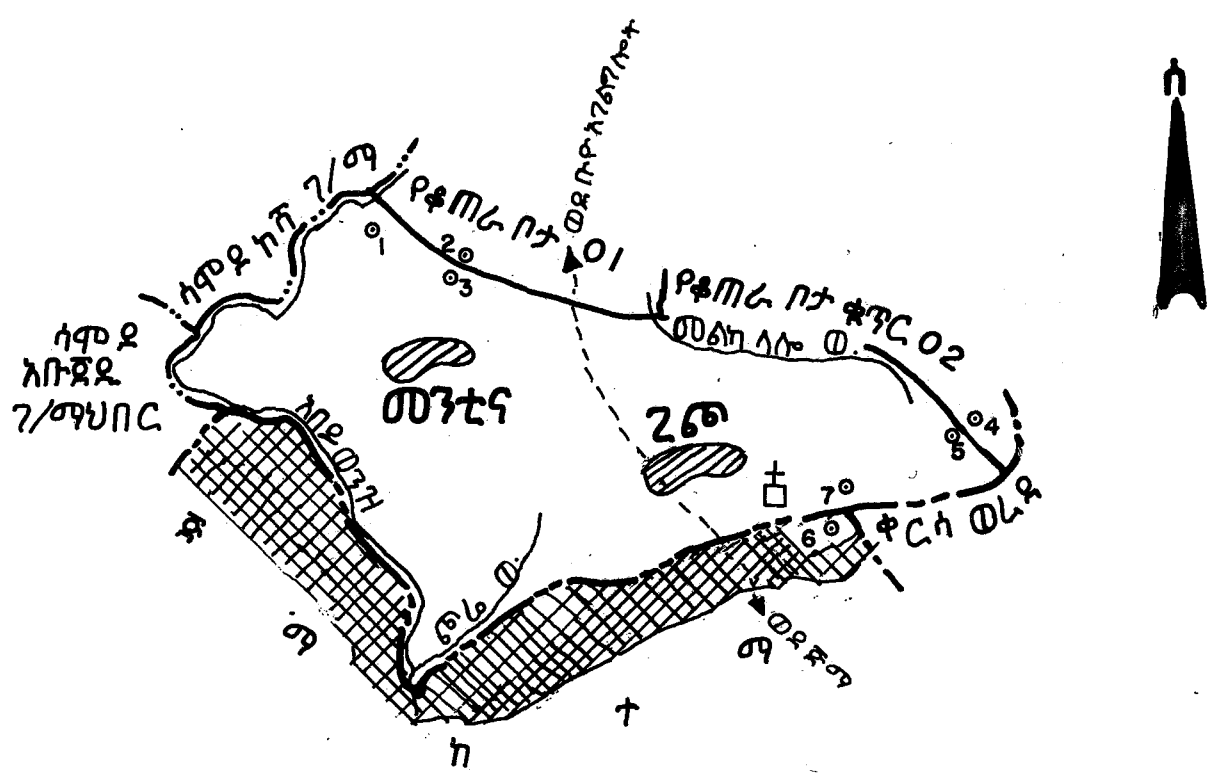
1. በገጠር የሚገኝ የቆጠራ ቦታ ካርታ የሚከተሉት ነጥቦች ይገኙበታል ፣

- 1.1 የቆጠራ ቦታ የሚገኝበት ክልል ፣ ዞን ፣ ወረዳ እና ገበሬ ማኅበር ስም
- 1.2 የቆጠራ ቦታ የሚገኝበት የገበሬ ማኅበር ሊቀመንበር ስም
- 1.3 የቆጠራ ቦታ መለያ ቁጥር (ኮድ)
- 1.4 በቆጠራ ቦታ ክልል ውስጥ የሚገኙ ቤተሰቦች ብዛት
- 1.5 የቆጠራ ቦታ ግምታዊ ስፋት
- 1.6 የቆጠራ ቦታ ድንበርና ትክክለኛ ስምና አቀማመጥ
- 1.7 በቆጠራ ቦታ ክልል ውስጥ የሚገኙ መንደሮች ትክክለኛ አቀማመጥና ስማቸው
- 1.8 በቆጠራው ቦታ ክልል ውስጥ እና ድንበር አካባቢ የሚገኙ አንዳንድ ቤቶች ፣ ወንዝ ፣ መንገድ ፣ ... ወዘተ
- 1.9 የቆጠራው ቦታ የሚያዋስኑ የክልል ወይም ዞን ወይም ወረዳ ወይም ገበሬ ማኅበር ወይም ሌላ ቆጠራ ቦታ ስም
- 1.10 የቆጠራ ቦታ ሰሜናዊ አቅጣጫ
- 1.11 በቆጠራው ቦታ ክልል ውስጥ የሚገኙ ምልክቶች መግለጫ (ሌጂንድ)
- 1.12 የካርታው መስፈርት

መረጃ ሰብሳቢው ከላይ የተጠቀሱትን ዝርዝር ነጥቦች በተመደበበት የቆጠራ ቦታ ካርታ ላይ መኖራቸውን ማረጋገጥ ይኖርበታል። ለምሳሌነት እንዲያገለግል የገጠርና የከተማ የቆጠራ ቦታ ካርታዎች ከመግለጫቸው ከዚህ በታች ተመልክተዋል።

ክልል . . . . . አሮሚያ
 ዞን . . . . . ቆማ
 ወረዳ . . . . . ማና
 የገ/ማ/አዎ . . . . . በበላሽማመዳ
 የሊ/መ/አዎ . . . . . አባተማም አባገሮ

የቤተሰብ ኃላፊ ብዛት 195
 የቆጠራ ቦታ መ.ቁጥር 031-03
 ገመታዊ አፋት . . . . . 7.25 ካ.ሜ

መስፈርት 1:50,000

መቁጽ

- ① አባዋሪ አባገሮ
- ② አባፎጊ አባነጋ
- ③ አባነጋ አባመካ
- ④ አባሪያ አባደማ
- ⑤ አባደጋ አባገሮ
- ⑥ አባጃህድ ሼኪ
- ⑦ አበቡ ረጋ

መገለጫ

- የወረዳ ክልል
- የገበሬማህበር ክልል
- የቆጠራ ቦታ ክልል
- የእግር መንገድ
- የማደደርቆ ወንዝ
- ገተማ
- መንደር
- ቤተክርስቲያን
- ሳርቤት

አዘጋጅ ቢጫቃ ገለቲ
 ቀን 18/07/85

FORM R-3

PART 1: AREA IDENTIFICATION				
1	2	3	4	5
REGION KILIL	AWRAJA ZONE	WEREDA	FA/SD NAME	E.A. CODE
ቸርሞያ	፩፬	፬፮	ገበየሁ ማህበራዊ	03

DESCRIBE THE IDENTIFIABLE BOUNDARIES FROM NORTH AND COMPLETE IN CLOCKWISE DIRECTION

በምዕራብ:- ስጦቴና ክብሩ ማዘጋጀትና ስጦታ ማስፈጸም ማለት ማለቱን ማሳሰብ ይገባል፡፡

NAME OF G.A. Shohag U/24527 SIGNATURE _____ DATE 18/07/85
NAME OF SUPERVISOR Shah B. 9012 SIGNATURE _____ DATE 18/07/85

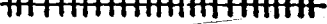

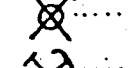
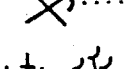

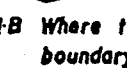
APPENDIX III

LEGEND

A. BOUNDARIES

- 1. INTERNATIONAL BOUNDARY
- 2. ADMINISTRATIVE REGION BOUNDARY
- 3. AWRAJA BOUNDARY
- 4. WEREDA BOUNDARY
- 5. SUPERVISION AREA BOUNDARY
(Thick solid line in red)
- 6. F.A. / SUBDIVISION / KEBELE BOUNDARY
- 7. E.A. BOUNDARY

B. CULTURAL FEATURES

- 1. LARGE SETTLEMENT
- 2. CIRCULAR HOUSE, RECTANGULAR HOUSE
- 3. CHURCH, MOSQUE, CHURCH WITH CEMETRY
- 4. SCHOOL, CHURCH AND SCHOOL (Joint use)
- 5. HOSPITAL, CLINIC, HEALTH CENTRE
- 6. MARKET PLACE
- 7. ALL WEATHER ROAD
- 8. DRY WEATHER ROAD
- 9. TRAIL / FOOT PATH
- 10. RAILWAY LINE
- 11. ANTIQUITY, RUIN
- 12. HISTORICAL SITE (Battle field)
- 13. MINERAL WORKING-QUARRY
- 14. CEMETRY: CHRISTIAN, MUSLEM
- 15. BRIDGE
- 16. FLOUR MILL (WATER OR OTHERS)
- 17. SAW MILL

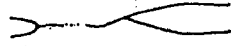

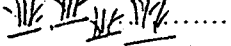
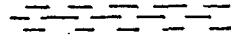
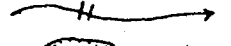

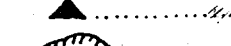

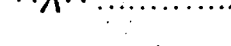
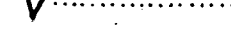
N.B Where two or more boundaries coincide only the symbol representing the higher ranking boundary is shown

18. A	ADMINISTRATIVE OFFICE	27. PP	POLICE -POST
19. H	HOTEL	28. Tele	TELE OFFICE
20. HA	PERMANENT HIGHWAY CAMP	29. F-S	FILLING STATION
21. PO	POST OFFICE	30.	AIRFIELD (airstrip)
22. PS	POLICE STATION	31.	FACTORY
23.	ADMINISTRATIVE REGION CAPITAL		
24.	AWRAJA CAPITAL		
25.	WEREDA CAPITAL		
26.	OTHER TOWN		

C. VEGETATION (ABBREVIATION USED)

1. D-F	DENSE FOREST	6. PLANTATION	
2. O-W	OPEN WOODLAND	a. C	COFFEE
3. E	EUCALYPTUS	b. CN	COTTON
4. G	GRASS LAND	c. O	ORANGE (citrus fruit)
5. SC	SCRUB	d. S	SISAL
		e. SU	SUGAR-CANE
		f. T	TEA
		g. VY	VINE YARD (grapes)
		h. CH	CHAT
		i. ET	ENSET
		j. OS	OIL SEEDS

D. NATURAL FEATURES

	1. PERENNIAL STREAM
	2. INTERMITTENT STREAM
	3. DISAPPEARING STREAM
	4. WELL, SPRING, WATER HOLE, WATER TANK
	5. RESERVOIR, DAM
	6. SWAMP OR MARSH
	7. AREA SUBJECT TO INUNDATION
	8. WATER FALL
	9. LAKE
	10. MOUNTAIN
	11. SINK OR DEPRESSION
	12. LAVA
	13. VALLEY

ተራ ቁጥር	ታሪካዊ ድርጊቶች	ድርጊቱ የተፈፀመበት ዓመተ ምሕረት	ድርጊቱ ከተፈጸመበት እስከ 1994 ዓ.ም ያሉት ዓመታት ብዛት
1	ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ የተወለዱበት	1884	110
2	ዝዋይ የተወረረበት/ ከጅቡቲ እስከ አዲስ አበባ ያለው የባቡር መስመር የተዘረጋበት	1886	108
3	የወላሞ ዘመቻ የተደረገበት	1887	107
4	ራስ መንገሻና ራስ አሉላ ከኢጣሊያ ወታደር ጋር በኩዳቲት ላይ ጦርነት የገጠመበት	1887	107
5	ራስ መንገሻ በኩዳቲትና በሰንዓፌ ላይ በኢጣሊያ ድል የሆኑበት	1887	107
6	የዓድዋ ድል የተገኘበት	1888	106
7	ንጉስ ተክለሃይማኖት ያረፉበት	1893	101
8	ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ በጋራ ሙሉታ ደጃዝማች ተብለው የተሾሙበት	1897	97
9	ልዑል ራስ መኮንን ያረፉበት	1898	96
10	ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ሲዳሞ የተሾሙበት	1900	94
11	ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ሐረርጌ የተሾሙበት	1902	92
12	አፄ ምኒሊክ ያረፉበት/ልጅ እያሱ የነገሱበት	1906	88
13	ራስ ሚካኤል በወሎ በትግራይና በጎጃም የነገሱበት	1907	87
14	ንግስት ዘውዲቱ የነገሱበት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ አልጋ ወራሽ የሆኑበት	1909	85
15	የሰገሌ ጦርነት የተካሄደበት	1909	85
16	እቴጌ ጣይቱ ያረፉበት	1910	84
17	የጎዳር በሽታ የነበረበት	1911	83
18	ልጅ እያሱ የተያዙበት	1913	81
19	ኢትዮጵያ የዓለም መንግሥታት ማኅበር አባል የሆነችበት	1916	78
20	የባሪያ ነፃነት ደንብ የወጣበት	1916	78
21	ብርሃንና ሰላም ማተሚያ ቤት የተቋቋመበት	1917	77

ዋና ዋና ታሪካዊ ድርጊቶች ዝርዝር

ተራ ቁጥር	ታሪካዊ ድርጊቶች	ድርጊቱ የተፈፀመበት ዓመተ ምስረት	ድርጊቱ ከተፈፀመበት እስከ 1994 ዓ.ም. ያሉት ዓመታት ብዛት
22	ፊታውራሪ ኃበተ ጊዮርጊስ ማተሚያ ቤት የተቋቋመበት	1918	76
23	አቡነ ማቴዎስ ያረፉበት	1919	75
24	ንግስት ዘውዲቱ ያረፉበት	1922	72
25	ራስ ጉግሳ ወሌ በጎንደር የሞቱበት	1922	72
26	ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ የነገሱበት	1923	71
27	የወልወል ግጭት የተደረገበት	1927	67
28	የማይጨው ጦርነት የተካሄደበት ኢጣልያ ወደ ኢትዮጵያ የገባችበት	1928	66
29	የኢትዮጵያ ሰማዕታት ቀን	1929	65
30	በጂማ ገነቴ ላይ የአርበኞች ውጊያ የተደረገበት	1930	64
31	እንግሊዝ ኢጣልያን ከኢትዮጵያ ለማስወጣት የመጣበት	1933	61
32	ኢጣልያን ድል የተመታችበት	1933	61
33	ለኢትዮጵያ ሰማዕታት ሀውልት የተሰራበት	1937	57
34	አቡነ ባስሊዎስ ሊቀ ጳጳስ የሆኑበት	1943	51
35	ኤርትራ ከኢትዮጵያ ጋር በፌዴሬሽን የተዋሃደችበት	1943	51
36	የሸንቁጤ ረሃብ በቀዳማዊ ኃ/ሥላሴ ዘመን የገባበት	1950	44
37	እነጄኔራል መንግሥቱ ነዋይ የቀዳማዊ ኃ/ሥላሴን መንግሥት ለመገልበጥ መከራ ያደረጉበት	1953	41
38	ኤርትራ ከኢትዮጵያ የተዋሃደችበት	1955	39
39	የአፍሪካ አንድነት ድርጅት የተቋቋመበት	1955	39
40	ኮሌራ በሽታ የገባበት	1963	31
41	የኢትዮጵያ አብዮት የፈነዳበት	1966	28
42	ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ከሥልጣን የወረዱበት	1967	27

ዋና ዋና ታሪካዊ ድርጊቶች ዝርዝር

ተራ ቁጥር	ታሪካዊ ድርጊቶች	ድርጊቱ የተፈጸመበት ዓመተ ምስረት	ድርጊቱ ከተፈጸመበት እስከ 1994 ዓ.ም. ያሉት ዓመታት ብዛት
43	የዕድገት በጎብረት የዕውቀትና የሥራ ዘመቻ በዓል የተከበረበት	1967	27
44	የገጠር መሬት የመንግሥት ያደረገው አዋጅ የታወጀበት	1967	27
45	የከተማ ቦታና ትርፍ ቤት የመንግሥት ያደረገው አዋጅ የታወጀበት	1967	27
46	ቀዳማዊ ኃይለስላሴ ያረፉበት	1967	27
47	የእናት አገር ጥሪ የተደረገበት	1969	25
48	ኢ.ሠ.ፓ.አ.ኮ. የተመሰረተበት	1972	22
49	የመጀመሪያው የሕዝብና ቤት ቆጠራ የተካሄደበት	1976	18
50	የኢ.ሠ.ፓ. ምሥረታና የ10ኛው የአብዮት በዓል የተከበረበት	1977	17
51	የግንቦት 8 መፈንቅለ መንግሥት	1981	13
52	ኢህአዴግ አዲስ አበባን የተቆጣጠረበት	1983	11

የ1994 ዓ.ም. የኢትዮጵያ ግብርና ናሙና ቆጠራ የተለያዩ የግብርና መረጃዎች መሰብሰቢያና መረጃ የተሞላባቸው ቅጾች ወደ ዋናው መ/ቤት መመለሻ ወቅት

ተራ ቁጥር	የቅጽ ዓይነት	በመስክ መረጃ መሰብሰብ		መረጃ የተሞላባቸው ቅጾች ወደ ዋናው መ/ቤት መመለሻ ወቅት	አስተያየት
		የሚጀመርበት	የሚጠናቀቅበት		
1	ኢ.ግ.ና.ቆ.-7-94/0	ጳጉሜን 1/93	ጳጉሜን 4/93	ጥቅምት 5/94	
2	ኢ.ግ.ና.ቆ.-7-94/1	ጳጉሜን 4/93	ጳጉሜን 4/93	ጥቅምት 5/94	
3	ኢ.ግ.ና.ቆ.-7-94/2	ጥቅምት 15/94	ጥቅምት 30/94	ኅዳር 15/94	
4	ኢ.ግ.ና.ቆ.-7-94/3ሀ-3መ	መስከረም 2/94	መስከረም 30/94	ጥቅምት 5/94	ሰብል ትንበያን በተመለከተ
		መስከረም 2/94	ታህሣሥ 20/94	ታህሣሥ 30/94	ዋናው መሸርን በተመለከተ
5	ኢ.ግ.ና.ቆ.-7-94/4	መስከረም 2/94	መስከረም 30/94	ጥቅምት 5/94	
6	ኢ.ግ.ና.ቆ.-7-94/5	መስከረም 2/94	መስከረም 30/94	ጥቅምት 5/94	ሰብል ትንበያን በተመለከተ
		መስከረም 2/94	ታህሣሥ 20/94	ታህሣሥ 30/94	ዋናው መሸርን በተመለከተ
		መጋቢት 1/94	ግንቦት 30/94	ሰኔ 15/94	ለበልግ
7	ኢ.ግ.ና.ቆ.-7-94/6	መስከረም 2/94	ግንቦት 15/94	ግንቦት 30/94	
8	ኢ.ግ.ና.ቆ.-7-94/7ሀ-7ለ	መስከረም 2/94	የካቲት 10/94	የካቲት 20/94	
9	ኢ.ግ.ና.ቆ.-7-94/7ሐ	መስከረም 2/94	ግንቦት 30/94	ሰኔ 15/94	
10	ኢ.ግ.ና.ቆ.-7-94/8	የካቲት 2/94	የካቲት 10/94	የካቲት 20/94	
11	ኢ.ግ.ና.ቆ.-7-94/9-11	መጋቢት 1/94	መጋቢት 30/94	ሚያዝያ 10/94	
12	ኢ.ግ.ና.ቆ.-7-94/12ሀ-12ለ	መጋቢት 1/94	ግንቦት 30/94	ሰኔ 15/94	በልግ

